

ပညာပါရမီဆရာတော်
ဦးဉာဏဝရ

ဓမ္မအာရိပ်တို့ ဝုဓညိုးရာ (၁)

ဒုတိယအကြိမ်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

၁၉၅၅

ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်ခင်အေးမော်(၀၀၂၆၀)

ဂုဏ်သိရိပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်-၅၂/၇၄၊ လမ်း၃၀၊

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း- ၀၉-၅၀၀၂၅၇၅ ၊ ၀၉-၄၄၅၀၀၂၅၇၅

ထုတ်ဝေသူ

ဦးစိုးတင့် (ရွှေပြည်သာစာပေ)

ထုတ်ဝေသည့်ခုနှစ်နှင့် အုပ်ရေ

၂၀၁၇-ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၀၀၀ အုပ်

တန်ဖိုး

ဓမ္မဒါန

မာတိကာ

၁။ နှစ်သစ်မင်္ဂလာ (အပိုင်း ၁)	၁
၂။ နှစ်သစ်မင်္ဂလာ (အပိုင်း ၂)	၃
၃။ အသိရဲ့အပိုင်းအစ	၇
၄။ အလာကောင်းသူ (သုဂတော)	၁၂
၅။ မြို့ဗာရကသီက တရားသံ	၁၅
၆။ ဗုဒ္ဓအလိုကျ အလှပြင်နည်း	၂၃
၇။ တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထား	၂၇
၈။ သုံးလိုရှသေးရဲ့လား	၃၆
၉။ ကျောင်းလှူရကျိုး အမျိုးမျိုး	၄၀
၁၀။ ယဉ်ကျေးမှုလား ရိုးရာလား	၄၇
၁၁။ လူသားနဲ့ ကိုးကွယ်ရာ (သရဏဂုံ အကြောင်းသိကောင်းစရာ)	၅၅
၁၂။ အဆိပ်သင့်နလုံးသား (သို့) ဆေးပေါင်းခတဲ့ည	၆၂
၁၃။ တဏှာသုံးတန် ရှောင်ရှားရန်	၆၇
၁၄။ အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်းထား	၇၃
၁၅။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားစေချင်	၈၀

ဗာတိကာ

၁၆။ သဒ္ဓါ ပညာ ညီစေပါ	၈၄
၁၇။ မရှိဆင်းရဲသားလား မသိဆင်းရဲသားလား	၈၆
၁၈။ ရှင်အင်္ဂုလိမာလတမ်းချင်း	၉၀
၁၉။ သူ့စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ် ဖြစ်နေပြီလား	၉၆
၂၀။ သတိရရဲလား	၁၀၁
၂၁။ အရက်အစ တိရစ္ဆာန်က	၁၀၄
၂၂။ ကြင်နာသူရဲ့တမ်းလက်ကို မလှမ်းရက်တော့ပါ	၁၁၂
၂၃။ ငါ့ကိုမချစ်ပါနဲ့ ဒါပေမယ့် သတိတော့ရပေးပါ	၁၁၇
၂၄။ ကိန္နရာချောင်ခြား အမှားစကား	၁၁၉
၂၅။ မရှုံးချင်တော့ပါ	၁၂၂
၂၆။ သာသနာကို ကာကွယ်စို့	၁၂၇
၂၇။ အပါယ်လွတ်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်း	၁၃၅
၂၈။ သံဃာ့ဂုဏ်တော် မှန်းပူဖော်	၁၄၅
၂၉။ အမျှဝေရန် နည်းလမ်းမှန်	၁၄၉

နိဒါန်း

သစ္စာတရားကိုရှာဖွေကာ ဓမ္မအသံကို ပျံ့လွင့်နေအောင် လုပ်နိုင် စွမ်းခဲ့တဲ့ ဂေါတမဘုရားအလောင်းတော်တောင်မှ ဘုရားနဲ့တွေ့ကာ ဘုရား သာသနာရဲ့ အဆုံးအမကိုခံယူကျင့်သုံးခွင့်ရတာဟာ လေးအသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာ တစ်သိန်းအတွင်းမှာ ဘုရားပေါင်း(၂၄)ဆူသာ ဖူးခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ သစ္စာကို ရှာဖွေတွေ့ရှိစေမယ့် တရားတော်ကို နာကြားခွင့်ရဖို့ဆိုတာ ခက်ခဲဆုံးအရာ တစ်ခုပါပဲ။

ဒါကြောင့်လဲ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ ရခဲ့တဲ့အရာ(၅)မျိုးကို ခြေတော်ဆေးတိုင်း သြဝါဒအနေနဲ့ နေ့တိုင်း သတိမလပ်အောင် အသိပေး ခဲ့ရတာ။ ရဟန်းတို့.....

၁။ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တိုင်သိမြင် တဲ့ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ (ဘုရားသာသနာနဲ့တွေ့ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်လို့ ပြောရင်လဲ ရနိုင်ပါတယ်။)

၂။ လူ့အဖြစ်ကို ရခဲ့တယ်။

၃။ သဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ ပြီးတော့...

၄။ ရဟန်းဘဝကိုရဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။

၅။ ရရှိဖို့အခက်ခဲဆုံးကတော့ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရဖို့ က အခက်ခဲဆုံးပါပဲလို့ သြဝါဒကို မိန့်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ရရှိဖို့ခက်ခဲတဲ့အရာ တွေထဲမှာ (၁) ဘုရားသာသနာနဲ့ ကြုံတွေ့နေရတာ၊ (၂) လူ့အဖြစ်ကို ရရှိ ထားတာ၊ (၃) အသိတွေပြည့်စုံအောင် သင်ကြားထားရလို့ သဒ္ဓါတရားရှိ နေတာ၊ (၄) သစ္စာလေးပါးကို အလွယ်သိစေနိုင်မယ့် သူတော်ကောင်း တရားများကို နာကြားခွင့်ရနေတာဟာ ကံအကောင်းဆုံး လူသားတစ် ယောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ ခက်ခဲတဲ့အရာ(၅)ပါးမှာ (၄)ပါးနဲ့ကြုံခွင့်ရနေတာ ဟာ အကောင်းတကုာအကောင်းဆုံး အခွင့်အရေးကြီးကို ရရှိနေပါပြီ။

နိဒါန်း

ဒါကြောင့် အသိပျောက်စေမယ့်လမ်းကို ရှောင်ပြီး အသိရောက်စေမယ့်လမ်းကို လျှောက်ဖို့ပဲ လိုအပ်တော့တာပါ။ လူ့အဖြစ်ကို ရရှိနေကတည်းက ကံကောင်းပြီးသားဖို့ ကံအကောင်းဆုံးလူသားဖြစ်အောင် အသိဆောင်ပြီး ကြိုးစားသွားဖို့ပဲ လိုတော့တာပါ။ အခွင့်အရေးတွေက အကောင်းဆုံးအခြေအနေတစ်ခုကို ဖန်တီးပေးဖို့ လက်ကမ်းကြိုနေတဲ့ အချိန်မှာ ငါကံမကောင်းဘူးလို့ ပြောနေဦးမှာလား။ တကယ်တော့ ကောင်းကံကို လုပ်ပြီး ကံကောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ အခွင့်အရေးဟာ စာဖတ်သူများရဲ့လက်ထဲမှာ ရှိနေပါတယ်။

တကယ်တော့ ဒုက္ခကင်းရာ သံသရာထွက်ရပ်လမ်းဆိုတာ သူတော်ကောင်းများရဲ့ အသိနဲ့အကျင့်မှာ တည်ရှိနေတာပါ။ စာဖတ်သူဟာ လဲ သူတော်ကောင်းအသိကိုရှာ၊ သူတော်ကောင်းအကျင့်ကို ကျင့်နေပြီဆိုရင်တော့ လွတ်မြောက်သူတို့သွားရာလမ်းပေါ် ရောက်နေပြီဆိုတာ သံသယမရှိပါနဲ့တော့။ ဒုက္ခလွတ်လမ်းဟာ လက်တစ်ကမ်းရောက်နေပါပြီ။ လွတ်လမ်းကို အမြန်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်
ဦးညာထဝရ
ပညာပါရမီဆရာတော်
စင်္ကာပူနိုင်ငံ
၁၀-၁၀-၂၀၁၆ (ထနစောနေ့)

နှစ်သစ်မင်္ဂလာ (အပိုင်း ၁)

လူသားနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ခွဲခြားလို့မရတဲ့အရာပါ။ လောကမှာ လူသားရယ်လို့ ရှိနေဦးမယ်ဆိုရင်တော့ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုလေးတွေကို မြင်ရဦးမှာပါ။ ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုများကို ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ဖော်ထုတ်ပြတတ်တာလဲ လူသားပါပဲ။ လူသားမျိုးနွယ်စုထဲပါတဲ့ မြန်မာတွေမှာလဲ ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ရှိနေပါတယ်။ မြန်မာတွေလဲ ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုများကို ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ဖော်ပြလေ့ ရှိပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှု အမြောက်အမြားရှိတဲ့ထဲမှာ နှစ်သစ်ကူးကိုတော့ ပုံစံတစ်မျိုးနဲ့ ပုံဖော်လေ့ရှိပါတယ်။ လူသားအချင်းချင်း စာနာထောက်ထားတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ နောက်လာမယ့် နှစ်သစ်မှာ အဟောင်းတွေပျောက် အကောင်းတွေရောက်စေဖို့ ဆန္ဒများနဲ့ ရွှေ့ရောင်ပိတောက်ပန်းတွေဝေနေတဲ့ ပိတောက်ခက်များနဲ့ နို့သာရေပက်ဖျန်းကာ နှစ်သစ်ကို ကြိုလေ့ရှိပါတယ်။ အဟောင်းကိုဖျောက် အသစ်ကိုကြိုတဲ့အခမ်းအနားကို မြန်မာများက သင်္ကြန်လို့ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ သင်္ကြန်ရောက်တိုင်း မရိုးနိုင်အောင် ကြားရတဲ့ သင်္ကြန်သီချင်းများကတော့ သင်္ကြန်မိုးနဲ့ နှစ်သစ်မင်္ဂလာပါပဲ။ နှစ်သစ်မင်္ဂလာသီချင်းက “နှစ်သစ်မင်္ဂလာ အတာရေသဘင်ပွဲမှာ ချစ်ချစ်ခင်စရာ ကြင်သူကို ကိုယ်လေ လိုက်ရှာ” နဲ့စပါတယ်။ ဒါဟာ လောက သဘာဝအရ ရန်သူနဲ့ဝေး ချစ်သူနဲ့နီးစေဖို့ ချစ်သူကို ရှာခြင်းတစ်မျိုးပါပဲ။ ချစ်သူရသူဟာ လောကရဲ့အလှ အပတစ်ခုဖြစ်နေလို့ ချစ်သူကိုရှာနေခြင်းပဲ ဖြစ်မှာပါ။

လူသားရဲ့စိတ်နဲ့ လောကကို လှပစေချင်တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

လူသားရဲ့စိတ်ကူးအလှ နဲ့ ဓမ္မရဲ့ သဘာဝအလှကို ပေါင်းစည်းလိုက်ရင် ငြိမ်းချမ်းလှပတဲ့ ကမ္ဘာဖြစ်သွားမှာ အမှန်ပါပဲ။ သံယာတော်များမျှဝေကာ ဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မအလှနဲ့ လူသားရဲ့ယဉ်ကျေးမှုကို မြှင့်တင်နိုင်ဖို့ နားထဲမှာကြားယောင်နေဆဲ ဓမ္မအသံများကို နှစ်သစ်မင်္ဂလာစာသားနေရာမှာ ဓမ္မစာသားများနဲ့ အစားထိုးလိုက်ပါရစေလား။

လူသားရဲ့ကောင်းကျိုးကို အမြဲမျှော်ကိုးလေ့ရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ လူသားများ အမှားရှိတတ်တာကိုလက်ခံပြီး နောက်ထပ်အမှားများ မလုပ်မိစေဖို့နဲ့ လူကောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အေးချမ်းစွာနေနိုင်စေဖို့ နည်းလမ်းလေးသွယ် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါတွေကတော့ နံပါတ်တစ် ညွှန်ပြချက်ကတော့ အမှားကိုမလုပ်ဖူးသေးရင် မလုပ်ဖြစ် အောင် စောင့်ထိန်းပါတဲ့။ လူသားနဲ့အမှား ဒွန်တွဲနေတတ်တာ ကိုလေးအသင်္ချေကမ္ဘာ တစ်သိန်းအတွင်း ကျင်လည်တွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့အတွေ့အကြုံက ပြန်ပြောပြနေတာကြောင့် အမှားမလုပ်ဖြစ်အောင် အသိပေးတာပါ။ သက်ရှိသတ္တဝါတွေထဲမှာ အသိရှိတယ်လို့ သတ်မှတ်ခံထားရတဲ့ လူဆိုတဲ့သတ္တဝါဟာ အကဲစမ်းတတ်တဲ့သဘာဝရှိပါတယ်။ မလုပ်ဖူးသေးတာကို စမ်းကြည့်ချင်တတ်တာလေ။ ဒါဟာ အမှားဖြစ်အောင် လမ်းဖွင့် ပေးလိုက်တယ်ဆိုတာကို အသိရှိတဲ့လူသား မသိလိုက်တဲ့ အဖြစ်တစ်ခုပါ။ အမှားတစ်ခု ကို ပထမအကြိမ်သာ မမှားဖူးရင် ဘယ်တော့မှ မမှားတော့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် တစ်ကြိမ် လောက်သာ စမ်းကြည့်မိပြီဆိုရင်တော့ မှားပြီးရင်းမှားရင် ဖြစ်ရပါတော့တယ်။ အမှား တွေမရှိဘူးဆိုရင် ဒုက္ခဆိုတာလဲ ခံစရာအကြောင်း မရှိပါဘူး။ သုခလိုတဲ့ လူသား အတွက် သုခကို ပျက်စေနိုင်တဲ့အမှားကို တစ်ခါလေးတောင် မမှားမိစေဖို့ သတိပေး ခဲ့တာပါ။ တစ်ခါမှားဖူးရင် နှစ်ခါမှားဖြစ်ပြီး အကျင့်ဖြစ်သွားမှာစိုးတာကြောင့်ပါ။ ဒါကြောင့် မမှားဖူးသေး၊ မဖြစ်ဖူးသေးတဲ့ ကာယကံအမှု၊ ဝစီကံအမှု၊ မနောကံ အမှုများကို ဘယ်တော့မှ ပေါ်မလာအောင် စောင့်ထိန်းဖို့ မှာတမ်းချွေခဲ့တာပေါ့။

နှစ်သစ်မင်္ဂလာ (အပိုင်း ၂)

ဒါတင်မက လုပ်မိပြီးဖြစ်တဲ့ မကောင်းမှုအကုသိုလ်များကို နောင်မလုပ်မိအောင် ရှောင်ကြဉ်ရပါမယ်တဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ လူသားဟာ အမှားနဲ့ မကင်းတတ်ပါဘူး။ လိုချင်တဲ့အချိန်၊ မကျေနပ်တဲ့အချိန်များမှာ ပြောမှား၊ ဆိုမှား၊ လုပ်မှား၊ တွေးမှားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ပြီးသွားတဲ့ အကုသိုလ်အပြစ်တွေမို့ ပြန်ပြင်လို့ မရနိုင်တော့ပေမယ့် ကျူးလွန်ခံသူများကို တောင်းပန်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို နောင်မကျူးလွန်မိအောင် ထိမ်းသိမ်းရပါလိမ့်မယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ အမှားတစ်ခုကို နှစ်ခါထက် ပိုပြီးမှားပြီဆိုရင် လူကောင်းတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အမှားကို သင်ခန်းစာယူဖို့ ဆန္ဒမရှိသလို၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်သွားမယ်ဆိုတဲ့စိတ် မရှိလို့ပါပဲ။ အမှားမပြင်တဲ့သူ တစ်ယောက်အတွက် အမှန်ဆိုတာ မရှိနိုင်တော့တာမို့ ချမ်းသာခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ တိတ်ဆိတ်ခြင်းစတဲ့ အကောင်းတွေကို စံစားရဖို့ ဝေးသွားပါပြီ။ အကောင်းကို တမ်းတပြီး ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ ဘဝကို ဖြတ်သန်းချင်တဲ့ လူသားတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တော့ မှားခဲ့ဖူးတဲ့ အမှားတစ်ခုကို နောင်ထပ်မမှားအောင် ပြင်ဆင်ဖို့ပဲ လိုတာပါ။ ထပ်ထပ်မှားနေတယ်ဆိုရင်တော့ ဒုက္ခကို တမ်းတနေသူတစ်ယောက်သာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ သုခလိုလို့ ချမ်းသာရှာတာ ဒုက္ခနဲ့ပဲ ပက်ပင်းတိုးနေရတာဟာ အမှားကို မပြင်လို့ပါပဲ။ လူသားနဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်ကိုသိလို့ ဗုဒ္ဓက မှားခဲ့ဖူးတဲ့ အမှားတစ်ခုကို နောက်ထပ် မမှားအောင် ကြိုးစားဖို့ သင်ပြပေးခဲ့တာပါ။

ပြီးတော့ အမှားမလုပ်ရုံ၊ မှားပြီးသားအမှားကို နောင်မဖြစ်အောင် ရှောင်ကြဉ်ရုံနဲ့ မပြည့်စုံသေးဘူးဆိုတာကို မျှပေးခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒါက မလုပ်ဖူး၊ မဖြစ်ဖူးသေးတဲ့ ကောင်းတဲ့အရာများကို လုပ်ဖူး၊ ဖြစ်ဖူးအောင်လုပ်ဖို့ပါ။ လူသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ လုပ်ဖူးတဲ့ကောင်းမှုများ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။ ဆိုပါစို့ . . . ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု၊ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးမှု စတဲ့ ကောင်းတဲ့အရာတွေမျိုးပေါ့။ ဒါ့အပြင် မလုပ်ဖူးသေးတဲ့ အလှူမျိုး၊ မဆောက်တည်ဖူးသေး မဖြစ်ဖူးသေးတဲ့ သီလမျိုးကိုလဲ ဆောက်တည်ဖူးအောင် ကြိုးစားရပါတယ်။ ယောက်ျားလေးအတွက်ဆိုရင် လူ့ဘဝမှ ရဟန်းဘဝ ခဏလောက် ပြောင်းခြင်းမျိုးပေါ့။ ပြောင်းရုံလေးနဲ့တော့ လုပ်ဖူးတယ်ဆိုတဲ့ နာမည်က လွဲပြီး မထူးခြားနိုင်တာမို့ ကောင်းဖို့ပါ လိုအပ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓအလိုကတော့ အလုပ်ထက် စိတ်ကိုဦးစားပေးလေ့ရှိတာမို့ မလုပ်ဖူးသေးတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ရတဲ့အချိန်မှာ အရင်က မထားခဲ့ဖူးသေးတဲ့ စိတ်ကောင်းမျိုးမွေးပြီး လုပ်ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှသာ ထူးခြားတဲ့ ချမ်းသာသူခန့် ငြိမ်းချမ်းမှုမျိုး ရမှာပေါ့။ ပြည့်စုံတဲ့သူခန့် ဘဝကို ဖြတ်သန်း ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ မကောင်းတာ ကင်းပျောက် ကောင်းတာတွေ အမြဲရောက်နေဖို့ မကောင်းတာကို လုပ်မိခဲ့ရင် ရှောင်ကြဉ်ဖို့၊ မလုပ်မိသေးဘူးဆိုရင် မလုပ်ဖြစ်အောင် ထိန်းဖို့ လိုအပ်သလို၊ မလုပ်ဖူးသေး မဖြစ်ဖူးသေးတဲ့ ကောင်းစိတ်များရှိဖို့လဲ လိုအပ်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးကတော့ အကောင်းများပေါ်ပြီး ပျောက်မသွားရအောင် ကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ ကောင်းတာကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်ဆိုရင် နောက်ထပ်လဲ လုပ်ဖို့နဲ့ စိတ်ထဲမှာလဲ ပျောက်ပျက်မသွားစေဘဲ ပွားများနေဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့တာပါ။ ကောင်းတဲ့အရာတစ်ခုကို ကောင်းတဲ့သတိ၊ ကောင်းတဲ့ပညာနဲ့ လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်ဆိုရင် တွေးလိုက်တိုင်း စိတ်ထဲပေါ်လာလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြန်လည် ပွားအောင်လုပ်နေခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါန လှူဒါန်းပေးခဲ့ဖူးတာများကို အထပ်ထပ် ကျေနပ်စွာနဲ့တွေးပြီး ပျော်နေတာမျိုး၊ သီလ ဆောက်တည်ခဲ့ဖူးတယ်ဆိုရင်လဲ ကိုယ် ဆောက်တည်ခဲ့တဲ့ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ စတဲ့ ရှောင်သီလနဲ့ ကိုယ်

ကဖြည့်ကာ ကူညီပေးခဲ့ဖူးတဲ့ မိဘဝတ်၊ သားသမီးဝတ်စတဲ့ ဆောင်ထားရမယ့် ကျင့်ဝတ်များကို ပြန်လည်တွေးကာ ပီတိဖြစ်တာမျိုး၊ တရားထဲမှာလဲ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ လွတ်မြောက်မှုကို လမ်းပြပေးတဲ့ တရားတော်များကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်နေတာမျိုး၊ ထိုင်ခဲ့ဖူးတဲ့ သမထဘာဝနာ၊ ပွားခဲ့ဖူးတဲ့ ဝိပဿနာဘာဝနာများကို ထပ်ဆင့်ပွားများ နေတာမျိုးဟာ လုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကုသိုလ်များကို ပွားများနေခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ စိတ်ကို ချမ်းသာအောင် လုပ်နေတာ၊ ငြိမ်းချမ်းအောင် လုပ်နေတာမို့ ဘဝဟာလဲ အေးချမ်းပြီး ပြည့်စုံသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါနကိုပဲလုပ်လုပ်၊ သီလပဲဆောက်တည် တည်၊ ဘာဝနာပဲပွားပွား အသိဦးစီးကာ ကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ အကောင်းဆုံး လုပ်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါမှသာ ပွားများဆင်ခြင်တဲ့အချိန်မှာ ချက်ချင်းပေါ်ပြီး ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိ၊ အေးချမ်းမှု ပဿဒ္ဓိ၊ စိတ်ငြိမ်မှု သမာဓိများရကာ အလွယ်တကူနဲ့ တရားတော်ကို သိနိုင်မှာပါ။ တရားတော်ကို ထိုးထွင်းသိရတယ်ဆိုတာလဲ ကျေနပ်မှု၊ အေးချမ်းမှု၊ တည်ငြိမ်မှုရှိမှသာ အလွယ်တကူရတာပါ။ ဒါတွေကိုမြင်လို့ ဗုဒ္ဓက ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်များ ထပ်ဆင့်ကာ ပွားများနိုင်အောင် နည်းလမ်းများစွာ ပေးခဲ့တာ ပေါ့။ မကောင်းတာကို လုပ်ခဲ့ဖူးရင် မေ့ပျောက်ပြီး၊ မလုပ်ဖူးသေးရင် မလုပ်မိအောင် ရှောင်ကြဉ်ဖို့ ပြောခဲ့တာဟာလဲ ကောင်းစိတ်များပေါ်တဲ့အခါမှာ အနှောက်အယှက် အနေနဲ့ ပေါ်မလာအောင်လို့ပါ။ မလုပ်ဖူးသေးတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို လုပ်ခိုင်း တယ်ဆိုတာလဲ တွေးမိတိုင်း လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ရင်ထဲသိမ်းဆည်းရင်း ပီတိဖြစ်ပြီး၊ ပဿဒ္ဓိ ဖြစ်နေစေချင်လို့ပါ။ ကျေနပ်ကာ ပီတိဖြစ်နေသူတစ်ယောက် တရားကိုအလွယ် တကူ အားထုတ်နိုင်တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကာ ကိုယ်တိုင်သိပြီး လွတ်မြောက်သွားတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်းသာ ကျင့်ကြံ ကျိုးကုတ်အားထုတ်သွားမယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ခရီးဟာ မဝေးပါဘူး။ လုပ်နည်းမှန်ဖို့ရယ် သိတဲ့အတိုင်း တိကျစွာကျင့်ဖို့ရယ်ပဲ လိုတာပါ။

နှစ်သစ်မှာ အချစ်ကို ရှာနေသူများက နှစ်သစ်မင်္ဂလာ အတာရေသဘင်ပွဲမှာ ချစ်ချစ်ခင်စရာ ကြင်သူကို လိုက်ရှာနေသလို သံသရာကူးဖို့အတွက် နေ့သစ်များကို

အချိန်နဲ့အမျှ ရင်ဆိုင်ကာ ဖြတ်ကျော်နေရတဲ့ လူသားများအနေနဲ့ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို အမြဲရှာဖွေနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ နှစ်သစ်မှာ အချစ်သစ်ကို ရှာနေသူများအတွက် အချစ်ဟာ အပြစ်ဖြစ်လာကောင်း ဖြစ်လာနိုင်ပေမယ့် ဘဝကောင်းဖို့အတွက် အသိသစ်ဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အချစ်ကို ရှာဖွေနေခြင်း ဟာ အဖြစ်ကိုနားလည်ပြီး နောက်ထပ်ဘဝအသစ်နဲ့ ဒုက္ခအသစ်များကို လုံးဝပျောက် သွားအောင် လုပ်နေခြင်းပဲဖြစ်တာမို့ ကုသိုလ်လူသား အတွက်ကတော့ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ့သစ်များပဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ရက်များစွာ ဖြတ်ကျော်ပြီးမှ နှစ်သစ်ကို ရောက်ရတာထက် အသိနဲ့ စက္ကန့်၊ မိနစ်လေးတွေကို အသုံးချနေတာဖြစ်တဲ့အတွက် တန်ဖိုးရှိတဲ့လူသား ဖြစ်သွားပါပြီ။ တကယ်တော့ တန်ဖိုးရှိတယ်ဆိုတာ တန်ဖိုးသိသူ များမှာသာ ရှိနိုင်တဲ့ ဂုဏ်တစ်ခုပါ။ သူတော်စဉ်များလဲ ဗုဒ္ဓရဲ့နည်းလမ်းများကို အသုံး ချပြီး နေ့သစ်များမှသည် နှစ်သစ်သို့ ချီတက်ကာ ဒုက္ခကို အပြတ်ဖြတ်နိုင်ဖို့ လိုအပ် နေပါပြီ။ ဒီလိုသာ အသိနဲ့ အသုံးချသွားမယ်ဆိုရင် နှစ်သစ်မှာ အချစ်ကို ရှာဖွေနေကြ သလို ဘဝသစ်မှာလဲ အပြစ်ကို ခွါခွဲတာမို့ ချမ်းသာအစစ်ဟာ ကိုယ်ပိုင် ဖြစ်သွားရ တော့မှာပါ။ ချမ်းသာသူခန့်ပြည့်စုံကာ မကောင်းတဲ့အရာများ မရှိခြင်းကို မင်္ဂလာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ချမ်းသာအစစ်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားရသူများအတွက် နှစ်သစ်မင်္ဂလာ ဖြစ်နေသလို ဘဝသစ်မှာလဲ ဘဝသစ်မင်္ဂလာ ဖြစ်နေဦးမှာပါပဲ။

နှစ်သစ်လဲပြောင်း စိတ်လဲပြောင်းကာ အသိသစ်နဲ့ ကောင်းမှု အစစ်များကို လုပ်ကြပါစို့လား။

သူတော်စဉ်များအားလုံး နှစ်သစ်မင်္ဂလာမှသည် ဘဝသစ်မင်္ဂလာသို့ ပြောင်း လဲနိုင်ပါစေ။

အသိရဲ့ အပိုင်းအစ

ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ လွတ်မြောက်ရေး စသည်ဖြင့် အလုပ်တွေ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိဖို့ လိုအပ်တာအမှန်ပါ။ ဘာသာမဲ့ တစ်ယောက်ပဲဖြစ်နေပါစေ ရှင်သန်ဖို့ဆိုရင်တော့ ယုံကြည်မှုရှိနေဖို့ လိုအပ်တာပဲလေ။ နို့မို့ဆို နေထိုင်ရတဲ့ဘဝကြီးကို ငြီးငွေ့ပြီး အဆုံးသတ်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်လာတတ်တာမို့လား။

ဗုဒ္ဓဝါဒကတော့ ယုံကြည်မှုအစနဲ့ အသိကို အဆုံးသတ်ပေးထားပါတယ်။ ကောင်းတဲ့စိတ်တစ်ခု ပေါ်လာတဲ့အခါ ယုံကြည်မှုက စတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ယုံကြည်မှု မှန်ကန်ဖို့ဆိုရင် အသိနဲ့ အနားကွပ်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နေရာတိုင်းမှာ ယုံကြည်မှု သက်သက်ကို သုံးလို့မရသလို အသိသက်သက်ကိုလဲ သုံးလို့မရပါဘူး။ တွဲသုံးဖို့သာ ညွှန်ကြားအသိပေးခဲ့တာပါ။ တွဲသုံးနိုင်ဖို့ဆိုပြန်ရင်လဲ သတိလေးပါ အပိုထပ်ထည့်ဖို့ သင်ကြားပေးခဲ့ပြန်ရော။ တွဲသုံးတယ်ဆိုပေမယ့် နှစ်ခုလုံးကို ပြိုင်သုံးတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ရှေ့နောက်စဉ်လေးလုပ်ပြီး တွဲသုံးရတာမျိုးပါ။

ဆိုပါစို့။ မမြင်ရတဲ့အရာမျိုး၊ မှန်းကြည့်ရတဲ့အရာမျိုးဆိုရင် ယုံကြည်မှုကို ရှေ့တင်ပြီး အသိကို နောက်မှာထားရတာပါ။ ရွှေတိဂုံဘုရားရောက်သွားတဲ့ မြန်မာတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘုရားကြီးကို အုတ်ပုံလို့ မြင်မှာမဟုတ်ပေမယ့် ဘာသာခြား တစ်ယောက်ဆိုရင်တော့ အုတ်ပုံကြီးလို့ပဲမြင်မှာပါ။ မြန်မာတွေရှိခဲ့ဖူးတာဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့

ဆံတော်တွေရှိတယ်။ ဒါ့အပြင် ကိုးကွယ်ခံ ဗုဒ္ဓမှာ ဂုဏ်တော်တွေရှိတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်လို့ မမြင်ရ၊ မတွေ့ရပေမယ့် ယုံကြည်မှုနဲ့ ရှိခိုးပူဇော်ကြတာပါ။ သေချာတာ ကတော့ အုတ်ပုံကြီးကို ရှိခိုးတာမဟုတ်ဘူး ဆိုတာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် မြင်ရတဲ့အရာ၊ ကြားရတဲ့ အရာများဆိုရင်တော့ အသိကိုရှေ့တန်း တင်ရပြန်ရော။ မြန်မာအတော်များများဟာ ဓာတ်၊ နတ် စတာတွေကို ယုံကြည်ကြ ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ သဘာဝအခြေအနေ စတာတွေကို သိသူတော့ နည်းပြန်ရော။ ယုံကြည်မှုကို ရှေ့တင်မိတဲ့အချိန်ဟာ ကံကိုမယုံသူတစ်ယောက် ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဘုရားရှေ့၊ သံဃာရှေ့ရောက်တဲ့အခါမှာ ကံကိုယုံသယောင်ယောင် ရှိခဲ့ပေမယ့် လိုချင်တာတွေ၊ အခက်အခဲတွေကြုံလာတဲ့အခါ ယုံကြည်မှုနောက် အလိုလို လိုက်မိတတ်ပြန်တယ်။ ဒါ့တင်ပဲလားဆိုတော့ ဝီရိယနဲ့ ကြိုးစားရမဲ့ အချို့နေရာတွေမှာ ကံပဲပေါ့ စသည်ဖြင့် လက်လျော့တတ်ပြန်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဘာမဟုတ်တဲ့နေရာမှာ အသိကိုမသုံးဘဲ ယုံကြည်မှုကို ဦးစားပေးမိတာမို့ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ (အကြောင်းကင်းမှု ကို ယုံနေမှု) ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကောင်းတာကိုလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်မယ်၊ မကောင်း တာလုပ်ရင် မကောင်းတာဖြစ်မယ်လို့ သိနေသူတစ်ယောက်ဟာ အောင်မြင်ချင်ရင် ကောင်းတာကိုပဲ အသိရှေ့တင်ပြီး ဝီရိယနဲ့ ကြိုးစားရပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ကံမယုံတဲ့ အနောက်နိုင်ငံသားတွေ ဘဝမှာ အောင်မြင်နေကြတာလေ။

အမှန်အတိုင်းပြောရမယ်ဆိုရင် မြန်မာအတော်များများဟာ အသိထက် ယုံကြည်မှုကို ရှေ့တန်းတင်သူများလို့ပြောရင် မှားမယ်မထင်ပါဘူး။

ဘဝကိုဖြတ်သန်းတဲ့အခါ ယုံကြည်မှုရှိဖို့လိုအပ်တာမှန်ပေမယ့် အသိမဲ့တဲ့ ယုံကြည်မှုဟာ တလွဲလုပ်မိတတ်တယ် ဆိုတာကိုလဲ အပိုသိထားသင့်ပါတယ်။ အဲ . . . အသိလွန်တဲ့သူဟာလဲ မယုံဘဲရှိတတ်တယ်ဆိုတာကိုပါ ထပ်ဆင့် မှတ်ထားရပါဦးမယ်။ အသိလွန်သူတွေဟာ ဟိုဟာဆိုလဲမယုံချင်၊ ဒီဟာဆိုလဲမယုံချင် ဖြစ်လာတတ်ပြန်ရော။ သူ့ဟာသူမယုံတာ ကိစ္စမရှိပေမယ့် ကံမြောက်တဲ့ ဝေဖန်မှုတွေပါလုပ်လာရင်တော့

အဆိပ်သီးကိုစားဖို့ ကြိုးစားသူထက် ဆိုးတဲ့အခြေအနေကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပါတယ်။ အသိလွန်, ဗဟုသုတလွန်သူတွေဟာ ဘုရားဆိုတာ ရှိချင်မှရှိမှာပါကွာ။ ဒါဟာ ဘုရား ဓာတ်တော်ဆိုတာ ဘာနဲ့သက်သေပြမှာလဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ မြင်ရတာမဟုတ်တော့ လွတ်မြောက်မှုလုပ်နေလို့ရော ဘာထူးလဲ။ နောက်ဘဝဆိုတာ မမြင်ရတဲ့အရာဖြစ်တဲ့အတွက် အခုကောင်းတာတွေလုပ်နေလို့ရော စံစားရဖို့သေချာလား စသည်ဖြင့် ဝေဖန် လေ့ကန် လာတတ်ပါတယ်။

လောကကြီးက ကိုယ်ထင်ထားတာထက် ကျယ်ဝန်းပြီး ကိုယ်သိတာထက် နက်နဲတယ်ဆိုတာကိုတော့ သိထားသင့်ပါတယ်။ တခါတလေ မမြင်ရနိုင်တာကို ယုံကြည်မှုနဲ့ မြင်ရသလိုခံစားပြီး နားလည်ပေးဖို့လိုအပ်သလို၊ တခါတလေ မယုံကြည်နိုင်တာကို အသိနဲ့ယုံရတာမျိုးလဲ ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသားများပြောတာကို တခါတလေ အသုံးချရတဲ့နေရာများလဲ ရှိပါတယ်။ သူတို့ကို See what you can't see and believe that you don't believe တဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ ပင်လယ်ပြင်ကြီးဟာ ကျယ်လွန်းမက ကျယ်လွန်းလို့ ကိုယ့်မျက်စိနဲ့ မမြင်ဖူးတဲ့ ငါးစတဲ့သတ္တဝါများကို မြင်အောင်ကြည့်ဖို့ လိုအပ်သလို၊ ကမ္ဘာကြီးက ကြီးကျယ်လွန်းတာကြောင့် မယုံနိုင်တဲ့အရာတွေကို ယုံကြည်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒကိုးကွယ်သူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြောတိုင်းယုံဖို့ မလိုအပ်သလို သိတိုင်းလဲ မဆုံးဖြတ်မိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အမှားတစ်ခုကို ဒါဟာ အမှားလို့ ကိုယ့်အတွေ့အကြုံနဲ့ ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါ ဘာမှမဖြစ်နိုင်ပေမယ့် အမှန်တစ်ခုကို ကိုယ့်အထင်နဲ့ မှားတာ ပဲလို့ပြောမိရင် ရလာဒ်က လှမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝထဲရောက်လာသူတွေဟာ ယုံကြည်ဖို့ ရောက်လာတာမဟုတ်သလို ဆုံးဖြတ်ပေးဖို့ ရောက်လာကြတာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ တွေ့ရ ကြုံရတဲ့အရာတွေကို အသိနဲ့ ယုံသင့်တာကို ယုံကြည်ပြီး လုပ်သင့်တာကိုလုပ်ရင်း ဘဝကိုဖြတ်သန်းဖို့ပါပဲ။ တကယ်တော့ အပြင်မှာတွေ့ကြုံရတဲ့အရာတွေကို ယုံသင့်, မယုံသင့် ဆုံးဖြတ်နေမယ့်အစား ကိုယ်တိုင် ရတနာသုံးပါးနဲ့ ကံကို တကယ် ယုံသူ ဖြစ်ရဲ့လားဆိုတာကို သိနေဖို့ပါ။

ရတနာသုံးပါးကိုယုံသူဆိုရင် လောဘစတဲ့ ကိလေသာရဲ့ဆိုးကျိုးကို သိနေတာမို့ ကိလေသာကင်းအောင် ကြိုးစားသွားတဲ့ ဘုရားစတဲ့ သူတော်ကောင်းကြီးတွေလို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကြိုးစားချင်စိတ်ဖြစ်လာမှာပါ။ ကံကိုယုံတယ်ဆိုရင် မလုပ်သင့်တာကို မလုပ်တော့ဘူးပေါ့။ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်တဲ့နေရာမှာ အသိကို ရှေ့တန်းတင်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ရတနာသုံးပါးလုံးဟာ ကိလေသာကင်းနေသလို ကိလေသာကင်းစင်စေလို့ပါပဲ။ ကိုးကွယ်ခံရုံသက်သက်နဲ့ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်နေတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုးကွယ်နေသရွေ့ ကိလေသာကင်းအောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ အသိတွေ တိုးပွားလာလို့သာ ကိုးကွယ်နေတာပါ။

ကံကို ယုံတယ်ဆိုတာကတော့ ယုံကြည်မှုကို ဦးစားပေးပါတယ်။ မကောင်းတာလုပ်ရင် မကောင်းတာကြုံရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုက ရှိနေလေတော့ မကောင်းတာ မလုပ်ရဲတော့ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကောင်းတာကိုတော့ လုပ်သင့်တဲ့အရာမို့ လုပ်နေရဦးမှာပါ။ ကောင်းတာကိုလုပ်နေရပေမယ့် ကံဆိုတာရှိနေရင် သံသရာဒုက္ခက မလွတ်နိုင်ဘူးလို့ သိလာတဲ့အချိန် ကံကုန်အောင်ကြိုးစားသွားတဲ့ ရတနာသုံးပါးဟာ စိတ်ထဲ အလိုလို ရောက်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် သရဏဂုံသုံးပါး တည်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါပြီ။

လွတ်ချင်ရင် သရဏဂုံကိုးကွယ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့အတွက် အသိဦးစားပေးရမှာပါ။ အောင်မြင်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ကံကိုယုံပြီး ကောင်းတာကိုလုပ်ဖို့လိုအပ်တဲ့အတွက် အသိရော ယုံကြည်မှုပါရှိဖို့ တကယ်လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကို ဗုဒ္ဓဝါဒက ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါနဲ့ အသိပညာကို ဘယ်နေရာ အသုံးချရမယ်ဆိုတာကို ချပြပေးရုံ၊ လမ်းပြပေးရုံပါ။ ကယ်တင်ဖို့ ဗုဒ္ဓဝါဒပေါ်လာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ယုံကြည်မှုနဲ့အသိကို မျှအောင်သုံးစွဲတတ်ရင် ဗုဒ္ဓ(အသိပညာ) ယုံကြည်သူဖြစ်ပါပြီ။

ဗုဒ္ဓဝါဒယုံကြည်သူ ကိုးကွယ်သူများ ယုံကြည်မှုမလွန်ဖို့လိုအပ်သလို အသိမလွန်ဖို့လဲလိုအပ်တာကြောင့် သတိလေးကိုသာ ရင်ဝယ်သိမ်းထားမယ်ဆိုရင် ဘယ်

နေရာမှာ ယုံကြည်မှုရှေ့ထားပြီး အသိနောက်လိုက်ရမယ်၊ ဘယ်နေရာမှာ အသိရှေ့
သွားပြီး ယုံကြည်မှုနောက်လိုက်ရမယ်ဆိုတာ သိကိုသိထားရပါမယ်။ ဒါမှ အသံကြား
တိုင်း မယုံသလို တွေ့ကြုံတိုင်း မဝေဖန်တော့မှာပါ။ အသိပြည့်ပြီး အပြစ်ကင်းချင်တယ်
ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးကြည့်ဖို့ပါပဲ။ အသိကြောင့် ယုံကြည်သူလား. . . . .
အရှိကြောင့် ယုံသူလားလို့။

အသိကြောင့် ယုံကြည်တယ်ဆိုရင် ဒုက္ခမှ လွတ်မှာသေချာပေမယ့် အရှိ
ကြောင့် ယုံတယ်ဆိုရင်တော့ သံသရာလည်နေဦးမှာပါပဲ။ တကယ်တော့ ယုံကြည်မှု
ဆိုတာ အသိရဲ့ အပိုင်းအစတစ်ခုပါပဲလေ။

ဝန်ခံချက် ။ ။ အယုံလွန်၊ အသိလွန်နေတဲ့ လောကလူသားတွေ အမှားမလုပ်မီ
ကြစေဖို့ သဒ္ဓါယ တရတိ ဩယံ၊ ပညာယ ပရိသုဇ္ဈတိ (ယုံကြည်မှုကြောင့် ဩဃမှလွတ်၊
ပညာကြောင့် ဘဝစင်ကြယ်) ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓတရားကို ရေးချယ် ပူဇော်မိတာပါ။

အလာကောင်းသူ (သုဂတော)

ခရီးသွားတစ်ယောက်ကို သွားသူဖက်ကကြည့်ရင် အသွားကောင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကြိုဆိုသူဖက်ကကြည့်ရင် အလာကောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပြန်ရော။ အသွားကောင်းသူဆိုတာ ကိုယ့်သွားရမယ့် ခရီးတစ်ခုကို ဖြောင့်ဖြောင့်နဲ့ ရောက်အောင် သွားနိုင်သူကို ဆိုလိုပါတယ်။ အလာကောင်းသူ ဆိုတာကတော့ ကြိုဆိုသူအတွက် ကိုယ်ဟာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြစ်စေပဲ တမ်းတလို့ ကျန်ရစ်စေရပါမယ်။

လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ခရီးစခဲ့တဲ့ သုမေဓာရှင်ရသေ့လေးဟာ လေးအသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာတစ်သိန်းအဆုံးမှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓနာမည်နဲ့ ခရီးကို အဆုံးသတ်ခဲ့ပါတယ်။ သွားလမ်းခရီးတစ်လျှောက် ခရီးဖြောင့်ခဲ့တာမို့ ဗုဒ္ဓကို သုဂတောလို့ ဂုဏ်တော်သတ်မှတ် ဂုဏ်ပြုအပ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘုရားလောင်း သုမေဓာရှင်ရသေ့ဘဝမှသည် ဂေါတမအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဘဝထိ လက်ခံသူများအတွက် လဲ အလာကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ဘုရားလောင်းကို လက်ခံရသူ ဆွေမျိုး၊ မိဘ၊ ဆရာသမား၊ အပေါင်းအသင်း၊ လောကလူသား အားလုံးအတွက်တော့ လာခြင်းကောင်းသူ တစ်ယောက်ပါပဲ။ ဒါမျိုးဖြစ်ဖို့အတွက် အများကိုရည်စူးပြီး လောဘကိုလျှော့ရင်း ဒါနတွေ ပြုလုပ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒေါသကို သည်းခံခြင်းအပြင် မေတ္တာတရားနဲ့ပါ အစားထိုးပြီးဘဝကို ဖြတ်သန်းခဲ့ပါတယ်။ ထို့အတူပဲ မောဟတွေ ခမ်းခြောက်သွားစေဖို့ အသိဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို အသက်ပေးလုပ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ သုဂတောဂုဏ်တော်ကို ဂုဏ်တုကင်းမဲ့ အပြိုင်အဆိုင်မရှိဘဲ ပိုင်ဆိုင်ရကာ အသွား

ကောင်းသူ ဖြစ်ခဲ့ရသလို အလာကောင်းသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့လဲ မျက်နှာပန်းလန်းခဲ့ရပါတယ်။

သံသရာခရီးသွားတစ်ယောက်အနေနဲ့လဲ အသွားကောင်းသူ၊ အလာကောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ လိုအပ်နေပါပြီ။ အသွားကောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အပြစ်များကိုတောင်းပန်ရင်း ကိုယ့်ရဲ့ တမ်းတမှု(လောဘ) မေတ္တာခမ်းခြောက်မှု(ဒေါသ) တလွဲသိမှု (မောဟ)များကို ကျောခိုင်းသင့်ပါပြီ။ အသိမှားလို့ အမှားသိရင်း တလွဲတွေလုပ်ခဲ့တာကြောင့် ခရီးကို ဖြောင့်ဖြောင့်မသွားခဲ့ရပါဘူး။ တလွဲအသိနဲ့ အမှားရှိရှိလုပ်ခဲ့တာမို့ ကြိုဆိုသူများအတွက် အလာကောင်းသူတစ်ယောက် မဖြစ်ပြန်တော့ဘူး။

လောဘကို လက်ဝယ်ပိုက်ထားလို့ ဒါနနည်းခဲ့ရပြန်တယ်။ ရလဒ်ကတော့ ဥစ္စာနည်းပါးမှုပေါ့။ ကြိုဆိုသူများအတွက် ခက်ခဲရတာကတော့ ရောက်လာတဲ့ ဧည့်သည်ကို ချို့တည့်စွာ ဧည့်ခံရခြင်းပါ။ ဒေါသရှေ့ထား မေတ္တာမပွားခဲ့လို့ သီလကို မျက်ကွယ်ပြုခဲ့တာကြောင့် ကြိုဆိုသူ အိမ်ရှင်များအတွက် ကိုယ်ဟာ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးဖြစ်ရပြန်ပါတယ်။ သီလနည်းခဲ့တာကြောင့် ရောဂါပိုင်ရှင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘဝထဲဝင်ခဲ့ရတာကြောင့်ပါ။ တလွဲအသိနဲ့ အမှားတွေလုပ်ခဲ့တာမို့ အသိခေါက်ခက် အဝင်နက်သူ ဧည့်သည်တစ်ယောက် ဖြစ်ရပြန်ရော။ ဒါတွေဟာ ကြိုဆိုသူ အိမ်ရှင်တွေအတွက် လာခြင်းကောင်းသူ တစ်ယောက်မဖြစ်နိုင်စေတဲ့ အကြောင်းတရားတွေပါ။ အသိရှိ၊ သတိနဲ့ထိနေရတဲ့ဘဝမှာ အသွားကောင်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ရယ် လာခြင်းကောင်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ရယ်က ခက်ခဲတဲ့အရာတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။

သင်သာ လမ်းကို ဖြောင့်တန်းစွာ လျှောက်လှမ်းလိုတယ်ဆိုရင်၊ မေတ္တာအပြည့်နဲ့ကြိုဆိုသူ လူသားများကို အလာကောင်းသူ တစ်ယောက်အဖြစ် ကြိုဆိုခွင့်ပေးလိုတယ်ဆိုရင် သင့်ရဲ့အသိမှားကို ဘေးထား၊ ပေးလက်ကိုစိုစေ၊ မေတ္တာတွေဝေနေဖို့ပဲ လိုတာပါ။ ဒါတွေအားလုံး သင်လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ ကောင်းကောင်းကြီးသိနေပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို သင်ဟာ အသိကိုလက်ခံ သတိကိုပြန်လှန်သုံးသပ်နေသူ

စညာဒါရမိဆရာတော် ဦးဉာဏဝရ

တစ်ယောက်ဖြစ်နေလို့ပါ။ ဒါကြောင့် သင့်ကို ကြိုဆိုသူများအတွက် သင်ဟာ အလာ
ကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်ခွင့်ပေးလိုက်ပါ။

(သုဂတောဂုဏ်တော်ကို ပွားများပါက ခရီးများဖြောင့်တန်းကာ အလာ
ကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်စေပါတယ်။)

မြို့ဗာရဏသီက တရားသံ

ပေးဆပ်ချင်တဲ့ဆန္ဒနဲ့ စတင်ခဲ့တဲ့လုပ်ငန်းကြီးဟာ ပြီးမြောက်လုလုဖြစ်နေပြီ။ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်မှာ ဖူးမြင်ခဲ့ရတဲ့ ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်ဟာ သုမေဓာရှင်ရသေ့ရဲ့ အားကိုးရာ တကယ့်ကို အစစ်အမှန်ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။ ငါးနှစ်အလွန် ခြောက်နှစ်မြောက်ထိ ကျင့်ခဲ့ရတဲ့ ဒုက္ကရစရိယာခရီးဟာလဲ ပြီးဆုံးခဲ့လေပြီ။ မှားယွင်း တဲ့ လမ်းစဉ်တစ်ခုဟာ အမှန်ကို ဘယ်တော့မှ မရောက်စေနိုင်ဘူး ဆိုတာကိုလဲ သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားတစ်ဖြစ်လဲ ဂေါတမဘုရား ကောင်းကောင်းကြီး သိခွင့်ရခဲ့ပြီ။ သစ္စာ လေးပါးမြတ်တရားကို သိရတာနဲ့တပြိုင်နက် ရင်ထဲမှာ သိမ်းမရဆည်းမရ ထွက်ပေါ် လာရတဲ့စကားက ဘဝများစွာ သံသရာမှာ ကျင်လည်ခဲ့ရတာဟာ တဏှာဆိုတဲ့ လက်သမားကြောင့်ပဲ။ အခုတော့ သူ့ကို ငိုရဲ့ သစ္စာအသိဉာဏ်နဲ့ ချိုးဖျက်နိုင်ခဲ့ပြီ။ နောက်တစ်ခါ ခန္ဓာဆိုတဲ့ အိမ်ကြီးကို တဏှာဆိုတဲ့လက်သမား မဆောက်နိုင်တော့ပြီ လို့ ရဲဝံ့စွာဖွင့်ဟ အန်ထုတ်သူက ဂေါတမဘုရား။ အို . . . . . ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား . . . ပေးဆပ်လိုတဲ့စိတ်နဲ့ ဖြည့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီတော်တွေ ပြည့်ခဲ့ရပြီကောဘုရား။

သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ဘဝနဲ့ ဒီပင်္ကရဘုရားကို အားကျပြီး ဘုရားဆုပန်ခဲ့ တာဟာ သူ့အတွက်မဟုတ်ပါဘူး။ လောကမှာ ရှင်သန်နေတဲ့သတ္တဝါတွေ အဝိဇ္ဇာ အမှောင်မှာ တဏှာအကြိုက်လိုက်ရင်း ဒုက္ခတွေမရောက်စေဖို့ သစ္စာအလင်း ထွန်းပြပေးသူ ဖြစ်ခဲ့ချင်တာကြောင့်ပါ။ အခုတော့ ဆန္ဒတွေအပြည့်ကြီး ပြည့်ခဲ့ပါပြီ။ ဗောဓိပင်အောက်မှာ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့တဲ့ လွတ်မြောက်ရာအမှန် သစ္စာတရားတော်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး စွာန်ရဲ့အခြေအနေ၊ ဉာဏ်ရဲ့သဘာဝ၊ တရားတော်ရဲ့ အတိမ် အနက်ကို ခံစားရင်း (၄၉)ရက်တိတိ နေ့ရက်တွေကို ကုန်လွန်စေခဲ့ပြီ။ ဒါဟာ (၄၅)ဝါ

မညာဒါရမိဆရာတော် ဦးဘဏဝရ

ကာလပတ်လုံး နေ့မနား ညမအား ဟောကြားဖို့အတွက် အနားယူခြင်းတစ်မျိုးပါပဲ။ တရားတော်ကို သုံးသပ်ပြီးလို့ ပြန်လည်ဟောပြုသိစေဖို့ အချိန်ရောက်လာပြီမို့ အသိကျေးဇူးရှိဖူးသူများကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ တောထွက်တုန်းက ခဏတာ ဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူးကြတဲ့ အာဠာရကာလာမရသေ့နဲ့ ဥဒကရာမပုတ္တတို့ စိတ်ထဲပေါ်လာပါတယ်။ အသက်များရှိနေကြသေးလားလို့ ဆင်ခြင်တဲ့ အချိန်မှာတော့ ဘုရားမဖြစ်ခင်လေးကမှ လောကကြီးထဲက ထွက်သွားကြတာကို သိလိုက်ရတဲ့အတွက် သစ္စာတရားကို အရင်ဦးဆုံး ဘယ်သူ့ကိုများ ဟောရမှာပါလိမ့်လို့ ထပ်ကြည့်တဲ့အခါ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ခက်ခဲတဲ့ အကျင့်တွေကို အသက်နဲ့လဲပြီး ကြိုးစားအားထုတ်နေတုန်း အနားမှမခွါဘဲ ပြုစုလုပ်ကျွေးကြတဲ့ ငါးဦးသော ယောကျ်ားများကို မြင်တဲ့အချိန် ဟောဖို့အတွက်ခရီးကို ဆက်ခဲ့ရပါပြီ။ ဦးတည်ရာက ဗာရဏသီ။

ဗာရဏသီစရဏအရပ်မှာ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြတဲ့ ငါးဦးသောယောကျ်ား မြတ်များဟာ ဘုရားအလောင်းတော်ကို ခွဲပြီးထွက်လာခဲ့ကြပေမယ့် မှန်ကန်တဲ့တရားကိုတော့ မတွေ့ကြသေးပါဘူး။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘုရားဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ရဲရဲကြီးဟောခဲ့တဲ့ ကောဏ္ဍည ပုဏ္ဏားကိုယ်တိုင် သူ့ရဲ့ပေဒင်ကို သံသယဝင်ခဲ့ရပြီ။ လောကမှာ ဘုရားပွင့်လေဦးမလား ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ မရဲတရဲလေးလဲ စောင့်စားမိလေရဲ့။ ကျေးဇူးတရားနဲ့ အချိန်ဆိုတာ တစ်ခါတလေမှာ ချိန်းထားတာမဟုတ်ပေမယ့် တိုက်ဆိုက်နေတာမျိုးလဲ ရှိတတ်ပြန်ပါတယ်။ မျှော်လင့်မထားတဲ့ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ သူတို့ဆီကို မဖိတ်ခေါ်ဘဲ တည့်တည့်ကြီး ရောက်လာပြီကော။ သူတို့ရဲ့စိတ်ထဲမှာတော့ အစားကိုပြန်စား၊ အကျင့်ကိုလျှော့ကျင့်တဲ့ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကိုသာ မြင်ယောင်နေဆဲ။ အစာကိုစားပြီး ကျင့်မှတော့ ဘုရားဖြစ်ဖို့ဝေးပြီပေါ့။ အစာမစားဘဲ ကျင့်တာတောင်မှ ဖြစ်ချင်တဲ့ဘုရား မဖြစ်တာ အခုဆို ဝေးပြီပေါ့။ အတွေးများနဲ့ ဝေဝါးနေဆဲပါပဲ။ ဒါကြောင့်လဲပဲ တရားကျင့်ဖော်ငါးဦး ကတိထားလိုက်တာက သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို ဘယ်သူမှ ခရီးဦး မကြိုရတဲ့။ အများအတွက် ဖြည့်ခဲ့တဲ့ပါရမီ၊ သိခဲ့တဲ့အသိ၊ ကြီးမားတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဘုန်းတန်ခိုးတွေက သူတို့ရဲ့ခိုင်မြဲတဲ့ကတိကို နီးလေလေ ပျက်ဖို့အကြောင်း

ဖန်လေလေပါပဲ။ နေထိုင်ရာ အနား (ယခုလက်ရှိ ချောက်ခန္တီစေတီရှိရာ) ရောက်
လာတော့ တိုင်ပင်ထားခြင်း မရှိပါဘဲ ငါးဦးလုံး ထားတဲ့ကတိကို ဖျက်မိပြီးသား ဖြစ်
ပါရောလား။ တစ်ဦးက ခရီးဦးကြို၊ နောက်တစ်ဦးက သပိတ်လှမ်းယူ၊ နောက်တစ်ဦးက
နေရာခင်း၊ တစ်ဦးက သင်္ကန်းယူ၊ နောက်တစ်ဦးက ခြေဆေးပေးနဲ့ အလုပ်တွေပြည့်လို့။
အော် . . . အံ့ဩစရာကောင်းလွန်းတဲ့ ဘုရားရဲ့ဂုဏ်တော်ပါပဲ။ လိုချင်မှုမရှိဘဲ လျှာခွဲ၊
ပေးဆပ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတရားတွေဟာ မတောင်းဘဲ ပေးတဲ့အရာကို ရရှိနေပါရော
လား။ ပါရမီရဲ့အစွမ်းကြောင့်သာ ကတိကိုဖျက်ပြီး ဝတ်များကိုဖြည့်နေပေမယ့် ဘုရား
အဖြစ်ကိုတော့ လက်မခံကြသေးပါဘူး။ ကျေးဇူးတရားများကို အသိနဲ့ ပြန်လည်
ပေးဆပ်ချင်တဲ့ ဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့ မေတ္တာတွေက တရားရေအေး တိုက်ကျွေးဖို့ အဆင်သင့်
ဖြစ်နေပါပြီ။ မှားယွင်းစွာကျင့်နေတဲ့ လူတွေရဲ့အကျင့်နဲ့ မှန်ကန်တဲ့တရားတော်ကို
တိုက် ဆိုင်ကာနားလည်စေဖို့ ခွဲခြမ်းကာ ဝေဖန်ပြခဲ့ပါပြီ။ သမင်များကို ဘေးမဲ့ပေးရာ
မိဂဒါဝုန်တော၊ နေအဝင် လအထွက်မှာ စတင်ခဲ့တဲ့ တရားတော်ရဲ့ ပထမခြေလှမ်း
ကတော့ . . . . .

သံသရာခရီးကြောက်လို့ လွတ်လမ်းရှာဖွေသူများဟာ အမှားလမ်းနှစ်ခုနောက်
မလိုက်မိပါစေနဲ့တဲ့။ ဒါတွေက အပျော်ကြားပြီး ကာမဂုဏ်ထူးကို အလွန်အကြူးမခံစား
ဖို့နဲ့ ခန္ဓာဒုက္ခရောက်စေ၊ ပင်ပန်းမှုလွန်ကဲစေတဲ့ အကျင့်ကို မကျင့်ဖို့ပါ။ အပျော်ကြား
ကာမဂုဏ်ထူးကို အလွန်အကြူးခံစားခြင်းဟာ ယုတ်ညံ့စေတယ်၊ အသိနဲ့တဲ့ ရွာသားတို့
အလုပ်ဖြစ်တယ်၊ ကိလေသာထူပြော ပုထုဇဉ်များရဲ့ အလုပ်ဖြစ်တယ်၊ မြင့်မြတ်သူတွေ
လုပ်တဲ့အလုပ်မဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးမဲ့ကိုဖြစ်စေတယ် ဆိုတဲ့ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု
စကားဟာ အရာရှိများဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကောဏ္ဍညပုဏ္ဏားအပါအဝင် ပုဏ္ဏားငါးယောက်ကို
အလွယ်တကူ နားလည်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ခန္ဓာဒုက္ခရောက်စေတဲ့ လွဲမှားတဲ့
အကျင့်ကို အလွန်အကျွံအားထုတ်ခြင်းဟာ ဆင်းရဲပင်ပန်းတယ်၊ မြင့်မြတ်သူ မဖြစ်
စေနိုင်ဘူး၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်စေတယ်ဆိုတဲ့ ဟောကြားချက်ဟာ ပြင်းထန်တဲ့ အကျင့်ကို
အထင်ကြီးခဲ့တဲ့ သူတို့အတွက်တော့ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းကြီးကို နားလည်စရာ

တရားတစ်ပုဒ် ဖြစ်နေပါရော။ အပျော်ကြိုက်သူဖြစ်ဖြစ်၊ အကျင့်လွန်သူဖြစ်ဖြစ် ကြုံ
တွေ့ရမယ့် အကျိုးနှစ်ခုကတော့ မြင့်မြတ်သူတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်၊ အကျိုးမဲ့ကိုသာ
ဖြစ်စေနိုင်တဲ့တူညီတဲ့အချက်များပါပဲ။ အမှားလမ်းသိသွားတဲ့ တရားရှာဖွေသူများဟာ
အမှန်လမ်းကို တမ်းတနေမှာ အမှန်ပါပဲ။

အစွန်းမရောက် အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ဆိုတာ . . . . . ဉာဏ်မျက်စိပွင့်၊
အသိတွေထူး၊ ငြိမ်းအေးမှုဖြစ်စေ၊ ရုပ်နာမ်ကို ထိုးထွင်းကာသိစေ၊ ဒုက္ခကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို
ရောက်စေနိုင်တဲ့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားများ ထိုးထွင်းကာသိ တရားတော်အရှိဆိုတာ
ရုပ်နာမ်အရှိ အမှန်သိခြင်း (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)၊ အမှန်အရေး အမှန်တွေးခြင်း (သမ္မာသင်္ကပ္ပ)
မှန်ကန်ပြီး နူးညံ့ချိုသာပြီး အကျိုးရှိတဲ့စကားကို ပြောခြင်း (သမ္မာဝါစာ) သနားကြင်နာ
နားလည်ကာ ခွင့်လွှတ်တတ်တဲ့ ကာယကံအမှုနဲ့ပြည့်စုံခြင်း (သမ္မာကမ္မန္တ) အသက်
မွေးကြောင်း မှန်ကန်မှုနဲ့ပြည့်စုံခြင်း (သမ္မာအာဇီဝ) ဒုက္ခလွတ်ရာ တရားရဖို့အရေး
တွေးလျက် အသက်ကို ပဓာနမထား ကြိုးစားကာ အားထုတ်ခြင်း (သမ္မာဝါယာမ)
ဖြစ်သမျှသိ၊ သိသမျှပျက်နေတာကို သတိထားနိုင်ခြင်း (သမ္မာသတိ) ဖြစ်ရာမှာကပ်၊
ပေါ်ရာမှာသိ၊ ထိရာမှာ ထင်နိုင်တဲ့ အသိရှိနေခြင်း (သမ္မာသမာဓိ) ဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်
တရား (၈)ပါးပါပဲ။

နာရီမလပ်၊ စက္ကန့်မခြား၊ သက်ရှိသတ္တဝါအများ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အရာ
ကတော့ ဖြစ်ပျက်သမျှ သင်္ခါရ ဒုက္ခသစ္စာပါ။ ပဋိသန္ဓေနေ မွေးရတာလဲ ဆင်းရဲ၊
မွေးပြီးမနေ အိုရတာလဲ ဆင်းရဲ၊ အိုပြီးမနေ နာရတာလဲ ဆင်းရဲ၊ နာရုံနဲ့မရ သေရ
တာလဲ ဒုက္ခ၊ မသေခင်ကာလ သဘောမတူ၊ မကြည်ဖြူသူများနဲ့ အတူနေရတာလဲ
ဒုက္ခ၊ သဘောတူသူ၊ ချစ်ခင်သူများနဲ့ ဝေးနေရတာလဲ ဒုက္ခ၊ လိုတာမရ၊ ရတာမလို
ချင်တာလဲ ဒုက္ခ၊ တကယ်တော့ နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ ရုပ်ခန္ဓာတစ်ပါးကို စွဲမက်တမ်းတ
ရတာကိုက ဒုက္ခပါပဲဆိုတာကို သိလာပါတယ်။

တကယ်တော့ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခဆိုတာ သူ့အလိုလို ရောက်လာတာမဟုတ်ဘူး။

ငါလို့ထင်ရာကအစ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ ငါ့ပစ္စည်းစတဲ့ ငါတကော ကောရင်း စွဲလမ်း မိတဲ့တဏှာက လက်ဆောင် ပေးလိုက်တာပါ။ စွဲလမ်းစရာ တဏှာကလဲ စွမ်းလိုက် ပါဘိ။ သူ့ကိုစွဲပြီး ဆွဲကိုင်ထားမယ်ဆိုရင် ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ ဆိုတဲ့ ဘုံသုံးပါးမှာ နောက်ထပ်လဲ မွေးစေပါသတဲ့။ နှစ်သက်မှုလဲ ပိုလာပါသတဲ့။ ရောက်ရာအရပ်မှာ ပျော်ပြီး၊ တွေ့မိရာသူနဲ့လဲ ပေါင်းဖော်တတ်ပါသတဲ့။ တကယ်တော့ တဏှာဆိုတာ ဒုက္ခရဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်တစ်ပါးပဲ မဟုတ်ပါလား။

တကယ်တော့ အရာအရာဟာ မမြဲဘူးဆိုတာ သိသူတွေအတွက် သက်သက် ပါ။ ဒုက္ခတွေ ဘယ်လောက်များများ ငြိမ်းချမ်းရာ နေရာတစ်ခုတော့ ရှိနေမြဲပါ။ ငါဟုထင်ရာ စွဲလမ်းစရာ လုံးဝကင်းတဲ့အခါ၊ စွန့်နိုင်တဲ့အခါ၊ လွတ်မြောက်တဲ့အခါ၊ တပ်မက်မှု ကင်းတဲ့အခါမှာသာ ရနိုင်တဲ့၊ ရောက်နိုင်တဲ့နေရာပါ။ ဒါလဲ တကယ်အမှန် တရားမို့ ဒုက္ခငြိမ်းရာ နိရောဓာလို့ ရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားခဲ့တယ် မဟုတ်ပါလား။

သောကကင်းဝေး နေနိုင်ရေးသာမက၊ ခန္ဓာပျောက်ပြီး ဒုက္ခဝေးဖို့အတွက်ပါ တာဝန်ယူပေးနိုင်တာက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မြတ်တရားပါပဲ။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဘာကြောင့် ဒုက္ခတွေ ကင်းသွားရပါလိမ့်။ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ပြီး သိခဲ့တဲ့ ဘုရားရဲ့ ကိုယ်တွေ့လေးကိုသာ တစ်ချက်လောက် ငဲ့စောင်းလို့ ကြည့်လိုက်ပါ။ ဘုရားရှင်က သူ့ရဲ့အတွေ့အကြုံကို ဒီလိုလေး ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

ရုပ်နာမ်တရားရဲ့ ဒုက္ခသစ္စာအမှန်ကို အရင့်အရင်က ဘယ်ဆရာဆီကမှ မကြားဖူးခဲ့၊ မနာဖူးခဲ့ပေမယ့် အခုတော့ ဒီရုပ် နာမ်တရားဟာ ဒုက္ခအစစ်တွေပဲလို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်စက္ခုလဲ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ ကစလို့ ဒီခန္ဓာကြီးဟာ ဒုက္ခပဲလို့ သိတတ်တဲ့ဉာဏ်လဲရပြီ။ ဒါ့အပြင် အမျိုးမျိုး သိနိုင်တဲ့ပညာ၊ ထိုးထွင်းသိနိုင်တဲ့ ဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ၊ မောဟ အမှောင်ကို ဖျောက်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းရောင်လဲ ရခဲ့ပါပြီ။ ဗောဓိပင်အောက်မှာ ဒုက္ခကို ထိုးထွင်းသိတာဟာ မှန်မှန်ကန်ကန်ကို သစ္စဉာဏ်နဲ့ သိတော်မူတာပါတဲ့။

ဝဏ္ဏဝါရမိဆရာတော် ဦးဉာဏဝရ

ဘုရားရှင်က ဆက်ပြီး ဒီဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားပြီး နားလည်ထားသင့်တယ်။ နားလည်အောင်လဲ လုပ်ထားသင့်တယ်။ သေသေချာချာကို သဘောပေါက်ထားမှ သင့်တော်မယ်လို့ ပြုလုပ်ရမယ့် ကိစ္စဉာဏ်ကိုဟောပါတယ်။

သိရမယ့်အရာ၊ လုပ်ရမယ့်အရာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒါဟာ ဒုက္ခစစ်စစ်ပဲလို့ ငါဘုရားဟာ ပိုင်ပိုင်ကြီးကို သိပြီးပြီလို့ ကတဉာဏ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘုရားရှင်က ဒုက္ခအကြောင်း ဟောကြားသလို ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယနဲ့ပတ်သက်ပြီး ငါဘုရားဟာ ဒါဟာဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယပဲ (သစ္စဉာဏ်) သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ရမယ်လို့ သိတဲ့ဉာဏ်(ကိစ္စဉာဏ်) တဏှာလောဘတွေကို ငါဘုရားပယ်ပြီးပြီလို့ သိတော်မူတဲ့ ဉာဏ်(ကတဉာဏ်)များလဲ ဖြစ်ပေါ်ပြီးပါပြီတဲ့။ နောက်ပြီး ဘုရားရှင်က ဆက်ဟောပါတယ်။

ဒုက္ခကင်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဟာ တကယ့်အမှန်တရားရယ်လို့ ငါဘုရားဉာဏ်တော်မှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီတဲ့။ ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ နိရောဓသစ္စာကို ဉာဏ်နဲ့ မျက်မှောက်ပြုပြီးနေတယ်။ အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို ငါဘုရား မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီလို့ သိတဲ့ဉာဏ်လဲ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်တဲ့။

တကယ်တော့ ဒုက္ခကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်စိနဲ့မြင်သလိုမြင်ရတာဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိစတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ဒီတရားတွေကို ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အားထုတ်သင့်တယ်။ အဲဒီလိုအားထုတ်ရင် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ လုပ်ငန်းကိစ္စပြီးပြီလို့ ကိုယ်တိုင်ဉာဏ်နဲ့သိရတယ်လို့ ဘုရားရှင်က ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးကို ဆက်လက်ဟောကြားပါတယ်။

ပြီးတော့ ဘုရားရှင်က ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးကို ဆက်လက်မိန့်ကြားပါတယ်။ ငါဘုရားမှာ သစ္စာလေးပါးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောင်းလဲခြင်း သုံးမျိုး (သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်) အပြား တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး (သစ္စာတစ်ပါး ဉာဏ်သုံးပါးစီ)နဲ့ အမှန်အတိုင်း သိမြင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးသရွေ့ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံမှာ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို ပိုင်း

ခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူတဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဖြစ်ကြောင်းကို ငါဝန်မခံခဲ့ပါဘူးတဲ့။ သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြားသိပြီးမှသာ ငါဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပါတယ်တဲ့။ သစ္စာလေးပါး သိလို့ ဘုရားဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ငါဘုရားမှာ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ပြန်လှန်စဉ်းစားနိုင်တဲ့ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်လဲ ရရှိခဲ့ပြီ။ ဒီဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်လိုက်တဲ့အခါ အခုရထားတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ဟာ ဘယ်လိုမှ မပျက်စီးတော့ဘူး။ အခုဘဝ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းဟာလဲ နောက်ဆုံးဘဝပဲလို့ သိလိုက်ရပြီတဲ့။ ဒီလိုမျိုး တရားဦး ဓမ္မစကြာကို အသိထပ်အောင် ဟောပြီးတဲ့အခါမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးတို့ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ နှစ်နှစ်သက်သက် လက်ခံတော်မူပါတယ်။

အမေးအဖြေနဲ့ ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောခဲ့တဲ့အတွက် အရှင်ကောဏ္ဍည မထေရ်ဟာ အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းသော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟခေါ်တဲ့ မြူ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာခေါ်တဲ့ အညစ်အကြေးမှကင်းပြီး သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကိုသိတဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ရရှိခဲ့ပါပြီ။ အားလုံးသော တေဘူမက သင်္ခါရ တရားတွေဟာ ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိလေစွ ရယ်လို့ အရှင်ကောဏ္ဍညမထေရ် ဉာဏ်နဲ့ဆင်ခြင်မိလေပြီ။

မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူပြီးတာနဲ့ မြေစောင့်နတ်မှစပြီး ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ကြွေးကြော်သံ ဘဝင်ထိလျှံသွားပြီး စကြာဝဠာတစ်သောင်းတိုင်အောင် သာဓုသံတွေ ညံ့ရပါပြီ။

ဓမ္မစကြာတရားတော်နာရလို့ အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်သွားတဲ့အတွက် ဘုရားရှင်ကလဲ အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်ပါရော။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီး ယုံမှားခြင်းကင်းသွားတဲ့ အရှင်ကောဏ္ဍညကလဲ ဘုရားထံပါးမှာ ရဟန်းဖြစ်ရလိုပါကြောင်း တောင်းပန်ပါတော့တယ်။ ဘုရားရှင်ကလဲ ဝဋ်ဒုက္ခရဲ့ အဆုံးရောက်ဖို့ မြင့်မြတ်တဲ့ သာသနာအကျင့်ကို ကြိုးစားအားထုတ် ကျင့်ကြံပါတော့ရယ်လို့ ခွင့်ပြုလိုက်တဲ့အချိန်ဟာ.....

အရှင်ကောဏ္ဍညမထေရ်ရဲ့ ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်ကို ရရှိခဲ့တဲ့ အချိန်ပါပဲလေ။

ဤကဲ့သို့ အားထုတ်ပူဇော်ရသည့် အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါများ သောက ကင်းဝေး နေနိုင်ကြပါစေ၊ လူ့အချင်းချင်း လှည့်ပတ်ခြင်း ကင်းဝေးကြပါစေ၊ နှိပ်စက် လိုခြင်း အချင်းချင်း ကင်းဝေးကြပါစေရယ်လို့ .....

(လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၆၀၀ ကျော်က ဘုရားနဲ့အတူ ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦးတို့ ဗာရဏသီ မိဂဒါဝုန်တောမှာ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောကြား၊ နာကြားရင်း ဝါဆို လပြည့် ညတစ်ည ဖြတ်သန်းပုံကို စိတ်ထဲ ကြည်ညိုရင်း လက်ဆယ်ဖြာထိပ်မှာမိုးလို့ ကန်တော့လိုက်ပါ၏။)

ဗုဒ္ဓအလိုကျ အလှပြင်နည်း

အလှအပကို သဘောကျနှစ်သက်ကြတာဟာ လူသားရဲ့ သဘာဝတစ်ခုပဲ ထင်ပါတယ်။ အိမ်ကိုလည်း လှအောင်ပြင်ဆင်ထားသလို နေတဲ့အခန်းကိုလည်း လှအောင်ပြင်ကြပါတယ်။ ဒါက အပြင်အလှပေါ့။ ခန္ဓာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အလှဆိုရင်လဲ ဆံပင်ကအစ ခြေသည်းအဆုံး အမျိုးမျိုး ပြင်ကြပါတယ်။ ခေတ်မီတယ်ပြောရမယ့် ၂၁ရာစုမှာ အလှပြင်နည်းက အမျိုးမျိုးကို ဆန်းကြယ်လွန်းတာကြောင့် ဘာသာရပ် တစ်ခုအနေနဲ့တောင် သီးသန့်လေ့လာရမလို ဖြစ်နေပါပြီ။ အလှအပကို မက်မော တာဟာ သက်ရှိသတ္တဝါထဲမှာ လူသားဟာ အခြားသတ္တဝါထက် ပိုမယ်ထင်ပါတယ်။ မြင်လေရာကို အလှပြင်ထားကြလို့ပါ။ ဒါကြောင့် လူတွေပြောကြတယ် ထင်ပါရဲ့။ လှတာလေးမှ လိုချင်တာ၊ လှတာများမှ မြတ်နိုးတယ်၊ လှတယ်ပြောမှ သဘောကျ တယ်လို့လေ။

ဒါပေမယ့် ဒီအလှအားလုံးဟာ အပြင်ပန်းအလှသက်သက်သာမို့ ငွေကုန် လူပန်း ကိုယ်ခွမ်းပြီး အိုသွားရမယ့် အလှချည်းသက်သက်ပါပဲ။ အိုလေ အအိုကို ကာကွယ်ဖို့ပြင်လေ၊ ပြင်လေအိုလေနဲ့ အလှနဲ့အအို သူပြိုင်ကိုယ်ပြိုင်နဲ့ ယှဉ်တဲ့အချိန်မှာ အောင်ပန်းကို ဆွတ်ခူးသွားရတာကတော့ အအိုပါပဲ။ ဘာကြောင့်ဆို အပြင်အလှဟာ အအိုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ အနိုင်ယူလို့မရတာကြောင့်ပါ။ ပြီးတော့ အပြင်အလှကို ပြင်ထားပေမယ့် မာနမျက်နှာ အထင်သားပေါ်နေတဲ့ရုပ်၊ လောဘမျက်နှာ ထင်ရှား တဲ့ရုပ်၊ ဒေါသမျက်နှာ ပေါ်လွင်တဲ့ရုပ်နဲ့ မောဟမျက်နှာ ပီပြင်တဲ့ရုပ်များကို ၂၁ရာစုမှာ

ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်ပြင်ပစ္စည်းများနဲ့ ဖုံးဖိလို့မရပါဘူး။ ဒီလိုဖုံးဖိလို့မရတာဟာ မယောင်ရာ ဆီလူးမိလို့ပါပဲ။ အတွင်းပျက်စီးတာကို အပြင်နဲ့ဖုံးလို့မရဘူးဆိုတာကို ၂၁ ရာစုမှာ တီထွင်သူတွေမသိလိုက်တဲ့ အဓိကလိုအပ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်နေလို့ပါ။

ပြင်လို့မလှတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လှအောင်ပြင်နည်းများကို ပညာရှင်များ ၂၁ ရာစုမှာ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ပေမယ့် အလှပြင်ပစ္စည်းကို မသုံးဘဲ သဘာဝအမြဲလှနေအောင် ပြင်နည်းများကိုတော့ B.C 6 ရာစုကတည်းက တွေ့ရှိထားခဲ့ပါပြီ။ တွေ့ရှိသူဟာ သိပ္ပံပညာရှင်လဲမဟုတ်သလို ရုပ်အလှကို တန်ဖိုးထားသူတစ်ယောက်လဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ရုပ်အလှနဲ့ အများကိုဆွဲဆောင်ဖို့ စိတ်ကူးခဲ့သူလဲ မဟုတ်ပြန်ပါဘူး။ သူကတော့ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကာ သိမြင်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ လူသားပါပဲ။ သူ့ရဲ့အလှပြင်နည်းဟာ အများနဲ့မတူ တမူထူးခြားတာကြောင့် ရှင်၊ လူအများ ချက်ချင်းလက်ခံဖို့ ခက်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အရာအားလုံးကို အချိန်က အနိုင်ယူစမြဲပဲမို့လား။ သူ့ရဲ့ အလှပြင်နည်းကို ဓမ္မသဘာဝ ပါဠိသာဓကနဲ့ ထုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

အတိတ် နာနုသောစာမိ၊ နပ္ပဇ္ဇာမိ နာဂတံ။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေမိ၊ တေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ ပါတဲ့။ ဆိုလိုချက်ကတော့ ပြန်မရနိုင်တော့တဲ့ အတိတ်ကိုတွေးပြီး ပူဆွေးမနေပါနဲ့တဲ့ (အတိတ်နာနုသောစာမိ)။ ပူဆွေးမှု သောကဟာ ရုပ်ကိုလှစေတာထက် ရုပ်ကိုကျစေတာမို့ ရုပ်လှအောင်လုပ်နည်းတစ်ခုမဟုတ်ကြောင်း အသိပေးခဲ့ပါတယ်။ အပူကြွနေတဲ့ရုပ်ကို လှတယ်လို့ပြောသူ လောကမှာရှိပါသလား။ ပြီးခဲ့တဲ့ မကောင်းတဲ့ အတိတ်နေ့ရက်များကိုတွေးပြီး နောင်တတွေ တသီတတန်းနဲ့ ဘဝကို ဖြတ်သန်းမယ်ဆိုရင်လဲ ဘဝလှဖို့ထက် ဘဝကျဖို့က များပါတယ်တဲ့။ ဘာကြောင့်ဆို နောင်တရခြင်းဟာ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်းပဲမို့ အပါယ်ရစေတတ်တာကြောင့်ပါ။ ဒါကြောင့် အတိတ်ကိုတွေးပြီး ဆွေးနေခြင်းဟာ လှနေတဲ့ရုပ်ကို ကျအောင်လုပ်တာမို့ ဒါလဲမှန်ကန်တဲ့အလှပြင်နည်းတစ်ခု မဟုတ်သေးပါဘူး။

ပြီးတော့ မရောက်လာသေးတဲ့ အနာဂတ်ကိုတွေးပြီး ငေးမနေပါနဲ့၊ ကြောက်မနေပါနဲ့တဲ့ (နပုဇ္ဈမိ နာဂတံ)။ မရောက်သေးတာကို တွေးပြီး ငေးနေသူမှာ အကြောက်တရားတွေ ပေါ်လာတတ်တာကြောင့် ရုပ်အလှကို ဖျက်ဆီးတတ်ပါသတဲ့။ လှချင်တဲ့သူများ သတိထားရမယ့် အနာဂတ်အကြောင်းတရားပါပဲ။ တကယ်တော့ မရောက်သေးတာကို တွေးကြောက်တယ်ဆိုတာဟာ ပြင်ဆင်မှုအားနည်းတဲ့ မောဟလူသားများရဲ့ အလုပ်တစ်ခုပါပဲ။ မနက်ဖြန်အတွက် စားဖို့လဲပူရ၊ နေဖို့လဲပူရ၊ သွားဖို့လဲပူနေရတယ်ဆိုရင် အပူရုပ်နဲ့ လောကကိုဖြတ်သန်းနေတာမို့ လှစရာအကြောင်း မရှိပြန်တော့ပါဘူး။ အခုလက်ရှိအချိန်အတွက်သာမဟုတ်၊ နောက်ဘဝအတွက်ပါ အလှပျက်စေတဲ့ တွေးပူမှုတစ်ခုပါ။ ဒါဟာလဲ မှန်ကန်တဲ့ အလှပြင်မှုတစ်ခု မဟုတ်ပြန်ဘူး။ အမှားရှိရင် အမှန်ဆိုတာ ရှိစမြဲပါပဲ။ အတိတ်ကို ဆွေးပူ၊ အနာဂတ်ကို တွေးပူတာဟာ မှန်ကန်တဲ့ အလှပြင်နည်းမဟုတ်တဲ့အပြင် ဘဝရဲ့အလှကိုပါ ပျက်စီးစေတတ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ မှန်ကန်တဲ့ အလှပြင်နည်းကတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကို အကောင်းဆုံး ပြင်လိုက်ပါတဲ့ (ပစ္စုပ္ပန္နန္တ ယာပေမိ)။ လက်ရှိရရှိလာတဲ့အချိန်မှာ အကောင်းဆုံးကြီးစားမယ်ဆိုရင် အတိတ်ရဲ့အမှားကို ပယ်ဖျက်နိုင်သလို အနာဂတ်ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကိုလဲ ပြင်ဆင်ပြီး ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။

တကယ်တော့ မှားခဲ့တဲ့အတိတ်ဆိုတာ လက်ရှိအချိန်မှာ အမှန်အတွက် အသိပေးတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်သလို အနာဂတ်ရဲ့ မျှော်လင့်ချက်ဆိုတာလဲ ပူဖို့မဟုတ်ဘဲ အသိနဲ့ပြင်ဖို့ပါ။ တကယ်တော့ အတိတ်အမှား၊ အနာဂတ်မျှော်လင့် ချက်ဆိုတာ ပစ္စုပ္ပန်အတွက် မှန်ကန်တဲ့ ပြင်ဆင်မှုတစ်ခု ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါကြောင့် မင်းကွန်း ဆရာတော်ကြီးက “လက်ရှိအချိန်ထက် ကောင်းသောအချိန်သည် မရှိ”လို့ မှာကြားခဲ့သလို မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးကလဲ “သင်သည် ယခုသေရမည် အချိန်ပိုင်းသာ လိုတော့သည်”လို့ အသိပေးခဲ့ပါတယ်။ လယ်တီဆရာတော်ကြီးကလဲ “ခွင့်သာခိုက်မှ မလိုက်ချင်လျှင် နင်ထက်မိုက်သူ ရှိသေးလိမ့်လား”လို့ အသိပေးမှာကြားရင်း ဗုဒ္ဓရဲ့ “ပစ္စုပ္ပန္နန္တ ယာပေမိ ပစ္စုပ္ပန်မှာ အသိနဲ့နေ”ဆိုတဲ့ စကားများကို ထောက်ခံပေးခဲ့ကြပါတယ်။

တကယ်တော့ အသိရှိအောင်လုပ်နိုင်တဲ့ လူသားတစ်ယောက်အတွက် အတိတ် ကိုတွေ့၊ ဆွေးနေစရာမလိုသလို အနာဂတ်ကိုတွေ့၊ ငေးရင်းနဲ့ ကြောက်နေစရာလဲ မလိုပါဘူး။ လက်ရှိရထားတဲ့ အချိန်ကိုသာ အကောင်းဆုံး ဝီရိယအားနဲ့ ကြိုးစား ခဲ့မယ်ဆိုရင် စိတ်ကိုပါ ပြင်ပြီးသားဖြစ်တာကြောင့် အကောင်းလောကခံ၊ အဆိုး လောကခံများကို လက်ခံရလွယ်ကူပြီး လောကမှာ အလှဆုံးသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာ မှာပါ။ အမြဲလှဖို့ဆိုရင် ရုပ်ကိုပြင်ရုံနဲ့မရ စိတ်ကိုပါပြင်မှရဆိုတာကို သိထားသင့်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ဒီလိုလေး ပြောဆိုကြတယ်ထင်ပါရဲ့။ “စိတ်ကိုလည်းပြင် ရုပ် လည်းပြင် ပြင်ဆင်တိုင်းရ ပြုတိုင်းလှ”လို့လေ။ လောကမှာ အလှအပ မက်မောသူ များအနေနဲ့ ရုပ်ကိုပြင်ရုံမဟုတ်ဘဲ အမြဲလှစေနိုင်တဲ့ စိတ်ကိုပါပြင်ရင် ဗုဒ္ဓအလိုကျ အလှပြင်နည်းတစ်ခုကို တတ်ကျွမ်းသွားပြီဆိုရမှာပါ။ သင်ရော လှချင်သူတစ်ယောက် ထဲမှာ ပါဝင်နေပြီလား။ ဒါဆို လှအောင်သာ ပြင်လိုက်ပါ။ ဗုဒ္ဓအလိုကျပေါ့။

တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထား

အသက်ရှူပြီး အသက်ရှင်နေတဲ့သတ္တဝါတွေ အပျော်လဲမက် အဖော်လဲ မက်ကြပါတယ်။ အဖော်မရှိရင် မနေတတ်သလို အပျော်မရှိရင်လဲ မနေတတ်ကြပါဘူး။ အပျော်မက်လို့ပဲ အသက်ရှူနေသူကို သတ္တဝါလို့ ခေါ်ရလေရဲ့။ ဒါပေမယ့် အသိရှိတဲ့ သတ္တဝါဖြစ်တဲ့ လူသားကတော့ အကောင်းနဲ့ ပြောင်းလဲတတ်တဲ့ အကျင့်လေးတွေ ရှိတာကတော့ သဘောကျဖို့ကောင်းသား။ လူသားဖြစ်တဲ့ ဘုရားကြောင့်ပဲ အသိရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေ လွတ်လမ်းကို ရှာဖွေနိုင်ကြသလို၊ အသိပေးတဲ့ ဆရာတွေကြောင့်လဲ ချမ်းသာကို ရကြပါတယ်။

ချမ်းသာအောင်နည်းပြပေးတဲ့ နေရာတွေ၊ တက္ကသိုလ်တွေ၊ သင်တန်းတွေ အမြောက်အမြားရှိလေတော့ လူတွေလဲ ချမ်းသာနောက်လိုက်ရင်း အသက်ရှူကြပ်ရတဲ့ အဖြစ်နဲ့ တိုးရပါရော။ လူထဲက လူတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့အတွက်ဆိုရင် မြင်စရာ၊ ကြားစရာ စတဲ့အာရုံတွေ ပြည့်ဖို့လဲ ကြိုးပမ်းရတယ်မို့လား။ မရှိလို့မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့အသိက မွေးရာ ပါလေ။ လိုချင်တဲ့စိတ် (ကာမစိတ်)နဲ့ ပျော်စရာကောင်းတဲ့ကမ္ဘာ (ကာမဘုံ)မှာ လူသား (ကာမဘုံသား)တွေ ပျော်ပါးဖို့၊ ကျေနပ်ဖို့အတွက် ဥစ္စာရှာနေကြတာဟာ သဘာဝကျ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြေအနေဆိုတာ ကိုယ်ထင်သလို မပြောင်းမလဲ အမြဲမှန်နေ တာမျိုးမှ မဟုတ်တာ။ အခုကောင်းနေပေမယ့် တော်ကြာ ပြောင်းနေတတ်တာမျိုးလား။ ပြောင်းလဲတတ်တဲ့ လောက၊ ထင်သလိုဖြစ်မလာတတ်တဲ့ လောကရဲ့သဘာဝကို နား လည်စပြုလာတဲ့ လူသားတွေဟာ စိတ်ချမ်းသာမှုရဲ့လမ်းစဉ်၊ လွတ်မြောက်ရာအကျင့်

များကို ရှာဖွေကျင့်သုံးကြပါတယ်။ ဒီအဖြစ်ဟာ ဘုရားပွင့်ပြီးနောက်မှသာ ဖြစ်တတ်တဲ့ ဖြစ်စဉ် တစ်ခုတော့မဟုတ်ပါဘူး။

ဘုရားမပွင့်ခင်ကာလများကလဲ အသိရှိတဲ့လူသားတွေ သင်ကြားတဲ့စနစ်ကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ ဒီလိုလေး တွေ့ရပါတယ်။ လူမှန်ရင် အိမ်ထောင်ပြုရမယ်တဲ့။ လူသားမျိုးနွယ်အတွက် ကိုယ့်အမျိုးမပျောက်အောင်အတွက်တဲ့။ ပြီးတော့ ကြီးပွားအောင် လုပ်ရမယ်တဲ့။ လူများလာရင် လိုအပ်ချက်တွေများလာတာမို့ လိုအပ်ချက်ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက်ဆိုရင် လူတွေချမ်းသာဖို့ လိုတယ်တဲ့လေ။ မှန်လိုက်တဲ့သင်ကြားမှု။ အမြဲတမ်းလိုအပ်နေတဲ့ သတ္တဝါဟာ လူသားပါပဲ။ မြင်စရာမရှိလို့ မြင်ချင်တာဟာ လူပါ။ ဒီတစ်ခုမြင်ပြီးရင် ဒါနဲ့ မကျေနပ်နိုင်တာလဲ လူပါပဲ။ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ် ငါးပါးလုံးကို မတပ်မက်တဲ့လူဆိုတာ မရှိလေတော့ လိုတာမရရင် ရအောင်လုပ်တတ်တဲ့ အကျင့်ရှိကြပါတယ်။ ဒါကိုက ပြဿနာကို မီးခွက်ထွန်းရှာသလို ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကြီးပွားအောင် လုပ်သင့်တာပေါ့။ အိမ်ထောင်လဲကျ၊ ကြီးပွားလို့ ဥစ္စာလဲပြည့် သားသမီးတွေလဲ အသက်ရလာကြပြီဆိုရင် လူ့ဘဝစွန့်ပြီး ရသေ့ပြုကြရပါသတဲ့။ ဒီလို လုပ်ကြတာဟာ မောက္ခ-လွတ်မြောက်မှုအတွက်ပါတဲ့။ ဇနီး၊ သား သမီး ဥစ္စာနဲ့ လူသား ရဲ့ ဘေးရန်မှ လွတ်အောင် လုပ်ကြတာပါ။ အေးချမ်းမှုကို ရှာဖွေတဲ့ သဘောပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကံဆိုတာရှိရင် ဘဝတွေ့ရပ်မသွားဘူးလို့ မသိကြတာမို့ တပ်မက်မှု တဏှာ ကင်းအောင်တော့ အားမထုတ်ကြပါဘူး။ သေချာတာကတော့ သူတို့တွေဟာ လောက တာဝန် ကျေကြသူတွေပါပဲ။ လူသားမျိုးနွယ်မပြတ်တော့သလို ပျော်ရွှင်စွာ ဘဝကို ဖြတ်သန်းဖို့ ဥစ္စာလဲပြည့် သားသမီးလဲရှိနေကြလို့ပါ။ သူတို့သင်ကြားမှုစနစ်မှာ သဘော ကျစရာတွေ ရှိပါတယ်။ လူဆိုတာ အပျော်ကြိုက်၊ အကောင်းကြိုက်တတ်တဲ့ သတ္တဝါ တွေမို့ လိုအပ်တဲ့အချိန်မှာ သုံးရအောင် ကြီးပွားရေး၊ ဥစ္စာပြည့်ရေးကိုတော့ လူတိုင်း လုပ်ထားသင့်တဲ့ အရာပါ။ အားလုံးသာ ပြည့်စုံနေကြမယ်ဆိုရင် တိုက်ခိုက်မှုတွေ နည်းလာနိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အသက်ရလာရင် ငြိမ်းချမ်းမှုရှာရမယ်ဆိုတဲ့ သင်ကြား မှုက နှစ်သက်စရာ အကောင်းဆုံး။ ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ သတ္တဝါတိုင်းအတွက် မရှိ

မဖြစ်မို့လား။ ဒါကြောင့် အသက်ကြီးလာရင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့တော့ လိုတာပေါ့။ သူတို့ရဲ့အတွေးထဲကို ဗုဒ္ဓရဲ့ လွတ်မြောက်မှုအကျင့်လေး ထည့်လိုက်ရင်တော့ လုံးဝ ပြည့်စုံသွားမှာပါ။

လူကြားထဲ ရှင်သန်နေတဲ့အချိန် လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သိသင့်တာကို များများသိဖို့ တကယ့်ကိုလိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗဟုသုတများရမယ်လို့ မင်္ဂလာ တရားတော်မှာ ဟောကြားခဲ့တယ်လေ။ သိရုံနဲ့မရ အတတ်နဲ့ကြီးပွားအောင်လုပ်ဖို့ပါ လိုအပ်တယ်ဆိုတာကို သိပ္ပဉ္စ (အတတ်ပညာနဲ့ပြည့်စုံ)မင်္ဂလာနဲ့ ဝိနယောစ သုသိက္ခိ တော (ကိုယ်ကျင့်တရားရှိပြီး သင်ထားတာများကို လက်တွေ့အသုံးချ) မင်္ဂလာကိုပါ ထည့်ဟောခဲ့တာမို့လား။ ရှင်သန်မှုဆိုတာ ပြိုင်ဆိုင်မှုများတာကြောင့် ကျေနပ်စရာ သက်သက်နဲ့ ဖန်တီးထားတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြီးတော့ ရှင်သန်ရတဲ့ကာလမှာ မိဘရယ် ဘဝလက်တွဲဖော်ရယ် သားသမီးရယ်လို့ ဆင့်ပွားလေးတွေပါ ဘဝထဲ ဝင်လာ ကြတယ်လေ။ ဒါတွေဟာ ရှင်သန်တဲ့အခါမှာ မရှိမဖြစ်ဆိုတာ မှန်ပေမယ့် လွတ် မြောက်မှုအတွက်တော့ ရှိလို့မဖြစ်တဲ့အရာတွေပါ။

လွတ်မြောက်မှုရှာဖွေသူအတွက် စိတ်တည်ငြိမ်ဖို့နဲ့ အသိပြည့်ဖို့က အဓိကပါ။ အသိရှိလို့ လွတ်မြောက်မှု ရှာဖွေပေမယ့် စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိမရှိပြန်တော့ လို သလောက် ခရီးမရောက်ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အများနဲ့နေတုန်းက အများအတွက်ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ အများနဲ့နေတစ်စိတ်တည်း ထားလို့ရခဲ့ပေမယ့် အခု တစ်ယောက်တည်း နေမယ်ဆိုတဲ့အချိန်မှာတော့ ကြုံခဲ့ရတဲ့အာရုံတွေက တစ်စိတ်တည်းထားဖို့ ခက်နေပြီ။ များခဲ့တဲ့အတွေ့အကြုံတွေက အာရုံအဖြစ် ပြောင်းလဲလာကြပြီလေ။ တရားအားထုတ်မဲ့ ယောဂီတွေ၊ တောထွက်တဲ့ရသေ့တွေ၊ သာသနာပြုနေကြတဲ့ ရဟန်းတွေအတွက် အခက်အခဲဆုံးအရာတွေက သက်ရှိနဲ့ပတ်သက်ခဲ့ဖူးတဲ့ အာရုံတွေပါ။ သီလသာသနာ၊ သမာဓိသာသနာနဲ့ ပညာသာသနာရယ်လို့ သာသနာသုံးရပ် ကိုယ်မှာကပ်ဖို့ ကြိုးစား နေကြတဲ့ ယောဂီ၊ ရသေ့၊ ရဟန်းများအတွက် သမာဓိသာသနာ မတည်အောင်၊ ပျက်စီး

အောင်လုပ်ပေးမှာကတော့ အတွေ့အကြုံအာရုံများပါပဲ။ ကိုယ်တိုင်မတွေးဖြစ်အောင် ကြိုးစားလို့ရပေမယ့် သက်ရှိသတ္တဝါ အာရုံများရဲ့ပိုင်ရှင် လူသားနဲ့ပတ်သက်ခဲ့တာမို့ သူ့ဆီက ရောင်ပြန်အာရုံတွေ ပြန်ရောက်လာတတ်တာမို့ သမာဓိ ဆောက်တည်ရ ခက်တတ်ပါတယ်။

အမှန်တရားရှာဖွေသူ၊ လွတ်မြောက်မှုလမ်းနောက်လိုက်သူတွေဟာ လူသား တွေဖြစ်တာကြောင့် အာရုံနဲ့မကင်းခဲ့တဲ့ ပြဿနာဟာ သမာဓိတည်အောင်လုပ်တဲ့ အချိန်မှာ အခက်ခဲဆုံးပါပဲ။ ပညာပေါ်ဖို့ဆို ပိုလို့တောင်ခက်သေး။ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ ကိုယ့် ကိုယ်ဆိုပြီး သမာဓိတည်အောင်လုပ်မယ်ကြံတုန်းရှိသေး အိမ်ကမိဘ နေမကောင်း လို့တဲ့။ တရားရှုမှတ်လို့ကောင်းတဲ့ကာလ ကြံတုန်းရှိသေး သက်ဆိုင်သူက မက်ဆွေ လေးတောင် ပို့ဖော်မရဘူးလား။ ဒီမှာ သားတွေက မျှော်နေပြီ စတဲ့ အာရုံတွေနဲ့ ဖြားယောင်းခံရပြန်ရော။ ဒါဟာ သမာဓိရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အရာတွေပါပဲ။ ဧက-စိတ်နဲ့ အာရုံ တစ်ခုတည်း။ ဂတ-ဖြစ်အောင်ဆိုရင် ကာမဆန္ဒခေါ်တဲ့ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ အာရုံ တွေမရှိမှ။ ဒီလို သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အာရုံတွေသာ ရှိနေမယ်ဆိုရင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သာသနာသုံးရပ် ကိုယ်မှာလဲမကပ်၊ စိတ်မှာလဲမကပ်နဲ့ အချိန်ကုန် လူပန်းဖြစ်ရတတ် ပါတယ်။ ကြာတော့ ဆက်မလုပ်ချင်တော့လို့ အိမ်ပြန်ရောက်ရတဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံ ရတတ်တာမို့လား။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကို ကမ္မဋ္ဌာန်းလူထွက်ရယ်လို့ ဆရာတော်တွေက တင်စားတတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထားဖို့ ဆိုရင် တစ်ယောက်တည်းရှိတဲ့အချိန်မှာ ကိုယ့်စိတ်ကလဲ ကာမအာရုံနဲ့ ပြတ်နေဖို့ လိုအပ်သလို လွတ်မြောက်ရာလမ်းကို ရှာဖွေနေတယ်ဆိုတဲ့ နားလည်မှုနဲ့ သက်ဆိုင်သူ ကလဲ ပါရမီဖြည့်မှ ဖြစ်နိုင်မှာပါ။ နှစ်ယောက်ပေါင်းမှ အသိတစ်ခုဖြစ်နိုင်တာကြောင့် အာရုံမများအောင် သက်ဆိုင်ခဲ့ဖူးတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတွေ အာရုံနဲ့ မဖြားယောင်းမိ အောင် သတိဆောင်ပြီး နေသင့်တာပေါ့။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား တောထွက်မယ်ဆိုတာ ကိုလဲ ကြိုတင်သိထားသလို၊ တောထွက်သွားတာကိုလဲသိနေတဲ့ သားတစ်ယောက်မိခင် မယ်ယသော်ရဲ့ ပေးဆပ်မှုပါရမီကို အတုယူသင့်ပါတယ်။ သူချစ်ရသူတစ်ယောက်

အပျော်လိုက်စားနေတာမဟုတ် ဘဝအစရဲ့အဓိပ္ပါယ်နဲ့ အဆုံးသိအောင်ရှာနေတာကို သိရက်သားနဲ့ မစွက်ဖက်ရဲပါဘူးဆိုတဲ့ နူးညံ့တဲ့အတွေးက သဘောကျစရာ။ ချစ်ရသူ လို့ချင်တာကို လုပ်ပါစေ၊ အသိနဲ့ ဖြည့်ပေးတာပေါ့ဆိုတဲ့ အသိက ပိုလို့တောင် ချစ်စရာကောင်းသေး။ ဒါကြောင့်လဲပဲ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား လူတွေဝတ်တဲ့အဝတ်ကို စွန့်ပြီလို့ ကြားရတဲ့အချိန်မှာ သူလဲ လူအများဝတ်တဲ့ အလှအပဆန်းကြယ်မှုတွေကို စွန့်ပြီး ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်နေနိုင်တာလား။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ထမင်းတစ်နပ်သာ စားတယ်ဆိုတဲ့ အသံကြားတာနဲ့ သူလဲ တစ်ထပ်သာစားဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေလေရဲ့။ သူ့အသိနဲ့သာ သူလိုက်လုပ်နေတာ ချစ်ရသူ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို ကာမအာရုံနဲ့ လုံးဝ မဆွဲဆောင်ခဲ့ပါဘူး။

ပြောကြမှာကို ကြားယောင်မိပါတယ်။ ဒွိက မယ်ယသော်မှ မဟုတ်တာလို့။ ပါရမီလဲ မပြည့်သေးသလို ရှိလဲမရှိသေးဘူးဆိုတဲ့ စကားကိုပါ။ ဟုတ်ပါတယ်။ မယ်ယသော်လို အားလုံးလိုက်လုပ်ဖို့ ပြောပြနေတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ချစ်ရ သူတစ်ယောက် အာရုံမများဘဲ တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်အောင် မပါဝင် မပတ်သက်ဖို့ အကြံပေးနေတာပါ။ သက်ဆိုင်သူ အိမ်ရောက်လာရင် ကိုယ်ပိုင်မို့ ပြောချင်တာ ပြောလို့ရပါတယ်။ သက်ဆိုင်သူ တရားထိုင်တဲ့အချိန်မှာတော့ တရား ပိုင်တာမို့ ဖြစ်ချင်တာတွေ မရောမိစေဖို့ပါပဲ။ သက်ဆိုင်သူရဲ့အတွေးထဲမှာ အာရုံတွေနဲ့ ချာချာလည်နေလို့ စိတ်တည်ငြိမ်အောင် အတော်ကြိုးစားနေရတာကို ကိုယ်ကပါ အာရုံနဲ့ ထပ်နှောက်ယှက်မိသလိုဖြစ်သွားရင် သူ့အတွက် ရလဒ်မကောင်းနိုင်ပါဘူး။ တစ်ယောက်တည်းနေတဲ့အချိန်မှာ တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်အောင် သက်ဆိုင်သူတွေ ပိုင်းဝန်းလို့ ပါရမီဖြည့်ပေးကြဖို့ပါပဲ။ နှောက်ယှက်သလို ဖြစ်သွားတဲ့အတွက် သာသနာ တော်မှာနေရတာကို ငြီးငွေ့လာတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဘုရားရှင်လက်ထက် ကပါ။ သူ့မယားက ပြန်လာဖို့ ဘာညာပြောနေလို့ ရဟန်းဘဝ စွန့်ချင်လာတာပါ။ ယောဂီဆိုရင် အိမ်ပြန်ချင်တဲ့သဘော၊ ရသေ့ဆိုရင် တောမှာမနေချင်တဲ့ သဘော တွေပါ။ ဒီအကြောင်းအရာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီရဟန်းဟာ ဒီဘဝမှာသာ သူ့မယားရဲ့

ဖြားယောင်းမှုအာရုံကို ကြံပြီး အခက်တွေ့ရတာ မဟုတ်သေးဘူး အရင်တုန်းကလဲ ကြံခဲ့ရဖူးကြောင်း အတိတ်ကိုဆောင်ပြီး အသိပေးခဲ့ပါတယ်။

အတိတ်တစ်ချိန်တုန်းက ဗာရဏသီပြည်မှာ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုတဲ့အခါ ဘုရားလောင်းဟာ ပုဏ္ဏားမျိုးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အရွယ်ရောက် အတတ်စုံပြီးတဲ့နောက် တောထွက်ပြီး ရသေ့ဝတ်သွားပါတော့တယ်။ ကျောင်းအနားမှာ ကျက်စားနေတဲ့ သမင် တစ်ကောင် ရသေ့စွန့်တဲ့ ကျင်ငယ်နဲ့ရောတဲ့မြက်ကို စားမိပြီး သန္ဓေတည်ကာ သား ယောက်ျားလေး ဖွားမြင်ပါသတဲ့။ ကလေးကို ရသေ့ကောက်ယူမွေးထားပြီး ကူသိသိင်္ဂလို့ နာမည်ပေးထားပါတယ်။ သားလေးအသက်ကြီးလာတဲ့အခါ ရသေ့ဝတ်ပေးပြီး ဆုံးမ စကားပြောကြားတာပေါ့။ တစ်နေ့ သားရသေ့ကိုခေါ်ပြီး မိန်းမပုံစံရှိတဲ့ နာရီအမည် ရှိတဲ့ ပန်းပွင့် (သူ့ယောင်မယ်ပန်းလို့ထင်ရ) ကိုပြပြီး ချစ်သား ဒီပန်းပွင့်နဲ့ ပုံစံတူတဲ့ မိန်းမဆိုတဲ့ လူသားဆိုတာရှိတယ်။ သူ့အလိုနောက်လိုက်မိသူတွေကို ပျက်စီးစေတတ် တဲ့အတွက် မိန်းမအလိုနောက် မလိုက်မိစေနဲ့လို့ ဆုံးမပါတယ်။ ဆုံးမစကားပြောကြား တဲ့ အဖရသေ့ဟာ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဗြဟ္မဒတ်ပြည်ရောက်သွားပါတယ်။

သားဖြစ်တဲ့ ကူသိသိင်္ဂရသေ့လဲ ဟိမဝန္တာတောမှာနေပြီး တရားကို အား ထုတ်လွန်းတဲ့အတွက် သိကြားမင်းရဲ့နေရာ တုန်လှုပ်လာတာမို့ သိကြားမင်းဆင်ခြင် ကြည့်တဲ့အခါ ရသေ့ရဲ့အခြေအနေကို သိရပါတယ်။ ဒါနဲ့ ရသေ့ရဲ့သီလကို ဖျက်ဆီးဖို့ နှစ်ကုဋေငါးသန်းရှိတဲ့ နတ်သမီးထဲက လက်ရွေးစင် အလမ္ပုသာနတ်သမီးကို ရွေး လိုက်တာပေါ့။ သူကလွဲပြီး ရသေ့ရဲ့ သီလကို ဖျက်ဆီးနိုင်သူမရှိလို့တဲ့။ သိကြားမင်းရဲ့ တိုက်တွန်းစေခိုင်းချက်ကို နတ်သမီးလေးက မလုပ်ဖို့တောင်းပန်ပါသေးတယ်။ သီလ ရှိတဲ့ရသေ့နဲ့ သီလရှိသူများကို နှောက်ယှက်ဖျက်ဆီးမိတဲ့အတွက် သံသရာကျင်လည် ရတဲ့အခါ ငရဲကျသူတွေများလှတဲ့အတွက် မလုပ်ရဲပါကြောင်း သီလရှိသူကို ဖျက်ဆီးမယ့် အရေး တွေးမိတာနဲ့တင် ကြက်သီးမွေးညှင်းထမိပါကြောင်း လျှောက်ထားပေမယ့် သိကြားမင်းရဲ့အမိန့်ကို မလွန်ဆန်နိုင်တဲ့အတွက် ရသေ့ဆီသွားပြီး ရသေ့ရဲ့သီလကို ဖျက်ဆီးရတော့တာပေါ့။ အမျိုးသမီးများကို မမြင်ဖူးတဲ့ရသေ့ဟာ နတ်သမီးကိုတွေ့

တော့ ထူးဆန်းနေတာပေါ့။ နတ်သမီးရဲ့ ထူးဆန်းတဲ့အတွေ့ဟာ ရသေ့ရဲ့သီလကို ပျက်စီးစေတဲ့အပြင် ရသေ့မေ့မျောသွားတာ လူ့သက်တန်းနဲ့ သုံးနှစ်ကြာပါသတဲ့။

ရသေ့သတိပြန်လည်လာတဲ့အခါ လုပ်စရာများကို မလုပ်မိအောင် ငါ့စိတ်ကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပြီး ကာမဂုဏ်နဲ့ ဘယ်သူများ ဖျက်ဆီးတာပါလိမ့်၊ ဈာန်လျော့အောင်ရော ဘယ်သူကလုပ်ခဲ့ပါလိမ့်လို့ ငိုကြွေးမြည်တမ်းနေပါရော။ ရသေ့ရဲ့ဝမ်းနည်းသံနဲ့ ငိုကြွေးရင်းပြောနေတာကို ကြားရလို့ သနားသွားတဲ့ နတ်သမီးက နတ်တို့ရဲ့ အရှင်သိကြားမင်းစေခိုင်းတဲ့အတွက် ဒီလိုလုပ်ရပါကြောင်း အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထားပါတယ်။ ရသေ့လဲ အမှားကိုမြင်ပြီးနောက် တရားအားထုတ်လိုက်တဲ့အတွက် ကာမရာဂကိုပယ်ပြီး ကသိုဏ်းပရိကံကို ပြုလုပ်အားထုတ်တဲ့အခါ လျှော့ကျသွားတဲ့ ဈာန်တွေ ချက်ချင်းပြန်ရပါသတဲ့။ ရသေ့သူမြတ် ဈာန်ချက်ချင်းရတာကို တွေ့ရတဲ့ နတ်သမီးဟာ ငါမှားပြီဆိုတဲ့အတွေးကြောင့် ရသေ့ရဲ့ ခြေတော်အစုံကိုရိုနှိုင်းရင်း အရှင်ဘုရားရဲ့ သီလတန်ခိုးကြောင့် နတ်ပြည်တပြည်လုံး တုန်လှုပ်ရပါတယ်။ နတ်တွေရဲ့ အကျိုးအတွက် ဒီလိုမျိုးလုပ်ရပါကြောင်း အထပ်ထပ်တောင်းပန်ပါတော့တယ်။ အို . . . မွန်မြတ်တဲ့လက္ခဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့နတ်သမီး . . . တာဝတိံသာနတ်များလဲ ချမ်းသာကြပါစေ၊ နတ်တို့အရှင်ဖြစ်တဲ့ သိကြားမင်းလဲ ချမ်းသာပါစေ။ သင်နတ်သမီးလဲ ချမ်းသာပါစေရယ်လို့ ခွင့်လွှတ်စကားပြောပြီး သည်းခံလိုက်ပါတယ်။

စေခိုင်းချက်အောင်မြင်စွာနဲ့ ပြန်ရောက်လာတဲ့ နတ်သမီးကို သိကြားမင်းက ချီးမွမ်းရင်း လိုတဲ့ဆုတစ်ခုတောင်းဖို့ပြောတော့ နတ်သမီးက ဒီလိုလျှောက်တင်ပါတယ်။ အရှင်သိကြားမင်း . . . တကယ်လို့ ဆုပေးမယ်ဆိုရင် ကျွန်နော်မျိုးမကို နောက်နောင် ရသေ့၊ ရဟန်းများကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်တဲ့အလုပ်ကို လုံးဝမလုပ်လိုပါ။ ဒီဆုကိုသာ ပေးတော်မူပါလို့ တောင်းပန်ခဲ့ပါသတဲ့။ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ အတိတ်တရားတော် အဆုံးမှာ သာသနာတော်မှာ ပျင်းရိငြီးငွေ့နေတဲ့ရဟန်းလဲ သောတာပန်ဖြစ်သွားပါတော့တယ်။

အတိတ်ဆိုတာ ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ဆက်စပ်နေတာမို့ အတိတ်က ရသေ့ဖြစ်ခဲ့သူဟာ အခု ရဟန်းတဲ့။ ဖြားယောင်းခဲ့ဖူးတဲ့ နတ်သမီးက အခုဘဝမှာ ရဟန်းရဲ့ မယားဟောင်းတဲ့။ ဘဝတွေဟာ ထင်မထားရက်လောက်အောင်ကို ထူးဆန်းနေသလို စရိုက်တွေဟာလဲ ပြောင်းလဲရခက်အောင်ကို သံသရာမှာ လိုက်နေပါရော။ အခုတွေ့မြင်ခင်မင်ရသူတွေလဲ အတိတ်တချိန်တုန်းက ဆွေမျိုးတွေ စသည်ဖြင့် တစ်ခုခုဖြစ်ခဲ့ဖူးသူတွေပဲဆိုတာ လုံးဝသေချာစေပါတယ်။ ဆွေမျိုးများ ကျန်းမာ ချမ်းသာစွာ ဘဝကို ဖြတ်သန်းနိုင်ကြစေဖို့ မေတ္တာထား ပွားရတော့မယ်။ ကြီးပွားလာရင် ကျေနပ်ပေးရမယ်။ လိုအပ်ရင် ကူရမယ်။ အဆိုးမြင်သူ၊ အပြစ်ပြောသူနဲ့တွေ့ရင် ဥပေက္ခာထားနိုင်အောင် ကြိုးစားရတော့မယ်။ ဘာကြောင့်ဆို လူသားတွေဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့အမျိုးပဲလေ။ အမျိုးထဲကတစ်ယောက်ယောက် ယောဂီအဖြစ်နဲ့ ရိပ်သာဝင်ရင်၊ တောထွက်ပြီး ရသေ့ဝတ်သွားမယ်ဆိုရင်၊ ဘဝငြီးငွေ့ပြီး သာသနာထဲ ဝင်သွားခဲ့မယ်ဆိုရင် တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်အောင် ပါရမီဖြည့်ပေးရတော့မယ်။ ဆွေမျိုးများရဲ့ အာရုံမှာ ကာမအာရုံမပေါ်ပါစေနဲ့၊ ဓမ္မအာရုံသာ ပေါ်ပါစေရယ်လို့ ဆန္ဒပြုရတော့မယ်။ ဆွေမျိုးများအတွက် အသိနဲ့ ပါရမီဖြည့်ရတော့မှာမို့ အတွေးနဲ့တင် ကျေနပ်နေမိတယ်။ ဆွေမျိုးနဲ့မကင်းတဲ့ လူသားများအားလုံး နိုင်တဲ့ဖက်က ဝိုင်းကူရအောင်လား။ ဆွေမျိုးတို့ရဲ့ဘဝကို မြှင့်တင်မပေးနိုင်ပေမယ့် ဘဝမြင့်အောင် ကြိုးစားနေသူတွေ လွတ်လပ်စွာ အားထုတ်နိုင်အောင်တော့ ကူပေးနိုင်ကြမှာပါ။ သဘာဝအရှိကို မှန်ကန်တဲ့အသိနဲ့ နားလည်နိုင်အောင် ဟောပြောပေးခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားကို ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်လုပ်မှမဟုတ်ဘူး၊ လုပ်နေသူများ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ခွင့်ရအောင် အနှောက်အယှက်မပေးတာဟာလဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှု လုပ်နေတာပဲမို့ အသိဆောင်ပြီး ပါရမီဖြည့်ကြစို့လား။ ပါရမီဆိုတာ တကယ်တော့ ခက်တာမဟုတ်ပါဘူး။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အသိနဲ့ လုပ်ခွင့်ပေးလိုက်တာပါပဲ။

ဘဝလွတ်မြောက်ရေးအတွက် အားထုတ်နေကြတဲ့၊ နောင်လဲ အားထုတ်နေကြဦးမယ့် ယောဂီ၊ ရသေ့၊ သူတော်စင်နဲ့ ရဟန်းတော်များ လွတ်လပ်စွာ အားထုတ်

ဓမ္မအရိပ်တို့ စုစည်းရာ (၁)

နိုင်ကြစေဖို့ အာရုံနဲ့ မနှောက်ယှက်ကြဖို့ အသိဆောင်ကြပါစို့။ ဒါမှသာ တစ်ယောက်
တည်းနေတဲ့ ယောဂီစတဲ့သူများ တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်ကြမယ် မဟုတ်ပါလား။ တရား
ကျင့်သူအနေနဲ့လဲ သီလကိုအခြေခံ သမာဓိကိုဝန်းရံပြီး ပညာပေါ်ရလေအောင် တစ်
ယောက်တည်းနေပြီး တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်အောင် ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေကြောင်း။

သုံးလိုရသေးရဲ့လား

အချိန်ကို လူတွေက စောင့်နေတတ်ပေမယ့် အချိန်ကတော့ လူကို လုံးဝ မစောင့်ပါဘူး။ ။

အူဝဲ . . . ဆိုတဲ့ ငိုသံနဲ့ ဘဝကို စတင်ခဲ့ရပေမယ့် ဘဝအဓိပ္ပါယ်နဲ့ ဘဝ ရည်ရွယ်ချက်ကိုမသိဘဲ မိဘရဲ့လက်ထဲမှာ အေးချမ်းစွာ ကြီးပြင်းခဲ့ရပြန်ပါတယ်။ မိဘရဲ့လက်ကိုဆွဲပြီး ကျောင်းသွားခဲ့ရတုန်းကလဲ ဘဝမှာ ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာ တိတိ ပပ မရှိသေးဘူး။ ကျောင်းမှာ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပျော်ပါးကစားရင်း အချိန်တွေကို ကုန်လွန်စေရင်း ဆရာတွေရဲ့သင်ကြားမှုကြောင့် ဘဝအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာ ရေးရေးပေါ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ တစ်နှစ်တစ်တန်း အောင်ရုံအပြင် ဂုဏ်ထူးတွေ ပါ ရအောင် ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။ အသက်ကြီးလာရင် လစာကောင်းတဲ့အလုပ် ရဖို့ အတွက်ရယ်၊ ရာထူးကြီးကြီး ရဖို့ရယ်ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ အတန်းတွေကျော် တက္ကသိုလ်မှာ မော်ကြားခဲ့ရပြီ။ တန်းကျောင်းမှာနေတုန်းကထက် တက္ကသိုလ် ကျောင်း သားဘဝက ပိုလွတ်လပ်ခဲ့ပြန်တယ်။ လွတ်လပ်မှုတွေက ဘဝထဲ ရုတ်တရက်ဝင်လာလို့ ရည်ရွယ်ချက်မပျက်အောင် မနည်းထိန်းခဲ့ရတာလား။ တက္ကသိုလ်ဝင်းထဲ ခြေမနင်းတဲ့ အချိန်ကစပြီး အလုပ်ထဲခြေချရပြီ။ ရှာဖွေကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေက အလုပ်မှာ တွန်းအားတစ်ခုဖြစ်သလို စွမ်းအားတစ်ခုလဲ ဖြစ်ခဲ့ပြန်တယ်။ အသက်က နှစ်ဆယ်ကျော် ဆိုတော့ အားကောင်းမောင်းသန်ပေါ့။ အလုပ်ကို သင်ခဲ့တဲ့ပညာနဲ့ နေ့မနား ညမအား လုပ်နိုင်တဲ့အရွယ်လေ။

အောင်မြင်ဖို့အတွက် ကျောင်းနဲ့တက္ကသိုလ်မှာ ကြိုးစားခဲ့သလို တိုးတက်ဖို့ အတွက် အလုပ်ထဲ ကြိုးစားရပြန်ပြီ။ အခုထိ ဘဝအဓိပ္ပါယ်ဆိုတာကို မတွေးမိသေးဘူး။ ငွေနဲ့ ဂုဏ်ဟာ ဘဝအတွက် မရှိမဖြစ်မို့ အလုပ်ကိုကြိုးစားရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးကလွဲပြီး ခေါင်းထဲမှာ ဘာဆိုဘာမှ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဘဝနေ့ရက်နဲ့အတူ ကပ်ပါလာတာက အချိန်။ အချိန်တွေရဲ့ သတ်မှတ်ပေးချက်ကြောင့် အသက်တွေကြီးလာခဲ့ပေမယ့်။ လူတော်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်တစ်ခု ပျောက်မသွားအောင် အချိန်တွေအများကြီး ပေးဆပ်ခဲ့ရတယ်။ ဘဝမှာ အောင်မြင်မှုလဲရခဲ့ပါပြီ။ တိုးတက်မှုလဲ ရှိခဲ့ပါပြီ။ အချမ်းသာဆုံးဆိုတဲ့ ဂုဏ်တစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရသေးပေမယ့် လူချမ်းသာဆိုတဲ့ဂုဏ်ကိုတော့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ သုံးခွင့် ရခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အချိန်နဲ့အတူ ရင့်ကျက်လာတာက အသက်။ အသက်သုံးဆယ်ကျော် အရွယ်ဟာ အလုပ်ထဲမှာ အကောင်းဆုံးလုပ်ကောင်းတဲ့ အရွယ်တစ်ခု။ အလုပ်များ များ လုပ်ခဲ့ဖူးတော့ အတွေ့အကြုံလဲများခဲ့ပြီ။ မျက်စိကို သူဌေးအတွက် အကောင်းဆုံး အသုံးချပေးခဲ့သလို နားကိုလဲ အကောင်းဆုံးနားထောင်ရင်း အလုပ်ကို သူဌေးစိတ် ကြိုက် တသဝေမတိမ်း လုပ်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ လက်ကိုလဲ သူဌေးအတွက် အကောင်းဆုံး အသုံးချခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်လဲ ဘဝမှာ အောင်မြင်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်လာတာပေါ့။ တတ်တဲ့ပညာကို အလုပ်မှာ အကောင်းဆုံးအသုံးချရင် အောင်မြင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်မှာ အသေအချာလေ။ တကယ်ကြံခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံပေါ့။

ဘဝဆိုတာ ရပ်နေတာမှ မဟုတ်တာ။ အသက်လေးဆယ်ဆိုတဲ့အရွယ်ဟာ ငါ့အိုရမယ်ဆိုတဲ့အတွေးကို စမွေးဖွားပေးတဲ့အရွယ်။ အခုဆို တွေးတတ်လာပြီ။ ငါ အိုနေပြီလို့။ အိုမှုနောက်မှာ လာမှာကတော့ သေခြင်းတရားပဲ။ ကံပေးလို့ လူဖြစ်လာတဲ့ ဘဝမှာ ငါဆိုတဲ့ မာနအတွေးနဲ့ အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။ အခုဆို ဘဝ တစ်ဆစ်ချိုးကို ရောက်ပြီ။ ကြိုးစားလို့ အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ ဂုဏ်တွေ၊ ငွေတွေက အိုမှုကို ကာကွယ်မှု မပေးနိုင်သလို နာမှုကိုလဲ မကာကွယ်နိုင်ပြန်ဘူး။ ရှာထားတဲ့ငွေနဲ့ နာမှုကို တတ်နိုင်သလောက် ကုလို့ရပေမယ့် အိုမှုကိုတော့ ဘာမှလုပ်မပေးနိုင်ဘူးလေ။ အသက် အရွယ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်ရဲ့အတွေးကို ပြောင်းလဲစေသလား မပြောတတ်။ သူဌေး

မညာပီရိမိဆရာတော် ဦးဉာဏဝရ

အတွက်ဆိုပြီး ကွန်ပျူတာကြည့်ရင်း သုံးခဲ့တဲ့မျက်လုံး ကိုယ်အတွက်သုံးတော့ မယ်လို့ တွေးတဲ့အခါမှာ မှန်နေလို့ မျက်မှန်တပ်နေရပြီ။

မျက်မှန်မပါပဲ နေခဲ့ရတဲ့ဘဝမှာ သူဌေးအတွက်သုံးရင်း ကုန်ခဲ့ရတဲ့အချိန် အတွက် ရလို့က်တာကတော့ မှန်ဝါးတဲ့မျက်လုံး။ မွေးတုန်းက အကောင်းပကတိအဖြစ် ပါလာတဲ့ ကောင်းတဲ့နားဟာလဲ အခုဆို အူစပြုနေပြီ။ နားအူလို့ ဆရာဝန် ပြရတာလဲ အခါခါ။ ငယ်တုန်းက သန်ခဲ့တဲ့လက်တွေ သူဌေးအတွက်လုပ်ပေးရင်း အားတွေနည်း လို့ ဘယ်ဟာကိုင်ကိုင် မမြဲချင်တော့ဘူး။ သူဌေးဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်အတွက် ပေးဆပ် လိုက်ရတာကတော့ မှန်တဲ့မျက်လုံး၊ ထိုင်းတဲ့နား၊ မမြဲတဲ့လက်နဲ့ ကိုင်းနေတဲ့ကိုယ် တစ်ခုပါပဲ။ သူဌေးဆိုတဲ့ လူတွေအတွက် ပေးဆပ်ရင်းရခဲ့တဲ့ ဂုဏ်နဲ့ငွေတွေဟာ တကယ်တော့ မှန်နေတဲ့မျက်စိကို အကောင်းတိုင်းဖြစ်အောင် မဖြစ်စေနိုင်သလို ထိုင်း နေတဲ့နားကိုလဲ မူရင်းအတိုင်း မဖြစ်စေတော့ပါဘူး။ မမြဲတဲ့လက်ကိုလဲ မြဲအောင် လုပ်မပေးနိုင်တော့သလို ကိုင်းနေတဲ့ကိုယ်ကိုလဲ တည့်မပေးနိုင်တော့ပါဘူး။ အော် . . . ငါ ဆိုတဲ့ လူဟာ အောင်မြင်ရမယ်၊ ဂုဏ်ရှိရမယ်၊ ငွေရှိရမယ်လို့တွေးပြီး ဘဝမှာ ရတဲ့အချိန်တွေကို သူဌေးဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်အတွက် အသုံးပြုရင်း ကုန်ဆုံးစေရပါ ပေါ့လား။ ရလာတဲ့အရာတွေဟာ ဘဝအတွက် အစားထိုးလို့ မရနိုင်တဲ့ပစ္စည်းတွေပဲ ဖြစ်နေပြန်တယ်။ တကယ်တော့ ရှာဖွေလို့ရတာလဲ ပစ္စည်းဟာ နာရင် ကုသဖို့အတွက် သက်သက်ပဲ ဖြစ်တာပါလား။

ဘဝရဲ့တစ်ဆစ်ချိုးဟာ လူတစ်ယောက်အတွက် အပြောင်းအလဲဖြစ်စေတယ် ဆိုတာတော့ အမှန်ပါ။ သာသနာနဲ့ကြုံနေရသလို သံဃာတော်များရှိနေတာဟာလဲ ဘဝအတွက် အသိအား ဖြစ်စေပါတယ်။ သံဃာတော်များရဲ့ အသိပေးမှုတွေကြောင့် ခဏတာရတဲ့ဘဝမှာ အသက်ပေးရှာနေရတဲ့ ဥစ္စာတွေဟာ ဘဝအတွက် အနှစ်သာရ မဟုတ်ကြောင်း သိခဲ့ရပါတယ်။ အသက်လေးဆယ်ကျော်မှ မှန်နေတဲ့မျက်စိနဲ့ သမဏာ နဉ္စဒဿန = သံဃာတော်များ၊ ရဟန်းများ၊ သာမဏေများနဲ့ သူတော်စင်များကို ကြည်ညိုခွင့်ရခဲ့ပြီ။ ထိုင်းနေတဲ့နားနဲ့ ကာလေနဓမ္မဿဝနံ = သင့်တော်တဲ့အချိန်တွေမှာ

အသိ အစာအတွက် တရားများကိုလဲ နာတတ်ခဲ့ပြီ။ တုန်ရိတဲ့ လက်နဲ့ ဒါနဉ္စ = အလှူ
များလဲ လုပ်တတ်ခဲ့ပြီ။ ကိုင်းနေတဲ့ကိုယ်နဲ့ ဘာဝနာ = သမထနဲ့ဝိပဿနာများကိုလဲ
ကျင့်ခွင့်ရနေပြီ။ ဘဝမှာ လုံ့လများစွာနဲ့ ရှာဖွေခဲ့ရတဲ့ အောင်မြင်မှု (စာမေးပွဲအောင်)နဲ့
သူဌေးရဲ့ဥစ္စာနဲ့ အလဲအလှယ် လုပ်ခဲ့လို့ရလာတဲ့ ရလဒ်က ပျက်စီးတဲ့ကိုယ်ခန္ဓာ။
စိတ်ဓာတ်မပျက်စီးတာကိုပဲ ကပ်သပ်ပြီး ကျေးဇူးတင်ရသေး။ ခဏတာ လေ့လာခွင့်
ရပေမယ့် သံယာတော်များရဲ့ မှန်ကန်တဲ့လမ်းပြမှုက သံသရာအရေး တွေးတတ်နေပြီ။
ဘဝတစ်ဆစ်ချိုး အသက်လေးဆယ်အရွယ်ကို ပညာဒသက = မှန်ကန်တဲ့ အသိနဲ့
ဘဝကို ဖြတ်သန်းရတဲ့ အရွယ်တဲ့။ ပစ္စည်းအတွက်သာ ဖြတ်သန်းရတယ်ဆိုရင် ရှာဖွေ
ခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းများကို ဆရာဝန်ကန်တော့ရင်းနဲ့ပဲ . . . ။

ဆရာတော်တစ်ပါး ဆုံးမတာကို မှတ်သားခဲ့ရဖူးပါတယ်။ လူ့ဘဝဆိုတာ
နတ်ဘဝလောက် ချမ်းသာမှု မပြည့်စုံသလို အို၊ နာနဲ့ တွဲနေတာမို့ ပျော်စရာလဲ မရှိ
ပါဘူးတဲ့။ ငါ့အတွက်လို့ တွေးနေပေမယ့် သူဌေးအတွက် ပေးဆပ်ရင်း ဘဝမှာ
ဒုက္ခပုံပြန်ရ တတ်ပါသတဲ့။ သေပြီးနောက်လဲ အသက်နဲ့ရင်းပြီးရှာခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းများကို
ကိုယ်နဲ့အတူ သယ်ယူခွင့် မရပြန်ဘူးတဲ့။ လူတွေတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်တွေ့
ကြရတဲ့အခါမှာ နေကောင်းလား စသည်ဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံနေကြတာဟာ ရိုးရာ
တစ်ခုကလွဲပြီး ဘာမှမဟုတ်ပြန်ဘူးတဲ့။ ဘာကြောင့်ဆို လူ့ဘဝဟာ နတ်ဘဝလောက်
နေလို့မကောင်းတာကြောင့်ပါတဲ့။ ရထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ကုသိုလ်အတွက်သာ
သုံးသင့်ပြီး အကုသိုလ်အတွက် မဖြုန်းသင့်ပါဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် လူအချင်းချင်း တွေ့
ကြရရင် နေကောင်းလားလို့ မမေးကြဘဲ သုံးလို့ရသေးရဲ့လားလို့ မေးသင့်ပါသတဲ့။
မှတ်သားစရာစကားများပါပဲ။ အသိနဲ့ဖြတ်သန်းရမယ့် ဘဝတစ်ဆစ်ချိုးအရွယ်မှာ
နေကောင်းလားလို့မမေးဘဲ သုံးလို့ရသေးရဲ့လားလို့မေးရင် ဘယ်လိုများ ပြန်ဖြေကြ
မှာပါလိမ့်။ မိတ်ဆွေ၊ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ယောက်ကိုတွေ့ရင် မိတ်ဆွေကြီးရယ်
သုံးလို့ကောင်းသေးရဲ့လားလို့မေးလဲ မေးကြည့်ချင်ရဲ့။ မေးလဲ မမေးရဲဘူးလေ။

စာဖတ်သူတို့ သုံးလို့ကောင်းသေးရဲ့လား, သုံးလို့ရသေးရဲ့လား လို့ . . .

ကျောင်းလှူရကျိုး အမျိုးမျိုး

လေးအသင်္ချေကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ပြီး ဘုရားဖြစ်လာတဲ့ ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ ပထမဝါအဖြစ် ဗာရဏသီ မိဂဒါဝုန်တောမှာ သီတင်းသုံးခဲ့ပါတယ်။ ဝါဆိုခြင်းနဲ့ အတူ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကိုပါ အရှင်ကောဏ္ဍညအပါအဝင် သံဃာ(၆၀)နဲ့ စတင် တည်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ သတ္တဝါတွေ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေဖို့၊ တိုးတက်ကြီးပွားစေဖို့နဲ့ ချမ်းသာစေဖို့ပါပဲ။ ဝါတွင်းသုံးလပြည့်လို့ ဝါလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်အချိန်ခါသမယမှာ သံဃာတော်များကို သာသနာပြု စေလွှတ်ပါတော့တယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်လဲ တရားစတင်ရှာဖွေခဲ့ရာ ဥရုဝေဠတောကို ဒုတိယအကြိမ် ကြွရောက်ပြန်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်း အောင်မြင်သလို သံဃာတော်များရဲ့ စွမ်းဆောင်ချက်ဟာလဲ အသိအမှတ်ပြုစရာဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပဉ္စဝဂ္ဂါငါးဦးထဲက အငယ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အရှင်အဿဒိရဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သာသနာသုံးရပ် ပြန့်ပွားအောင် လုပ်နိုင်စွမ်းလို့ သာသနာမှာ နေလို လလို ထွန်းတောက်မဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿနဲ့ အရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း ကောလိတတို့ အရိယာဖြစ်ပြီး သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များအဖြစ် ရောက်ရှိလာကြတာပေါ့။ တိုးပွားလာတဲ့ သံဃာတော်များအတွက် ပစ္စည်းလေးပါးကိုလဲ ဘုရားရှင်ကခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်းနဲ့ဆေးပေါ့။ သစ္စာတရားသိသူများတာကြောင့် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း

နဲ့ ဆေးကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြပေမယ့် အများစုနေရာကျောင်းကိုတော့ အလွယ်တကူ မရရှိသေးပါဘူး။ ဘုရားရှင် ဥရုဝေဠကဿပ ညီနောင်များနဲ့ ရာဇဂြိုဟ်ကို ပထမဆုံးဝင်တဲ့အချိန်ထိ အများသုံးကျောင်းတော်ကြီးဆိုတာ မရှိသေးဘူးလေ။ ဒါကို သိသွားတဲ့ သောတာပန်ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရဟာကျောင်းအတွက် ပထမဆုံးနေရာကို ပြင်ဆင်ရပါတော့တယ်။ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ပြီး လူသူနဲ့မဝေးလွန်းတဲ့နေရာမျိုးပေါ့။ နေရာအဆင်ပြေတာနဲ့ ကျောင်းတော်ကိုလဲ ရေစက်သွန်းချ လျှူဒါန်းပါတော့တယ်။ ကျောင်းနာမည်က ဝေဠဝန် - ဝါးတောကျောင်းပါတဲ့။ အသိများစွာပေးပြီး အရိယာများကို မွေးဖွားပေးရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာတာပေါ့။ မင်းကြီးလိုပဲ ရာဇဂြိုဟ်မှာ ဆေးဆရာ ဇီဝကက သရက်တောကျောင်းတော်ကြီးကို လျှူဒါန်းပါသေးတယ်။

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းများအတွက် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်းနဲ့ ဆေးဆိုတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးဟာ တကယ့်ကို မရှိမဖြစ် လိုအပ်တဲ့အရာပါ။ အသိပေးဖို့အတွက် အသက်ရှင်နေဖို့ဆိုရင် ဆွမ်းက တာဝန်ယူပေးရမှာလေ။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်၊ ရဟန်းဖြစ်ကြောင်း ပြဖို့ဆိုရင် သင်္ကန်းကလဲ ပြည့်စုံဦးမှ။ အသက်ရှည်ပြီး အသိပေးသူဟာ ခန္ဓာနဲ့ တည်ဆောက်ထားတာမို့ ဒုက္ခတုံးခန္ဓာက ဒုက္ခအကြောင်းကို ပြလာတတ်ပါသေးတယ်။ ဒီလိုအချိန်မှာ ဒုက္ခအကြမ်းကို အမြန်ကုစားဖို့ ဆေးကလဲ လိုအပ်ပြန်ရော။ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းနဲ့ ဆေးဆိုတဲ့ ပစ္စည်းသုံးပါးကို လူတွေ အလွယ်တကူ လျှူနိုင်ကြပေမယ့် ကျောင်းဆိုတဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုကိုတော့ တစ်ဦးကောင်း၊ တစ်ယောက်ကောင်း အနေနဲ့ လျှူဒါန်းဖို့က ခက်သားလား။ မြေလိုတယ်၊ ပြီးမှ ကျောင်းဆောက်ရမယ်ဆိုတော့ ကျန်ပစ္စည်းသုံးပါးထက် လျှူဖို့ခက်ခဲတာ အမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓသာသနာရဲ့ ဘုန်းကံကြောင့် ပစ္စည်းလေးပါးလုံးကို သာသနာပြု ရဟန်းတော်များ အလွယ်တကူပဲ ရရှိတတ်ကြပြန်ပါတယ်။ ပစ္စည်းလေးပါးထဲက အခက်ခဲဆုံးနဲ့ အကျိုးများဆုံး အလျှူကတော့ ကျောင်းအလျှူပါပဲ။ ကျောင်းအလျှူနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထူးခြားတဲ့ အလျှူအမှတ်အသား နာမည်များကိုလည်း ဗုဒ္ဓဘုရားဟောကြားခဲ့လေတော့ လျှူရသူများ ပိုမိုလို့ သဒ္ဓါပွားရပြန်တာပေါ့။ ထူးခြားချက်လေးတွေကတော့ . . . . .

၁။ သာသနာ့ဝန်ထမ်းရှင်၊ ရဟန်းတို့ရဲ့ မှီငြမ်းအားထားရာ စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ဆေးဝါး လေးပါးသော ဝတ္ထုတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်လို့ သာသနိကနိဿယ - သာသနာရဲ့ မှီခိုအားထားရာ အလှူဖြစ်ပါတယ်။

၂။ ရွှေ့ပြောင်းလို့မရတဲ့ ထာဝရအလှူနဲ့ ရွှေ့ပြောင်းလို့ရတဲ့ ဇင်္ဂမအလှူနှစ်မျိုးမှာ အလှူဝတ္ထုရဲ့ ရှည်ကြာကာလ ထာဝရ တည်ရှိလို့ရယ်၊ ကျောင်းဒါယကာ၊ ကျောင်း ဒါယိကာများရဲ့ သဒ္ဓါစေတနာ ရှည်ကြာကာလ ထာဝရ တည်ရှိလို့ ထာဝရ - မြဲတဲ့ အလှူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၃။ သားစဉ်၊ မြေးဆက် ကုသိုလ်ယုက်ပြီး ညွန့်ခက်စည်ပင် အရှည်ငင်၍ အစဉ် မပျက် ဖွဲ့စည်းထားလို့ အနုကုလ ယည - ကုသိုလ်အဆက်ဆက် ဖြစ်ပွားတဲ့အလှူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၄။ ဒုတိယဘဝ၌ အပါယ်တံခါးပိတ်၍ သောတာပန်နဲ့တူတဲ့အတွက် ကုသိုလ်မြဲသူ (၇)ဦးမှာ တစ်ပါးအပါဖြစ်လို့ သောတာပန်သဒိသတ္တကရ အလှူလည်း ဖြစ်ပြန်ပါတယ်။

၅။ ဝေလာမအလှူ၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခ၊ သံယိကဆွမ်းအလှူ၊ ရှစ်မျိုးတို့ထက် ကံတက်ဖြိုးမို့ အကျိုးပိုလို့ မဟပူလ၊ မဟာနိသံသပဋိပါဒန အလှူလည်းဖြစ်ပါတယ်။

၆။ အတုမရှိ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက အထူးချီးမွမ်းတဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏိတ အဂ္ဂဒါန လည်းဖြစ်ပါတယ်။

၇။ အပူ၊ အအေးနဲ့ မှက်၊ ခြင် စတဲ့ အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ပေးတဲ့အတွက် အန္တရာယ် ဝိယာတနအလှူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၈။ ကာယအား၊ ဉာဏအား၊ ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်မှု၊ စိတ်ချမ်းသာမှုနဲ့ မျက်စိကြည်လင်မှုဆိုတဲ့ အလှူလေးမျိုးကို တပြိုင်နက် ပေးလှူရာရောက်လို့ သဗ္ဗဒါနလို့လည်း ခေါ်ပါသေးတယ်။

၉။ ကျောင်းလှူအကျိုး (၂၉)မျိုးကိုလည်း အကျိုးဆက်ဆက် ဖြစ်စေတတ်လို့ ဖလာနုဖလပဋိဗဒ္ဓ အလှူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၁၀။ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသည် သံဃာတော်အပေါင်းအား ကျောင်းကို ခွင့်ပြုရန် တောင်းပန်လျှောက်ထား၍ အဦးဆုံးကျောင်းကို လှူဒါန်းရလို့ ထိုသူဌေးကို အကြောင်းပြု အတုလိုက်၍ လှူရသောကြောင့် အနုဝတ္တကအလှူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၁၁။ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ဘုရားဖူး၊ တရားနာ၊ သံဃာဆည်းကပ် ကောင်းမြတ်သောရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တန်းဖိုးကြီးတဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးကို လှူဒါန်းပူဇော်ရပေသောကြောင့် ထိုသူဌေးသို့ အတုလိုက်၍ ပြုလုပ်ရသည့်အတွက် တိရတနသမုပါသန ပဋိပါဒန အလှူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၁၂။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ကို ရေစက်သွန်းဖြန်း လှူဒါန်းသော အခါ သာသနာတော်၏ အမြစ်စွဲ၍ ခိုင်မြဲတည်ရှိပါပြီဘုရားဟု လျှောက်ထားလေဟန်ပြင်းထန်စွာ မဟာပထဝီမြေကြီး တုန်လှုပ်သည့်အတွက် ထိုမင်းကို အတုလိုက်၍ လှူဒါန်းလို့ သာသနမူလပတိဋ္ဌာပန အလှူလည်းဖြစ်ပါတယ်။

၁၃။ သီရိဓမ္မာသောကမင်းတရားသည် သာသနာတော်ပြန့်ပွားပါစေခြင်း အကျိုးငှါ ကျောင်းပေါင်း (၈၄၀၀) တို့ကို ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့တဲ့အတွက် ထိုမင်းသို့ အတုလိုက်၍ ပြုရသောကြောင့် ဓမ္မပူဇနသာသနဗျာပန အလှူလည်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအချက် (၁၃)ချက်က ကျောင်းလှူတဲ့အတွက် ရရှိလာတဲ့ နာမည်ထူးများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုထူးခြားတဲ့ နာမည်များပိုင်ဆိုင်ရာ ကျောင်းအလှူကို လှူဒါန်းသူတွေ

ရရှိလာမယ့် အကျိုးကလဲ များပါတယ်။ စုစုပေါင်းအကျိုး (၂၉)မျိုးတောင် ရှိပါသတဲ့။ ကျောင်းအလှူရှင်များ၊ ကျောင်းလှူရန်ဆန္ဒရှိနေသူများ သဒ္ဓါပွားစေဖို့ ထေရ်အပါဒါန် ပါဠိ ဂန္ဓောဒကဝဂ် ခုနစ်ခုမြောက် တိဏကုဋီဒါယကထွေရ ဝတ္ထုကြောင်းလေးကို မျှဝေပါရစေ။ ဘုရားလေးဆူပွင့်ခဲ့ပြီး နောက်ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်ဖို့ကျန်နေသေးတဲ့ ဘဒ္ဒ ကမ္ဘာကနေ နောက်ပြန်ရေကြည်ရင် ကိုးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာမြောက်မှာ ဝိပဿသီဘုရား ဆိုတာ ပွင့်ခဲ့ပါတယ်။ ဝိပဿသီဘုရားရှင်လက်ထက်မှာ ဗန္ဓုမတီမြို့သား ဆင်းရဲတဲ့ အလုပ်သမားလေးတစ်ယောက် သံသရာအရေး တွေးမိပါသတဲ့။

- ၁။ အခုဘုရားလဲပွင့်နေပြီ
- ၂။ ငါ့မှာ တိကျသေချာ၊ ရေရာတဲ့ကုသိုလ်လဲ မရှိသေးဘူး
- ၃။ နောက်ဘဝအတွက် ပြန်ဆင်ဖို့လဲ အချိန်ရောက်နေပြီ
- ၄။ အခုကြုံရတဲ့ ဘုရားပွင့်ရာခဏကို အသုံးချသင့်ပြီ

၅။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု မရှိသူဟာ အပါယ်ငရဲကျပြီး ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ရောက်တတ်တယ်လို့ တွေးမိပြီးနောက် ကုသိုလ်တစ်ခုခုပြုလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပါတော့တယ်။ အတွေးနဲ့အလုပ် ထပ်တူကျစေဖို့ အလုပ်ရှင်ထံမှာ ခွင့်ပန်ပြီး တောထဲမှ သစ်၊ ဝါး၊ မြက်များကို သယ်ယူလာပြီး သံဃာတော်များနားနေဖို့ သုံးပင်တိုင် သက်ကယ်မိုး ကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ပြီး သံဃာတော်အတွက် လှူဒါန်းပါတယ်။ အသက် ရှစ်သောင်းတမ်းမှာ လူဖြစ်ရတဲ့ကျောင်းတကာအတွက် အခွင့်အရေးတွေက အမြောက် အမြား ရခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းကို ရေစက်ချလှူဒါန်းခွင့်ရတဲ့အပြင် နေ့စဉ် တံမြက်စည်း လှည်း၊ သောက်သုံးရေလောင်းလှူ၊ ထိုင်စရာ ကုတင်၊ ဖျာများကို လှူဒါန်းခွင့်များကိုပါ မရမက ယူပါတော့တယ်။ သံဃာတော်များလည်း ဆွမ်းခံကြ၊ ဆွမ်းခံပြန်အပြင် ခရီးသွားရင်းလဲ ကျောင်းမှာ အနားယူကြပါသတဲ့။ ပျက်စီးသွားတဲ့အမိုးများ ရှိခဲ့ရင်လဲ သုံးနှစ်တစ်ကြိမ်ပြုပြင်ပြီး လှူရင်းနဲ့ အနှစ်ခြောက်သောင်းတိုင်တိုင် ထာဝရကုသိုလ်

များကို အရယူခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းတကာကြီး သက်တမ်းကုန်ဆုံးလို့ ဘဝပြောင်း သွားရတဲ့အခါမှာလဲ ထူးခြားများပြားတဲ့ ကျောင်းလှူရတဲ့ကုသိုလ် အကျိုးများကို ခံစားခွင့်ရရှိပါတော့တယ်။ အကျိုးများကတော့ . . . . .

- ၁။ တာဝတိံသာမှာ ဖြစ်ခြင်း။
- ၂။ မြား(၁၀၀၀)ကျရှည်ပြီး အထပ်(၁၀၀)မြင့်တဲ့ မုခ်ဦးပြာသာဒ် တစ်သိန်း ပါတဲ့ ရတနာတံခွန်များ လွှင့်ထူထားတဲ့ ပြာသာဒ်ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရခြင်း။
- ၃။ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် အစုံအဆန်ဖြစ်ပြီး အပါယ်တံခါးပိတ်ခြင်း။
- ၄။ လူ၊ နတ်ဘဝ ဖြစ်လေတိုင်း ပြာသာဒ်ကို ပိုင်ဆိုင်ရခြင်း။
- ၅။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း မဖြစ်ဘူးခြင်း။
- ၆။ မြွေ၊ ကင်းစသော ဘေးရန်အငယ်မှ ကင်းလွတ်ရခြင်း။
- ၇။ သစ်၊ ကျား၊ ခြင်္သေ့၊ ဝံ၊ အောင်း၊ သစ်ကျုတ်စသော ဘေးရန်အလတ်မှ ကင်းလွတ်ရခြင်း။
- ၈။ ရက္ခိုက်၊ ဘီလူး၊ ကုမ္ဘဏ်စသော ဘေးအန္တရာယ်အကြီးများမှ ကင်းလွတ် ရခြင်း။
- ၉။ မကောင်းတဲ့ အိပ်မက်ဆိုးကို မမြင်မက်ခြင်းနဲ့
- ၁၀။ သတိကောင်းစွာထင်ခြင်းဆိုတဲ့ သံသရာလည်စဉ်အတွင်း အကျိုး(၁၀) မျိုးကို ရရှိခံစားခဲ့ရသလို ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားလက်ထက် ရောက်တဲ့ အခါ အမျိုးကောင်းသားဖြစ်ပြီး သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုတဲ့ အခါ . . .

- ၁။ ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်(၄)ပါး
- ၂။ အဘိညာဉ်(၆)ပါး
- ၃။ ဝိမောက္ခ(၈)ပါးနဲ့
- ၄။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်အအေးဓာတ် အငြိမ်းဓာတ်သို့ စံရခြင်း ရယ်လို့ ပစ္စိမရဟန်းဘဝ အကျိုး(၁၉)မျိုးကိုပါ ရရှိတဲ့အတွက် ကျောင်းလှူကျိုး (၂၉)မျိုးတိတိကို သက်ကယ်မိုး ကျောင်းတကာ ရရှိစံစားခဲ့ရပါတယ်။

သက်ကယ်မိုးကျောင်းကို ဝိပဿီဘုရားရှင်လက်ထက်မှာ လှူဒါန်းခွင့်ရခဲ့လို့ သံသရာအကျိုး (၁၀)မျိုးကိုရပြီး အပါယ်မကျဘဲ သုခစံရင်း ကမ္ဘာပေါင်း (၉၁) ကမ္ဘာ တိတိ ဖြတ်ကျော်ရင်း နောက်ဆုံး ဂေါတမဘုရားရှင် လက်ထက်မှာ ရဟန်းဖြစ်ပြီး ပစ္စိမ နောက်ဆုံးအကျိုး (၂၉)ပါးကို ရရှိကာ နိဗ္ဗာန်စံခွင့် ရခဲ့တဲ့အတွက် အတုယူ အားကျစရာ တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သလို အဲဒီကျောင်းတကာလိုပဲ အခု ဂေါတမသာသနာနဲ့ ကြုံနေတဲ့ တကာ၊ တကာမများလဲ သံသရာအကျိုး၊ ပစ္စိမအကျိုးများကို မျှော်ကိုးပြီး ကျောင်းတွေကို လှူဖူးမယ်ဆိုရင် သူ့လိုပဲ အကျိုး(၂၉)မျိုးရပြီး ဘဝအငြိမ်းဓာတ်ကို ရမှာ အသေအချာပါပဲ။

ဘဝမှာ မျက်နှာငယ်၊ သံသရာမှာ ဝဲလယ်လယ်ဖြစ်ရမှာကို စိုးကြောက်နေရင် သေချာတဲ့ကုသိုလ် ဥစ္စာထုပ်ကို ထုပ်သွားရမှာပါပဲ။ အဲဒီ ဥစ္စာထုပ်ဟာ ဂေါတမ သာသနာမှာ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်၊ ရဟန်းအပါအဝင် သူတော်စင်များ သီတင်း သုံးရာ ကျောင်းကို လှူလိုက်ဖို့ပါပဲ။ သက်ကယ်ကျောင်းကို လှူတာတောင် အကျိုးတွေ ပြောမကုန်အောင် ရနေသေးရင် ခိုင်ခံ့တဲ့ကျောင်း ဆောက်ရာမှာ နည်းများမဟူ ကုသိုလ်ပါဝင်ပြီး မှန်ကန်တဲ့အသိ၊ ကောင်းမွန်တဲ့ယုံကြည်မှုသာ ရှိမယ်ဆိုရင် ဝဋ်ဘဝ တိုတိုနဲ့ ကိလေသာကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်မှာ သေချာနေတာမို့ ခွင့်ကြိုခိုက်မှာ လိုက် ကြပါတော့လို့ တိုက်တွန်းလိုက်ပါရစေ။

ယဉ်ကျေးမှုလား၊ ရိုးရာလား

လူမျိုးတိုင်းမှာ ရိုးရာနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ရှိတတ်စမြဲပါ။ မြန်မာလူမျိုးတွေမှာလဲ ရိုးရာရယ် ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုရယ် ရှိပါတယ်။ မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့အသိ၊ ဗုဒ္ဓရဲ့အဆုံးအမနောက်လိုက်ပြီး ယဉ်ကျေးမှုကို အတုယူ ထားတယ်ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။ တကောင်းခေတ်၊ သရေခေတ္တရာခေတ်ကတည်းက ယဉ်ကျေးမှုတွေ ထွန်းကားခဲ့တယ်ဆိုတာကို မှတ်သားရဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နှောင်းလူတွေအတွက်တော့ ပုဂံခေတ်ဟာ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု အထွန်းကားဆုံးလို့ ဆိုရမှာပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မြန်မာပြည်တစ်ခုလုံးစည်းရုံးပြီး ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သလို ရိုးရာလိုလို ယဉ်ကျေးမှုလိုလို ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြတဲ့ အရည်းကြီးကိုးကွယ်မှုကိုပါ အမြစ်ပြတ်အောင် လုပ်ခဲ့လို့ပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ဆုံးမမှုမှာ ဒုစရိုက်လုပ်ရမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှက်တတ်မှု (ဟိရီ) ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဂရုစိုက်မှု (ဩတပ္ပ)တွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားပါတယ်။ ကိုယ်ကျင့်တရားပြည့်ဖို့ အဓိကအခြေခံဟာလဲ ဟိရီ၊ ဩတပ္ပပါပဲ။ ရှင်အရဟံရဲ့ အဆုံးအမခံယူခဲ့တဲ့ ဘုရင့်အနော်ရထာဟာ အရှက်၊ အကြောက်နဲ့ လူလုပ်ကြဖို့ မြန်မာပြည်သားများကို အမွေပေးခဲ့ပါတယ်။ ပုဂံခေတ်ကစလို့ ရိုးရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ကိုးကွယ်ရာတွေကိုပါ အတိအလင်းပြောင်းလဲခဲ့ပါတယ်။

ပုဂံခေတ်ရဲ့ ကြေညာစာတမ်းဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့အဆုံးအမတစ်ခုလိုဖြစ်တာကြောင့် မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားများ နေထိုင်၊ သွားလာ၊ စားသောက်၊ ဝတ်ဆင်မှုတွေမှာပါ အရှက်နဲ့အကြောက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရင်း ယဉ်ကျေးတဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကို

ဖန်တီးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါ့တင်လားဆိုတော့ ကြီးသူ ရှိသေ၊ ရွယ်တူ လေးစား၊ ငယ်သူ ချစ်သနားဆိုတဲ့ ဆိုရိုးနဲ့အတူ ကျင့်သုံးခဲ့ကြတာလား။ လက်လှမ်းမီတဲ့ ခေတ်မှာတောင် ပုဂံရဲ့ အရိပ်အရောင်ကို တွေ့ကြုံရဖူးပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသားအဖြစ်နဲ့ ကြီးပြင်းလာသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပေမယ့် ရပ်ရွာနဲ့ မစိမ်းခဲ့ပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ဆယ်စုနှစ်များက မြန်မာပြည်သားတွေဟာ ယဉ်ကျေးမှုကို ရိုးရာတစ်ခုအဖြစ် မသတ်မှတ်ဘဲ လူသားများ ကျင့်သုံးရမယ့် ဝတ္တရားတစ်ခုအဖြစ် ခံယူထားကြသူတွေပါ။ ရိုင်းပင်းကူညီတတ်ကြသလို ယဉ်လဲယဉ်ကျေးကြပါတယ်။ အရှက်အကြောက်ကြီးကြတာလဲ လွန်ပါရော။ ဘောင်းဘီရှည်ဝတ်တဲ့ အမျိုးသားတွေ ဘုန်းကြီးကျောင်းလာတာ မတွေ့ဖူးသလို အင်္ကျီလက်တိုနဲ့ ဆွမ်းလာပို့တဲ့ အမျိုးသမီးများလဲ မရှိပါဘူး။ တောမို့လို့ ခေတ်မမီဘူးပြောကြမလား။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ရန်ကုန်ရောက်ခဲ့သူဖြစ်တော့ ရန်ကုန်မှာလဲ အဝတ်အစား ဝတ်သူတွေဟာ တောနဲ့ သိပ်မကွာပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မြန်မာတွေရဲ့ ရင်ထဲနဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ အရှက်အကြောက် ကိန်းနေသေးလို့ပါပဲ။

ကြီးသူတွေကို ရှိသေဖို့လဲ ဝန်မလေးတတ်ကြတာပါ။ ရဟန်း၊ သံဃာများဆိုရင် ခိုင်းစရာမလိုဘဲ ဦးချတတ်တာ။ ဘာကြောင့် ဝတ်ချရတယ်၊ ရိုးခိုးရတယ်ဆိုတဲ့ အမေးမရှိဘဲ ရဟန်း၊ သံဃာတွေ့တာနဲ့ ရှိခိုးဖို့ အဆင်သင့်လေ။ သမဏာနဉ္စဒဿနဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်ရဲ့ အဆုံးအမဟာ မြန်မာတွေအတွက် ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်လာတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ယဉ်ကျေးမှု ခိုင်မာဖို့ဆိုရင် သင်ကြားမှုကြောင့် ရလာတဲ့ အသိရှိဖို့ တကယ်လိုအပ်ပါတယ်။ ရိုးရာကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ ခေတ်ပြောင်းရင် ပုံပြောင်းတတ်လို့ပါ။ မယုံမရှိပါနဲ့။ အရှက်အကြောက်နဲ့ လူလုပ်လာကြတဲ့ မြန်မာတွေ အရှက်အကြောက်ဆိုတာ ဘာလဲလို့မေးရမယ့် ခေတ်ရောက်နေပါပြီ။ ဒါ့တင်လားဆိုတော့ လူကြီးကို ရှိသေရတာ၊ ရဟန်းသံဃာများကို ရှိခိုးရတာ အသိကြောင့် လုပ်ကြရတာထက် ရိုးရာကြောင့် လုပ်ရသလိုဖြစ်နေကြပြီ။ မြန်မာတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု တစ်ခုလို့ စိတ်ထဲသိပ်မရှိချင်ကြတော့ဘူး။

ခေတ်ကြီးဟာ အသိမဲ့သူတွေကို ပြောင်းလဲစေတတ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်ဟာ

(၁၈၈၅) မှာ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့လက်အောက် လုံးလုံးကျခဲ့ရပေမယ့် အသိနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု တော့ မဆိုးရှုံးခဲ့ကြပါဘူး။ အသိနဲ့ တွန်းကန်ထားလို့ မြန်မာတွေဟာ ကိုယ်ပိုင် ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ကမ္ဘာမှာ ဝင့်ကြားနိုင်ခဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်တာလဲ သုံးသပ်ကြည့်ရင် အရင်မြန်မာတွေဟာ ဗုဒ္ဓစာပေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရင်းနှီးရုံမက လူတွေ ကိုယ်တိုင်လေ့လာလိုက်စား သင်ကြား နေကြလို့ပါပဲ။

အရှိုနောက်လိုက်ကြသူတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ တစ်ရာစုလောက်ကြာတာနဲ့ ပြောင်းလဲစပြုလာတတ်ပါတယ်။ ၂၀ ရာစုအဆုံးပိုင်းနဲ့ ၂၁ ရာစုအစပိုင်းမှာ ကမ္ဘာကြီး အများကြီးပြောင်းလဲသွားတယ်ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။ အစကတည်းက လှုပ်တုတ်တုတ် ဖြစ်နေတဲ့ အသိမဲ့ယဉ်ကျေးမှုဟာ အခြားယဉ်ကျေးမှုတွေနဲ့ ကြာကြာ မတိုက်လိုက် ရပါဘူး ကျနူးရတော့တာပါပဲ။ ဘောင်းဘီဝတ်ရင် ရှက်တတ်တဲ့လူမျိုးဟာ ဘောင်းဘီ မဝတ်ရင် ခေတ်မမီဘူးတဲ့။ ပါးပေါ် မိတ်ကပ်တင်ရမှာ ရှက်တတ်ကြတဲ့ သနပ်ခါး ပါးကွက်ကြားနဲ့ သဘာဝလှနေတဲ့ အမျိုးသမီးများက အခုဆို လူကြားထဲ သနပ်ခါး လိမ်းရမှာ ရှက်တတ်နေပြီ။ အရင်က နေရာမရွေး လူကြီးများကို ရိုသေတတ်၊ ရဟန်း၊ သံဃာများကို ရှိခိုးတတ်တဲ့ ယဉ်ကျေးတဲ့ မြန်မာများဟာ အခုဆို လူကြားထဲမှာ အရှို အသေပေးရမှာ ကြောက်နေကြပြီ။ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တာကို ရှိခိုးတယ်ထင်ခဲ့တဲ့ မြန်မာလူမျိုးတွေ လူတွေ့တာနဲ့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ဝန်မလေးတော့။ ခေတ်ရဲ့ သား ကောင်ဖြစ်တဲ့အတွက် ခေတ်အလိုက် လုံခြုံစွာဝတ်စားနေသရွေ့ အရှက်အကြောက် ဆိုတာ ရှိနေမှာမှန်ပေမယ့် အရိုအသေပေးရမှာ၊ ရှိခိုးရမှာကြောက်တဲ့ မာနအခံလေး ကျန်ခဲ့ကြတာတော့ မကောင်းတဲ့အကျင့်တစ်ခုပါပဲ။

လူအချင်းချင်း လေးစားမှုလျော့လာကြသလို ရဟန်း၊ သံဃာတော်များ အပေါ်မှာ ရိုသေမှုလဲ လျော့ကြသွားတာ ကိုတွေ့လာရပါပြီ။ ဒါကို ခေတ်ကြောင့် ပြောင်းလဲသွားတယ်လို့ မှတ်ယူရမှာလား။ ရင်ထဲမှာ မွေးရာပါကိန်းနေတဲ့ ဒေါသနဲ့ မာနကတော့ ခေတ်တွေ ဘယ်လောက်ပြောင်းပြောင်း ခေါင်းထောင်နေမှာကတော့ အမှန်။ အလိုမကျ၊ မကြိုက်တဲ့ ဒေါသအခံဟာ ကိုယ်စိတ်ကြိုက်ဖြစ်နေတာကိုပဲ

အလေးပေးချင်တာပါ။ လူတွေကိုလေးစားဖို့ဆိုရင်လဲ လူတွေကိုယ်တိုင် လေးစားခံရအောင်နေလေတဲ့။ လေးစားခံရလောက်တဲ့ အခြေအနေရှိသူကို တွေ့ရပြန်တော့လဲ မာနအသံနဲ့ တို့က လူတိုင်းကို မလေးစားတတ်ဘူးလေတဲ့။ ဗုဒ္ဓပေးခဲ့တဲ့အသိဟာ လေးစားခံသူမှာရှိ ရမယ်လို့ မပြောပါဘူး။ လေးစားတတ်သူမှာပဲရှိရမှာပါ။ လေးစားခံထိုက်သူဆိုရင်တော့ အကောင်းဆုံးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်တိုင် ဒေါသအခံ၊ မာနအခံရှိလို့ မလေးစားတတ်ဘဲနဲ့ လေးစားခံထိုက်သူကို ဘယ်လိုသွားရှာမှာလဲ။ လေးစားခံထိုက်အောင်က သူများလုပ်ရမှာ။ ကိုယ်တိုင်က လေးစားတတ်ရမှာ။ တစ်ဖက်က ပြန်ကြည့်ရင် ကိုယ်တိုင်က လေးစားတတ်မှ လေးစားခံထိုက်သူဖြစ်မှာမဟုတ်ပါလား။

လေးစားခံထိုက်မှ လေးစားရတာ၊ ရှိခိုးခံထိုက်မှ ရှိခိုးရတာဟာ တန်တယ်လို့များ တွေးနေကြလားမသိ။ သူကောင်းမှ ကိုယ်ကောင်းရမယ်ဆိုရင် သူမကောင်းရင် ကိုယ်လဲ မကောင်းနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်လား။ သူကောင်း တာမကောင်းတာဟာ သူနဲ့ပဲဆိုင်တာမို့ ကိုယ်ကောင်းဖို့ပဲ လိုအပ်တာပါ။ ဘာကြောင့်ဆို ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးကို ကိုယ်ပဲစံ၊ ကိုယ်ပဲခံရမှာမို့ပါ။ မကောင်းတာမလိုချင်ရင် မကောင်းတဲ့ အမူအကျင့် ကိုယ့်မှာရှိမနေဖို့ပါပဲ။ ဗုဒ္ဓရဲ့အဆုံးအမကတော့ ရှင်းပါတယ်။ ဒေါသကင်းသူ၊ မာနကင်းသူများသာ ချစ်ခင်မှုရဲ့ အကျိုး၊ အမျိုးမြတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကို စံရမှာတဲ့။ အလေးပေးခံသူအနေနဲ့ ဘာအကျိုးမှ မရနိုင်ဘူးတဲ့လေ။ အကျင့်မကောင်းခဲ့ရင် အလေးပေးခံသူအတွက် မကောင်းကျိုးကိုပါ ခံရနိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ။ ရဟန်းတစ်ပါးအနေနဲ့ ပြောကြပါစို့။ သံဃာတော်များရဲ့ အမှန်အကန်အသိအမှတ်ပြုမှု မရှိဘဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သင်္ကန်းဝတ်လာသူတစ်ယောက်ဟာ တကာတွေရဲ့ ရှိခိုးမှုကို ခံရတာထက် လှံနဲ့သာ အထိုးခံလိုက်ပါတဲ့။ လှံနဲ့ထိုးခံရရင် ဒီဘဝမှာ သေလောက်တဲ့ ဒါဏ်ရာ ရချင်ရမယ်။ မသကာ သေသွားရုံပဲရှိမယ်တဲ့ အပါယ်ကျဖို့ မသေချာဘူးတဲ့လေ။ ဒါပေမယ့် ဘာမှမဟုတ်ဘဲ အတုဘဝနဲ့ ရှိခိုးခံခဲ့ရင်တော့ သွားရမှာက အပါယ်ပါတဲ့။ ရှိခိုးသူတွေအနေနဲ့ သုံးသပ်ကြည့်ပေါ့။ ဘယ်သူက အကျိုးရတာလဲလို့။

ရှိခိုးတတ်သူ၊ ရှိသေတတ်သူများအတွက် ရန်ငြိမ်းအကျိုးတွေကများသား။ ကြီးသူကို ရှိသေမယ်၊ ရွယ်တူကို လေးစားမယ်၊ ငယ်သူကို ချစ်သနားပြီး သီလရှိသူယောဂီ၊ ရဟန်း၊ သံဃာတော်များကို ရှိခိုးလေ့ရှိမယ်ဆိုရင် ရလာမယ့် အကျိုးတွေကတော့ -

၁။ အသက်ရှည်မယ်တဲ့

ဟုတ်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ကိုတိုစေတာဟာ လူသားမှာရှိတဲ့ ဒေါသပါ။ မကျေနပ်တတ်တဲ့ ဒေါသဟာ သူ့ရဲ့နှလုံးသားကိုသာ ဖျက်ဆီးတာ မဟုတ် ပါဘူး။ အများရဲ့စိတ်ကိုလဲ ပျက်စီးစေတတ်ပါတယ်။ ပျက်စီးမှုနဲ့ ကြုံရသူတွေဟာ အသက်ကြာကြာရှည်ခွင့်မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် ရှိသေတတ်တဲ့စိတ်ဟာ နူးညံ့နေတာမို့ ရှိခိုး သူများ၊ ရှိသေတတ်သူများကို အသက်ရှည်စေသလို ရောဂါလဲကင်းစေပါတယ်။

၂။ အဆင်းလှမယ်တဲ့

လူတစ်ယောက် ဒေါသဖြစ်လာပြီဆိုရင် နဂိုမူရင်းပုံစံပါ ပြောင်းလဲသွားပြီး အရုပ်ဆိုး အကျည်းတန်သွားပါတယ်။ ဘယ်လောက်လှသူဖြစ်နေပါစေ ဒေါသထွက်ရင် တော့ ရုပ်ကဆိုးကိုဆိုးလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေါသဖြစ်သူကို ဘယ်သူမှ မကြည့်ချင် တာပေါ့။ ဒေါသကင်းနေရင်တော့ မူရင်းရုပ်အပြင် စိတ်ကကြည်နေတာမို့ ရုပ်က ပိုလှလာပါတယ်။ နောက်ဘဝကျရင် ရုပ်အဆင်းပိုလှမှာသေချာပါတယ်။ ရုပ်ဆိုးစေတဲ့ ဒေါသ ပါမသွားလို့ပါ။ လှချင်သူများ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိကြရောပေါ့။

၃။ ပြီးတော့ ချမ်းသာမယ်တဲ့

ဒေါသရှိသူတစ်ယောက်၊ မာနကြီးသူတစ်ယောက်ဟာ ဘဝမှာ ဘယ်လိုမှ အေးအေးချမ်းချမ်းမနေနိုင်ပါဘူး။ ပြိုင်ဆိုင်ဖို့အတွက် လူတွေကို အထင်သေးတဲ့စိတ်နဲ့ ဘဝကိုဖြတ်သန်းရင်း ရထားတဲ့ဘဝကို မကျေနပ်နိုင်လို့ပါ။ ပြီးတော့ မာနအခံရှိတာ ကြောင့် အများကိုအရိုအသေပေးရတာ အောက်တယ်ထင်တဲ့စိတ်က နေစရာနေရာမရှိ စေပါဘူး။ ဒါလဲ အမှန်ပဲ။ တချို့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ရောက်လာကြတယ်။ ဘုရားက

အပေါ်ထပ်မှာရှိလို့ ဘုရားကို ဦးမချ။ ရှိမခိုးဘူးဆိုရင်တောင် တွေ့တဲ့ ရဟန်းသံဃာ များကိုတော့ ဦးချတတ်ရမယ်လေ။ ဒါပေမယ့် ရောက်လာတာနဲ့ ခပ်တည်တည်လုပ် နေတော့ နေစရာကမရှိပြန်ဘူး။ ဒီလိုအခြေအနေကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူအတွက် စိတ်က ကျဉ်းကြပ်လာတာမို့ ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ မရှိနိုင်ဘူးလေ။ ကိုယ့်မိတ်ဆွေ အပေါင်း အသင်းများက ဘာသာရေးအသိသာရှိလို့ကတော့ ကိုယ့်အတွက် အခန်းကဏ္ဍ ပျောက် သွားနိုင်တဲ့အခြေအနေရယ်။ ဒါကြောင့် လေးစားတတ်သူ၊ ရိုသေတတ်သူများဟာ ချမ်းသာပါသတဲ့။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ချမ်းသာသူတွေ ဂုဏ်ရှိသူတွေ အဆင့်မြင့်သူတွေကို တွေ့ဖူးကြမှာပေါ့။ အားလဲ အားကျဖူးကြမှာပါ။ ဒါပေမယ့် သူတို့တွေ ဘာကြောင့် ဒီလိုအခြေအနေကို ပိုင်ဆိုင်ရတယ်ဆိုတာကိုရော သုံးသပ်မိကြရဲ့လား။ သူတို့ပိုင်ဆိုင် ထားတဲ့ အခြေအနေကို အားကျတယ်ဆိုရင် ရိုသေ၊ လေးစားတတ်ရမယ်လေ။ ရိုသေ၊ လေးစားမှုက ချမ်းသာစေတယ်မို့လား။

၄။ ဉာဏအားပါ ကောင်းသတဲ့

ဒါကလဲ ဒေါသ၊ မာနမရှိလို့ ရလာတဲ့အကျိုးတစ်ခုမို့ အထူးရှင်းပြစရာ မလို လောက်ပါဘူး။ ဒေါသကင်းအောင် မာနကင်းအောင်နေဖို့ဆိုရင် အသိရှိရမယ်မို့လား။ အသိရှိသူမှာ ဉာဏ်အားကောင်းတယ်ဆိုတာ မပြောလဲသိမှာပါ။

အခုရလိုက်တဲ့အကျိုးအားလုံးဟာ အရိုအသေခံရသူ၊ ရှိခိုးခံရသူတွေရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရိုသေတတ်သူ၊ ရှိခိုး တတ်သူတွေသာ ရတဲ့အကျိုးပါ။ ပြီးတော့ ရိုသေ တတ်တယ်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်မဖြစ်မနေ ကျင့်ရမဲ့ ကျင့်ဝတ်တစ်ခု ဆိုတာကိုပါ နားလည်ထားစေချင်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ သီလ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုတာ ရှောင် စရာနဲ့ ဆောင်စရာရယ်လို့ရှိပါတယ်။ ရိုသေတာဟာ ကိုယ်ကျင့်တရားကို ဆောင် ထားတာမို့ ကိုယ်ကျင့်တရားပြည့်သူ ပါဖြစ်စေပါတယ်။

အရိုအသေမပေးမိတဲ့အတွက် ဆုံးရှုံးရတဲ့အဖြစ်၊ အရိုအသေပေးလို့ ရလာ တဲ့အကျိုးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘုရားဟော တရားတော်တွေမှာလဲရှိပါတယ်။ သောဏဒဏ္ဍ

ပုဏ္ဏားဆိုတာ ဘုရားကို တကယ်ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လောကီအရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တွေးခဲ့တဲ့အတွေးကြောင့် ရသင့်တဲ့တရားကို မရနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ သူက ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ပါတယ်။ အရှင်ဘုရားရယ် တပည့်တော်ရဲ့ စီးပွားရေးဟာ လူတွေနဲ့ပတ်သက်နေတာမို့ အသိမဲ့သူ၊ စီးပွားအတူလုပ်သူတွေရှိတဲ့အခါ အရှင် ဘုရားကိုတွေ့ရင် တပည့်တော် ခေါင်းပေါင်းကို မြှောက်တယ်ဆိုရင် အရှင်ဘုရားကို ရှိခိုးတယ်။ အရိအသေပေးတယ်လို့ မှတ်ပါဘုရားတဲ့။ လူတွေ အထင်သေးခံရမှာ ကြောက်နေတဲ့ အတွေး၊ လူအထင်ကြီးစေချင်တဲ့မာနက သူ့ရဲ့ အသိကို သတ်သလို ဖြစ်သွားတာကြောင့် ဘုရားနဲ့တွေ့ပါရဲ့နဲ့ တရားထူးကို မရလိုက်သူပေါ့။

ပြီးတော့ ဆင်ခိုင်းတွေ လူဆီကို အလွယ်တကူရောက်လာအောင် ခေါ်တဲ့ နေရာမှာ သူမတူအောင် ကျွမ်းကျင်သူက ဥတေနမင်း၊ ဥတေနမင်းရဲ့ အတတ်ကို သဘောကျနေသူက စက္ကပဇ္ဇောတမင်းကြီး။ ဥတေနမင်းကို တဖက်လွှဲနဲ့ ရအောင် ဖမ်းပြီး ဆင်ဖမ်းအတတ်ကို သင်ခိုင်းတာပေါ့။ ဥတေနမင်းကလဲ ရှင်းတယ်။ ရှိခိုးရင် သင်ပေးမယ်တဲ့။ ဘုရင်အချင်းချင်းဆိုတော့ မရှိခိုးချင်ပြန်ဘူး။ ဒီအတတ်မျိုးကို ဘယ်သူ့ကိုမှ မတတ်စေချင်တာက စက္ကပဇ္ဇောတမင်းကြီး။ ဒါဆို ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ရှိခိုးရင် သင်ပေးမှာလားဆိုတဲ့ ဈေးဆစ်မှုက အဆင်ပြေသွားစေတယ်။ ပညာကို တန်ဖိုးထားသူဟာ ရိုသေတတ်သူဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးရှိသူ ဥတေနမင်းကြီး။ ဒီလိုနဲ့ စက္ကပဇ္ဇောတမင်းကြီးရဲ့ သမီးတော်ကို ကန့်လန့်ကာအကွယ်ကရှိခိုးခိုင်းပြီး သင်ရတာ ပေါ့။ ပြီးတော့ ရှိခိုးမှ တရားဟောမယ်ဆိုတဲ့သူလဲ ဘုရားလက်ထက်က ရှိသေးတယ်။ ပြောသူက ခုဇ္ဇတ္တရာ ကျွန်မ။ အပြောခံရသူက သာမာဝတီ မိ ဖုရား။ မာနကင်း၊ ဒေါသရှင်းတဲ့ မိဖုရားနဲ့ အပေါင်းပါ (၅၀၀) တို့ဟာ ခုဇ္ဇတ္တရာကို ရိုသေစွာ ပလ္လင် ပေါ်ထားပြီး တရားကို လေးလေးစားစားနာလို့ သောတာပန်ဖြစ်ကုန်ပါရော။ ဒါဟာ ရိုသေ၊ လေးစားမှုရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ရလဒ်ပါ။

သူတော်ကောင်းများလဲ သီလရှိသူ သီလရှင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုရင်လေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကြည်ညိုသူ မကြည်ညိုသူ ရဟန်းပဲဖြစ်ဖြစ် ဒေါသရှင်း မာနကင်းပြီး လေးစားတတ်ဖို့

ရှိခိုးတတ်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ရဟန်း၊ သံဃာတော်များဆီက တရားတော် နာမယ်ဆိုရင်လဲ ရှိရှိသေသေရှိခိုးပြီးမှ တရားကိုနာသင့်ပါတယ်။ ခေတ်အလိုက် ပရိတ်ချည်၊ ပရိတ်ကြိုးများကို လိုအပ်တယ်လို့ထင်ပြီး ရဟန်း၊ သံဃာတွေဆီက တောင်းခံခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒေါသကင်း၊ မာနရှင်းနေဖို့ မမေ့ပါနဲ့။ ဒါဟာ လူကို အရို အသေပေးတာမဟုတ်ဘူး။ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်ကို အရိုအသေ ပေးတယ်။ ရှိခိုးတယ်လို့ နားလည်ထားပါ။ ဒီရဟန်းက သီလရှိတာမဟုတ်ဘူးလို့ တလွဲမတွေး လိုက်ပါနဲ့။ ရဟန်းတော်များ အာပတ်သင့်တယ်ဆိုတာ လူတွေ သီလ ပြည့်ပြီး တရားအားထုတ်နေတာထက် မြင့်မြတ်နေတယ်ဆိုတာလေးကိုပါ အပိုဆောင်း နားလည်ထားပါ။ သာသနာက ချမှတ်ထားတဲ့ သီလသာသနာကို ရွက်ဆောင်နိုင်ဖို့ ဆိုရင် အနည်းဆုံး လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းပါရမိဖြည့်ခဲ့တဲ့ ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်မှရနိုင်တာကြောင့်ပါ။ လူ့သီလ၊ လူ့သမာဓိဆိုတာ ဘုရားမပွင့်လဲ ရှိနိုင်တာကြောင့် ယောင်လို့တောင် မနှိုင်းလိုက်ပါနဲ့လို့ အသိပေးလိုက်ရတာပါ။ ကွာလွန်းတဲ့ သီလကို မမှီတဲ့ ဉာဏ်နဲ့ မတိုင်းမိဖို့ အရေးကြီးတာပါ။

စာဖတ်သူများ . . . ဗုဒ္ဓအသိ ယဉ်ကျေးမှုကြောင့် အရှက်အကြောက်နဲ့ လူလုပ်ကာ ကြီးသူ ရိုသေ၊ ရွယ်တူ လေးစား၊ ငယ်သူကို ချစ်သနားရင်း သီလရှိသူများကို ရိုသေမှုနဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားကို ဖြည့်နေမယ်ဆိုရင် ကောင်းမှု မြတ်နိုးပြီး ကောင်း အောင် ကြိုးစားနေသူဖြစ်ပါစေ။ အသိယဉ်ကျေးမှုကြောင့်သာ ရိုသေလေးစားသူ ဖြစ်ပါစေ၊ ရိုးရာကြောင့် ရိုသေသူမဖြစ်ပါစေနဲ့။

သက်ရှည်၊ ဆင်းလှ၊ ချမ်းသာရပြီး ဉာဏ်အားဖြည့်ရင်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ချင် တယ်ဆိုရင်တော့ ဒေါသရှင်းပြီး မာနကင်းစွာနဲ့ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ရိုသေတတ်ဖို့ ပါပဲလေ။

လူသားနဲ့ကိုးကွယ်ရာ (သရဏဂုံ အကြောင်းသိကောင်းစရာ)

အကြောက်တရားနဲ့ လူသားဟာ ဒွန်တွဲပြီးများ မွေးလာသလား မသိ။ မကြောက်တတ်ဘူးဆိုတဲ့လူသားတောင် မသိစိတ်ထဲက ကြောက်နေတတ်ပြန်ပါတယ်။ စိတ်ထဲက အကြောက်တရားကို ဖယ်ရှားဖို့ အားကိုးရာ၊ ကိုးကွယ်ရာကို ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ရှာဖွေတတ်ကြပြန်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ အသိမကြွယ်တဲ့ကာလမှာ တောတောင်၊ နေ၊ လ၊ နတ်စတဲ့ ကိုးကွယ်ရာကို ရှာဖွေကြတာပေါ့။ အသိပို့တဲ့ကာလမှာတော့ စိတ်ကူးနဲ့ နတ်ဘုရား၊ ဖန်ဆင်းရှင်များကို ဖန်တီးလာကြပါရော။ စိတ်ကူးနဲ့ ဖော်ကြူးခဲ့တဲ့ ကိုးကွယ်ရာတွေဟာ အကြောက်တရားကို ပယ်သင့်သလောက်တော့ ပယ်ပျောက်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်ထဲမှာဖြစ်တဲ့ ပြဿနာ၊ ဘဝရဲ့အရှုပ်အထွေး စတဲ့ အရာများကို ဖြေရှင်းတဲ့နေရာမှာတော့ ပြောသလောက် ကုစားပေးနိုင်စွမ်း မရှိပြန်ပါဘူး။ အမှန်တရားကို လူသားတွေ ရှာဖွေလာတဲ့အချိန်မှာတော့ ဖန်ဆင်းရှင် နတ်ဘုရားများနေရာမှာ ဖန်တီးသူလူသားများနဲ့ အစားထိုး နေရာယူလာပါတော့တယ်။ ပုံတူကိုယ်ပွားဖန်တီးမှု၊ ဖန်အိမ်ထဲမှာ သန္ဓေသားကို မွေးဖွားနိုင်မှုတွေဟာ လောကကို ဖန်တီးပေးပါတယ်ဆိုတဲ့ နတ်ဘုရားများကို သံသယဖြစ်လာစေတဲ့ အချက်တွေထဲက အနည်းအကျဉ်းသော အကြောင်းအရာများပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ အသိရှိသူ လူကြားထဲမှာ လွပ်လပ်စွာတွေးခေါ်သူ (Free thinker)တွေ ပေါ်ပေါက်လာတာပေါ့။ အသိရှာဖွေသူများအတွက် အမှန်တရားရဲ့လမ်း စတွေဟာ အမြဲပွင့်နေပါတယ်။

အရှိရှိရှာဖွေသူများနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အသိရှာဖွေသူများရဲ့ ကိုးကွယ်ရာ၊ အားထားရာ ဟာ လောကမှာ လောကလူသားများအတွက် ကောင်းကျိုးတွေရရှိစေဖို့၊ ဘဝကို ချမ်းသာစွာ ဖြတ်သန်းနိုင်စေဖို့၊ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်နိုင်စေဖို့ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါပြီ။ ဒါဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်ကတည်းက တွေ့ရှိခဲ့တဲ့ အမှန်တရား အစစ်ပါပဲ။ အစစ်လို့ပြောရတာက သူတို့ကို အသိနဲ့ကိုးကွယ်၊ ဆည်းကပ်နေသရွေ့ အပူဆိုတာမရှိဘဲ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပေးနိုင်ရုံသာမက အမှားနဲ့အမှန်ကို လွယ်ကူစွာသိပြီး ပြဿနာကို မှန်ကန်စွာ ဖြေရှင်းလာနိုင်တာကြောင့်ပါ။ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာတော့ ကိုးကွယ် ထိုက်သူ၊ ဆည်းကပ်ထိုက်သူများကို သရဏ လို့ခေါ်ပါတယ်။ အခုခေတ်မှာ အလွယ် တကူ ခေါ်နေကြတာကတော့ သရဏဂုံပေါ့။ ဗုဒ္ဓဝါဒကိုးကွယ်သူများအတွက် ကိုး ကွယ်ရာ သရဏဂုံဟာ သုံးပါးရှိပါတယ်။ ရတနာသုံးပါးလို့လဲ ခေါ်ဆိုကြတာပေါ့။ ဒါတွေကတော့ လူ့လောက၊ နတ်လောက၊ ဗြဟ္မာလောက စတဲ့လောကသုံးပါးမှာ အတုမရှိ၊ အတူလဲမရှိနိုင်တဲ့ လောကီရတနာများထက် အဆများစွာသာလွန်တဲ့ ဘုရား ရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာတို့ပါပဲ။ အသိရှိသူ လူသားများ သက်ရှိရတနာ ကို ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတာ ထောင်စုနှစ် သုံးစုထဲတောင် ရောက်နေပါရော့လား။ နှစ်တွေ ဟောင်း၊ ကာလတွေပြောင်းပေမယ့် ကောင်းဆဲ၊ ကောင်းမြဲဖြစ်နေတာကတော့ ရတနာ သုံးပါး။ ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ယုံကြည်၊ ကိုးကွယ်သူများ သိသင့် သိထိုက်တာလေးကိုတော့ မေ့ထားလို့မရပါဘူး။ အသိဆိုတာမှန်မှ အလုပ်ဆိုတာ မှန်မှာမို့ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ၁။ သရဏ = ကိုးကွယ်ရာ၊ ၂။ သရဏဂုံ = ကိုးကွယ်ရာလို့သိတဲ့စိတ်၊ ၃။ သရဏဂုံတည်သူ၊ ၄။ သရဏဂုံ အပြား၊ ၅။ သရဏဂုံ၏ အကျိုး၊ ၆။ သရဏဂုံ၏ ညစ်နွမ်းခြင်း၊ ၇။ သရဏဂုံ၏ ပျက်စီးခြင်းတို့ကို သိထားသင့် ပါတယ်။

၁။ သရဏ = ကိုးကွယ်ရာဆိုတာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာမြတ်သုံးပါး အပေါင်းဟာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူမှန်သမျှ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ ကိုယ်စိတ် ဆင်းရဲခြင်း၊ အပါယ်ကျရောက်ခြင်းစတဲ့ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖြောက်ပေးတတ်လို့

သရဏ လို့ခေါ်ပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ဟာ ချမ်းသာကြောင်းတရားကို လမ်းပြခြင်း၊ ဆင်းရဲကြောင်းတရားများကို တားမြစ်ခြင်းနဲ့ သတ္တဝါများရဲ့ဘေးကို ပယ်ဖျောက်ပေးတတ်ပါတယ်။ တရားတော်ဟာလဲ သံသရာမှ လွတ်မြောက်စေခြင်း၊ စိတ်ပူနံ့သူများကို သက်သာရာရစေခြင်းစတဲ့ အကျိုးများကို ရစေပါတယ်။ အရိယာ သံဃာအပါအဝင် သမုတိသံဃာတော်များဟာ သေးငယ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဖြစ်ပေးမယ့် ကြီးကျယ်တဲ့အကျိုးကိုရစေခြင်းနဲ့ သတ္တဝါတို့ရဲ့ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက် ပေးတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ သရဏ = ကိုးကွယ်ရာလို့ခေါ်တာပေါ့။

၂။ သရဏဂုံ ဆိုတာကတော့ ရတနာသုံးပါးမှာ ကြည်ညိုခြင်း၊ ရတနာသုံးပါးတို့ကို အလေးပြုခြင်းတို့ဖြင့် ညစ်ညူးကြောင်း မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားများကို ပယ်ရှားလျက် ရတနာသုံးပါး၌ ညွတ်ကင်းသောစိတ်ကို ဆိုလိုပါတယ်။ ရတနာသုံးပါး ကို ယုံကြည်နေတဲ့စိတ်ဟာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်နေတာကြောင့် မကောင်းတဲ့ဘေး အမျိုး မျိုးကို ပယ်ဖျောက်နိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။

၃။ သရဏဂုံတည်သူဆိုတာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်မှုစိတ်နဲ့ ပြည့်စုံနေသူပါ။ ဒါကြောင့် သရဏဂုံတည်သူကို ဘေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးမ၊ ပယ်ဖျောက်ပေးတတ်သော အမှန်တရားရတနာကို သိသူလို့ ခေါ်ပါတယ်။

၄။ သရဏဂုံဟာ (၁) လောကုတ္တရာသရဏဂုံ (၂) လောကီသရဏဂုံလို့ နှစ်မျိုး ကွဲပါသေးတယ်။ (၁) လောကုတ္တရာသရဏဂုံဆိုတာ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိမြင်ကြတဲ့ အရိယာအရှင်တို့ရဲ့သန္တာန်မှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ မဂ်ခဏဝယ် သရဏဂုံ ညစ်ညူးကြောင်း အကုသိုလ်တရားတွေကို အကြွင်းမရှိ ပယ်ဖြတ်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပြီး ကိစ္စအားဖြင့် ရတနာသုံးပါးကို အသက်နဲ့ထပ်တူ ကိုးကွယ် တတ်တဲ့ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားပဲဖြစ်ပါတယ်။ (၂) လောကီသရဏဂုံဟာ ပုထုဇဉ် တို့သန္တာန်မှာ သရဏဂုံ ညစ်ညူးကြောင်း အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခွါသောအားဖြင့် ရတနာသုံးပါးကို အာရုံပြု၍ ယုံကြည်ကိုးကွယ်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ပညာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း တရားဆယ်ပါးထဲမှာပါတဲ့ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ = အယူဖြောင့်မတ် မှန်ကန်မှုလို့လဲခေါ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သဒ္ဓါတရားကိုလဲ သရဏဂုံလို့ ခေါ်ရသလို သဒ္ဓါ၊ ပညာနှစ်ပါးကိုလဲ သရဏဂုံလို့ မှတ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကို ဉာဏ်မယှဉ်တဲ့ ယုံကြည်မှု သီးသန့် နဲ့ ဉာဏ်ယှဉ်ပြီး ယုံကြည်တဲ့ သရဏဂုံလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါသေးတယ်။ မိဘ၊ ဆွေမျိုးများ တိုက်တွန်းလှုံ့ဖြစ်ဖြစ်၊ မှန်ကန်တဲ့အသိမရှိဘဲ သရဏဂုံ ဆောက်တည် တာကို ဉာဏ်မယှဉ်ဘဲ သဒ္ဓါ - ယုံကြည်မှု သက်သက်ရှိတဲ့ သရဏဂုံ ခေါ်ပါတယ်။ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသိပြီး ယုံကြည်မှုနဲ့ ခံယူဆောက်တည်မှု ကိုတော့ ပညာ၊ သဒ္ဓါ = အသိနဲ့ယုံကြည်တာကြောင့် ဉာဏ်ပါတဲ့သရဏဂုံလို့ ဆိုရတာပါ။ လောကီသရဏဂုံမှာလဲ (၄)မျိုးရှိပါသေးတယ်။ (၁) ရတနာသုံးပါးတို့အား မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းလှူဒါန်းပါ၏လို့ ဆောက်တည်တဲ့ သရဏဂုံကို ရတနာသုံးပါးကို အပ်နှင်းတဲ့ သရဏဂုံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ (၂) ဒီနေ့မှစပြီး ရတနာသုံးကိုလည်း လျောင်းကိုင်းညွတ်သူ လို့ မှတ်ပါလို့ ယူတဲ့သရဏဂုံကိုတော့လည်း လျောင်းကိုင်းရှိုင်းတဲ့ သရဏဂုံပါတဲ့။ (၃) ဒီနေ့ကစပြီး ရတနာသုံးပါးရဲ့ တပည့်အဖြစ်မှတ်ယူပါလို့ ခံယူတဲ့ သရဏဂုံကိုတော့ တပည့်အဖြစ်ကိုခံယူတဲ့ သရဏဂုံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ (၄) ရတနာသုံးပါးကိုသာ လက် အုပ်ချိုခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း၊ အရိုအသေပြုခြင်းရှိသူလို့ သတ်မှတ်ပါလို့ ခံယူတဲ့ သရဏဂုံဟာ အလွန်အမင်း အရိုအသေပြုတဲ့ အနေနဲ့ခံယူတဲ့ သရဏဂုံလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အရိုအသေပြုမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ (၄)မျိုး မှတ်သားထားနိုင်ပါသေး တယ်။ (၁) ဆွေမျိုးဖြစ်လို့ရိုသေ၊ ရှိခိုးခြင်း (၂) ကြောက်လို့ ရိုသေ၊ ရှိခိုးခြင်း (၃) ဆရာ ဖြစ်လို့ ရိုသေ၊ ရှိခိုးခြင်း (၄) မြတ်သောအလှူကို ခံယူထိုက်တဲ့ ရတနာသုံးပါးကို အမှန်တရားအဖြစ် ရိုသေ၊ ရှိခိုးခြင်းတို့ပါ။

(၁) ဒါဟာ ငါ့ဆွေမျိုးပဲ၊ ငါနဲ့ သွေးသားတော်စပ်သူပဲ စသည်ဖြင့် သွေးသား တော်စပ်မှုကိုအရင်းပြုပြီး သရဏဂုံယူ ရှိခိုးခဲ့မယ်ဆိုရင် သရဏဂုံယူရာ မရောက် ပါဘူး။

(၂) ဘုရားဟာ မင်းမျိုးမှ ဆင်းသက်လာတယ် စသည်ဖြင့် အကြောက်တရားကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး သရဏဂုံယူခဲ့မယ်ဆိုရင်လဲ သရဏဂုံယူရာ မမြော်ပါဘူး။

(၃) ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ငါ့ဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်၊ ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးစတဲ့ လောကီဆိုင်ရာ ဆုံးမချက်၊ ညွှန်ကြားချက်ရှိခဲ့ဖူးလို့ ဆရာတော်စပ်ခဲ့ဖူးတယ် စသည်ဖြင့် လောကီအရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှိသေကာ သရဏဂုံ ယူခဲ့မယ်ဆိုရင်လဲ သရဏဂုံ ယူရာ မရောက်ပြန်ပါဘူး။

(၄) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လောက၌ အကျိုးရအောင် မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သူ ရတနာအစစ်အမှန် ဖြစ်တယ်လို့ အောက်မေ့ကာ ရှိခိုးတယ်၊ သရဏဂုံယူတယ်။ ဒါမှသာ သရဏဂုံ ခံယူဆောက်တည်ရာ ရောက်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမှန်ကန်တဲ့ အသိနဲ့ ရတနာသုံးပါးကို ဆောက်တည်ထားသူ တစ်ယောက်ဟာ သာသနာပြင်ပ မှားယွင်းတဲ့ အယူရှိသူ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူကို သူကတော့ ငါနဲ့အမျိုးတော် စပ်သူပဲလို့ တွေးကာ ရှိခိုးပေမယ့် သရဏဂုံ မပျက်နိုင်တော့ပါဘူး။ မှန်ကန်တဲ့အယူနဲ့ သစ္စာကို ကိုးကွယ် သာမန်လူသား ဆွေမျိုးများကို ရှိခိုးသူမှာ သရဏဂုံ လုံးဝမပျက်နိုင်ပါ။ ထို့အပြင် မှန်ကန်စွာ သရဏဂုံယူထားသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ် နေတဲ့သူကို ကိုယ့်ရဲ့ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ပျက်နိုင်တာကိုတွေးပြီး ရှိခိုးပေမယ့်လဲ သရဏဂုံ မပျက်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလိုပါပဲ အတတ်ပညာ သင်ပေးခဲ့ဖူးတဲ့ ဆရာဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် အယူမှားသူပင်ဖြစ်နေပါစေ ဆရာအဖြစ်နဲ့ ရှိခိုးခဲ့မယ်ဆိုရင် သရဏဂုံ မပျက်နိုင် တော့ပါဘူး။

၅။ သရဏဂုံရဲ့အကျိုးတွေဟာ လောကီအကျိုးနဲ့ လောကုတ္တရာအကျိုးလို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ သရဏဂုံကို ဆောက်တည်တဲ့အတွက် အပါယ်မကျခြင်း၊ စည်းစိမ်နဲ့ ပြည့်စုံခြင်းစတဲ့ လောကီအကျိုးများကို ရနိုင်သလို မဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်း၊ သံသရာဝဋ် ကုန်ခမ်းခြင်းဟာ သရဏဂုံရဲ့ လောကုတ္တရာ အကျိုးရင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။

၆။ လောကီသရဏဂုံဟာ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိခြင်း၊ ယုံမှားခြင်း၊

အလွဲလွဲအမှားမှား စွဲယူခြင်း စတာတွေဟာ သရဏဂုံ ညစ်နွမ်းစေတဲ့အရာတွေပါ။
လောကုတ္တရာ သရဏဂုံမှာတော့ ညစ်နွမ်းမှုမရှိ၊ သန့်ရှင်းခြင်းသာရှိပါတယ်။

၇။ လောကုတ္တရာ သရဏဂုံကတော့ ပျက်စီးတယ်ဆိုတာ လုံးဝမရှိပါဘူး။
အရိယာဖြစ်သွားသူ တစ်ယောက်ဟာ တမလွန်လောက နောက်ဘဝမှာတောင်မှ
ရတနာသုံးပါးမှ အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိ၊ အခြားသူများကိုလဲ ဆရာအဖြစ် ဘယ်တော့မှ
မညွှန်ပြတော့ပါဘူး။ လောကီသရဏဂုံကတော့ ပျက်စီးနိုင်ပါတယ်။ ပျက်စီးတဲ့နေရာ
မှာလဲ အပြစ်ရှိတဲ့ ပျက်စီးခြင်းနဲ့ အပြစ်မရှိသော ပျက်စီးခြင်းလို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။
ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး အခြားတိတ္ထိဆရာ (မှားယွင်းသောအယူရှိသူ၊ လမ်းလွဲကို
ပြတတ်သူ) တို့ထံမှာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် အပ်နှင်းကာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပါက သရဏဂုံလဲ
ပျက်ပြီး တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိအစရှိတဲ့ အကုသိုလ်အပြစ်နဲ့လဲ အတူဖြစ်တာကြောင့် အပြစ်ရှိတဲ့
သရဏဂုံ ပျက်စီးခြင်းလို့ပြောတာပါ။ ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါမှာလဲ သရဏဂုံဟာ
ပျက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါကတော့ အပြစ်မရှိတဲ့ သရဏဂုံ ပျက်ခြင်းမို့ ဒုက္ခရောက်
တဲ့အဖြစ်မျိုး၊ အပါယ်ကျရောက် ရတဲ့အဖြစ်မျိုးတော့ မရှိပါဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာ နာမည်ခံယူထားသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ဆန်း
စစ်ဖို့ အချိန်ရောက်နေပါပြီ။ အသိအခြေခံကြောင့် ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်တာလား၊
အရှိအခြေခံကြောင့် ကိုးကွယ်တာလားလို့ပါ။ ပြီးတော့ မှားယွင်းတဲ့အတွေးနဲ့ အရှိကို
လိုချင်တာကြောင့် ရတနာသုံးပါးနဲ့ တန်းတူထား ကိုးကွယ်နေတဲ့အဖြစ်တွေကိုလဲ
သတိထားဖို့လိုအပ်ပါပြီ။ ဒါဟာ သရဏဂုံကို ပျက်စေနိုင်တယ်ဆိုတာကိုလဲ မေ့ထားလို့
မရပါဘူး။ ပြီးတော့ လိုချင်မှု တဏှာ၊ မှားယွင်းမှု ဒိဋ္ဌိတွေ ဦးစီးနေတာကြောင့်
အပြစ်လဲရှိနေပါတယ်။ တကယ်တော့ သရဏဂုံဆိုတာ ဒီဘဝအတွက်သာမဟုတ်၊
နောက်ဘဝအတွက်ပါ အားကိုးထိုက်သလို သံသရာအတွက်ပါ အကျိုးရစေတာကြောင့်
အသိဦးစီးပြီး ယုံကြည်၊ ကိုးကွယ်မိဖို့ပါပဲ။ ကိုယ့်ရဲ့အသိနဲ့ အရှိလဲစိုက်ရသေး အပြစ်
လဲရောက်၊ အပါယ်လဲကျဆိုရင် မတန်ရာကို လုပ်နေတာနဲ့ တူနေတတ်ပါတယ်။ ဒုက္ခ
မလို၊ သုခအပိုတွေ ရနေချင်တဲ့ လူသားဆိုရင်တော့ အသိမမှား၊ ကိုးကွယ်မှုမမှားဖို့

တကယ်အရေးကြီးနေပါပြီ။ ဒါကြောင့် အိမ်မှာ နတ်၊ ဘိုး ဘိုးကြီးများ ရှိမရှိ၊ ဘုရားနဲ့ တန်းတူထားရှိမှု ရှိမရှိ ဆန်းစစ် စေလိုပါတယ်။ ပြီးတော့ ငါ့ရဲ့စိတ်ဟာ အရှိကို လိုချင် နေတာလား၊ အသိကို ရှာဖွေနေတာလားလို့ သတိနဲ့စစ်ကြည့်ဖို့ လိုအပ်နေ တာမို့ ငါဟာ တကယ်မှန်ကန်စွာနဲ့ သရဏဂုံ ယူနေသူတစ်ယောက်လား၊ ကိုးကွယ်ရာ အမှန်ကို ပူဇော်နေတာလားလို့ အသိနဲ့စစ်ကြည့်ကြည့်ဖို့ ပါပဲလေ။

(ဝါတွင်းသုံးလမှာ သစ္စာလေးပါးကို အသိပေးတဲ့ အတုမရှိ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနဲ့ အသိမှန်၊ ကိုးကွယ်ရာမှန်ကို ရသွားတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့၏ ခြေတော်ကို ဦးခိုက်လျက်)

အဆိပ်သင့် နှလုံးသား (သို့) ဆေးပေါင်းခတဲ့ ည

ဝေဘာရာ၊ ဝေပုလ္လ၊ ပဏ္ဍဝ၊ ဣသိဂိလိနဲ့ ဝိဇ္ဇကုဋ်ရယ်လို့ တောင်ငါးလုံး ကာရံထားတဲ့ မြို့တော်ကို ရာဇဂြိုဟ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘုရားရှင် တစ်ဝါရပြီးနောက် ပထမဆုံးကြွတဲ့မြို့ဖြစ်သလို အသိတရားကို ပထမဆုံးရရှိတဲ့မြို့ဆိုလဲ မမှားဘူး ဆိုရ မှာပေါ့။

အချိန်နာရီတွေ ပြောင်းလဲနေတတ်သလို လူရဲ့အသိနဲ့ အမူအကျင့်ဟာလဲ ပြောင်းလဲတတ်ပါတယ်။ ဘုရားသွား၊ ကျောင်းတက်နဲ့ စည်းကားနေတဲ့ ရာဇဂြိုဟ်ကို တရားနဲ့မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်နေသူက ဝိမ္ဗိသာရမင်းရယ်ပါ။ မင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီးက ဝေဒေဟီ။

ကမ္မဇလေလျှပ်တာ၊ ချဉ်ချင်းတပ်တာတွေဟာ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီး များရဲ့ သဘာဝတစ်ခုပဲမို့ မိဖုရားကြီးလဲ ကြုံရပြီပေါ့။ သူများနဲ့မတူ ထူးခြားတဲ့ ချဉ်ချင်း တပ်တာက မင်းကြီးရဲ့ လက်မောင်းသွေးကို သောက်ချင်ပါသတဲ့ နန်းညွန့်နန်းလျာ လေးရမှာကို ပျော်ကာ ကျေနပ်မိပေမယ့် ကြားရတဲ့စကားက စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ။ ဒါပေမယ့် ဖခင်ရဲ့မေတ္တာက အရာရာကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ မိဖုရားကြီးရဲ့ ချဉ်ချင်းကို မင်းကြီးဖြည့်ပေးလိုက်တဲ့အချိန် ကစလို့ သန္ဓေလောင်းကို အမည်ကင်ပွန်း တပ်လိုက်တာက အဇာတသတ် (မမွေးခင်ကတဲက ဖခင်ရဲ့ရန်သူ) ပါတဲ့။

နေ့လစေ့လို့ ကလေးကို မွေးဖွားတဲ့အချိန်ကစလို့ မင်းကြီးက သားတော်ကို

မိခင်နဲ့ဝေးရာမှာ ထားခဲ့ပါတယ်။ အသိမကြွယ်သေးတဲ့သားတော်ကို တစ်ခုခုလုပ်မှာ စိုးလို့ ကြိုတင်ကာကွယ်ခဲ့တာပါ။ အဖေ့ရန်သူဖြစ်မယ်ဆိုတာကို သိရကတည်းက သန္ဓေ သားလောင်းကို တနည်းနည်းနဲ့ ကြိုးစားဖျက်ချဖို့ လုပ်တာကို မင်းကြီး သိပြီးဖြစ်လို့ပါ။ တီတီတာတာနဲ့ စကားကြွယ်လာတဲ့ သားလေးကို တွေ့ရတဲ့အချိန်မှာတော့ မိခင်ရဲ့ အသည်းတွေ ကြွေရပြီပေါ့။ ရန်သူတစ်ယောက်ရယ်လို့ မြင်မဲ့အစား ချစ်စရာကမ္ဘာ တစ်ခုအဖြစ် မြင်ပြီလေ။ မိခင်ရဲ့ မေတ္တာပါပဲလေ။

အသက်ကြီးပြီး အသိမကြွယ်ခဲ့ရင် အမှားတစ်ခုကို အလွယ်တကူ ကျူးလွန် တတ်တာ လူသားရဲ့ သဘာဝတစ်ခုပေးလား မပြောတတ်။ အဇာတသတ်မင်းသား လေး အသက်လေးရ လူပျိုဖော်ဝင်စ အရွယ် အဲအချိန်မှာ ဘုရားကိုအန်တု ဘုရား အဖြစ် နေရာယူချင်နေတာက ဒေဝဒတ်။ ကျောထောက်နောက်ခံ မပြည့်စုံတဲ့ အခြေ အနေကြောင့် ဘုရားကိုအန်တုရတာ ပြောသလောက် မလွယ်ကူလှ။ အကြံကြီးတဲ့ ဒေဝဒတ်က အသက်ကြီးပြီး အသိမပြည့်သေးတဲ့ အဇာတသတ်မင်းသားလေးကို မျက်စိကျပြီ။ ဒါကြောင့်လဲ အဘိညာဉ်နဲ့ လုလင်ငယ်အသွင်ဖန်ဆင်းပြီး အဇာတသတ် မင်းသားငယ် သဘောခွေစေနိုင်ခဲ့တာပေါ့။ အရှိသာ တမ်းတပြီး အသိမပြည့်သူတွေ ဟာ ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့အရာတွေကို သဘောခွေ မနောတွေ့တတ်တဲ့ သဘာဝကို အဇာတသတ်မင်းသား မကျော်လွန်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒေဝဒတ်ကို သဘော အတွေ့ကြီး တွေ့ပြီး ဆရာအဖြစ်တင်လိုက်ပါရော။ ဆရာဒေဝဒတ် အကြံတစ်ဝက်အောင်မြင်ခဲ့ပြီ။

မင်းသား လူ့အသက်ဟာ တိုတောင်းလွန်းလှတဲ့အတွက် ပြည့်စုံတဲ့စည်းစိမ် ဆိုတာ ငယ်ရွယ်တဲ့အချိန်မှာ ခံစားရတာ၊ အသက်ကြီးမှ ခံစားဖို့ဆိုတာကလဲ အသက်ရှိ နေသေးတဲ့ အဖေကြီး ရှိနေပြန်တော့ မင်းသားအတွက် လမ်းမမြင်ဆိုတဲ့ ဒေဝဒတ်ရဲ့ ဆွယ်စကားက အရှိဖက်တွယ်သူ အဇာတသတ်အတွက် တွေဝေစရာ။ လောကီတန်ခိုး ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးမိတဲ့ မင်းသားငယ်ဟာ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို ဘဝ ပုံအပ်ခဲ့မိပြီ။ ဒါဆို အရှင် တပည့် ဘာလုပ်ရမလဲလို့ ထုတ်မေးရဲတဲ့အထိ။ မင်းက အဖေသတ်ပြီး ဘုရင်လုပ်၊ ငါက ဘုရားသတ်ပြီး ဘုရားလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ အကြံပေးချက်က အာဏာ

မက်သူကို ရူးသွပ်စေခဲ့ပြီ။ နှလုံးသားက အဆိပ်သင့်နေပြီဆိုတာကို ဆရာရော၊ တပည့်ပါ မသိလေစွ။ အမှားဆိုတာ အမိုက်သားများအတွက် သည်းခြေကြိုက်ပါပဲ။

ဆရာဒေဝဒတ်ရဲ့ အကြံပေးချက်နဲ့ အရိယာဖခင်ကြီးကို ဒုက္ခပေးကာ သတ်ခဲ့မိတဲ့အပြင်၊ အရှင်ဒေဝဒတ် ဘုရားသတ်ဖို့ အထောက်အပံ့တွေလဲ ပေးခဲ့မိပြီ။ အမှားဟာ ကြောက်စရာအဖြစ် မကြုံသေးသရွေ့ မိုက်သူများဟာ နောင်တမရတတ်သလို၊ အမှားကို ကျေနပ်စွာ အထပ်ထပ် ကျူးလွန်တတ်ပြန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမှားဆိုတာ ဒုက္ခကိုပေးတတ်၊ နောင်တကိုရစေတတ်တယ်ဆိုတာ အဇာတသတ်မင်းကြီး ကိုယ်တိုင် ခံစားနေရပြီ။ ဖခင်ကိုသတ်ပြီး အာဏာရယူတဲ့နေ့ကစပြီး ညဆို အိပ်လို့မပျော်၊ နေ့ဆို နေလို့မရ အဖြစ်နဲ့ကြုံတာ ရက်၊ လ များခဲ့ရောပေါ့။ ညအိပ်ဖို့ မျက်စိမိုက်လိုက်တိုင်း လှံအစင်းတစ်ရာနဲ့ ထိုးဆွသလို နာကျင်စွာ ခံစားရတဲ့အဖြစ်က ကြောက်လန့်စရာ။ ညကို တမ်းတမှုကင်းခဲ့တာ ကြာခဲ့ပြီ။ အိပ်စက် အနားယူရမှာကိုလဲ ကြောက်နေပြီ။ ကြောက်လန့်တတ်တဲ့ နှလုံးသားထဲက အဆိပ်ကို ဘယ်လိုထုတ်ရပါ။ အတွေးများက လွတ်မြောက်မှုကို မသိမသာလက်ခံ တမ်းတနေပြီ။ ငါမှားပြီ ငါမှားပြီဆိုတဲ့ နောင်တစကားက နှလုံးသားမှာ ပဲ့တင်ထပ်လျက်။

တိမ်တွေကင်း၊ ကြယ်တွေစုံတဲ့ လပြည့်ညတစ်ညမှာ လေသာပြတင်းမှာ မင်းချင်းများနဲ့ အတူရှိနေတာက အဇာတသတ်မင်းကြီး။ ဇီဝကဆရာကြီးလဲ တစ်ယောက် အပါအဝင်။ အိုး . . . . . ညက လှလိုက်တာ၊ မြူတွေကင်း တိမ်တွေ ရှင်းနေတဲ့ ကောင်းကင်ကြီးဟာလဲ နှစ်သက်စရာ။ ဝင်းပတောက်ထိန် လှပနေတဲ့ လမင်းကြီးဟာ စိတ်ကိုချမ်းမြေ့ စေလိုက်တာလို့ သဘာဝအလှကိုခံစားရင်း ဒီလို ညမျိုးမှာ အသိကြွယ်သူ သူတော်စင်များနဲ့ ဘဝအေးချမ်းစေမဲ့ တရားစကားများကို ဆွေးနွေးလိုက်ရရင် ဘယ်လောက်ကောင်းလေမလဲရယ်လို့ တမ်းတရင် ပြောနေသောက အဇာတသတ်။ မင်းကြီးသဘောကျရင် မင်းဆရာရဲ့ တပည့်ဖြစ်မယ်လို့ လောဘအတွေးတွေးကာ သူတို့ဆရာများကို ဖူးတွေ့ကာ ဆွေးနွေးဖို့ လျှောက်တင်သူများက တိတ္ထိဆရာများရဲ့အမတ်များ။ အသိမဲ့သူကို ကိုးကွယ်ခဲ့လေတော့ အရှိနဲ့နေဖို့ စိတ်ကူးရင်း

မှားယွင်းတဲ့အကြံ ပေးမိပြီပေါ့။ အသက်အရွယ်နဲ့ အသိကြွယ်လာတဲ့ အဇာတသတ် မင်းကြီးက အောက်လူများရဲ့ မြောက်ကြား လျှောက်ထားတဲ့စကားများကို အမှား၊ အမှန်ခွဲခြားသိနေပြီ။ နိုင်ငံအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေသူဟာ အကြံပေးများရဲ့ ပြောစကားနဲ့ အခြေအနေအမှန်ကိုသိကာ ခွဲခြားနိုင်ဖို့ လေ့လာထားရတယ်လို့ အဇာတသတ် မင်းကြီးက အသိပေးနေလေရဲ့။ အယူမှားသူ၊ အရှိတမ်းတသူများရဲ့ လျှောက်တင် စကားဟာ အဇာတသတ်မင်းကြီးရဲ့ စိတ်ကို မဆွဲဆောင်နိုင်တော့ပြီ။

အမတ်အများထဲမှာ အသိကြွယ်ပြီး အရိယာဖြစ်တဲ့ ဆရာဇီဝကတစ်ယောက် လဲ အပါအဝင်။ သူတော်ကောင်းများဟာ စည်လိုပါပဲတဲ့။ တီးသူရှိမှ မြည်ပြီး၊ တီးသူမဲ့က ငြိမ်နေတတ်ပါသတဲ့။ ရွှန်းရွှန်းဝေအောင် ဆွယ်စကားနဲ့ စကားထွက်လာမလားလို့ စကားဝိုင်းကို ဦးဆောင်ပြောပေမယ့် စကားတစ်လုံး မဟာထေမိမင်းကြီးလို လုပ်နေ သူက ဆရာဇီဝက။ ပေးသူကငြိမ်နေတော့ တောင်းသူက လှုပ်ရပြီပေါ့။ ဆရာဇီဝက . . . ဆရာမှာရော . . . သူများတွေလို ကိုးကွယ်ရသူမရှိဘူးလား . . . ဘာလို့ ရေငုံ နှုတ်ပိတ်နေရတာလဲ၊ နဂါးဆီသောက်ပြီး အိပ်ပျော်နေတဲ့ လူသားလို့ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ပါလားလို့ မင်းကြီးက စကားခေါ်လေပြီ။ တီးသူရှိက မြည်တတ်တာ စည်ရဲ့ သဘာဝ။ မေးသူရှိက ဖြေရတာလဲ သူတော်ကောင်းရဲ့ထုံး။

ထိုင်ရာမှထ သရက်ဥယျာဉ်ဖက် လှည့်ပြီး လက်အုပ်ချီကာ အရဟံ၊ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓေါစတဲ့ ဘုရားဂုဏ်တွေ ရွတ်ဆိုပြီးတော့ အရှင်မင်းကြီး ကျနော်မျိုးမှာ ကိုးကွယ် ရာက ဘုရားသာ ရှိပါတယ်ရယ်လို့ လျှောက်တင်နေသူက ဆရာဇီဝက။ ဒီလို လျှောက်တင်စကားကို အသက်နဲ့ထပ်တူ သဘောထား ကြားချင်နေသူက မင်းကြီး အဇာတသတ်။ အခုတော့ နားနဲ့ဆတ်ဆတ် ကြားခဲ့ရလေပြီ။ အဆိပ်သင့်နှလုံးသားကို ဂေါတမဘုရားရဲ့ တရားက ကုစားပေးနိုင်ကောင်းရဲ့လို့ တိတ်တခိုးလေး တမ်းတရင်း မျှော်လင်နေခဲ့ရသူ။ ဖခင်မင်းကြီးရဲ့ နေရာကိုကြည့်ပြီး မရှုစိမ့်ဖြစ်နေတဲ့ ဣဿာ၊ ပြည်သူနဲ့မျှတူခံစားဖို့ စိတ်မကူး ကိုယ်တိုင်မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်ကာ တစ်ယောက်ထဲ ခံစားချင်တဲ့ မစ္ဆရိယအဆိပ်တွေ နှလုံးသားထဲ စီးဝင်တဲ့အချိန်ကစပြီး အဆိပ်သင့်

နှလုံးသားနဲ့ ပြည့်သူ့အလို မလိုက်ဘဲ ပြည့်သူ့အချစ်တော် ဖခင်ဘုရင်ကို လုပ်ကြံ။ သတ်ဖြတ်တဲ့အထိ မိုက်လုံးကြီးခဲ့ပြီ။ အမှားသိလို့ အမှန်ပြင်လိုသူအတွက် ဓမ္မက ကြိုဆိုလျှက်ပါ။

ဆရာဇီဝကရဲ့ အကူအညီနဲ့ ဘုရားရှင်ဆီ ညတွင်ချင်း သွားကာ အဆိပ်သင့် နှလုံးသားကို ဓမ္မနဲ့ ကုစားနိုင်ခဲ့ပြီ။ အခုတော့ အဓမ္မ အဆိပ်တွေ ကင်းပါရောလား။ အဆိပ်တွေကင်း သောကတွေ ရှင်းနိုင်အောင်ထိ စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်တာက သာမည ဖလတရားတော်။ အသိတွေပွင့်ကာ ဓမ္မတွေကို ဖြန့်နိုင်အောင်ထိ သာသနာတော်ကို အသက်ပေး ကာကွယ်သူက မင်းကြီးအဖာတသတ်။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် ဝေဘာရတောင်ခြေရင်းမှာ ပထမသံဃာယနာတင်ရင်း သာသနာရဲ့အသက်ကို ဆက် ပေးခဲ့သူ။ အမှားတွေကို အသိနဲ့ပြင်ပြီး ဘဝကို ဖြတ်သန်းခဲ့သူ။ သံသရာခရီးတကွေ့မှာ အသိတွေပြည့်ပြီး ဘုရားငယ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်မယ့်သူ။

အသိလမင်းကြီး လောကမှာ ထိန်လင်းစွာ ပေါ်ထွက်ခဲ့တဲ့ညဟာ တန်ဆောင် မုန်း လပြည့်ည။ သို့မဟုတ် အဆိပ်သင့်နှလုံးသားကို ဓမ္မတွေပေါင်းတဲ့ အသိဆေးနဲ့ ကုစားနိုင်ခဲ့တာမို့ ဆေးပေါင်းခတဲ့ည တစ်ည။

ဓမ္မမိတ်ဆွေများ . . . . ကုဿာ၊ မစ၊ရိယစိတ်တွေနဲ့ နှလုံးသားကို အဆိပ် မသင့်ပါစေနဲ့။ အသိဆေးနဲ့ နှလုံးသားကို ကုစားနိုင်ကြပါစေ။

တဏှာသုံးတန် ရှောင်ရှားရန်

သက်ရှိသတ္တဝါတွေဟာ စွဲလမ်းမှုတဏှာမရှိရင် မနေတတ်ကြပါဘူး။ လောကလွတ်ကြောင်းတရားကို မျှော်မှန်းရင်း သံသရာလည်ကြောင်းကို တမ်းတနေတတ်တာဟာ ပုထုဇဉ်တို့ရဲ့ သဘာဝလေလားမသိ။ ဒုက္ခနဲ့တွေ့ကြုံရတဲ့အခိုက် ဘဝကို မုန်းလို့ နိဗ္ဗာန်ရအောင် တရားအားထုတ်မဲ့ယောင်ယောင် ဟန်ပြင်တတ်ကြတာလေ။ သူတော်ကောင်းများဆုံးမသံကို ကြားမိရဲ့။ အသားမရှိ အရိုးသက်သက်သာရှိတဲ့ အမဲရိုးကို လက်ပေါ်တင်ပြီး ကိုက်နေတဲ့ခွေးအိုဟာ အသားမရှိတဲ့အရိုးကို ထွက်လာတဲ့ သရေနဲ့ကိုက်မိလို့ အရသာရှိသယောင် ထင်မိတာမို့ မလွတ်ရဲ့ မစွန့်ရဲဖြစ်တတ်ပါသတဲ့။ လူတွေဟာလဲ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်နောက် ကောက်ကောက်ပါအောင် နေ့မနား ညမအား လိုက်နေတဲ့အခိုက် အဆင်မပြေမှု ဒုက္ခနဲ့ကြုံရတဲ့အခါ တောထွက်ကာ တရားအားထုတ်တော့မယ့် ရသေ့ယောင်ယောင် ဖြစ်တတ်တာလေ။ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်နဲ့ တွေ့လဲတွေ့ရော ထွက်တဲ့သရေနဲ့ အရိုးကိုက်နေတဲ့ခွေးအိုလို အရိုးကို တမ်းတမ်းစွဲဖက်တွယ်ထားပြန်ရောလား။ ဒီအကြောင်းတရားတွေကြောင့်ပဲထင် သူတော်ကောင်းများက စွဲလမ်းစရာတဏှာအားလုံးကို စွန့်လွတ်ကြဖို့ ဟောပြော ပြောပြနေကြတာလေ။ တဏှာကလဲ သုံးမျိုးတောင် ရှိလေတော့ လွတ်ရခက်တာက ပုထုဇဉ်သတ္တဝါတွေပါပဲ။

ကာမတဏှာ

မြင်ရတဲ့ အဆင်းအာရုံ၊ ကြားရတဲ့ အသံ၊ ရှုရှိုက်ရတဲ့ အနံ့၊ စားရတဲ့ အရသာ၊ ထိတွေ့ရတဲ့ အတွေ့အထိများဟာ သတ္တဝါတွေအတွက် သွားကြားကထွက်လာတဲ့

သွားရည်နဲ့တူတာကြောင့် ကာမတဏှာလို့ခေါ်ပါတယ်။ မှန်ပါတယ် သွားရည်မရှိရင် အရိုးကိုက်တဲ့အခါ အရသာ ဘယ်ပေါ်လိမ့်မလဲ။ အရိုးနဲ့ သွားရည်ပေါင်းမိမှသာ ခွေးအိုက တဏှာနဲ့အရိုးကို မလွတ်တမ်း စွဲလမ်းစွာ ကိုက်နေမှာမဟုတ်လား။ ကာမ တဏှာနဲ့ပတ်သက်ပြီး လယ်တီဆရာတော် ဆုံးမတာလေးကို မှတ်မိနေရဲ့။ ပကတိ ပြောင်းထမင်း၊ လူးထမင်း၊ ဆတ်ထမင်းများဟာ ကြမ်းတမ်းလွန်းတဲ့အတွက် အရသာ ကင်းတယ်။ မျိုချဖို့ ခက်ခဲတယ်။ ဆီဦး၊ ထောပတ်၊ ဝက်သား၊ ကြက်သား၊ ငါးရည်၊ အမဲရည် သွန်းလောင်းပြီးစားမှသာ မြိန်မြိန်ယှက်ယှက် စားနိုင်တယ်။ ဒီလိုပါပဲ ကာမဘုံ သားများရဲ့စိတ်ဟာ ကာမရာဂ - အာရုံကို စွဲလမ်းမှု၊ ဗျာပါဒ - စိုးရိမ်မှု၊ ဗျာများမှု စတဲ့ တရားပူ၊ တရားလောင်တို့နဲ့ အမြဲပေါင်းဖက်မှုကြောင့် ခြောက်သွေ့ခေါင်းပါးတယ်။ အဆင်းစတဲ့ ပြင်ပအာရုံနဲ့ကင်းရင် ငြီးငွေ့တယ်၊ ပျင်းရိတယ်။ ခွေးနာ လောက်ကိုက် သလို မနေနိုင်၊ မထိုင်နိုင်ဖြစ်တဲ့အတွက် အပေါင်းအဖော်ရှိရာ ချက်ချင်းပြေးရတယ်။ ကိုယ်နှစ်သက်တဲ့ ပြင်ပအာရုံ တစ်ပါးပါးနဲ့ ပေါင်းဖော်ဖက်တဲ့နေရာမှ စိတ်အရသာ ပေါ်နိုင်တယ်။ ပြင်ပအာရုံ ကောင်းလေလေ အရသာပေါ်လေလေပါပဲတဲ့။ ဒါကြောင့် ကာမဘုံမှာ နတ်မင်းစည်းစိမ်၊ သိကြားမင်းစည်းစိမ်၊ လူမင်းစည်းစိမ်၊ သူဌေးသူကြွယ် စည်းစိမ် စတဲ့ နတ်မိန်းမ၊ လူမိန်းမ၊ စားသုံးစရာပြည့်စုံမှု ဘောဂသမ္ပတ္တိ၊ စည်းစိမ် ကြွယ်ဝမှု ဓနသမ္ပတ္တိတို့ကို များသထက်များအောင် ကောင်းသထက် ကောင်းအောင် စုဆောင်းသိမ်းပိုက်ပြီး ထိုအာရုံနဲ့တွဲဖက်ကာ စိတ်အရသာကို ခံစားကြတယ်။ ဒီအာရုံ တွေနဲ့ကင်းတာနဲ့ စိတ်ဟာ ခြောက်သွေ့ပြီး ဒုက္ခရောက်ကုန်ရော။ ပြင်ပအာရုံတမ်းတတဲ့ တဏှာမီး တောက်လောင်လာတိုင်း မီးစာကျွေးကြရတယ်။ တဏှာမီးစာ စွဲလမ်းစရာ တွေကို ရှာကြရတယ်။ ဒါကို ကာမတဏှာလို့ခေါ်ပါသတဲ့။

ဒီကာမတဏှာဟာ ကာမဘုံသားတွေကို သား၊ မယားအာရုံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှာကြိုသိမ်းပိုက်မှုဆိုတဲ့ အဆုံးမရှိတဲ့ ဒုက္ခပင်လယ်ထဲမှာ အမြဲနှစ်သတ်နေတယ်။ တောင်ကျရေဟာ ကမ်းတစ်လျှောက်ရှိနေတဲ့ သစ်ကိုင်းခြောက်၊ သစ်ခက်၊ သစ်ရွက်၊ မြက်ခြောက်တွေကို တစ်ဟုန်ထိုး မျှောယူပြီး သမုဒ္ဒရာထဲ ဆွဲယူသွားသလို ဆာလောင်

မွတ်သိပ်တဲ့တဏှာကလည်း သူတော်ကောင်းတရားနဲ့ ကင်းကွာနေတဲ့တဏှာကမ
ဘုံသား နတ်၊ လူ သတ္တဝါတွေကို အပါယ်လေးပါးသို့ ရောက်အောင် ဆွဲယူနှစ်သတ်
တတ်လေတယ်လို့ ကာမတဏှာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆုံးမခဲ့လေရဲ့။

ဘဝတဏှာ

လောကီအာရုံကာမဂုဏ်ဆိုတဲ့ ကာမတဏှာကို စက်ဆုပ်မိလို့ တောထွက်ကာ
တရားအားထုတ်ကြပါရော။ မြဲမြံမှု သတိ၊ ကြိုးစားမှု ဝီရိယ၊ တည်ကြည်မှု သမာဓိများနဲ့
အသက်စတေး အားထုတ်ခဲ့ကြတဲ့အတွက် စိတ်တည်ကြည်ပြီးနောက် ဈာန်၊ အဘိညာဉ်
ရကာ အတိတ်ကနေခဲ့ဖူးတဲ့ တစ်ဘဝမှ ဘဝတစ်သိန်းထိ မြင်မိပြီး အတ္တပဲဖြစ်ဖြစ်၊
လောကပဲဖြစ်ဖြစ် မြဲတာချည်းပဲ။ သတ္တဝါတွေဟာ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ပြေးသွား
ကြရင်း ကျင်လည်ကြရတယ်၊ သေကုန်တယ် နောက်ပြီး ပြန်ဖြစ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်
အတ္တရော လောကပါ မြဲတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုမျိုး တပ်အပ်ငါပြောနိုင်တာလဲဆိုတော့
ငါဟာ ပြင်းစွာအားထုတ်ခဲ့တဲ့အတွက် ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိကြောင့် စိတ်တည်ကြည်
ပြီးနောက် ဘဝပေါင်းများစွာကို ငါပြန်မြင်ရလို့ပဲလို့ ဈာန်ရ၊ အဘိညာဉ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်က
ပြောဆိုပြသ နေပါရော။

သူ့ရဲ့အတွေ့အကြုံဟာ အဝိဇ္ဇာ = မောဟ ဖုံးလွှမ်းမိလို့ လောကီဈာန်ကိုရပြီး
ဉာဏ်မီသလောက်ပဲ မြင်တယ်ဆိုတာကို မသိပြန်ဘူး။ ဒီလို အားထုတ်မှုဈာန်ရလာ
တဲ့အတွေ့အကြုံကိုမို့ပြီး အတ္တရော၊ လောကပါမြဲကြောင်း တွင်တွင်ဟောပြောပါလေ
ရော။ ဒါကိုတော့ ဘဝတဏှာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ရလာတဲ့ဈာန်အပေါ် တပ်မက်မှု၊
ဈာန်အဘိညာဉ်ကို အခြေခံပြီး ရလာတဲ့အတွေ့အကြုံပေါ်မှာ မြဲတယ်လို့ ယူမှုတွေဟာ
ဘဝတဏှာဖြစ်ကြောင်းတွေပေါ့။ မှားတတ်တဲ့အဖြစ်လေးတွေကို လယ်တီဆရာတော်က
သတိပေးအနေနဲ့ ရေးပြခဲ့ပါရောလား။

မြောက်ကျွန်းသူတို့ရဲ့ ဇောတိပါသာဏကျောက်ပေါ်မှာတင်ပြီး ချက်ထားတဲ့
ထမင်းဟာ ကောင်းမြတ်တဲ့အရသာနဲ့ ပြည့်စုံနေလို့ တောင်ကျွန်းမှာရှိတဲ့ ထောပတ်၊

ဆီဦး၊ ဝက်သား၊ ကြက်သားစတဲ့အရာများနဲ့ တွဲဖက်စားစရာမလိုဘူး၊ တွဲစားမယ် ဆိုရင်လဲ အရသာပျက်မှာ။ တွဲစားမိမှာကို ကြောက်စရာ။ ဒီလိုပါပဲ ကာမစ္ဆန္ဒ = လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်၊ ဗျာပါဒ = စိုးရိမ်ပူပန်မှုစတဲ့ နီဝရဏအပူတို့မှ ကင်းရှင်းတဲ့ ဈာန်၊ သမာပတ်စိတ်ကို ရကြတယ်။ ဒီစိတ်ဟာ ပကတိအားဖြင့် တကယ့်ကို ကောင်း မြတ်တဲ့ အရသာ၊ ပီတိ၊ သုခနဲ့ပြည့်စုံတယ်။ ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဈာန်ဝင်စားပြီး ချမ်းသာကို ခံစား၊ စံစားတယ်။ ပြင်ပအာရုံတွေဟာ ကြီးမားတဲ့အန္တရာယ် ဖြစ်လာ တယ်။ ထိုဈာန်စိတ်၊ ဈာန်ဇော၊ အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဗြဟ္မာဘဝများဟာ ဘဝတဏှာပါတဲ့။

ဝိဘဝတဏှာ

လောကမှာ ငြိမ်းချမ်းမှုအတွက် ရှာဖွေနေကြတဲ့သူတွေ အမြောက်အမြား ရှိကြတယ်။ သူတို့ရဲ့အယူ သူတို့ရဲ့အတွေးအခေါ်တွေက ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ထပ် ဘယ်တော့မှ ပြန်မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ယူဆကြတယ်။ အဲဒီလိုယူဆသူတွေရဲ့ စွဲလမ်းမှု အတွေးအခေါ်ကို ဝိဘဝတဏှာ = သေပြီးနောက် နောက်ထပ်ဖြစ်ခွင့်မရှိ၊ သေပြီး ဘဝပြတ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

သူတို့ ဘာကြောင့်ဒီလိုမျိုး ယူကြတယ်ဆိုတာကို ဘုရားရှင်က ဟောပြခဲ့ပါ တယ်။ ပြတ်စဲတယ် (ဝိဘဝတဏှာ) လို့ ယူဆတဲ့ အချို့ငြိမ်းချမ်းမှုရှာဖွေသူနဲ့ အချို့ ပုဏ္ဏားတွေဟာ အကြောင်းတရား(၇)မျိုးကြောင့် ဒီလိုယူဆကြောင်း ဗြဟ္မဇာလသုတ် မှာ ဟောခဲ့ပါရောလား။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏ၊ ဗြဟ္မတွေဟာ ဒီလိုပြောဆိုကြတယ်။ မိတ်ဆွေ တို့ ဒီအတ္တဟာ ရုပ်ရှိတယ်။ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေးဖြစ်တယ်။ မိဘကနေ ပေါက်ဖွားတယ်။ ကိုယ်ကောင်ပျက်စီးရင် ပြတ်စဲတော့တယ်။ သေပြီးနောက် မရှိ လို့ပြောဆိုကြတယ်။ ဒီလိုပဲ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ၊ အရူပလေးဘုံသားတွေ (လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ အရူပ လေးဘုံပေါင်း ၇ မျိုး) ဟာလဲ အတ္တရှိတာပဲ၊ မရှိဘူးလို့ ငါမပြောဘူး။ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန၊ အာကိဉ္စညာယတနဘုံနဲ့

နေဝသညာနာသညာယတနဘုံရောက်တဲ့ အခြားအတ္တဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီအတ္တကို မင်းတို့ မသိ၊ မမြင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ငါသိ၊ ငါမြင်တယ်။ အဲဒီအတ္တဟာ ကိုယ်ကောင်ပျက်စီးတာနဲ့ ပြတ်စဲတယ်၊ ပျက်စီးတယ်။ သေပြီးသည့်နောက် ဘာဆိုဘာမှမဖြစ်တော့။ လုံးဝပြတ်စဲတယ်လို့ ယူဆကြကြောင်း ဘုရားရှင် ဟောခဲ့ပါရော။ ဒီလိုမျိုး သေပြီးနောက် ဘဝပြတ်တယ်လို့ယူဆတဲ့ ဥစ္ဆေဒအယူကို ဝိဘဝတဏှာလို့ ခေါ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ လောကမှာ သတ္တဝါရယ်လို့ဖြစ်လာတော့ မြင်၊ ကြား စတဲ့ အာရုံကို တွယ်တာမိကြတာပေါ့။ ကာမတဏှာက အပူတွေထုတ်ပေးတယ်ဆိုတာသိလို့ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ရှာဖွေရင်း အမှန်လို့ထင်တဲ့ကြားထဲက အမှားကိုယူမိတတ်တာလား။ အသိမှားမှု အဝိဇ္ဇာက အကုသိုလ်အလုပ်၊ ကုသိုလ်အလုပ်အပြင်၊ ဈာန်ရစေမှု သင်္ခါရတွေကိုပါ အမှန်လို့ထင်အောင် တိုက်တွန်းနေတတ်တာပါလား။ မပြည့်စုံတဲ့ အသိနဲ့ ဆရာကိုချဉ်းကပ်မိတဲ့အဖြစ်ဟာ အသိမပြည့်တဲ့ဆရာကို ချဉ်းကပ်မိတဲ့ ရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿနဲ့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း ကောလိတတို့လို အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံရတတ်ပြန်ပါတယ်။ သူတို့က အဂ္ဂသာဝကအလောင်းတော်တွေ ဖြစ်တာကြောင့် အမှားကိုအမှန်နဲ့ အလွယ်တကူ အစားထိုးနိုင်ပေမယ့် အသိမပြည့်သူ သာမန်လူသား တစ်ယောက်အတွက် အမှားမှန်းသိဖို့ရယ် အမှားကိုအမှန်နဲ့ အစားထိုးနိုင်ဖို့ရယ်က လွယ်ကူတဲ့ကိစ္စမဟုတ်ပြန်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကံကောင်းထောက်မစွာနဲ့ အသိမပြည့်သူ လူသားများအတွက် အမှန်တရားပြရာ ဘုရားသာသနာနဲ့ ကြုံခွင့်ရပြန်တယ်။ သာသနာကပေးတဲ့အသိများကို လေ့လာကြည့်တော့ ပရိယတ် = လေ့လာ၊ သင်ကြား၊ နာယူပါတဲ့။ ပဋိပတ် = လေ့လာ၊ သင်ကြား၊ နာယူထားတာများကို နေ့စဉ် လေ့ကျင့်ပါတဲ့။ ညအိပ်ယာဝင်ခါနီး၊ မနက်အိပ်ယာထမှ လေ့ကျင့်တာမျိုး မဖြစ်စေဘဲ သိထားတဲ့အသိကို အရှိလောကထဲ ရှင်သန်နေရင်း တတ်နိုင်သမျှသိနေပါတဲ့။ ရလာမယ့်ရလာဒ်ကတော့ လောကကြီးရဲ့မမြဲမှု = အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲပူပန်မှု = ဒုက္ခနဲ့ ကိုယ့်သဘောအတိုင်း မဖြစ်နိုင်မှု အနတ္တသဘောတရားများကို ဖြည်းဖြည်းချင်းချင်း နားလည်လာပါလိမ့်မယ်တဲ့။ နားလည်လာပြီးဆိုရင် ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်ကျက်လာ

စညာဒါရမိဆရာတော် ဦးဉာဏဝရ

တာမို့ ဒါကိုတော့ လေ့ကျင့်လို့ရလာတဲ့အတွက် ပဋိဝေဓလို့ခေါ်ပါတယ်။ တဏှာ
ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မှန်ကန်တဲ့အသိနဲ့ တကယ်အားထုတ်ပြီး ရချင်တယ်၊ ရောက်
ချင်တယ်ဆိုရင်ဖြင့် တဏှာသုံးတန်ကို ရှောင်ရှားပြီး သာသနာကိုးကွယ်သူ အစစ်
ဖြစ်ဖို့သာ လိုတာပါလေ။

အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်းထား

တစ်ယောက်တည်း မနေတတ်ကြတာဟာ ပုထုဇဉ်ရဲ့ သဘာဝတစ်ခုပါပဲ။ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါချင်း အတူတူ တမူးပိုသာတာက လူသားပေါ့။ တိရစ္ဆာန်တွေလဲ တစ်ကောင်တည်းမနေကြပါဘူး။ နှစ်ကောင်တော့ နေလေ့ရှိပါတယ်။ ပညာပါရမီ (စင်္ကာပူ) ကျောင်းရှေ့မှာ လာအိပ်ကြတဲ့ ငှက်စုံတွဲတွေလဲ နှစ်ကောင်တည်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် နှစ်ယောက်ထက်မနည်း၊ အများနဲ့နေရမှ လုံခြုံတယ်။ စိတ်ချရတယ်။ စိတ်ချမ်းသာတယ်လို့ ခံစားရတတ်တာကတော့ လူသားရယ်ပါ။ အပျော်မက်၊ အဖော်မက်တာလဲ လူသားပါပဲ။ အခြေအနေမပေးလို့ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ တောင် သူငယ်ချင်းတွေဆီ ဖုန်းဆက်ပြီး အထီးကျန်ကြောင်း ပြောပြတတ်တာမို့လား။ ပြောစရာဘယ်သူမှမရှိဘူးဆိုရင်တောင် ငါလေ တစ်ယောက်တည်းအထီးကျန်ရယ်လို့ တိုးတိုးလေး ပြီးနေတတ်ကြတယ်လေ။ အပျော်ကြောင့် အဖော်ကို တမ်းတကြပေမယ့် ကိုယ့်စိတ်၊ ကိုယ့်ဆန္ဒ၊ ကိုယ့်ရဲ့လိုအင်တွေနဲ့ပဲ ပြောဆိုဆက်ဆံတတ်ကြပြန်တယ်။ တစ်ယောက်တည်းနေတုန်းကလဲ တစ်စိတ်တည်း မထားတတ်ခဲ့။ အများနဲ့နေတော့လဲ ကိုယ့်စိတ်မှ ကိုယ့်စိတ်။ ပြောလေရာငါ၊ သွားလေရာငါ ဖြစ်နေမှတော့ ပူလေရာငါ ဖြစ်တော့မှာပေါ့။ အပူကိုလက်ယပ်ခေါ်နေသူတွေဟာ ယူဖို့အတွက်ပဲ (ငါ့ဖို့ပဲ) စဉ်းစားတတ်တဲ့ လူတွေလေ။ ဝဋ်ဘဝတိုတိုနဲ့ ဒုက္ခကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို လျှင်မြန်စွာ ရောက်ရပါလို့၏ရယ်လို့ ဘုရားရှေ့၊ သံဃာရှေ့မှာ ဆိုရိုးဆိုစဉ် ဆိုနေကြပေမယ့် အပူကို

နှလုံးထဲထားပြီး ယူဖို့ပဲစဉ်းစားနေတာလား။ ရချင်စိတ်(လောဘ) မကင်းသေးလို့ အပူ (သောက) ရနေပေမယ့် အများနဲ့ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရတဲ့အချိန်မှာတော့ အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်းထားတတ်အောင် ကြိုးစားလေ့ကျင့်သင့်ပါတယ်။ အပူယူချင်လို့ လောက ထဲဝင်လာတာမဟုတ်ပေမယ့် အယူကြောင့် ပူရတယ်ဆိုတာကိုတော့ သိထားရပါလိမ့် မယ်။ အယူကြောင့် ပူရတယ်ဆိုရင် အပေးကြောင့် အေးရတဲ့အဖြစ်ကိုတွေးရင် အများ နဲ့နေပြီး တစ်စိတ်တည်းထားတတ်သွားမှာပါ။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အတိတ်နေ့ရက်တွေက ယူစရာသင်ခန်းစာတွေကို ချန်ထားခဲ့တတ်ပါတယ်။

အတိတ်ဆိုတာ တွေးပြီး ဆွေးနေဖို့မဟုတ်ပါဘူး။ မကောင်းတာကြုံခဲ့ဖူးရင် နောက်မကြုံရအောင်၊ ကောင်းတာခံစားခဲ့ဖူးတယ်ဆိုရင် ကောင်းကျိုးတွေ တည်နေ အောင် ဆက်ကြိုးစားသွားဖို့အတွက် အတိတ်ရဲ့ တွန်းအားဆိုတာ တကယ်လိုအပ်ပါ တယ်။ အတိတ်နေ့ရက်များစွာထဲက အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်းထားတဲ့သူတွေရဲ့ အဖြစ်ဟာ အားကျစရာ။ အတုယူစရာတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အတိတ်နေ့ရက်ပြုကွဲဒိန်ကို လှန်လှောလို့ ပြန်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ မှန်သားပြင်မှာ အရုပ်တွေ တရေးရေးထင်လာ သလို . . . . . ။

နေ့တစ်နေ့။ ကောသမ္ဗီရဟန်းများ မာနချင်းပြိုင်လို့ သူမနိုင်၊ ငါမရှုံးဖြစ်တဲ့ ကာလ။ အများနဲ့နေပြီး တစ်စိတ်တည်းမထားတတ်တော့ ရန်ပွားရပြီပေါ့။ မကောင်း တဲ့အရာရဲ့ ကူးစက်မှုက မြန်ပေစွ။ ရဟန်းအချင်းချင်းမှ ကိုးကွယ်သူ လူအချင်းချင်း၊ နတ်အချင်းချင်း ကွဲကြပါရောလား။ ကောင်းတာကိုသာ ဝိုင်းမယူကြပေမယ့် မကောင်း တာကိုတော့ မပေးဘဲ လက်ဖြန့်ယူကြတာ ပုထုဇဉ်လူသားတွေပါ။ အခြေအနေပိုမဆိုးရ အောင် ဗုဒ္ဓဘုရားလာတားပေမယ့် သူတို့ပြဿနာ သူတို့နိုင်အောင် ထိန်းပါမယ်ဆိုတဲ့ မာနခံတဲ့အတွေးက ဘုရားစကားကိုတောင် လက်မခံတော့တဲ့အဖြစ်။ ဘုရားစကားနား

ထောင်ပြီး လွတ်မြောက်ရာကို ကြိုးစားပါမယ်ရယ်လို့ ဝန်ခံစကားနဲ့ သာသနာထဲ ဝင်လာကြပေမယ့် မာနဝင်လာတဲ့အခါ အများနဲ့မနေတတ်တော့ဘဲ ရန်ပွားရပြီလေ။ နောက်ဆုံးတားမရလို့ ကိလေသာနဲ့ အပူများနေတဲ့ လူသားရဟန်းများကို ကျောခိုင်းပြီး ပါလိလေယျကတောအုပ် တစ်ပါးတည်းကြွမြန်းပြီ။ အပူများရင် အအေးရှာ၊ ရန်များ ရင် ငြိမ်းချမ်းမှုကိုရှာ ဆိုတဲ့အဖြစ်ကို ဘုရားရှင်က အသိပေးခဲ့လေရဲ့။ အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်း မထားနိုင်လို့ အပူများ၊ ရန်ပွားနေကြတဲ့ ကောသဒ္ဓိရဟန်းများကို အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်ကြတဲ့သူတွေအကြောင်းကို သိစေချင်တာကြောင့်လဲ ပါလိလေယျကတောအုပ်ကို ကြွတာပါ။

ပါလိလေယျကတောအုပ်မှာ သီးတင်းသုံးနေကြတာက အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်နန္ဒိယနဲ့ အရှင်ကိမိလတို့ပါ။ ရဟန်းတော်သုံးပါး ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ပါစေ ရယ်လို့ မေတ္တာဆန္ဒကြောင့် ဘယ်သူမှ မနှောက်ယှက်ရလေအောင် တောစောင့်တစ် ယောက်ကိုပါ အများက စီစဉ်ပေးထားလေရဲ့။ ဘုရားရှင်နဲ့ ပထမဆုံးတွေ့ရတာက တောစောင့်တကာရယ်ပါ။ ညီညွတ်စွာနေကြသူများ မကွဲပြားရလေအောင် နောက် တစ်ယောက်လာမှာစိုးမိတဲ့ တောစောင့်က ဘုရားကိုတားနေပြီ။ ဘုရားရဲ့ထုံးစံကလဲ ဘုရားမှန်းသိအောင် သွားရတဲ့အခါမျိုးရှိသလို မသိအောင်သွားရတဲ့အခါမျိုးလဲရှိလေ တော့ တောစောင့်က ဘုရားလို့ဘယ်သိပါ့မလဲ။ သူ့တာဝန်ကို သူကျေပွန်စွာ ထမ်းရပေ မပေါ့။ ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးနေတဲ့ နေရာထိ ဝင်ခွင့်မပေးနိုင်ကြောင်း ပြောကြားစကားကို ကြားသူက အရှင်အနုရုဒ္ဓါ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက စုံစမ်းတဲ့အကြည့်နဲ့ လှမ်းကြည့်တဲ့အခါမှာ ဘုရားရှင်က ရောင်ခြည်တော်လွှတ်တော့ ဘုရားမှန်းသိပြီပေါ့။ ဒါယကာ တောစောင့် မြတ်စွာဘုရားကိုမတားပါနဲ့။ ဒါဟာ ငါတို့ ဆရာမြတ်စွာဘုရား ပဲလို့ပြောမှ တောစောင့်က ဝင်ခွင့်ပေးတယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက ဘုရားရှင်ကို ပထမဆုံး တွေ့ပေမယ့် ချက်ချင်းသွားမကြိုဘဲ ငါ့ရဲ့ မိတ်ဆွေများကို ခေါ်ပြီးမှ ဘုရားကို ငါကြိုမယ်။

ဘုရားရှင်ကို ငါ ကြည်ညိုသလို ငါ့ မိတ်ဆွေများလဲ ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုကြတာပဲ ဆိုတဲ့စိတ်က တစ်ပါးတည်းသွားမကြိုအောင် တားထားရော။ မိတ်ဆွေများကို ဘုရား ကြွကြောင်း အကြောင်းကြားပြီးမှ ဘုရားရှင်ကို ရဟန်းတော် သုံးပါးလုံး သွားကြိုကြ တယ် တစ်ပါးက ဘုရားရှင်ရဲ့ သပိတ်ကိုလှမ်းယူ၊ နောက်တစ်ပါးက ဘုရားရှင်အတွက် နေရာခင်းပေး၊ ပြီးတော့ နောက်တစ်ပါးက ဘုရားအတွက် ခြေဆေးရေကို စီစဉ်ပေး တယ်။

အရိုအသေပေးနေကြတဲ့ ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်သုံးပါးကို ဘုရားရှင်က စမေးတာပေါ့။ မာရဲ့လား၊ ကုရိယာပုထ်မျှတရဲ့လား၊ ဆွမ်းစတဲ့ ပစ္စည်းများရော ပြည့်စုံ ပါရဲ့လားဆိုတဲ့ မေးခွန်းများက ဆရာနဲ့တပည့်စကားဝိုင်းကို စိုပြေစေပါတယ်။ အစစ အရာရာ အဆင်ပြေကြောင်း လျှောက်ထားပြီးတဲ့နောက် ဘုရားရှင်က ဆက်မေးပါ တယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ . . . အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ငြင်းခုံတာမရှိဘဲ နို့နဲ့ရေလို ချစ်ခင်တဲ့ မျက်စိနဲ့ကြည့်ပြီး နေကြရဲ့လားလို့ပေါ့။ အမေးရှိတော့ အဖြေလဲရှိ ပါတယ်။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား . . . တပည့်တော်တို့ ညီညီညွတ်ညွတ် ဝမ်းပမ်းတသာ ငြင်းခုံတာမရှိဘဲ နို့နဲ့ရေလိုဖြစ်ပြီး ချစ်ခင်တဲ့ မျက်စိနဲ့ ကြည့်ပြီးနေကြပါတယ်ဘုရား။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား . . . ဒီတောမှာနေတဲ့ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်မှာ အရတော်လိုက်တာ၊ အသိပြည့်သူတွေနဲ့နေရပေတယ်လို့ တွေးမိပါတယ်ဘုရား။ အရှင် ဘုရား . . . . တပည့်တော်ဟာ သီတင်းသုံးဖော်များအပေါ်မှာ မေတ္တာနဲ့ယှဉ်တဲ့ ကာယကံ၊ မေတ္တာနဲ့ယှဉ်တဲ့ ဝစီကံ၊ မေတ္တာနဲ့ယှဉ်တဲ့ ကာယကံများကို ထားရှိပါတယ် ဘုရားတဲ့။

မေတ္တာနဲ့ယှဉ်တဲ့ ကာယကံဆိုတာ တစ်ပါးပါးက သုံးထားတဲ့ပစ္စည်း ကျန်ခဲ့တာကိုတွေ့ရင် ဘယ်သူသုံးထားသလဲ လို့ အတွေးမရောက်ဘဲ ကိုယ်တိုင်မေ့ထားခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုလို သိမ်းဆည်းပေးခြင်းဟာ မျက်မှောက်ဖြစ်တဲ့ မေတ္တာနဲ့ယှဉ်တဲ့ ကာယကံဖြစ်ပါတယ်။ အတူနေ ရဟန်းတစ်ပါးပါး ခရီးသွားလို့ ပစ္စည်းတွေ မသိမ်းမိဘဲ မေ့ကျန်ခဲ့တယ်ဆိုရင် ကိုယ်လုပ်မိတဲ့တဲ့ ပစ္စည်းလိုပဲ အပြစ်မယူဘဲ သိမ်းဆည်းပေးခြင်းကို မျက်ကွယ် ကာယကံမေတ္တာ လို့ခေါ်ပါတယ်။

အတူနေတုန်းကာလ တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး အတူတူ ချိုမြဲတဲ့ဝမ်းမြောက်စကား၊ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်တဲ့စကား၊ တရားစကားစတဲ့ နှုတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဝစီကံမှုကို မျက်မှောက် မေတ္တာဝစီကံလို့ဆိုရသလို တစ်ပါးပါးက ခရီးသွားခဲ့ရင်လဲ ငါ့ မိတ်ဆွေတွေဟာ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်စတဲ့ ကောင်းဂုဏ်နဲ့ပြည့်စုံသူဖြစ်တယ်လို့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောခြင်းဟာ မျက်ကွယ် မေတ္တာဝစီကံ ဖြစ်ပါတယ်။

မိတ်ဆွေရဟန်းများ ရန်ကင်းပါစေ၊ ဖောက်ပြန် နှောက်ယှက်ဖျက်ဆီးတတ်တဲ့ ဗျာပါဒကင်းပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာပါစေရယ်လို့ မျက်မှောက်၊ မျက်ကွယ် နှစ်ခုလုံးမှာဖြစ်တဲ့ မနောကံကို မေတ္တာမနောကံလို့ခေါ်ပါတယ်။

ဒါ့တင်ပဲလားဆိုတော့ တစ်ပါးက လုပ်စရာရှိလို့ အကူအညီတောင်းခဲ့မယ်ဆိုရင် ကိုယ်လုပ်ရမယ့် ကိုယ့်အလုပ်ကို ဘေးချပြီး လိုအပ်နေတဲ့ရဟန်းအတွက်သာ အဆင်သင့် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်တဲ့။ ပြီးတော့ ကိုယ့်အတွက်ထက် အများအတွက် စဉ်းစားရင်း ငါ့မိတ်ဆွေထဲက ဘယ်သူများ အကူအညီလိုအပ်နေပါလိမ့်ရယ်လို့ ကိုယ့်အတွက် တွေးမိတာထက် သူ့အတွက်ပဲတွေးမိပါသတဲ့။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ တစ်ပါးတည်း ဒီပုံစံမျိုးလျှောက်တာမဟုတ်ဘဲ ကျန်တဲ့ အရှင်နန္ဒိယ၊ အရှင်ကိမိလတို့လဲ တစ်ပုံစံတည်း လျှောက်ကြပါသတဲ့။ ပြီးတော့ တရားတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးလျှောက်တဲ့အခါမှာလဲ

အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားပြီး တရားတော်များကို ပွားများနေကြပါတယ်ဘုရား။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား... တပည့်တော်တို့သုံးပါးဟာ ကိုယ်ကသာ ကွဲပြားနေကြပေမယ့် စိတ်ကတော့ တစ်ခုတည်းပါပဲဘုရားရယ်လို့ လျှောက်ထားမှုကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။

အဖြစ်အပျက်တွေက နှစ်တွေကြာလို့ ဟောင်းနွမ်းသွားသယောင် ထင်ရပေမယ့် အတုယူစရာတွေကတော့ အသစ်အသစ်ဖြစ်နေဆဲပါပဲ။ ချစ်ခင်တယ်ဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အတူနေရတဲ့လူသားတွေ သူများအရေးထက် ကိုယ့်အရေးကိုတွေးလာရင်တော့ ညီညွတ်မှုရဲ့ အရသာကို ခံစားရမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ရဟန်းတော်သုံးပါးဟာ ညီညွတ်မှုအရသာကို ပေးဆပ်ရင်းရယူခဲ့ကြတဲ့အတွက် ဘုရားရှင်ရဲ့ ချီးကျူးမှုကိုလဲ ခံရသလို အများရဲ့ အတုယူစရာအဖြစ်လဲ မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ခဏတာနေရမယ့် ဘဝမှာ ကိုယ့်အရေးထက် အများအရေး၊ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ယောက်လုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို ကိုယ်လုပ်ထားသလို ခံယူပြီး ပေးဆပ်ချင်စိတ်နဲ့ ဘဝကိုဖြတ်သန်းမယ်ဆိုရင် ဘုရားမရှိတော့လို့ ဘုရားက မချီးကျူးနိုင်ခဲ့ဘူးဆိုရင် တောင် အများကတော့ ချီးကျူးမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ချီးကျူးခံချင်လို့ လုပ်တယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ပင်ပန်းမှုကို ခံစားရဦးမှာပါပဲ။ လောကကြီးတစ်ခုလုံးဟာ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်တိုင်းကျ၊ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်အတိုင်း နေပေးဖို့ဆိုတာ လွယ်မှမလွယ်ဘဲ။ လူဦးရေ သန်း (၇၀၀၀) မှာ အသိရှိသူ၊ အသိမဲ့သူတွေ ပါလာနိုင်တာမို့ သူတို့ကောင်းမှာကို မမျှော်လင့်ဘဲ ကိုယ်ကောင်းတာကိုပဲ ပြန်လည်သုံးသပ်၊ ကြည့်သင့်ပါတယ်။ သန်း (၇၀၀၀)ကိုသာ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပြင်လို့မပြီးနိုင်တော့တာမို့ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်တိုင်သာ ပြင်ဖို့ ကြိုးစားရမှာပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြင်ရင်တော့ အများကိုလဲ ပြင်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ အများကကြည့်ရင် ကိုယ့်တစ်ယောက်တည်းကိုပဲ တွေ့ရမှာမို့ ကိုယ်ကသာ အချစ်မျက်လုံးနဲ့ ကြည့်လိုက်ပါ။ သန်း(၇၀၀၀)လုံးကို မြင်ခွင့်ရသွားပါလိမ့်မယ်။

မျက်မှောက် မျက်ကွယ်ဖြစ်တဲ့ ကာယကံမေတ္တာ၊ ဝစီကံမေတ္တာ၊ မနောကံ
မေတ္တာသာရှိနေမယ်ဆိုရင် အများနဲ့နေရပေမယ့်လဲ တစ်စိတ်တည်းထားနိုင်သွားမှာပါ။
ခက်လဲမခက်လောက်ပါဘူး။ တစ်ယောက်တည်းက အများကိုချစ်ရလို့ ပင်ပန်းတယ်
ထင်ရင် အများက တစ်ယောက်တည်းကို ချစ်လာအောင် မေတ္တာသာထားလိုက်ပါ။
အများရဲ့လိုအပ်ချက်ကိုလဲ ကိုယ့်လိုအပ်ချက်လို့ပဲ သဘောထားလိုက်ပါ။ အများက
ချစ်နေတာကိုလဲ ကိုယ်ချစ်ရသလို ခံစားလိုက်ပါ။ လွတ်လပ်တဲ့ သူတစ်ယောက်ဖြစ်
သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုကောင်းတဲ့အကျိုးတွေကို ရရှိပြီး လွတ်လပ်သွားတာဟာ တစ်
ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထားလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အများနဲ့နေ တစ်စိတ်တည်း
ထားလို့ပါ။

ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်များရဲ့နည်းလမ်းကို နှလုံးသားထဲကခံယူပြီး ကောင်းစွာ
ကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင် လွတ်လပ်သူ၊ လွတ်မြောက်သူဟာ သင် (စာဖတ်သူ) ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်
မယ်။ အထီးကျန်တယ်လို့ ခံစားနေရတာလား။ အများနဲ့နေပြီး တစ်စိတ်တည်း ထား
လိုက်ပါ။

(အများအတွက်နေတာ မဟုတ်ပေမယ့် အများနဲ့နေပြီး တစ်စိတ်တည်း
ထားနိုင်ခဲ့ကြတဲ့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်နန္ဒိယ၊ အရှင်ကိမိလ မထေရ်မြတ်များကို
ဝမ်းမြောက်နုမော်၊ ကြည်ညိုစွာဖြင့် ရေးဖွဲ့ပူဇော်ပါဏ်။)

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားစေချင်

သက်ရှိသတ္တဝါတွေထဲမှာ လူသားဟာ အဆင့်မြင့်ဆုံးသတ္တဝါပါပဲ။ လောကကြီးအတွက် ကောင်းကျိုးအများကြီး ပြုနိုင်သလို ပျက်စီးအောင်လဲ ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိပါတယ်။ လောကကြီးအကြောင်းပြောရင် အလှမ်းဝေးနေသေးတာမို့ ကိုယ့်ရဲ့မိသားစု ကိုယ့်ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းလေးအကြောင်းပဲ ပြောကြစို့လား။ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာမှတော့ လိုချင်မှု အလိုမကျမှုတွေကတော့ ရှိနေမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘယ် အရာမဆို အတိုင်းအတာတစ်ခုတော့ ရှိတတ်စမြဲပါ။ လိုချင်မှုနဲ့ပတ်သက်ရင်လဲ လို တာထက်မပိုအောင် စိတ်ကိုထိန်းချုပ်ထားရမှာပါ။ လောဘမရှိရင်လဲ အလုပ်မဖြစ် ပါဘူး။ အလုပ်လုပ်မယ်ဆိုရင် ဘဝအတွက်ရည်မှန်းပြီး လောဘကို လက်ကိုင်ထားရ တာပါပဲ။ လှူဒါန်းပေးကမ်းချင်တယ်ဆိုရင်လဲ ကိုယ့်မှာရှိမှဖြစ်မှာလေ။ ရှိဖို့အတွက် ဆိုရင်လဲ လောဘနဲ့ရှာမှ ဖြစ်မှာပေါ့။ တစ်ခုသိထားဖို့က မိသားစုကောင်းစားဖို့ လှူဒါန်းပေးကမ်းဖို့ လောဘနဲ့ရှာတာဟာ ကောင်းတဲ့ဖက်ကို ဦးတည်နေတဲ့အတွက် ထားသင့်တဲ့လောဘ လိုချင်မှုပါ။ လိုအပ်တာထက်တော့ မပိုစေနဲ့ပေါ့။ လူဆိုတာ လိုအပ်တာထက် ပိုလာပြီဆိုရင် မဟုတ်တာပါ လုပ်တတ်တဲ့အကျင့် ရှိပါတယ်။ အဲလို ဖြစ်လာပြီဆိုရင် ကိုယ့်ဘဝအတွက် ကိုယ့်မိသားစုအတွက်ဆိုပြီး တစ်ပါးသူထိခိုက် မှာကို ထည့်မတွက်ပဲ လုပ်ချင်တာ စွတ်လုပ်တော့ပဲ။ အဲဒါဟာ သာမန်လောဘ လိုချင်မှုထက်ပိုလာတဲ့ ဝိသမလောဘ မတရားလိုချင်မှု ဖြစ်တဲ့အတွက် အတော်လေးကို အန္တရာယ်များလာပြီလို့ ဆိုရမှာပါ။ ဒီဘဝအတွက်ရော နောင်ဘဝအတွက်ပါပေါ့။

သူတစ်ပါးကိုထိခိုက်လာရင် တစ်ပါးသူကလဲ ကိုယ့်ကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်တော့မှာမို့ ဘဝတိုက်ပွဲထဲက တိုက်ပွဲတစ်ခုကို ထပ်ဆင့်ခွဲနေရတာမို့ စိတ်ပန်းလှပပန်းနဲ့ အရှုံးဖက်ကို ဦးတည်မိပြီးသား ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကလဲ အသက်မွေးမှု မှန်ကန်ရ မယ်လို့ မိန့်ခဲ့တာပဲမို့လား။ မတည်ငြိမ်တဲ့ဘဝထဲမှာ နောက်ထပ် ပရမ်းပတာမဖြစ်စေ ချင်တာကြောင့်ပါ။ ရှည်လျားတဲ့ ခရီးလမ်းမှာ အတိုက်အခိုက်များမယ်ဆိုရင် လိုရာကို အလွယ်တကူမရောက်နိုင်တော့တာမို့ လိုတာထက် မပိုစေချင်တာ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အလိုပါ။ လိုချင်မှုရှိတာ လောဘရှိတာကို ပညာရှိများ အပြစ်မပြောကြပေမယ့် မတရား လိုချင်မှု ဝိသမလောဘကိုတော့ ပညာရှိအပါအဝင် ကလေးရော လူကြီးပါ သဘော မကျတဲ့အရာမို့ သတိထား ရှောင်သင့်ပါတယ်။ လိုချင်မှုဟာ အလိုမကျမှုနဲ့ တွဲပြီး နေတတ်ပါတယ်။ အဆင်မပြေဖြစ်လာပြီ စိတ်မကြည်တော့ဘူးဆိုရင် ပြောချင်ရာပြော လုပ်ချင်ရာလုပ်တတ်တာလဲ လူသားတို့ရဲ့ အကျင့်တစ်ခုပါပဲ။ ဘုရားရှင်ကတော့ အလို မကျဖြစ်လာရင် သို့မဟုတ် သူများကပြောလာလို့ မခံချင်စိတ်ဖြစ်လာပြီဆိုရင် ပြန် လည်တုန့်ပြန်ဖို့ အားမပေးခဲ့ပါဘူး။ ဒေါသကြီးသူ အလိုမကျ ဖြစ်နေသူကို မေတ္တာ နဲ့ အနိုင်ယူဖို့ပဲ လမ်းပြခဲ့တာပါ။ မီးကို မီးနဲ့တိုက်လို့ ငြိမ်းသွားတယ်ဆိုတာ ရှိမှမရှိပဲ လေ။ မီးကိုရေနဲ့ပဲငြိမ်းစေရမှာပေါ့။ တကယ်လို့များ ကိုယ်တိုင် ဒေါသ ထွက်လာပြီ အလိုမကျဖြစ်လာပြီဆိုရင်တော့ ချက်ချင်း မတုန့်ပြန်မိပါစေနဲ့။ ဒေါသကို ထိန်းနိုင် အောင်အရင်ကြိုးစားရမှာပါ။ ကြိုးစားကြည့်ရမယ့်နည်းလေးတွေတော့ အမျိုးမျိုးရှိ ပါတယ် ကိုယ်နဲ့သင့်တော်မယ်ထင်တာကို စမ်းသပ်ရင်းစိတ်ကို ဖြေကြည့်နိုင်ပါတယ်။

- (၁) စိတ်ကိုထိန်းပြီး အေးအေးဆေးဆေး ဆွေးနွေးတာမျိုး
- (၂) လေ့ကျင့်ခန်း တစ်ခုခု လုပ်လိုက်တာမျိုး
- (၃) ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတာကို ချက်ချင်း ထလုပ်လိုက်တာမျိုး
- (၄) အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းလေး ရှုထုတ်လိုက်တာမျိုး

- (၅) စာအုပ်ဖတ်တာမျိုး
- (၆) ညင်သာတဲ့တေးသီချင်းကို နားထောင်တာမျိုး
- (၇) ကိုယ်နဲ့ရင်းနှီးတဲ့သူနဲ့ စကားသွားပြောလိုက်တာမျိုး
- (၈) တရားနာကြည့်တာမျိုး (သို့) တရားစာအုပ်ဖတ်တာမျိုး
- (၉) တရားမှတ်ကြည့်လိုက်တာမျိုးနဲ့ ကြိုးစားကြည့်ဖို့တိုက်တွန်းကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့်စိတ်ဆိုးနေတဲ့အချိန်မှာ စွပ်စွဲတဲ့စကား အတိတ်ကိုပြန်ဆွဲတဲ့အရာ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနဲ့ဆိုင်တဲ့ အပြောအဆို နှိုင်းယှဉ်ပြီးပြောလိုက်မိတာမျိုး ပြီးတော့ လက်ညှိုးငေါက်ငေါက် ထိုးမိတာမျိုးကို မလုပ်သင့်သလို ထိခိုက်စေမယ့် ငတုံး ငအ အတ္တကြီးသူ မိုက်ရိုင်းသူ စတဲ့စကားများကိုလဲ မသုံးသင့်ပါဘူး။ ဘုရားရှင်က ကျောင်း အမ ဝိသာခါကိုပေးတဲ့ နည်းလေးကလဲ ကောင်းပါတယ်။ ကိုယ်မပြောင်းလဲနိုင်တဲ့ အရာတစ်ခုကို လက်ခံပေးဖို့ ကိုယ်ပြောင်းလဲပေးနိုင်တဲ့အရာကို လိုက်နာနိုင်အောင် တိုက်တွန်းပေးဖို့ ပြီးတော့ ကွဲပြားခြားနားတဲ့အရာကို ပညာနဲ့နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ဖို့ တိုက် တွန်းခဲ့တာပါ။ တစ်ခုသိထားဖို့က ဒေါသဟာ ကိုယ့်ရဲ့အဆိုးဆုံး ရန်သူပဲဆိုတာကိုပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ဒေါသက သူများရဲ့ဒေါသထက် ကိုယ့်ဘဝကိုဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်း ပိုရှိတယ်။ ဆိုတာ ကိုပါ အပိုသိထားသင့်ပါတယ်။ ဒေါသနဲ့ပတ်သက်ပြီး အသိပေးထားတဲ့ ပုံပြင်လေး တစ်ပုဒ်ကို အမှတ်ရမိတယ်။ ရွာတစ်ရွာမှာ အရမ်းစိတ်ဆိုးလွယ်ပြီး ဒေါသကြီးတဲ့ ကလေးတစ်ယောက် ရှိပါသတဲ့။ တစ်နေ့မှာပေါ့။ သူ့အဖေက သူ့ကို သံအိပ်တစ်အိပ် ပေးလိုက်ပါသတဲ့။ ဒေါသထွက်တဲ့အချိန် အလိုမကျဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ အိမ်က ခြံစည်း ရိုးမှာ ပေးထားတဲ့သံတွေကို သွားရိုက်ရင်း စိတ်ကိုဖြေဖို့ပါ။ ပထမနေ့မှာတော့ ဒေါသ တကြီးနဲ့ သံတွေကိုအားရပါးရ ရိုက်ထည့်လိုက်တာ (၃၇)ချောင်းတောင် ကုန်သွားပါ သတဲ့။ နေ့စဉ်ပုံမှန်တော့ သံကိုခြံစည်းရိုးမှာ ရိုက်ဖြစ်တာပေါ့။ တဖြေးဖြေးနဲ့ သူတွေ့ လိုက်ရတာက ထွက်လာတဲ့ဒေါသကို ထိန်းရတာဟာ ခြံစည်းရိုးသွားပြီး သံရိုက်ထည့်

ရတာထက် လွယ်ကူနေတာကိုတွေ့လိုက် ရပါသတဲ့။ နောက်ဆုံးတော့ သူ့အဖေ ပေးထားတဲ့သံ အားလုံးကုန်သွားရောတဲ့။ ဒေါသကိုလဲ အလွယ်တကူ ထိန်းလာနိုင် တာကို တွေ့ရတာပေါ့။ အဲဒီအကြောင်းကို သူ့အဖေကို ပြန်သွားပြောတော့ သူ့အဖေက ဒေါသလုံးဝမထွက်တဲ့နေ့မှာ သံတစ်ချောင်းစီပြန် နှုတ်ခိုင်းပြန်တာပေါ့။ နောက်ဆုံး ခြံစည်းရိုးမှာ ရိုက်ထားတဲ့သံ ကုန်ပြီဆိုတာကို အားရပါးရ သူ့အဖေကို သွားပြောတာ ပေါ့။ သူ့အဖေက လက်ကိုဆွဲ ခြံစည်းရိုးနားခေါ်သွားပြီး ပြောလိုက်တာကတော့ - ငါ့သား အရမ်းတော်တာပဲကွယ် ဒါပေမယ့် ခြံစည်းရိုးမှာ သံနှုတ်ထားတဲ့ အပေါက် တွေကို ကြည့်လိုက်စမ်း အဲဒီအပေါက်ကြောင့် ခြံစည်းရိုးဟာ နဂိုအတိုင်းဘယ်တော့မှ ပြန်ဖြစ်မလာတော့ဘူး-တဲ့။ ဒေါသကြောင့် ပြောလိုက်တဲ့စကား လုပ်လိုက်တဲ့အရာ တွေဟာ ကိုယ်ထားခဲ့တဲ့ ဒါဏ်ရာတွေနဲ့တူပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ကို ဓားနဲ့ထိုးပြီး တောင်းပန်လို့ရချင်ရပေမယ့် ရသွားတဲ့ဒါဏ်ရာကတော့ ဘယ်တော့မှ ပျောက်သွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒေါသထွက်ပြီး ပြောလိုက်တဲ့စကားဟာလဲ ကိုယ်နဲ့လုပ်လိုက်တာထက် ပိုဆိုးသွားတတ်ပါတယ်။ စိတ်မှာနာသွားစေတဲ့ဒါဏ်ရာက ပိုကုစားရခက်တာမို့ပါ။ မိသားစုနဲ့ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများဟာ တန်ဖိုးဖြတ်မရတဲ့ရတနာတွေပါ။ သူတို့ကပဲ ပျော်ရွှင်မှုတွေကို သယ်ဆောင်လာပေးသလို အောင်မြင်မှုရအောင်လဲ ထပ်တလဲလဲ တိုက်တွန်းသူတွေ ဖြစ်နေပြန်ရော။ ကိုယ်ပြောတဲ့စကား နားထောင်ပေးမယ့်သူ ချီးမွမ်း စကားနဲ့ဘဝကိုမြှင့်တင်ပေးမယ့်သူ ပြီးတော့ ကိုယ်နာကျင်ခံစားရတဲ့အချိန်မှာ ကိုယ့်ကို ဂရုစိုက်ပေးမယ့်သူတွေဟာ မိသားစုနဲ့မိတ်ဆွေများပဲဖြစ်တာမို့ ဒါဏ်ရာတွေမပေးမိ စေဖို့ သတိထားစေချင်ပါတယ်။

ကိုယ့်ရဲ့ဒေါသ ကိုယ့်ရဲ့အလိုမကျမှုတွေကို ဘယ်လိုထိန်းသိမ်းရမယ်ဆိုတာကို ကြိုတင် လေ့လာထားစေချင်ပါတယ်။

သဒ္ဓါ ပညာ ညီစေပါ

ဗုဒ္ဓသာသနာ အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှာ ပါဝင်နေပါတယ်။ ပရိယတ္တိဆိုတာ သာသနာရဲ့ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သလို၊ အသက်ဆိုင်ရင်လဲ မမှားပါဘူး။ အကျင့် ပဋိပတ်နဲ့ ထိုးထွင်းသိမှု ပဋိဝေတို့ဟာ သင်ကြားလေ့လာမှု ပရိယတ္တိရဲ့ အသီးအပွင့်များပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး သုံးလအကြာမှာ ရှင်မဟာကဿပ ဦးဆောင်တဲ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ငါးရာ ပရိယတ္တိသာသနာ မကွယ်ပရေးရှေ့ရှုပြီး ပထမသံဂါယနာကို တင်ခဲ့တာပဲမဟုတ်ပါလား။

ထို့အတူ ဝိဝါဒကွဲပြားလာတဲ့အခါမှာ အသိမှန်၊ အကျင့်မှန်ရေးကို ဦးစားပေးဖို့အတွက် ရှင်ယသဦးဆောင်တဲ့ သံဃာတော်များဟာလဲ ဒုတိယသံဂါယနာကို တင်ခဲ့ပြန်တာပဲလေ။ ကာလကြာညောင်း အခါတွေပြောင်းရင် လူတွေဟာလဲ မကောင်းတာကို တွေးကြံရင်း အသစ်ကို ဖန်တီးတတ်ပါတယ်။ အကျင့်နဲ့ပတ်သက်ပြီး တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောဆိုကျင့်ကြံလာတဲ့အခါမှာ တိုင်းတာစရာပေတံအနေနဲ့ ပရိယတ္တိကိုပဲ မူထားပြီး အမှန်တရားကို ရှာဖွေခဲ့ရပြန်တာပါပဲ။ အသောကမင်းကြီး သာသနာကို ကိုးကွယ်လွန်းတာကို အကြောင်းပြုပြီး သာသနာထဲဝင်လာသူတွေ များပြားလွန်းတာကြောင့် သာသနာတော်ကြီး ဝမ်းဖေါဝမ်းရောင် ဖြစ်ခဲ့ရပြန်ရော။ မှန်ကန်တဲ့အသိ၊ တိကျတဲ့အကျင့်ဆိုတာကို သေချာစွာ မသိလေတော့ ဟိုရဟန်းပြောမှန်လေသလား၊ ဒီရဟန်းလုပ်မှန်လေသလားနဲ့ ဝေဝါးစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ရပါတယ်။ ရဟန်းအတူတွေ ပေါများ

လာတာနဲ့အမျှ ရဟန်းအစစ်တွေက အတုနဲ့အတူ သံယာဉ်ကို မဆောင်နိုင်တော့။ ဒီအသံဟာ နန်းတော်ထဲထိ ပျံ့နှံ့သွားပါလေရော။ သံယာဉ်ကံအတုမပြုရင် အပြစ်ပေးစေဆိုတဲ့ မင်းကြီးရဲ့အာဏာကို အလွဲသုံးစားလုပ်လာတဲ့ အမတ်တွေကြောင့် မင်းကြီးရွှေရင်ပူရတဲ့အပြစ်ကို ကြုံရလေပြီ။ ပရိယတ်ဆိုတဲ့ သင်ကြားလေ့လာမှု အားနည်းတဲ့သူတွေ ရဟန်းများရဲ့တရားသံကို အမှားအမှန်ကိုခွဲခြားဖို့ မစွမ်းနိုင်လေတာကြောင့် အမှားကို ထပ်ကာထပ်ကာ ကျူးလွန်သလိုဖြစ်ရတာပေါ့။ ဒီအဖြစ်အားလုံးကို မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရေးဟာ သင်ကြားမှုမှာအခြေခံတယ်ဆိုတာကို သိသွားတဲ့ မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ် ထံတော်ပါးမှား ပရိယတ်ကို လေ့လာရပါရော။ မှန်ကန်စွာဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ လေ့လာမှုအဆုံးမှာတော့ ဘယ်ဟာအတု၊ ဘယ်ဟာအစစ်ဆိုတာကို မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ခွဲခြားသုတ်သင်ပြီးနောက် တတိယသံဂါယနာ ကိုပါ တင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ပြောလာတဲ့စကား၊ သင်ပေးတဲ့တရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှားတယ်၊ မှန်တယ်လို့ ဝေဖန်နိုင်ဖို့ဆိုရင် အခြေခံအသိလောက်တော့ ရှိထားသင့်ပါတယ်။ ဒါဟာ ပရိယတ်ကို ကိုယ်စားပြုတယ်ဆိုတာ ယုံမှားစရာမရှိပါဘူး။ သင်ကြားမှုမရှိတဲ့အတွက် လာရောက်ဟောကြားသူများရဲ့စကားမှာ အမှန်နဲ့အမှား ဝေခွဲမရဘဲ အမှားရေကြောမှာ မျောခဲ့ရဖူးသူများက ကေသမုတ္တိရွာသားများ။ အော် . . . ပရိယတ်သင်ကြားမှု၊ လေ့လာမှုဟာ တကယ့်ကို အရေးကြီးပါလား။

မရှိဆင်းရဲသားလား မသိဆင်းရဲသားလား

လောကလူသား အတော်များများဟာ အသိထက် အရှိကို ရှာဖွေတတ်ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို အမြင်၊ အကြား၊ အနံ့၊ အစား၊ အထိဆိုတဲ့ ရုပ်သက်သက်ကို တန်ဖိုးထားတတ်ကြလို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့်လည်းပဲ မရှိမှာ ကြောက်နေကြတာကြောင့် အရှိကို မရမက ရှာဖွေကြတာပေါ့။ တကယ်တော့ သက်တမ်းတိုလာတဲ့ကာလမှာ ရုပ်ကို တန်ဖိုးထားတတ်ကြတာလည်း အထူးအဆန်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လျော့ကျသွားလို့ပါ။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျသွားပြီဆိုတာနဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုတွေ လူသားအတွက် ပေါ်လာရတာလဲ သဘာဝပါပဲ။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားတော်အရဆို (၁၀)နှစ်သက်တမ်း ရောက်တဲ့ကာလမှာ လူသားတွေအတွက် ရုပ်ဝတ္ထုဟာ အခုထက် အဆပေါင်းများစွာ တိုးတက်နေပါလိမ့်မယ်။ လူတစ်ယောက်ကို ဒုက္ခပေးချင်တဲ့စိတ်ပေါက်တာနဲ့ လက်ထဲကို ကိုယ်လိုချင်တဲ့ လက်နက် ရောက်လာရတော့တာပဲတဲ့။ ပြီးတော့ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး လုံးကို ကျူးလွန်သူသာ လူကြီးအဖြစ် ရပ်တည်နေနိုင်မှာပါတဲ့။ ဆုတ်ခေတ်ဖြစ်တဲ့ ကလီယုဂ်ခေတ်မှာ စိတ်ထားနဲ့ ရုပ်အားပြိုင်လာရင် ရုပ်က အနိုင်ရစမြဲပါပဲ။ ဒါကိုပဲ လူသားတွေက ခေတ်မီတယ် ပြောကြတာပေါ့။ ခေတ်မီခြင်းဟာ အပျက်ဖက် ဦးတည်နေတယ်လို့သာ သိရင် ခေတ်မီချင်ပါ့မလား။

ရုပ်အားကောင်းတဲ့ခေတ်မှာ လူသားတွေဟာ အရှိကို ဦးစားပေးတော့တာပါပဲ။ မရှိရင် မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ အတွေးဟာလဲ လူသားရဲ့ခေါင်းထဲမှာ ပဋိသန္ဓေ

တည်လာရပြီပေါ့။ ကံကောင်းလို့ လူဖြစ်လာတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ကံဆိုးလို့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လာတဲ့ ကြောင်တစ်ကောင်ထက် အကြောက်တရားပိုများပြီး မရှိမှာ၊ ငတ်မှာကို အသေကြောက်နေကြပါတယ်။ ကံတရားက လက်၊ ခြေနဲ့ အသိများကို လောကမှာ အလွယ်တကူ ရှင်သန်နိုင်အောင် ထည့်ပေးလိုက်ပေမယ့် ကြောက်ဆဲ၊ ကြောက်မြဲဖြစ်နေတာကတော့ လူသားထဲက လူသားများပါပဲ။ ဒါကြောင့်လဲပဲ အသိရယ်လို့ ရလာတဲ့ အရွယ်ကစပြီး မရှိမှာကိုကြောက်ခဲ့တဲ့စိတ်ဟာ ဘဝဆုံးတဲ့အချိန်ထိ အဆုံးမရှိခဲ့ပါဘူး။ မရှိမှာကို ကြောက်တဲ့မိသားစုက မွေးဖွားလာတဲ့ သား၊ သမီးများဟာလဲ မရှိမှာကို ပိုကြောက်လာကြပါတော့တယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ဘွဲ့ရှိ၊ ပညာရှိ၊ စားစရာရှိ၊ နေစရာရှိ၊ သုံးစရာရှိ စတဲ့ အရှိတွေကို တမ်းတမ်းစွဲ ရှာကြတာပေါ့။ အရှိနောက်လိုက်ရင်း တဖြေးဖြေးနဲ့ ပျောက်သွားရတာကတော့ အသိပါပဲ။ အသိမရှိတဲ့ ဘဝနဲ့ လောကကိုရင်ဆိုင်ဖို့ စိတ်ကူးတာဟာ ဒုက္ခတွေ၊ သောကတွေကို လက်ယပ်ခေါ်နေသလိုဖြစ်နေပါပြီ။ ဒါဟာ အသိဆင်းရဲသား ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာရတဲ့ အခြေအနေပါ။

မရှိဆင်းရဲတာကို အသိနဲ့ ရှာဖွေရင်ရနိုင်ပေမယ့် အသိဆင်းရဲတာကိုတော့ အရှိနဲ့ဝယ်လို့ မရဘူးဆိုတာကိုတော့ မေ့မထားစေချင်ပါဘူး။ အသိဆင်းရဲလာတဲ့ အတွက် ဘဝမှာ ဘယ်လောက်ပဲ ရှိလာ၊ ရှိလာ ပြည့်တယ်လို့ မထင်တာကြောင့် ရှာဖွေပြီးရင်း ရှာဖွေရင်းနဲ့ ဘဝရဲ့နေဝင်ချိန်ကို ရောက်မှန်းမသိ ရောက်လာရတော့တာပါပဲ။ နောက်ပြီး အရှိသာပိုင်ပြီး အသိမပိုင်တဲ့လူသားဟာ လူအများကြားမှာ နေရခက်သွားတတ်တယ် ဆိုတာကိုပါ မေ့သွားပြန်ရော။ ဘာကြောင့်ဆို အာဏာရှိသူကအာဏာနဲ့ မာန်တက်ပြီး၊ ပညာရှိသူ၊ ဥစ္စာရှိသူ စတာတွေက သူတို့ရဲ့ အရှိတွေနဲ့ မာန်တက်ပြီး လူကိုလူလို့ မထင်ဘဲ ငါမှငါသာလို့ အထင်ရောက်တတ်လို့ပါ။ မပြည့်တဲ့ အသိကြောင့် အရှိကို အသုံးမချတတ်တဲ့အတွက် ဘဝဟာလဲ အထီးကျန်ခြောက်သွေ့လာရတော့တာပါ။ ဒါကြောင့် ပညာရှင်များ ပြောတယ်ထင်ပါရဲ့ ပစ္စည်းအရှိသာရှိတဲ့သူတွေအတွက် နေစရာရှားပေမယ့် ဓမ္မအသိရှိသူတွေအတွက် နေစရာမရှားပါဘူးတဲ့။ ဖတ်မှတ်ဖူးတာလေးကို သတိပြန်ရ မိပါတယ်။ အသိမပြည့်ဘဲ အရှိကိုသာ

ဦးစားပေးတဲ့ အမယ်အိုတစ်ယောက် အိမ်တကာလှည့်ပြီး ပြောပြ ငြီးပြတဲ့စကားပါ။ ဘယ်နိုင်ငံကိုရောက်နေတဲ့သားက ကားအကောင်းစားတစ်စီးကို ဝယ်ပေးလိုက်ပေမယ့် အိမ်မှာရှိတဲ့ အငယ်ကောင်က သဘောမကျလို့ စိတ်ဆင်းရဲရကြောင်း၊ အင်းယားလမ်းမှာ ဝယ်လိုက်တဲ့အိမ်ကို သမီးအငယ်က မနှစ်သက်လို့ စိတ်ဆင်းရဲမိကြောင်း စတဲ့ ငြီးတွားမှုတမ်းချင်းကို တစ်နေ့လုပ်မှ တစ်နေ့စားရတဲ့ အိမ်တစ်အိမ်မှာ ရင်ဖွင့်ပါတယ်တဲ့။ အခုလဲ နိုင်ငံခြားက သားအကြီး ပို့ပေးလိုက်တဲ့ ငွေသွားထုတ်ရဦးမှာမို့ သွားရမှာလဲ ဒုက္ခတစ်မျိုးပင်ဖြစ်ကြောင်း သီကာပတ်ကုံးနဲ့ အသိဆင်းရဲကြောင်းကို ဖွင့်အန်သွားလေရဲ့။ တကယ်တော့ အရှိသာပြည့်ပြီး အသိမပြည့်တဲ့ လူတစ်ယောက် အတွက် ဖြည့်ပေးစရာနေရာဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ လိုက်လေလေ ဝေးနေဦးမှာပါပဲ။ မရှိဆင်းရဲပေမယ့် အသိရှိတဲ့လူသားအတွက်ကတော့ မရှိတာကို သည်းခံခြင်းဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သလို ရောင့်ရဲမှုဆိုတဲ့အရာနဲ့ ဖြည့်တင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘဝကိုလဲ အေးချမ်းစွာ ဖြတ်သန်းနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို မရှိတာကို အသိနဲ့ ဖြည့်စွမ်းနိုင်တာကြောင့်ပါ။ ပြီးတော့ ဓမ္မအသိရှိနေတဲ့အတွက်လဲ နေစရာဆိုတာ ပြည့်နေတာပါပဲ။ အသိမရှိတဲ့ သန်းကြွယ်သူဌေးတစ်ယောက် အချိန်မရှိဘူး။ အချိန်မလောက်ဘူးလို့ ငြီးတွားနေတဲ့အချိန်မှာ သာမန် လက်လုပ်လက်စားတစ်ယောက်က ဘုရားသွား၊ ကျောင်းတက်၊ အလှူဝတ်က မပျက်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါဟာလဲ အသိရှိနေလို့ပါပဲ။

အရှိတန်ဖိုးထားသူအတွက် အချိန်ရှားနေချိန်မှာ အသိတန်ဖိုးထားသူအတွက် တော့ အချိန်တွေဟာ ပွားလာပါတယ်။ ပြီးတော့ ဖြည့်လို့မပြည့်နိုင်တဲ့ လောဘရဲ့အာရုံ အရှိတရားကို ဖြည့်နေမယ့်အစား ဖြည့်လို့ပြည့်နိုင်မယ့် ဓမ္မရဲ့အာရုံအသိကိုသာ ဖြည့်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဓမ္မအသိကို ဖြည့်ခြင်းဟာ လောကအရှိကိုလဲ ဖြည့်ပြီးသား ဖြစ်သွားလို့ပါပဲ။ မရှိဆင်းရဲသားအတွက် အသိနဲ့ဖြည့်လို့ ပြည့်ဝလာတဲ့ အချိန်မှာ အသိဆင်းရဲသားအတွက် ဖြည့်လို့ကတော့ ဘယ်တော့မှ ပြည့်နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ မွေးကတည်းက သေတဲ့အချိန်ထိ ဖြည့်လို့မပြည့်နိုင်တာဟာ အရှိပဲမဟုတ်ပါ

လား။ ဒါ့အပြင် ရှင်သန်တုန်းမှာ အရှိုဟာ လူသားကို အပူပေးနိုင်သလို ဒုက္ခကိုလဲ မွေးဖွားပေးနိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ပြည့်ခြင်းဆိုတဲ့စကားဟာ မသိဆင်းရဲသူရဲ့ အဘိဓာန် မှာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ အရှိဆင်းရဲသူရဲ့ အဘိဓာန်မှာပဲ ရှိနိုင်တာပါ။

မရှိဆင်းရဲနဲ့ ဘဝကိုဖြတ်သန်းရပေမယ့် အသိချမ်းသာနေတာမို့ ရှင်သန် တုန်းမှာလဲ ဘဝဟာ ပျော်ရွှင်စရာ၊ ကြည်နူးစရာတွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေမှာ ဖြစ်သလို အသိရှိတဲ့အတွက် အရှိတရားဟာလဲ အချိန်မရွေး ရလာနိုင်ပါတယ်။ နောက်ပြီး လောကကြီးက ထွက်ခွါသွားရတဲ့အချိန်မှာလဲ ကိုယ်ပိုင်တဲ့အသိကို ဆုပ်ကိုင်ကာ သွား နိုင်တာမို့ ဒုက္ခဆိုတာ အသိပြည့်သူအတွက် ပြောရမယ့်စကား မဟုတ်တော့ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် အသိဆင်းရဲနဲ့ အရှိကိုသာဦးစားပေးပြီး ဘဝကို ဖြတ်သန်းသွား သူများအတွက်ကတော့ နေလဲပူ သေလဲပူဖြစ်ပြီး ဘယ်တော့မှလဲ ပြည့်လာနိုင်စရာ မရှိတော့ပါဘူး။ အခုဘဝမှာ ရှိခဲ့တဲ့အရာများဟာလဲ အခုဘဝတစ်ခုစာသာ သုံးလို့ရမှာ ဖြစ်တာကြောင့် နောက်နောင်ဘဝတွေမှာလဲ ဖြည့်နေ၊ ရှာဖွေနေရဦးမှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဖြည့်လို့မပြည့်နိုင်တဲ့အရှိကို ဖြည့်မှာထက် ဖြည့်လို့ပြည့်နိုင်တဲ့အသိကိုသာ ဖြည့်ဖို့ ကြိုးစားသင့်ပါပြီ။ ရှင်သန်စဉ်ကာလမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးရမယ့် မေးခွန်းကတော့ ငါဟာ “မရှိဆင်းရဲသားလား၊ အသိဆင်းရဲသားလား” လို့ပါ။

ရှင်အင်္ဂုလိမာလ တမ်းချင်း

နေ့တစ်နေ့။ အဲဒီနေ့ဟာ ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထိ ပြည်သူပြည်သားများ အတွက် ထူးဆန်းတဲ့အရာများကို သယ်ဆောင်လာမယ့်နေ့ပါပဲ။ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်မှု တွေဟာ ဝမ်းနည်းမှု စိုးရိမ်မှုတွေနဲ့ တွဲဖက်မွေးဖွားလာတယ် ဆိုတာကို သာဝတ္ထိ ပြည်သူများ မသိနိုင်တဲ့နေ့။

သာဝတ္ထိမှာရှိတဲ့ လက်နက်၊ ရွှေငွေရတနာများ အလင်းရောင်တောက်ပတဲ့ နေ့တစ်နေ့မှာ မွေးဖွားလာသူက အဟိံသ (မညှင်းဆဲတတ်သူ၊ သနားတတ်သူ)။ ထူးဆန်းတဲ့အရာများ နိုင်ငံတော်မှာ ပေါ်ပေါက်လာတာကို မေးသူက ကောသလ မင်းကြီး။ ဖြေကြားသူ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား။ အဟိံသရဲ့ခမည်းတော်။ ဟောကြားချက်က အဟိံသ သူပုန်ဖြစ်မယ်တဲ့။ ကြားရတဲ့စကားက ရင်တုန်စရာ။ သူပုန်အဖြစ် တစ် ယောက်ထဲ လှည့်လည်မယ်ဆိုတဲ့ အပိုဟောကြားချက်လေးက ကြားရသူ ကောသလ မင်းကြီးအတွက် စိတ်ဖြေစရာ။ ကိုယ့်ရဲ့အကြံပေး ပညာရှိအမတ်ရဲ့ သားဖြစ်နေတော့ ပိုပြီး စိတ်လျှော့ရပြီပေါ့။

အချိန်ဆိုတာ လူသားတွေကို ဝါးမျှီဖို့ လောကမှာ ပေါ်နေတဲ့အရာတစ်ခု မဟုတ်ပါလား။ တီတီတာတာနဲ့ စကားပြောရင်း လူကြီးဖြစ်လာသူက အဟိံသ မင်းသားလေး။ မိဘရဲ့ချစ်ခြင်း၊ အများရဲ့ဂရုစိုက်မှု၊ မိတ်ဆွေများရဲ့ အားထားရာ ဖြစ်လာသူ။ သနားတတ်ခြင်း၊ နားလည်ပေးခြင်း၊ ကူညီတတ်ခြင်းနဲ့ ပညာပြည့်စုံခြင်းက အများရဲ့ အားကိုစရာ။ လောကရဲ့ ပညာဆိုတာ ပြည့်စုံတယ်ရယ်မရှိတော့ ပညာ

ဖြန့်ရာ တက္ကသိုလ်ပြည် ရောက်ရပြီပေါ့။ လိုတရသားတော်ဘဝမှ ပညာရှာ တပည့် ဘဝသို့ ရောက်သွားသူ။ လိုတရဘဝမှ လိုချင်တာကိုရအောင် ပညာရှာထွက်လာသူပါ။

သင်လိုက်တဲ့ပညာကို လွယ်ကူစွာနားလည်တဲ့ အဟိံသကို ဆရာက အချစ် ပိုရပြီ။ တစ်ဖက်မှာတော့ အသိမဲ့သူတပည့်များရဲ့ အမုန်းတရားများ အဟိံသပေါ်မှာ ကျရောက်လာရပြီ။ ဆရာအရေးပေးလွန်းတော့ အပေးခံရသူကို မကျေနပ်တာဟာ တပည့်လောကမှာ သဘာဝ တစ်ခုပဲလား။ ချီးမွမ်းမှုဟာ ကဲ့ရဲ့မှုနဲ့ အတူလိုက်ပါ လာတာပါပဲလေ။

တစ်ခါမှ နှစ်ခါ၊ နှစ်ခါမှ အများပြောလာတဲ့ အချိန်မှာတော့ ဆရာလဲ အဟိံသပေါ် သံသယဝင်လာရပြီ။ ဆရာကတော်အပေါ်မှာ ဝတ်ကျေလွန်းတာဟာလဲ ဆရာရဲ့ သံသယကို ပိုမိုခိုင်စေခဲ့တာပါ။ မကောင်းတဲ့အတွေးများဟာ မှန်ကန်တာကို မလုပ်စေတတ်။ အခုလဲ ချစ်စရာကောင်း၊ ပညာတော်၊ အလိုက်သိတတ်လွန်းတဲ့ တပည့်တစ်ယောက်ကို သံသယဆိုတဲ့ စကားတစ်ခုနဲ့ လမ်းမှားကို ရောက်စေမိပြီ။ အသိမပြည့်တဲ့ဆရာကို ပေါင်းမိတဲ့အချိန်မှာ တစ်ခါတစ်လေ အမှားလမ်းကို ပို့ပေး စေတတ်တယ်ဆိုတဲ့ သာဓကကို အများသိအောင် ချန်ထားခဲ့လေသလား။

ချစ်စရာကောင်း၊ သနားတတ်တဲ့ အဟိံသတစ်ယောက် လိုချင်မှု၊ တတ်ချင်မှု ကြောင့် ဆရာညွှန်ပြတဲ့လမ်းမှားကို အမှန်ထင်လေပြီ။ လက်ညှိုးတစ်ထောင်ပြည့်ရင် ဆရာမှာကျန်သေးတဲ့ ပညာများကို အကုန်သင်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ မက်လုံးက မလုပ် သင့်တာကိုလုပ်ဖို့ အားဆေးတစ်ခွက်ပါပဲ။ လူကိုသတ် လက်ညှိုးယူပြီး လည်ပင်းမှာ ပန်းကုံးလိုစွပ်ကာ လှည့်လည်နေတဲ့ အဟိံသကို အများက နာမည်အသစ်တစ်ခု ပေး လိုက်ပြီ။ အင်္ဂုလိမာလ တဲ့။ အရင်က လိုတာရခဲ့သူ အဟိံသ တစ်ယောက် အခု လိုချင်တာ မရတော့။ အရင်က လူချစ်လူခင် ပေါများခဲ့သူတစ်ယောက် အခုတော့ အထီးကျန် တစ်ကောင်ကြွက်။ အရင်က တော်လွန်းလို့ ချီးမွမ်းခံရသူတစ်ယောက် အခုတော့ တံထွေးခွက်မှာပက်လက်မြောရပြီ။ အရင်က ချမ်းသာတဲ့ ပညာရှိ အမတ်

သားတစ်ယောက်ဟာ အခုတော့ စားရမဲ့တဲ့ အခြေအနေ။ လောကဓံဆိုတာ လိုချင်၊
ဖြစ်ချင်သူများကို ပညာပေးတတ်တဲ့ သဘာဝတစ်ခုပါပဲလား။

လက်ညှိုးတစ်ထောင်ပြည့်ဖို့ တစ်ချောင်းသာ လိုတော့တဲ့အချိန်မှာ ဘာမဆို
လုပ်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေသူက အင်္ဂုလိမာလ။ အမေလာလဲ ဖြတ်မှာပဲ။ အဖေလာလဲ
ဖြတ်မှာပဲတဲ့။ အများပြည်သူရဲ့ အော်သံကို မခံနိုင်သူက ကောသလမင်းကြီး။ ပြည်သူ
ပြည်သားများရဲ့ မိဘ၊ သားသမီး၊ ဆွေမျိုးတွေဟာ အင်္ဂုလိမာလရဲ့လက်ချက်နဲ့ ဘဝ
ကူးခဲ့ကြရပြီကိုး။ ပြည်သူ့အသံဟာ အုပ်ချုပ်သူများကို ပြောင်းလဲစေတတ်ပါတယ်။
ညီဖွဲ့တော့လိုတာပေါ့။ အသိရှိ၊ ချစ်တတ်တဲ့ မိဘများဟာ သားသမီးပျက်စီးရမယ့်
အကြောင်းကို သိရက်နဲ့ မျက်နှာလွှဲခဲ့ပြစ် မလုပ်နိုင်ကြပါဘူး။ အခုလဲ သားတော်လေး
ဒုက္ခရောက်မယ့်အဖြစ်ကို ကြားပြီးကတည်းက အိပ်မပျော်၊ စားမဝင်ဖြစ်သူက မိခင်
ကြီးရယ်ပါ။ သားလေး သူ့ရဲ့လက်ကို ဖြတ်ချင်ရင် ဖြတ်ပါစေတော့။ အသိတရား
ရအောင် စကားလေးတစ်ခွန်းကိုတော့ ပြောခွင့်ရအောင် ကြိုးစားမယ်ဦးမယ်တဲ့။
ဖြည့်ခဲ့သူများ ပြည့်မယ့်အချိန်မှာ ဖြည့်ပေးမယ့်သူလဲ အဆင်သင့်။ ဘုရားရှင်ရဲ့
အသိဉာဏ်ထဲ ဝင်ရောက်လာသူက အဟိံသတဖြစ်လဲ အင်္ဂုလိမာလ။ ဘုရားနဲ့တွေ့ပြီး
အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲရမယ့်သူ။ သာသနာ့သမိုင်းမှာ တွင်ကျန်ရစ်မယ့်သူ။

သားတော်ကို အသိပေးဖို့ တောထဲဝင်လာတဲ့ အမေကိုတောင် သတိမပြုနိုင်
တာက အင်္ဂုလိမာလ။ ဒီနေ့ လက်ညှိုးတစ်ချောင်းသာရရင် လက်ညှိုးပေါင်း တစ်
ထောင်ပြည့်ပြီ။ လိုချင်တဲ့ ပညာကိုလဲ ရတော့မယ်။ အတွေးများနဲ့ ပျော်နေပြီ။ သားရေ
... သားရေ ... အဟိံသ။ လိုချင်မှု တဏှာ၊ တပ်မက်မှု အာသာ၊ နှစ်သက်မှု နန္ဒီ
ဖြစ်နေတဲ့ အင်္ဂုလိမာလမှာ အမေရဲ့အသံကို မကြားတော့ပြီ။ သူ့ရဲ့မျက်စိထဲမှာ
မြင်နေတာက အမေမဟုတ်၊ လူတစ်ယောက်ဆီကရနိုင်မယ့် လက်ညှိုး တစ်ချောင်း
ပါပဲ။ အရိယာလောင်း နောက်ဆုံးဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူများ ကြီးလေးတဲ့ကံ ကျူး
လွန်ခွင့် မရှိတော့တာဟာ ဖြည့်ခဲ့တဲ့ ပညာကြောင့်ပါ။ ဒါကြောင့်လဲ အမေနဲ့သားကြား
မှာ ပေါ်လာသူက ဗုဒ္ဓ။ နီးရာလူနောက်ကို လက်ညှိုးတစ်ချောင်းရဖို့ အပြေးကလေး

လိုက်လေသူက အင်္ဂုလိမာလ။ ပြေးရင်းနဲ့မော၊ မောလျက်နဲ့ပြေးသူ။ မမီတော့တဲ့အဆုံး ရပ်ပါတော့လို့ အော်ပြောရသူ။ ဗုဒ္ဓဘုရားပြောတဲ့ စကားက အရှင်းလေး။ ငါက ရပ်နေတာ၊ မင်းက ပြေးနေသူ တဲ့။ ဉာဏ်ကောင်းလွန်းတဲ့ အင်္ဂုလိမာလ တစ်ယောက် မျက်စိလည်ရပြီ။ ဘာတွေပြောနေပါလိမ့်။

တစ်ခါလောက် ရှင်းပြပါဦး။ ဆိုလိုချက်ကို သိချင်လို့ပါလို့ တောင်းပန်ရပြီ။ ငါက လောဘ လိုချင်မှုစတဲ့ ကိလေသာကိုကုန်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့သူမို့ ငါ့ရဲ့ ဘဝက ရပ်သွားပြီ။ မင်းက လောဘကိလေသာကို လောင်စာဖြည့်နေသူမို့ ပြေးနေသူ လေ ဆိုတဲ့ တိုတောင်းတဲ့စကားက ဖြည့်ခဲ့တဲ့ပညာကို နိုးစေလေပြီ။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ကို အရှင်ဘုရားရဲ့ တပည့်အဖြစ်လက်ခံကာ ကိလေသာကုန်ရာ တရား များ သင်ပေးပါလို့ ရှိကြိုးစွာ တောင်းပန်လာသူက အင်္ဂုလိမာလ။ လိုချင်မှု၊ တမ်းတမှု ကြောင့် ကြမ်းတမ်းလာတဲ့ လူကြမ်းကြီး အင်္ဂုလိမာလ တစ်ယောက် လိုချင်မှုကို လျှော့ လိုက်တဲ့အချိန်မှာတော့ နူးညံ့တဲ့ ဘုရားသားတော် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဒါပေမယ့် လုပ်ခဲ့တဲ့ အပြစ်က သူ့ကိုဒဏ်ခတ်လိုက်တယ်။ အဟိံသနာမည်ပျောက်ပြီး အင်္ဂုလိမာလ ဆိုတဲ့ နာမည်ဆိုးကြီးပဲ ကျန်ခဲ့တော့တယ်။ အရှိရှာဖွေသူအတွက်သာ နာမည် အရေးကြီး ပေမယ့် အသိရှာဖွေသူ တစ်ယောက်အတွက်တော့ နာမည်ဟာ အရေးမကြီးပါဘူး လေဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ ကျေနပ်စွာ အသိရှာဖွေနေသူက ရှင်အင်္ဂုလိ မာလ။

လူ့ဘဝတုန်းက လိုချင်လို့ မဟုတ်တာလုပ်ခဲ့မိတဲ့ ရှင်အင်္ဂုလိမာလတစ်ပါး ရဟန်း ဖြစ်လာချိန်မှာတော့ လိုတာ မရတော့ပါဘူး။ ကံရဲ့ ဒဏ်ခတ်မှုပါပဲ။ အရင်က တော်တယ်၊ တတ်တယ်လို့ ချီးမွမ်းခံခဲ့ရသူက အခုတော့ လူသတ်သမားကြီးလို့ ကဲ့ရဲ့ ခံချေပြီ။ အခြွေအရံပေါခဲ့တဲ့ မင်းသားတစ်ယောက် ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့အပြစ်ကြောင့် လူသိနည်းခဲ့ရပြီ။ မင်းသားဘဝနဲ့ နေစရာမရှား၊ စားစရာမရှားခဲ့တဲ့သူတစ်ယောက် အခုတော့ နေစရာမရှိ၊ စားစရာ မရှိဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ အော် . . . ကံဆိုတာ မျက်နှာမလိုက်ဘဲ ပေးတတ်ပါပေါ့လား။

ရဟန်းဘဝနဲ့ ဆွမ်းခံတဲ့အချိန်မှာ ဆွမ်းအစား တုတ်နဲ့ခဲအပြင် ဆဲသံကိုသာ အလျှူခံခဲ့ရသူက ရှင်အင်္ဂုလိမာလ ရယ်ပါ။ အဖြစ်အပျက်ကို မကြည့်ရက်သူက ဗုဒ္ဓဘုရား။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ရှင်အင်္ဂုလိမာလကို သစ္စာစကား၊ သစ္စာတရားများသင်ပေးရပြီ။ ချစ်နမ . . . အရိယာဇာတ်ဖြစ်တဲ့ ဘုရားရဲ့ သားတော်ဖြစ်တဲ့အချိန်ကစပြီး သတ္တဝါရဲ့ အသက်ကို စိတ်နဲ့တောင်သတ်တယ်လို့ မမှတ်မိတော့ပါ။ ဒီသစ္စာစကားကြောင့် ချစ်နမရဲ့ ကိုယ်ဝန်သည် လွယ်ကူစွာ မွေးဖွားနိုင်ပါစေဆိုတဲ့ သစ္စာစကားဟာ ရှင်အင်္ဂုလိမာလ အတွက် ဘဝတစ်ဆစ်ချိုးပါပဲ။ ကြုံခဲ့ရတဲ့နေ့မှာ မှန်ကန်စွာ အသုံးချနိုင်တဲ့ အခြေအနေက ရှင်အင်္ဂုလိမာလကို လိုတရစေတဲ့ ရွှေရောင်အချိန်များကို ပိုင်ဆိုင်စေခဲ့ပြီ။ ချီးမွမ်းသူများလို့ အခြေအရံပေါကာ ချမ်းသာလွန်းတဲ့အဖြစ်က ရှင်အင်္ဂုလိမာလကို တရားမှတ်ချိန်များ မရှိလောက်အောင်ပါဘဲ။ လူနဲ့ဝေးရာကို သွားပေမယ့် လူနဲ့နီးတဲ့အဖြစ်ကိုပဲ ကြုံတွေ့နေရပြီ။ ထိုင်တဲ့နေရာကိုတောင် ရေဆေးပြီးသုံးဆောင်ရင် မွေးဖွားလွယ်တယ် ဆိုတဲ့အဖြစ်က သက်သေတစ်ခုမို့ လူဆိုရင် မတွေ့ရဲအောင်တောင် ဖြစ်ရပြီ။ လောကရဲ့ သဘာဝဟာ ထူးဆန်းပေစွ။ မှားခဲ့တဲ့ အမှားများအတွက် တုတ်၊ ခဲဒဏ်ကို ခံခဲ့ရတဲ့ ရှင်အင်္ဂုလိမာလတစ်ပါး အသက်ရှည်ခွင့် မရခဲ့ပါဘူး။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး မကြာခင်မှာပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်ခဲ့ရသူပါ။

ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပေမယ့် ပူဇော်သူများ လွယ်ကူစွာ မွေးဖွားနိုင်စေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကောသလမင်းရဲ့ နန်းတော်တွင်းမှာ ရှင်အင်္ဂုလိမာလစေတီ တည်ရတဲ့အထိ။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား . . . လောကရဲ့သဘာဝဟာ လိုတာ ရတာမျိုးရှိသလို၊ မလိုချင်တာ ရတာလဲ ရှိပါရဲ့ဘုရား။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား . . . လောကရဲ့သဘာဝဟာ ချစ်ခင်သူ ပေါများတဲ့ အဖြစ်ကို ကြုံရသလို၊ ချစ်သူ ခင်သူမရှိလို့ တစ်ယောက်တည်း နေရတာမျိုးလဲ ရှိပါရဲ့ ဘုရား။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား . . . လောကရဲ့ သဘာဝဟာ ကောင်းတာ လုပ်မိတဲ့ အချိန်၊ ကောင်းတယ်လို့အထင်ခံ ရတဲ့အချိန်မှာ ချီးမွမ်းသူ ပေါသလို၊ မှားတာလုပ်မိတဲ့ အချိန် လူတွေက သဘောမတွေ့တဲ့အချိန်မှာ ကဲ့ရဲ့လဲ ခံရတတ်ပါရဲ့ဘုရား။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား . . . လောကရဲ့ သဘာဝဟာ သုခရှာဖွေတဲ့အခါ ဒုက္ခတွေ ကြုံတွေ့ရတတ်သလို၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်တဲ့အခါမှာ သုခအစစ်ကိုလဲ ခံစားရ ပါရဲ့ဘုရား။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား . . . ရှင်တော်မြတ်ဘုရားဟောကြားတဲ့ တရားတော် များဟာ ဘုရားတပည့်တော်အတွက် မှန်ကန်လွန်းလို့ နိဗ္ဗာန်ထိအောင် မှတ်သား ထိုက်တဲ့ တရားတော်များပါပဲဘုရား . . . ရယ်လို့ ရှင်အင်္ဂုလိမာလ ရင်ထဲမှာ တိုးတိုး လေး တမ်းချင်းဖွင့်နေမလား . . .

တကယ်တော့ လောကဓံဆိုတာ လူသားအားလုံးအတွက် ရှိနေတဲ့အရာတစ်ခု ပေမို့ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ အရိယာပုထုဇဉ်မရွေး တွေ့ကြုံရမယ့် သဘာဝ တစ်ခုပါပဲ။ ကြုံတွေ့လာတဲ့ ကောင်း၊ ဆိုး နှစ်တန် လောကဓံကို အမှန်တွေ့မြဲ စိတ်မှာ စွဲပြီး ကောင်းတာတွေ့ရင်လဲ ဝမ်းသာမှု မလွန်ဖို့၊ ဆိုးတာကြုံရင်လဲ ဝမ်းနည်းမှု မလွန်ဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတိပေးရင် မှန်ကန်တဲ့ အသိရအောင် ကြိုးစားနေဖို့ပါပဲလေ။

(လောကဓံနဲ့ တွေ့ကြုံရပေမယ့် တုန်လှုပ်မှုမရှိတော့တဲ့ အရိယာသံဃာအစစ် ရှင်အင်္ဂုလိမာလဇာတ်တော်ကို ခံစားပူဇော်ရင်း ရင်ထဲမှ လျှိုက်လှဲစွာ ကန်တော့လိုက် ပါ၏။ အသိရှာသူအားလုံး ကောင်းဆိုးနှစ်တန် လောကဓံ ကိုနားလည်ကာ အသိတရား များ ရှာဖွေနိုင်ကြပါစေ။)

သူ့စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ် ဖြစ်နေပြီလား

သတ္တလောကဆိုတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါများထဲမှာ လူသားဟာ အလုပ်အများဆုံးနဲ့ တူပါရဲ့။ လူနဲ့အနီးဆုံးသတ္တဝါတွေထဲက တိရစ္ဆာန်ကိုပဲကြည့်ဦး သူတို့မှာ နေစရာအတွက် ပူစရာမလိုသလို၊ စားစရာအတွက်လဲ ပူစရာမလိုပြန်ဘူး။ ဝတ်စရာအတွက်ဆိုရင် တွေးကို တွေးစရာမလိုတာပါ။ မကောင်းကျိုးကိုခံရတဲ့ သတ္တဝါတစ်ကောင်အနေနဲ့ အရှက်ဆိုတာမရှိမှတော့ အဝတ်ဆိုတာလဲ ဘယ်လိုပါမလဲ။ ဒါကြောင့်ပဲ ဘယ်တိရစ္ဆာန် ကြည့်ကြည့် အဝတ်မရှိကြတာလေ။ အဝတ်အစားမရှိလို့ အအေးပတ်ပြီးသေသွား လိမ့်မယ်လို့တော့ မထင်လိုက်ပါနဲ့။ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းနဲ့ ရေခဲပြင်မှာနေကြတဲ့ ပိုလာဘဲ ယား (Polar Bear) တွေ အဝတ်မဝတ်ဘဲ တစ်သက်လုံးနေနိုင်သွားတာကိုကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာ အကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးကို အသက်ထက်ဆုံး ခံစားသွားရတဲ့အဖြစ် ကြောင့်ပါပဲ။ ပြီးတော့ သူတို့အတွက် စားစရာလဲ လူတွေလို ပူစရာမလိုပြန်ဘူးလေ။ ဘာကြောင့်ဆို တိရစ္ဆာန်တွေအတွက် ဖန်တီးပေးထားတဲ့စားသောက်ဆိုင်ဆိုတာ ရှိမှ မရှိတာ။ ဗိုက်ဆာရင် သွားရှာ၊ ရှာရင် တွေ့မှာပဲလေ။ ဒါကြောင့် သူတို့က ပူစရာကို မလိုတာ။ ပူစရာလိုတယ်လို့ မထင်အောင်လဲ မောဟအားကြီးတဲ့ သတ္တဝါတွေကိုး။

ဒါပေမယ့် အသိရှိတယ်လို့ ခံယူထားတဲ့ လူသားတွေကတော့ အပူတွေများ နေဆဲပါပဲ။ စားစရာအတွက် ပူရတာကတစ်မျိုး၊ ဝတ်စရာအတွက် ပူစရာက တစ်ဖုံ၊ နေစရာအတွက် ကြောင့်ကြရတာက တစ်မျိုး။ ဒါလဲ ဖြစ်သင့်တာပါပဲ။ လူဆိုတာ အရှက်နဲ့ လူလုပ်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေမို့လား။ ဒါကြောင့်ပဲ ဝတ်စရာဆိုတာ လိုအပ်တယ်

လေ။ ပြီးတော့ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာရှိနေပြန်တော့ စားစရာနဲ့ နေစရာဟာ မရှိမဖြစ် နေရာမှာ ရောက်ရှိလာတာပေါ့။ မရှိတာကို ရှိအောင်ရှာဖွေရတာဟာ လူမှန်ရင် လုပ်ကိုလုပ်ရမယ့် အရာတစ်ခုပါပဲ။ လူဆိုတဲ့သတ္တဝါဟာ မရှိရင် မတရားလုပ်တတ် တယ်လေ။ ဒုစရိုက်ကို အသိရှိရန်နဲ့ ကျူးလွန်နေတဲ့သတ္တဝါဆိုလို့ လူသားပဲရှိတယ်လေ။ ဒါဟာ မရှိရင်မရဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို မီးမောင်းထိုးပြနေတာပါပဲ။ ခက်တာက စားစရာရှာလို့ စားစရာရလာတဲ့အခါ၊ ဝတ်စရာရှိလို့ ဝတ်လာရတဲ့အခါ၊ နေစရာရှိလို့ ပြည့်လာတဲ့အခါတွေမှာတောင် ရှိတယ်လို့ မထင်တာက ပြဿနာရယ်။ တကယ်တော့ လူတွေက ရှိချင်တာသက်သက်ကြောင့် ရှာနေတာမှ မဟုတ်တာ။ ပြည့်ချင်လို့ ရှာနေ ကြတာလေ။ လိုချင်မှုလောဘအာရုံကိုဖြည့်ပေးလို့ ပြည့်သွားတဲ့သူဆိုတာ ဩကာသ လောကမှာ မရှိပါဘူး။ အခုလဲ မရှိသလို၊ နောင်လဲ ရှိလာမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ရှိလာ ရလာတာနဲ့ ကျေနပ်ရောင့်ရဲရင် ဘဝက ထင်သလောက် ခက်ခဲမှာမဟုတ်ပေမယ့် ရတာထက် ပိုရချင်၊ ရှိတာထက် ပိုရှိချင်တဲ့စိတ်က လူတွေကို အပူထဲ တွန်းပို့သလို ဖြစ်သွားရတာပါ။

လိုချင်မှုများလာတဲ့ လူတစ်ယောက် လိုချင်တာရလာတဲ့အချိန်မှာ ထီမထင်တဲ့ စိတ်ကြီးတွေ ဝင်လာတတ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မာနဆိုတဲ့ မကောင်းတဲ့အရာတစ်ခု ဝင်လာ ဖို့အတွက် လမ်းစပေးလိုက်သလိုပါပဲ။ မရှိခင်က ငြိမ်တဲ့စိတ်၊ နူးညံ့တဲ့စိတ်တွေဟာ ရှိလာတဲ့အချိန်မှာ ပြောင်းလဲရင်း လှုပ်လာတတ်တဲ့သဘောပေါ့။ မသိမသာနဲ့ စိတ်တွေ ပြောင်းလဲလာတာကိုလဲ ကိုယ်တိုင် သတိမထားမိတတ်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့်လဲ ပတ် ဝန်းကျင်က ပြောတာပေါ့။ မာနကြီးသွားပြီလို့၊ ဘဝမေ့သွားပြီလို့လေ။

စိတ်ကိုညစ်နွမ်းစေမယ့် မာနဝင်လာရင် နောက်ထပ်လာမဲ့ မာနဆွေမျိုးတွေ က နောက်မှာတန်းစီနေတာရယ်။ အောင်မြင်သွားတဲ့သူတစ်ယောက်က ကျန်းတာကို လက်ခံဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ ပြီးတော့ ပတ်ဝန်းကျင်က သူ့ကို သူဌေးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားတော့ သူ့အတွက် ပိုရှိအောင်လုပ်ရတော့မှာလေ။ ရှိတာနဲ့ပဲ ကျေနပ်နေမယ်ဆိုရင် သူဌေးအဖြစ် လူတွေက ကြာကြာဘယ်လက်ခံတော့

မလဲ။ ဒါကို ကောင်းကောင်းသိသူက အရှိနောက်လိုက်နေသူ။ အရှိသိက္ခာဆိုတာ ကျစရာလားပေါ့။ ဘဝမှာ အားလုံးပြည့်စုံနေရင် မမှားဘူးလေ။ ပြီးတော့ မျက်နှာမငယ် ရတော့ဘူးလေ။ စားစရာရှိ၊ ဝတ်စရာပြည့်၊ နေစရာသိနေတဲ့ သူတစ်ယောက်မှာ အပိုလိုချင်လို့ ဖြစ်လာတဲ့စိတ်တွေပါ။ ကိုယ်ကကြိုးစားနေပေမယ့် ကိုယ့်ထက်သာသူနဲ့ တွေ့ပြန်တော့ စိတ်ထဲက သိပ်မကြည်ချင်ဘူး။ ကိုယ်ပဲရချင်တာ။ ကိုယ်ပဲ အောင် မြင်ချင်တာ။ ကိုယ့်ကိုပဲ အများက ဂရုစိုက်စေချင်တာ။ အခုတော့ ပတ်ဝန်းကျင်က သူထက် အများကို ပိုဂရုစိုက်နေပြီ။ သူဌေးကြီးကိုယ်တိုင်က သူထက်နေရာပိုပေးနေပြီ ဆိုတဲ့ အတွေးတွေနဲ့ နေ့နဲ့ညကို ဖြတ်သန်းနေရပြီ။ အရင်မရှိခင်၊ မပြည့်ခင်က မဖြစ် ဖူးတဲ့စိတ်တွေ အခုဖြစ်နေပြီ။ အရင်က သူများကို ဂရုမစိုက်တဲ့စိတ်တွေ အခုတော့ ဂရုစိုက်နေရပြီ။ ကိုယ့်နဲ့အတူ အလုပ်လုပ်ပြီး ကိုယ့်ထက်သာမယ်ထင်တဲ့သူကိုတော့ ကိုယ်သိတာကို မပေးချင်သလို၊ ကိုယ်ရှိတာကိုလဲ မရွယ်ချင်တော့ဘူး။ အရင်က အခေါ်အပြောရှိပေမယ့် အခုဆို တွေ့ရင်တောင် ခပ်ရှောင်ရှောင်ဖြစ်နေပြီ။ ဒါပေမယ့် စိတ်ထဲမှာတော့ သူ့အကြောင်းတွေကို တွေးမိဆဲ။ သူထက်သာအောင် ငါဘယ်လို လုပ်ရမလဲလို့ပေါ့။ ပိုရှိချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် နေ့အလင်းကိုလဲ ညအမှောင်လို ဖြတ်သန်း ခဲ့ရပြီ။ ကိုယ်တိုင် အထင်သေးမခံချင်(မာန) ဘူးလေ။ သူထက်တော့ နှာတဖြားသာမှ (ဣဿာ)။ ငါသိတာကို သူ့ကိုပြောလိုက်ရင် သူက ငါ့ထက်သာသွားမှာပေါ့ (မစ္ဆရိယ) ဆိုတဲ့ အတွေးက လူတွေနဲ့ ပိုပေးစေသလို သူငယ်ချင်းတွေနဲ့နေရင်း အထီးကျန်သလို ဖြစ်စေပါတယ်။ သူများထက် ငါပဲသာရမယ်ဆိုတဲ့ (အတ္တ)အတွေးက သူ့ကို ပိုအထီး ကျန်စေတယ်ဆိုတာ လူတွေသတိမထားမိလို့။ ဒါက အောင်မြင်လာသူအတွက်။

ပုံမှန်ရှင်သန်သူတွေလဲ သူများလောက်အဆင်မပြေရင်နေ သူများအောက် တော့ မကျချင်တာအမှန်။ ဒါကြောင့် ကြိုးစားရတာပဲ။ အောက်မကျချင် (မာန) တော့ အထက်ရအောင် (ဣဿာ) လုပ်ရမှာပေါ့။ ဒါကြောင့် အလုပ်ကို လုံးဝနောက် ကျမခံနိုင်ဘူး။ သူများထက် အမြန်ရောက်အောင် ဘတ်စ်ကားဂိတ်ဆိုလဲ မြန်မြန် လျှောက်ရ၊ MRT ဆိုလဲ တိုးဝှေ့ရတယ်လေ။ ဒီလိုမှမလုပ်ရင် အလုပ်ကို အချိန်မီ

ဘယ်ရောက်မလဲဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာကို ဖုံးလွှမ်းထားတတ်တဲ့ အဖြစ် တစ်ခုက နောက်မှာ အရိပ်မည်းလိုရှိနေတာကို သတိမထားမိကြ။ ဒီကြားထဲ အထင်သေးတတ်၊ ကြားတတ်တဲ့သူတွေနဲ့ ပေါင်းရဖော်ရရင် သူလိုကြားတတ်အောင် လုပ်ရတာလဲအမော။ ထားစရာမရှိဘူးဆိုရင်တောင် ကြားစရာလေးတော့ရှိမှ ဆိုတဲ့ (မာန) အတွေးလဲ ကြီးကြားကြီးကြား ဝင်လာတတ်တာကိုး။ အနည်းဆုံး သူ့လောက် တော့ သုံးနိုင်မှဖြစ်မယ်လေ။ လူဆိုတော့ အဆင့်အတန်းရှိရမှာပေါ့။ မှန်ကန်တဲ့အတွေး တစ်ခုလားလို့ မတွေးနိုင်ပေမယ့် ဒီလိုပဲ ရှင်သန်ရင်း အသက်တွေရလာရောပေါ့။ အသက်က အတွေ့အကြုံကိုရစေတော့ ပြုစရာမရှိဘူးဆိုရင်တောင် အတွေ့အကြုံက သူထက်သာတယ်လို့ အလိုလိုပြောမိပြီးသား။ တောင်းမှာအကွပ် လူမှာအဝတ်ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း အဝတ်အစားတွေကိုလဲ ရလာတဲ့လစာနဲ့စုနေရတာ အခုဆို ပီရီအပြည့်။ ကြားဖို့ထည့်ထားတာမဟုတ်ပေမယ့် ကြုံရင်တော့ ကြားမိရက်သား။ စားစရာဆိုလဲ ဒါမျိုးကို မစားတတ်ပါဘူးလို့ ပြောမိနေပြီ။ နေစရာဆိုလဲ ဒါကြီးနဲ့ အိပ်ရမှာလားလို့ ရွေးချယ်မိနေပြန်ရော။ အရင်က ရှိတာဝတ်၊ ရတာစား၊ ဖြစ်သလိုနေတတ်ခဲ့ပေမယ့် ပတ်ဝန်းကျင်က သင်ပေးလိုက်တဲ့အတွက် ခေတ်မီတယ်ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခုအတွက် ကိုယ့်ရဲ့စိတ်တွေ၊ အတွေးတွေ၊ အမူအယာတွေ ပြောင်းလဲမှန်းမသိ ပြောင်းလဲခဲ့ရပြီ။ ကိုယ့်ထက်သာတဲ့သူနဲ့ အပြင်သွားရမယ်ဆိုရင် အဝတ်အစားရွေးရတာလဲ အခါခါ ပိုက်ဆံအိပ်ကြည့်ရတာလဲ အမော။ ဪ... ဘဝရဲ့ အနှစ်သာရဆိုတာ သူများ ကြိုက်ဖို့အတွက် သဘောကျဖို့အတွက် ကိုယ့်ဘဝကို ပြုပြင်ပြီးနေရပါလား။ တကယ် တော့ ကိုယ်စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်အတိုင်းရှိတာကို ဝအောင်စား၊ ရတာကို လှအောင် ဝတ်ပြီး နားစရာနေရာရှိရင် လုံလောက်ပြီမို့လား။ အခုတော့ လူ့အဆင့်အတန်း မီအောင်ဆိုပြီး တက္ကသိုလ်မှာ ဘွဲ့တွေယူရ၊ နိုင်ငံခြားမှာကျောင်းပြန်တက်ရနဲ့ အလုပ် ရှုပ်တဲ့ကြားထဲက အပိုတွေကို ထပ်လုပ်နေရပြီ။ အများကောင်းကျိုးအတွက် ငါတက် တယ်ဆိုတဲ့ အတွေးထက် အများထက် အစစအရာရာသာရမယ်ဆိုတဲ့အတွေး(မာန) က အများရှိကြမှာပါ။

တကယ်တော့ ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ကြသူအားလုံး အေးချမ်းစွာ နေချင်ကြသူ ချည်းပါပဲ။ တိရစ္ဆာန်ပဲဖြစ်နေပါစေ။ အတွေးကတော့ အတူတူပါပဲ။ စားစရာရှိခဲ့ရင် ဗိုက်အတွက် မပူရတော့သလို၊ ဝတ်စရာရှိရင် အလှအတွက်လဲ ပူစရာမလိုတော့ဘူး လေ။ နေစရာရှိရင်တော့ ဘဝအတွက် လုံလောက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အပိုလိုချင်၊ အပိုရချင်၊ သူများထက်သာချင်တဲ့စိတ်က ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ ကိုယ့်ဘဝနဲ့ ကိုယ့် ခန္ဓာကိုယ်ကို သူများအကြောင်းတွေးရင်း ဘဝကိုဖြတ်သန်းနေရပေါ့။ အားလုံးရဲ့ သွားရာလမ်းဟာ မပြောလဲသိနေပေမယ့် နေတုန်းခဏမှာတော့ အဆင့်အတန်းရှိချင် တယ်ဆိုတဲ့ အတွေးက သူ့စိတ်နဲ့ကိုယ့်ကိုယ် ဖြစ်စေတာပါပဲ။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသာ ပိုင် ဆိုင်ထားရတာ အဆင့်အတန်းရှိရမယ်ဆိုတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်ကတော့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျန်ခဲ့ပြီ။ ဒါဆို သူ့စိတ်နဲ့ကိုယ့်ကိုယ်ဖြစ်မှတော့ ဒီဘဝမှာ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ကို ထားခဲ့ပြီး သူ့စိတ်အတိုင်း (ဝိသမလောဘ၊ အတ္တ- ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ၊ ခိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ မောဟ) ဘဝကူးရတော့မှာပဲ။ ဒီဘဝမှာအောင်မြင်တယ်လို့ အများကသတ်မှတ်ကြပေမယ့် နောက်ဘဝကျရင် ရှုံးတယ်လို့ ကံကသတ်မှတ်ပေးမယ့် အဖြစ်မျိုးပါလား။

သူ့စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်အဖြစ် ဘဝနေ့ရက်ကိုဖြတ်သန်းလာတာ ကြာပါရော လား။ အသိပေးသူသာမရှိခဲ့ရင် ဆက်သွားပြီး အရှုံးနဲ့ ကြုံရတော့မယ့်အဖြစ်ရယ်။ ရှိတာကိုစား၊ ရတာကိုဝတ်၊ ဖြစ်တာနဲ့နေရလို့ အများကရှုံးသူအဖြစ် သတ်မှတ်ချင် သတ်မှတ်ကြပါတော့။ ကံတရားက အရှုံးသမားအဖြစ် မသတ်မှတ်ရလေအောင် ကိုယ့် စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ဖြစ်အောင်နေမှပါလေ။

စာဖတ်သူများလဲ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ ကိုယ့်ကိုသာဖြစ်ကြပါစေလို့ . . . . .

(အတ္တဒီပါ ဘိက္ခဝေ အတ္တသရဏာ၊ အနညသရဏာ၊ ဓမ္မဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မသရဏာ၊ အနညသရဏာ= ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာကိုးကွယ်ရာ၊ တရားသည်သာ အားထားရာ တရား တော်ကို ရေးဖွဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။)

သတိရဲ့ရဲ့လား

အမြဲလိုလို သတိရနေတတ်တာ လူသားရဲ့ သဘာဝပဲလား မပြောတတ်။ မိဘကို သတိရတယ်၊ သားသမီးကို သတိရတယ်။ ဆွေမျိုးသားချင်း အသိမိတ်ဆွေကို သတိရတယ် စသည်ဖြင့်ပေါ့။ သတိရမှုနဲ့ ကင်းလို့မရတာလဲ လူသားပဲ ဖြစ်မယ်ထင် ပါရဲ့။ သွားလေရာ လူသားရှိရာမှာ ကြားနေရတဲ့ စကားတစ်ခုပေါ့။ ဒါလဲ လောက သဘာဝနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် မှားစရာမရှိပါဘူးလေ။ သဘာဝဟာ သဘာဝပဲပေါ့။

ဒါပေမယ့် သဘာဝကို ဓမ္မနဲ့ ညှိလိုက်ရင် ကွဲလွဲချက်လေးတွေ ရှိနေပြန်ပါတယ်။ သဘာဝနဲ့ ဓမ္မညှိနိုင်ရင်တော့ အကောင်းဆုံးပါပဲလို့ သူတော်ကောင်းများရဲ့ စကားကို ပြန်ကြားယောင်မိတယ်။ ဘာကြောင့် သဘာဝဟာ တခါတလေမှာ ဓမ္မနဲ့ မညီရပါလိမ့်။

လောကသဘာဝအရ မိဘ စသည်ကို သတိရတာဟာ မဆန်းသလို သတိ မရတတ်သူကိုလဲ စိမ်းကားသူကြီးလို့ သမုတ်တတ်ကြပါတယ်။ မိဘ စသည်ကို သတိရ တတ်သူနဲ့ တွေ့ရရင်လဲ အားကျတတ်ပါတယ်။ သူက မိဘကို သိပ်သတိရတတ်တာ၊ သူ့စိတ်ထဲမှာ သတိရမှုတွေနဲ့ ပြည့်နေတာလို့လေ။ ဒါကို ဓမ္မနဲ့ ညှိကြည့်လိုက်တော့ မိဘစသည်ကို သတိရတာဟာ ကောင်းတဲ့သတိမဟုတ်ဘဲ အကောင်းအဆိုးနဲ့ ဒွန် တွဲကာ ယှဉ်နေတဲ့ သညာပါတဲ့။ သညာဆိုတာ မှတ်သားမှုတစ်ခုသက်သက်ပါ။ ဒါက အမေ ဒါက အဖေလို့ လူတွေရဲ့ သတ်မှတ်ချက်အရ မှတ်သားမှုကြောင့်သာ အမေ

စတဲ့ မှတ်သားမှုဟာ ခေါင်းထဲမှာ နေရာယူထားတာပါ။ မကောင်းတာနဲ့လဲ အတူဖြစ် တတ်တဲ့ မှတ်သားမှုဟာ မကောင်းတဲ့အရာနဲ့တွဲမိရင် မကောင်းကျိုးကိုဖြစ်စေတတ် ပါတယ်။ မိဘစသည်ကို အမှတ်ရနေမှုဟာ တွေ့လိုက်ရရင် ပျော်မိလို့ (အသိနဲ့ ပျော်သည်ကို မဆိုလို့) လောဘဝင်လာတတ်ပါတယ်။ ဒါက ငါ့အမေ စသည်ဖြင့် မရှိကို အရှိထင်တာ ဟာလဲ ဒိဋ္ဌိဖြစ်စေပါတယ်။ လောကမှာ ငါ့အမေလောက် . . . စသည်ဖြင့် ကြွားဝါမှုကိုပါဖြစ်စေရင် ဒါဟာ မာနဝင်နေပါပြီ။ သံသရာမှာ လည်ပတ် စေတဲ့ ထွက်ခွင့်မပေးတတ်တဲ့ ဒီလောဘ (တဏှာ) မာန၊ ဒိဋ္ဌိများကို ပပဉ္စ (သံသရာ ချဲ့တတ်တဲ့တရား) တရားလို့ခေါ်ပါတယ်။

အသိလွဲပြီးမှတ်သားမိတာကို သတိရတာပါလို့ ထင်မိတာဟာ ပပဉ္စတရားကို ပိုးမွှေးသလို မွှေးမိတာကြောင့် သွားရမယ့်လမ်းကတော့ မဖြောင့်တော့ပါဘူး။ အတိ အကျပြောရရင် အပါယ်လေးဘုံပါပဲ။ တွေ့ချင်တဲ့အချိန်မှာ တွေ့ခွင့်မရလို့ စိတ်ဓာတ် ကျတာ၊ အဆင်မပြေပျံ့မလားလို့ စိတ်ပူတာဟာ ဒေါသကိုပါ ဖြစ်ခွင့်ပေးနေတာမို့ ဒါဟာ သတိရတာမဟုတ်ဘဲ အမှတ်ရနေတာ သက်သက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ တလွဲဖြစ်စေ တတ်တဲ့ အမှတ်ရမှုတစ်ခုကို သတိရမှုနဲ့ အစားထိုးနိုင်ပါတယ်။ သတိဆိုတာ စိတ် ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်စေတဲ့ ဓမ္မသဘာဝမို့ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ မိဘ၊ ဆရာ၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများရဲ့ ကောင်းဂုဏ်လေးကို သတိရလိုက်ပါ။ ဒါဟာ စိတ်ကြည်နူးမှုကို ဖြစ် စေတာမို့ သတိရတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ စိတ်ကြည်နူးမှုကို ပါဠိမှာ သောမနဿ လို့သုံးသလို ဂုဏ်ကိုသတိရမှုကိုလဲ ဉာဏ်လို့သုံးပါတယ်။ အလိုလို သတိရနေတာ ကိုတော့ အသင်္ခါရိက ပါတဲ့။ ဒါဟာ ကောင်းစိတ်ထဲမှာ အဆင့်မြင့်စိတ်တစ်မျိုးပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပါတ်သက်သူများရဲ့ ကောင်းဂုဏ်ကို သတိရမှုသာ အကောင်းဆုံးမို့လို့ သတိရတာဟာ ကောင်းပါတယ်။

သတိရမှုထဲမှာ အကောင်းဆုံးကတော့ ကိလေသာကင်းစင်တဲ့ ဘုရားရှင်ရယ်၊ ကိလေသာကင်းစင်အောင် လုပ်ပေးနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဓမ္မရယ်၊ ပြီးတော့ ဓမ္မကိုဆောင်

လမ်းမှန်ကိုပြပေးနိုင်တဲ့ သံဃာတို့ကို သတိရခြင်းပါ။ ဒီသုံးပါးကို နဂါးလောက၊ လူ့
လောက၊ နတ်လောက၊ ဗြဟ္မာလောကမှာတောင် တွေ့ဖို့ခက်ခဲတာကြောင့် ရတနာလို့
တောင် သမုတ်ထားပါတယ်။ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ ရတနာထဲမှာ အတုမရှိတဲ့ ရတနာသုံးပါး
ပေါ့။ ဒီရတနာသုံးပါးကိုသာ အမြဲသတိရနေတယ်ဆိုရင်တော့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာ
နုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ ဆိုတဲ့ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများတာပဲဖြစ်တာကြောင့်
အပါယ်ကို လုံးဝလုံးဝ မလားရတော့ပါဘူး။ အသိသာထင်ပွားလိုက်မယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်
ထိပါ ရောက်စေနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟောကြား တရားများထဲမှာ ရတနာသုံးပါး ကိုး
ကွယ်ဆည်းကပ် သတိမပြတ်ရနေမိတာကြောင့် တစ်အသချေနဲ့ကမ္ဘာတစ်သိန်း အပါယ်
မလားဘဲ နိဗ္ဗာန်ဝင်စံရတဲ့ သရဏဂမနိယမထေရ်ဆိုတာ အထင်အရှားရှိပါတယ်။
ဒါဟာ သတိရမှု မှန်ကန်ခဲ့လို့ပါ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် အောင့်မေ့အမှတ်
ရမှုသညာကို ပယ်ခွါပြီး ကောင်းရာကိုလားစေမယ့်ဂုဏ်ကို ပွားစေတဲ့သတိကို ဆောင်
ထားမိလို့ပါ။ သတိရတတ်သွားလို့ပါ။

မကောင်းတာ ရောက်လာမှာကြောက်ကြတဲ့ လူသားများအနေနဲ့ သတိရမှု
မှန်ကန်ဖို့ တကယ်လိုအပ်ပါတယ်။ မှန်ကန်သွားရင် ပြန်ခံရဖို့ဆိုတာ မမြင်ရတာကြောင့်
သတိရလိုက်ပါ။ အမှတ်မရပါနဲ့ လို့ပြောပါရစေ။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မှာကြား
တာက အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ = အမြဲသတိရပါတဲ့။ ကောင်းတာကို ပြောတာပါ။
စာဖတ်သူများကို မေးလိုက်ချင်ပါတယ် . . . . . သတိရရဲ့လားလို့။

အရက်အခ တိရစ္ဆာန်က

အရှက်နဲ့အသက်ရှင်သန်ကြတာဟာ လူသားတွေပါ။ မကောင်းတာကိုလုပ်၊ ပြော၊ တွေးရမှာကို ကိုယ်တိုင်ရှက်တယ်ဆိုရင် ဟီရီဆိုတဲ့တရားရှိလို့။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဂရုစိုက်ပြီး မကောင်းတာကို ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မလုပ်ဖြစ်အောင် စောင့်ထိန်းကြတာဟာ ဩတ္တပ္ပရှိလို့။ ဒီတရားနှစ်ပါးကို လောကပါလ = သတ္တလောက၊ ဩကာသလောကကို စောင့်ရှောက်တဲ့တရားလို့ ဗုဒ္ဓဘုရား မိန့်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ဟီရီ၊ ဩတ္တပ္ပသာမရှိတော့ ဘူးဆိုရင် လောကကြီးကိုမစောင့်ရှောက်နိုင်တော့လို့ လူသားများဟာ လူသားနဲ့မတူ တော့တဲ့ ဘဝနဲ့အခြေအနေကို ပိုင်ဆိုင်ရပါတော့တယ်။ လောကကြီးပျက်စီးရတာဟာ အခြားသတ္တဝါတွေကြောင့်မဟုတ်ဘဲ သက်ရှိသတ္တဝါထဲမှာ အသိအပြည့်ဆုံးလို့ မှတ်ယူ ခံထားရတဲ့ လူသားကြောင့်ပါပဲ။ သက်တမ်း (၈၀၀) ထောင်လောက်က စတင်ခဲ့တဲ့ ဒုစရိုက်များဟာ လူသားရဲ့ သက်တမ်း (၁၀၀) မှာ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါး ပြည့်နေခဲ့ပါပြီ။ ဒုစရိုက် (၁၀)ပါးလုံးကို အလွယ်တကူဖြစ်စေတာကတော့ အရက်နဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ပါပဲ။

ခေတ်မီတယ်ဆိုတဲ့အတွေးနဲ့ လူတွေကို ဖျက်ဆီးနေတာဟာ အရက်နဲ့ မူးယစ် ဆေးဝါးလို့ပြောရင် လွန်မယ်မထင်ပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်များကဆို အရက် သောက်သုံးသူ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများကို လူအရာမသွင်းခဲ့ကြပေမယ့် နောက် ရောက်လာတဲ့ ဆယ်စုနှစ်များမှာတော့ အရက်နဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲကြအောင် ဘီယာကြော်ငြာနဲ့ စတင်လိုက်တဲ့အချိန်ကစပြီး ပေါ်ပေါ်ထင်ထင်သုံးစွဲရင်း လူအရာဝင်

အောင် မီဒီယာနဲ့ လှည့်စားခဲ့ရတော့တာပါပဲ။ လောကဓာတ်ပညာတတ်လာတဲ့ လူတွေက စီးပွားရေးအကြောင်းပြပြီး ပါတီတွေ၊ ဟိုတယ်တွေမှာ အဝင်သက်သာစေတဲ့ အရက်နဲ့ ဝိုင်များကိုသောက်သုံးရင်း ခေတ်မီတယ်လို့ ထင်နေကြတဲ့အချိန်မှာ အသိမဲ့ပြီး အလုပ်ရှာခက်တဲ့ လူတန်းစားများကတော့ ပင်ပန်းတယ်၊ အဆင်မပြေဘူး စတဲ့ ဆင်ခြေတွေနဲ့ အရက်ကြမ်းကိုသောက်ရင်း ဘဝကို စတေးနေကြလေရဲ့။ အဓိကကတော့ စီးပွားရေးနာမည်ခံပြီး ပေါ်တင်ရောင်းခွင့်ပေးလိုက်တာက လူသားတွေကို အရှက်၊ အကြောက်ကင်းအောင် လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတာပါ။ ဒုစရိုက်များစွာကို မွေးဖွားပေးပြီး လူသားတွေကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့အရက်နဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ ဘယ်တုန်းကပေါ်ခဲ့တာလဲ ဘယ်သူတွေက စတင်ဖော်ထုတ်သူလဲဆိုတာကို ဗုဒ္ဓရဲ့ ပိဋကတ်တော်မှာ ဒီလိုလေး တွေ့ရပါတယ်။ တစ်ချက်လောက် ဝဲ့ကြည့်လိုက်ပါဦး။

ဘုရားရှင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့အချိန် ဝိသာခါကျောင်း အစ်မကြီးရဲ့ အသိမိတ်ဆွေ အမျိုးသမီး အယောက် (၅၀၀)တို့ဟာ ပွဲလမ်းသဘင်သွားရင်း အရက်ကြမ်းများသောက်သုံးပြီး ဝိသာခါကျောင်းအစ်မနဲ့ အတူဘုရားရှင်ဆီ သွားကြပါသတဲ့။ မူးနေတဲ့မိတ်ဆွေမများကို သောတာပန်ကျောင်းအစ်မ ဝိသာခါကြီး အပြစ်တစ်ချက်မှမပြောဘဲ ကျောင်းတော်အရောက် ခေါ်သွားနိုင်တာကိုတော့ ချီးကျူးစရာ။ ဘုရားဆီရောက်နေကြပေမယ့် အမူးသမားရဲ့ထုံးစံ ဘုရားဆိုတာ နှလုံးသားထဲ ဘယ်ရှိပါလိမ့်မလဲ။ မရူး၊ မမူးခင်ကသာ ဘုရား၊ ဘုရားရယ်လို့ ပါးစပ်ဖျားမှာရှိကြတာရယ်။ မူးလာ၊ ရူးလာတော့ အရူးတွေရဲ့အမူအယာအတိုင်းပေါ့။ ဘုရားရှင်ရှေ့မှာ သီဆို၊ ကခုန်ကြပေါ့။ ဒါကိုသိတဲ့ဘုရားရှင်က အမူးသမ (မူးနေတဲ့ အမျိုးသမီးများ)တွေ ကြောက်လန့်လာအောင် ညိုတဲ့ရောင်ခြည်တော်ကိုလွှတ်တဲ့အခါ သေဘေးကြောက်ကြတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ အမူးပြေကြပါရော။ အမူးသမားသေမှာတော့ အကြောက်သားရယ်။ တန်ခိုးရှင်ဟာ ဘုရားရှင်မှန်းသိတဲ့အချိန် ဘုရားရှင်က တရားဟောလိုက်တော့ အမူးသမတွေအားလုံး သောတာပန်တည်ပါရော။ တော်သေးတာပေါ့။ သူတော်ကောင်းမ ဝိသာခါကျောင်းအစ်မ၊ တရားဟောနိုင်သူ ဘုရားရှင်နဲ့တွေ့ပြီး

သူတို့ကိုယ်တိုင် တရားရရာ၊ ရကြောင်း အထောက်အပံ့ကောင်းတွေကို လုပ်ခဲ့လို့။ တကယ်လို့များ . . . မပြည့်တဲ့ကျောင်းတကာ၊ အမှန်ကိုမဟောနိုင်တဲ့ဆရာ၊ တရားရကြောင်း အထောက်အပံ့မရှိသူနဲ့သာ တွေ့ခဲ့ကြမယ်ဆိုရင် . . . မတွေးဝံ့စရာ။ အမူးသမတွေ သောတာပန်တည်ပြီးနောက် ဝိသာခါကျောင်းအစ်မကြီးက ဘုရားရှင်ကို လျှောက်တင်ပါတယ်။ အရှင်ဘုရား အရှက်အကြောက်ကင်းစေတဲ့ ဒီလို အရက်သောက်ခြင်း အစဉ်အလာဟာ ဘယ်တုန်းကစခဲ့ပါသလဲတဲ့။ မေးသူရှိတော့ ဘုရားရှင်လဲ ဖြေရပြီပေါ့။

အတိတ်မှာ အရိပ်တွေအမြဲရှိနေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအရိပ်တွေဟာ အတိတ်ရဲ့ သမိုင်းတွေပါပဲ။ အရက်မှာလဲ အတိတ်ရဲ့သမိုင်းတွေရှိခဲ့ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ကာလများစွာဆီက ဗာရဏသီပြည်မှာ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်တဲ့အခါ သူရာနာမည်ပိုင်ရှင်မုဆိုးတစ်ယောက် ဆင်စွယ်နဲ့ စာမရီသားမြီး စတာကို ရှာဖွေဖို့ ဟိမဝန္တာထွက်သွားပါတယ်။ ဟိမဝန္တာရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်ရဲ့ လူတစ်ရပ်လောက်ရှိတဲ့ သစ်ခွကြားမှာ အိုးကြီးလောက်ရှိတဲ့ အခေါင်းတစ်ခုရှိပါသတဲ့။ မိုးရွာတဲ့အခါ မိုးရေအပြည့်နဲ့ပေါ့။ သစ်ပင်ကြီးကို ဝန်းရံနေတဲ့ အခြားအပင်များကတော့ သဖန်းခါး၊ ရှစ်ရှား၊ ငရုပ်ချိုစတဲ့အပင်တွေပါ။ အသီးတွေဟာ လေတိုက်တဲ့အချိန်၊ မုည့်တဲ့အချိန်မှာ သစ်ပင်ကြီးရဲ့ အခေါင်းထဲကျသလို အနီးမှာရှိတဲ့ သလေးခင်းမှ သလေးဆန်တွေကို ငှက်တွေကချီပြီး သစ်ခွကြားစားရင်းနဲ့ သစ်ခေါင်းထဲကျတာပဲပေါ့။ သစ်ခေါင်းထဲမှာရှိတဲ့ ရေဟာ နေပူနဲ့ကျက်လို့ အနီရောင်ပေါက်နေပါသတဲ့။ နွေအခါ ကျေးငှက်တွေ ရေဆာလို့ သစ်ခေါင်းထဲကရေကို သောက်မိလို့ မူးပြီး အောက်ပြုတ်ကျကုန်တာပေါ့။ ခဏလောက် အိပ်ပျော်မူးယစ်ပြီး တွန်မြူးကာ ထပျံကြတယ်။ မျောက်တွေလဲ ငှက်တွေလို သောက်မိပြီး မူးလိုက်၊ လဲလိုက်၊ အမူးပြေ ပြန်သောက်လိုက်နဲ့ လည်နေတာပေါ့။

သစ်ပင်ခြေရင်းရောက်လာတဲ့ မုဆိုးတွေတဲ့အခါ သစ်ခေါင်းထဲမှာရှိတဲ့ရေဟာ အဆိပ်တော့မဖြစ်လောက်ဘူး။ အဆိပ်ဆိုရင် တစ်ခါတည်းသေမှာ။ အခုတော့ ထပျံတယ်ဆိုကတည်းက ထူးတော့ထူးတယ်ဆိုပြီး ကိုယ်တိုင်စမ်းကြည့်တဲ့အခါ သူလဲ မူး

တာပေါ့။ အသားစားချင်လို့ သစ်ပင်နားမှူးနေတဲ့ ငှက်တွေသတ်ပြီး အမြည်းလုပ်လိုက်
သောက်လိုက်နဲ့ ပွဲကျနေရော။ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်လောက်နေပြီး သစ်ပင်အနားမှာနေတဲ့
ဝရုဏာရသေ့ကိုပါ ဆက်ကပ်တာပေါ့။ သူ့ရာမုဆိုးရော ဝရုဏာရသေ့ပါ မှူးရူးတဲ့အဖြစ်
ရောက်ရော။ ဒီလိုနဲ့ အဲဒီအရည်ဟာ သူ့ရာဆိုတဲ့နာမည် ဝရုဏာဆိုတဲ့နာမည်ရတယ်
ဆိုပါတော့။ မကောင်းသူတွေဟာ ကိုယ်ပဲ မကောင်းတာကို လုပ်တာမဟုတ်ပါဘူး။
အများကိုပါ ဆွယ်မိတာလေ။ ပစ္စန္ဒရစ်ကလူရော၊ မင်းကိုပါ ဆွယ်ပြီးတိုက်တဲ့အတွက်
အားလုံးထက်ပိုကြိုက်တာက မင်းကြီးဆိုတော့ မင်းကြီးတမ်းတတဲ့အခါ အလွယ်တကူ
ရအောင် သဘာဝအရက်မှ ချက်အရက်ဖြစ်ပြောင်းရတော့တာပေါ့။ ပါဝင်တာတွေက
တော့ တောထဲတွေ့ခဲ့တဲ့အတိုင်း ရောစပ်ချက်ကြတာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ အရက်ကြိုက်သူတွေ
များလာတယ်။ အရက်သောက်သူများလာတော့ မြို့ရွာတွေ ပျက်စီးကုန်ရော။ အလုပ်
မလုပ်ဘဲ မှူးနေကြသလို မှူးလာတဲ့အခါ ရန်ဖြစ်ကြမှတော့ မြို့ရွာပျက်ပြီလေ။ အရက်
ကြောင့် မြို့ကြီးသုံးမြို့ ပျက်စီးသွားပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်ရောက်ကြရောတဲ့။ မင်းလုပ်
အုပ်ချုပ်နေသူက သဗ္ဗမိတ္တမင်းကြီး။

သဗ္ဗမိတ္တမင်းကြီးရဲ့ အထောက်အပံ့နဲ့ အရက်အိုးကြီးငါးရာကို ချက်လုပ်ကြ
ပါတယ်။ ချက်ပြီးသွားတဲ့အရက်တွေကို ကြွက်တွေမဖျက်ဆီးရအောင် ကြောင်တွေကို
အစောင့်ချထားပါသတဲ့။ နေပူလာတဲ့အတွက် ကြောင်တွေလဲ ရေဆာလို့ အိုးမှ ဝေ
ကျနေတဲ့အရက်ကို လျက်မိလို့ မှူးပြီးအိပ်ပျော်ကြကုန်ရော။ မှူးယစ်နေတဲ့ကြောင်တွေ
ကို ကြွက်တွေက ကြောင်ရဲ့နှုတ်သီး၊ အမြီးတွေကို ကိုက်သွားတာကို အမတ်တွေမြင်
တော့ အရက်သောက်မိလို့ ကြောင်တွေသေကုန်ကြောင်း မင်းကြီးကို လျှောက်တင်
တာပေါ့။ ဘုရင်လဲ အဆိပ်တွေကို ပြုလုပ်ပေးရမလားဆိုပြီး စိတ်ဆိုးဆိုးနဲ့ သူ့ရာမုဆိုးနဲ့
ဝရုဏာရသေ့ကို ခေါင်းဖြတ်သတ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ လူ့မိုက်တို့ သွားရာလမ်းအတိုင်းပေါ့။
အရက်အိုးတွေကိုလဲ ရိုက်ခွဲခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မသေတဲ့ကြောင်တွေ အမှူး
ပြေလို့ ထပြေးတာကိုတွေ့ရတဲ့ အမတ်တွေရဲ့လျှောက်ကြားချက်ဟာ ဘုရင်ကို တွေဝေ
သွားစေသလို အဆိပ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုပါ သိလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ အရက်ပြန်ချက်ဖို့

အမိန့်ကပေးပြီးသား။ အာဏာရှင်ဆိုတော့လဲ မှားမှား မှန်မှန် ကြိုက်ရင် ချက်ချင်း လုပ်ခိုင်းတတ်တာလား။ ဒီဘုရင်ကြီးသာ အရက်ကြိုက်သွားလို့ကတော့ အားလုံးပျက်စီး မှာကို ကြိုမြင်တဲ့သိကြားလဲ နတ်ပြည်မှာမနေနိုင်တော့ဘူး။ လူ့ပြည်ကို အပြေးကလေး ရောက်လာရပါရော့လား။

ပုဏ္ဏားအယောင်ဆောင်ထားတဲ့ သိကြားမင်းဟာ လက်ပေါ်မှာ အရက်အိုး တစ်လုံးကိုတင်ပြီး မင်းကြီးကို အကျိုး၊ အဆိုး အကောင်းကို လျှောက်တင်ပါတယ်။ အရှင်မင်းကြီး ဒီအိုးဟာ ထောပတ်အိုးလဲမဟုတ်ပါဘူး။ ပျားရည်အိုးလဲမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအရက်အိုးရဲ့ အပြစ်တွေဟာ အမြောက်အမြားရှိတဲ့အတွက် နားထောင်ပေးတော်မူ ပါလို့ စကားစလိုက်ပါတယ်။

- ၁။ မင်းကြီး ဒီအရက်ကို သောက်ရင် လှမ်းလိုက်တိုင်း လဲနိုင်ပါတယ်။ ထွင်း၊ ကမ်းစတဲ့ အရပ်အတွင်းသို့ လဲကျနိုင်ပါတယ်။ မစားသင့်တာကိုလဲ စားမိ တတ်ပါတယ်။
- ၂။ အရက်သောက်မိသူဟာ စိတ်ကိုမနိုင်တော့တဲ့အတွက် မြက်ကိုစားတဲ့ နွားနဲ့ တူပါတယ်။ ကိုးကွယ်သူမရှိဘဲ လှည့်လည်ပြီး သီချင်းဆို၊ ကခုန်တတ်ပါတယ်။
- ၃။ အရက်သောက်တဲ့သူဟာ အဝတ်မကပ်ဘဲ မြို့၊ ရွာတွေမှာ သွားလာပြီး တွေ့ကရာ အိပ်တတ်ပါတယ်။
- ၄။ အရက်သောက်မိတဲ့အချိန်ကစလို့ တုန်တုန်ရီရီနဲ့ သစ်သားနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ အရုပ်လို ကတတ်ပါတယ်။
- ၅။ အရက်သောက်တဲ့အတွက် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ သတ်ပုတ်ညှင်းဆဲခြင်း၊ စည်းစိမ် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့လဲ ရောက်တတ်ပါတယ်။

- ၆။ အရက်သောက်ပြီးရင် လှုပ်အလယ်မှာ မပြောသင့်တဲ့ စကားကိုပြောတတ်သလို၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ အန်ဖန်ကြားမှာ အိပ်ရတတ်ပါတယ်။
- ၇။ အရက်မူးလာရင် ဘယ်သူမှ လူမထင်ဘူးရယ်လို့ အော်ဟစ်ပြီး နေတတ်ပါတယ်။
- ၈။ အရက်မူးလာရင် ဒေါသထွက်တတ်ပါတယ်။ ကုန်းတိုက်တဲ့စကားလဲ ပြောတတ်ပါတယ်။
- ၉။ အရက်သောက်တဲ့အတွက် လူပြည်မှာ ပြည့်စုံတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာရှိတဲ့သူတွေတောင် အမျိုးပြတ်အောင် လုပ်နိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။
- ၁၀။ အရက်သောက်သူတွေ မွဲသွားအောင်လဲ လုပ်တတ်ပါတယ်။
- ၁၁။ အရက်မူးလာရင် မိဘတွေကိုလဲ ဆဲတတ်ပါတယ်။ အမျိုးတော်တဲ့ အမျိုးသမီးများကိုတောင် ကိလေသာနဲ့ ပြစ်မှားတတ်ပါတယ်။
- ၁၂။ အရက်မူးလာရင် အိမ်က ကိုယ်မယားကိုတောင် ဆဲဆိုအပြစ်ရှာတတ်ပြီး အိမ်ဖော်တွေကိုလဲ ပြစ်မှားတတ်ပါတယ်။
- ၁၃။ အရက်မူးလာရင် ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတော်ကောင်းများကို ဆဲရေးအပြစ်ပြောတဲ့အပြင်၊ သတ်ပုတ်ညှင်းဆဲတဲ့အတွက် အပါယ်သို့လဲ ရောက်ရပါတယ်။
- ၁၄။ အရက်မူးလာတဲ့အခါ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ကို မစောင့်စည်းဘဲ မကောင်းမှုဒုစရိုက်ကို လုပ်မိတဲ့အတွက် ငရဲသို့လဲ ကျရောက်ရပါတယ်။
- ၁၅။ မူးလာတဲ့အခါ မုသားလဲ ပြောတတ်ပါတယ်။
- ၁၆။ အရက်မူးတဲ့အခါ လုပ်သင့်တာတွေကို မလုပ်ဘဲ မေ့လျော့တတ်ပါတယ်။

- ၁၇။ အရက် သောက်မိပြီဆိုရင် လောကပညာတတ်ပဲ ဖြစ်နေပါစေ အရှက်၊ အကြောက်ကင်းပြီး စကားတွေ အများကြီးပြောတတ်ပါတယ်။
- ၁၈။ အရက်မူးလာရင် ဝက်တွေလိုပဲ မအိပ်သင့်တဲ့ အမျိုးယုတ်သူနဲ့ အိပ်မိတတ်သလို၊ ကဲ့ရဲ့မှုကိုလဲ ခံရတတ်ပါတယ်။
- ၁၉။ အရက်မူးတဲ့သူဟာ ခေါင်းငိုက်စိုက်ပြီး နွားလိုအိပ်ရပါတယ်။
- ၂၀။ အရက်သောက်မိတဲ့အတွက် အဏ္ဏဝေဏ္ဏသား မင်းညီနောင်တစ်ကျိပ်ဟာ အချင်းချင်းရိုက်နှက်ကြသလို၊ မိတ်ဆွေအချင်းချင်း၊ ချစ်သူအချင်းချင်း ရန်ဖြစ် ရိုက်နှက်တတ်ပါတယ်။
- ၂၁။ အရက်သောက်မိတဲ့ အသုရာတွေဟာ သားမယားနဲ့တကွ တာဝတိံသာကနေ လျောကျပြီး ဆင်းရဲတဲ့နတ်တွေဖြစ်ရပါတယ်။

ဒီလို အပြစ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဒီအရက်အိုးကိုယူပြီး အရှင်မင်းကြီး သုံးဆောင်တော်မူပါရယ်လို့ သိကြားမင်းက အတုန်အစဉ်ပြောပြလိုက်တဲ့အခါ အရက်ရဲ့အပြစ်ကို သိသွားတဲ့မင်းကြီးဟာ အရက်အိုးတွေကို ခွဲပစ်လိုက်ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုလုပ်ရင်း နတ်ပြည်ကိုရောက်ရတဲ့အကြောင်း နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ အရက်အစ တိရစ္ဆာန်က (ကုမ္ဘဇာတ်တော်)ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်ကို ဘုရားရှင်ဟောကြားပါတယ်။

တကယ်တော့ အလုပ်ရှုပ်လွန်းလို့ အတွေးများတဲ့လူသားတွေဟာ အရှုပ်ထဲမှာ ရှင်းအောင်နေရမှာပါ။ အခုတော့ အရှုပ်ကို ရှင်းချင်လို့ဆိုတဲ့ လွဲမှားတဲ့အတွေးနဲ့ အရှုပ်ကို အရှုပ်နဲ့ရှင်းမိပြီးသား ဖြစ်သွားတဲ့အချိန်မှာ အမှားတွေကို ကျူးလွန်ပြီးသား ဖြစ်နေတတ်ရော။ ကောင်းနေတဲ့စိတ်ကိုပြောင်းအောင် အရက်ထည့်သူဟာ ရူးနေလို့ပဲ ဆိုတဲ့ ဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ စကားကိုလဲ နားထဲသွဲသွဲပြန်ကြားမိရဲ့။ ဆိုးကျိုး အမြောက်အမြားနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ အရက်နဲ့မူးယစ်ဆေးဝါးကို သုံးစွဲတတ်သူတစ်ယောက်

ကောင်းရာရောက်ဖို့တော့ လုံးဝမမြင်ပါဘူး။ လက်ရှိကောင်းနေတဲ့ စိတ်ကိုတောင် ချက်ချင်းပြောင်း လဲစေနိုင်စွမ်းဟာ အရက်နဲ့မူးယစ်ဆေးဝါးမှာ ရှိနေတယ်မို့လား။

လူသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ မိသားစု၊ ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းကို ငဲ့ကြည့်ပြီး အသိဦးစားပေးရင်း မကောင်းတဲ့ အရက်နဲ့မူးယစ်ဆေးဝါးကို ရှောင်လိုက်တာနဲ့တင် မဇ္ဇပါနာစ သံယမော = မူးယစ်စေတတ်တဲ့ အရက်မူးယစ်ဆေးဝါးကို မသုံးခြင်းဟာ မင်္ဂလာတစ်ပါးရယ်လို့ ဟောခဲ့တဲ့တရားတော်ကို စောင့်ထိန်းပြီးသားဖြစ်တာမို့ မင်္ဂလာ အပေါင်း ခညောင်းသူတစ်ယောက် အလိုလိုဖြစ်နေပါပြီ။ ကောင်းတဲ့မနက်ခင်း၊ နေ့ခင်း၊ ညအချိန်များကို ပိုင်ဆိုင်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ခေတ်မီတယ်ဆိုတဲ့အတွေးကို ဖျောက်ပြီး လက်တွေ့ကျတဲ့အသိကိုသာ ဦးစားပေးလိုက်ပါ။ ဒါဆို ကိုယ်တိုင်ကောင်းခြင်း မင်္ဂလာ အပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့လူသား ဖြစ်သွားပါပြီ။

တကယ်တော့ လူသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ တိရစ္ဆာန်ကစခဲ့တဲ့ အဖြစ်တစ်ခုကို လက်ခံလိုက်လုပ်စရာမလိုပါဘူးလေ။ လူကို တန်ဖိုးထားပြီး မိဘ၊ မိသားစုနဲ့ လူသား ကိုချစ်တဲ့ လူသားစစ်တယ်ဆိုရင်ပေါ့။

(ငါးရာငါးဆယ်နိပါတ်တော်လာ တိသနိပါတ် ကုမ္ဘဇာတ်တော်ကို ရေးဖွဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏)

ကြင်နာသူရဲ့ ကမ်းလက်ကို မလှမ်းရက်တော့ပါ

လူဆိုတာ မွေးလာကတည်းက မျှော်လင့်ချက် ကိုယ်စီရှိတတ်ကြပါတယ်။ ဘာကိုမှ မမျှော်လင့်တော့ပါဘူးလို့ ပြောနေသူတောင် မသိမသာ မျှော်နေမိတတ်တာလား။ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါတုန်းက ပညာမတတ်မှာစိုးလို့ မိဘတွေက ကျောင်းတော်ကြီးဆီပို့ကြပါတယ်။ ရောက်စက အငိုနဲ့စပြီး ပျင်းချောက်ချောက်ရယ်လို့ ထင်ခဲ့ရတဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးဟာ သဘာဝရဲ့အလှ၊ သူငယ်ချင်းများရဲ့ ကမ်းလက်၊ ဆရာတွေရဲ့ အပြုံးတွေကြောင့် ကျောင်းနေပျော်၍ စာတော်သူဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ အတန်းတိုင်း အကျမရှိ အောင်မြင်မှုကိုသာ ဆုပ်ကိုင်ခွင့်ရပြန်တော့ ပိုလို့ ကျေနပ်ရပြီပေါ့။ အခြေခံပညာမှ အထက်တန်း၊ အထက်တန်းမှ တက္ကသိုလ်ရောက်လို့ ဘွဲ့တွေတောင်ရခဲ့ပေါ့။ ကျေနပ်မှုနဲ့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့အတွက် အချိန်တွေ ကုန်မှန်းမသိ။ ၁၄ နှစ်ဆိုတဲ့ အချိန်ဟာ နည်းမှမနည်းပဲ။

အချိန်တန်လို့ ကျောင်းတော်ကြီးကို နှုတ်ဆက်ရပြန်တော့ စိတ်ထဲမကောင်းချင်။ ဘဝအတွက် အတတ်ပညာတွေကိုပေးလိုက်တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီး၊ အသိပညာတွေကို ကမ်းပေးတဲ့ ဆရာတွေကို မျက်ကွယ်ပြုရမယ်ဆိုတော့ နှလုံးသားက ခံနိုင်ရည်မရှိခဲ့။ အစက မတက်ချင်၊ မရောက်ချင်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးဟာ လှပတဲ့ သဘာဝ၊ နူးညံ့တဲ့အပြုံးနဲ့ ကြိုဆိုသူတွေကြောင့် ခွဲခွါရခက်ပြီ။ ဒါပေမယ့် နေခွင့်ဆိုတာ အကန့်အသတ်နဲ့မို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့နေရာမှာ မသွားချင်ဘူးပြောလဲ ရမှမရပဲလေ။

ကျောင်းနေပျော်လို့ စာတော်ခဲ့သူ ဖြစ်ပေမယ့် ဘဝရှင်သန်မှုအတွက် အလုပ်
ဆိုတာရှိမှ ဖြစ်မှာမို့လား။ လခကောင်းပြီး တင့်တယ်တဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို ရချင်လို့
သင်တန်းတွေ ဆက်တက်နေရပြီ။ မိဘတွေရဲ့ ထောက်ပံ့မှုကတော့ ရပ်မသွားခဲ့ပါဘူး။
သွားနေတဲ့ကား ရပ်မှာစိုးလို့ ဆီထည့်ပေးနေသလို မငြီးမငြူ အပြုံးနဲ့ ပေးဆပ်ရင်း
ကျေနပ်နေသူများဟာ မိဘဖြစ်သလို၊ ဘဝလမ်းတဝက်မှာ ရပ်သွားမှာစိုးလို့ စိတ်ပူ
နေတာလဲ မိဘများပါပဲ။

ရက်တွေဆိုတာ နှစ်အဖြစ်ပြောင်းလဲသွားတဲ့အချိန်မှာ အတတ်လဲစုံပြီလေ။
အလုပ်ထဲရောက်တော့လဲ လခကောင်း၊ အလုပ်အဆင်ပြေဆိုတော့ ကျေနပ်ရပြီပေါ့။
ဒီလိုအဆင်ပြေစေဖို့ ကျောင်းတက်၊ သင်တန်းတက်ရင်း အချိန်တွေ ယူခဲ့ရတာ များ
သားလား။ အခုဆို ဆယ်ကျော်သက်မဟုတ်တော့။ အလုပ်က အဆင်ပြေပြီး လခ
ကောင်းတော့ အဆင်မပြေမှုတွေ ရောက်လာမှာစိုးလို့ ကြိုးစားရတာလဲ နေ့ရော၊
ညပါပေါ့။ အိပ်မပျော်တဲ့ ညတွေရှိသလို စားမဝင်တဲ့ နေ့တွေလဲကြုံရပြီ။ ဘဝအတွေ့
အကြုံအတွက် ပညာတွေကို အချိန်ပေးသင်ခဲ့ပေမယ့် အရှုံးနဲ့ ကြုံမှာကို ကြောက်တဲ့
စိတ်ကတော့ ရှိနေဆဲ။ အရှုံးဆိုတာ လက်ခံရမယ့်အရာတစ်ခုရယ်လို့ တွေးမထားဘူး
လေ။ ဒါကြောင့် ပိုပင်ပန်းရတာပေါ့။ ပင်ပန်းတာလဲ ခဏပါပဲလေ။ ပေးတဲ့လခနဲ့
ချီးမွမ်းတဲ့အသံကိုကြားရတော့ ပင်ပန်းတာတွေ ကြက်ပျောက် ငှက်ပျောက် ပျောက်
ပြီပေါ့။ ရလာတဲ့ လခနဲ့ မိဘတွေကို ကျေးဇူးဆပ်လို့ရတယ်ဆိုတဲ့ အတွေးက ရင်ကို
သိမ့်ခနဲကျေနပ်စေတယ်လေ။ ဟုတ်တာပေါ့။ မိဘပေးတဲ့ အတတ်ပညာနဲ့ ရှင်သန်
နေတာဆိုတော့ ပြန်ပေးရတာ ကျေနပ်စရာပါ။

လူဆိုတာ တစ်ယောက်ထဲ နေတတ်တဲ့ သတ္တဝါမဟုတ်လေတော့ အပေါင်း
အဖော်ကို မက်မိတာပေါ့။ ကိုယ့်အပေါ် ဂရုစိုက်သူတွေ၊ အလေးပေးသူတွေဆို ပိုခင်
ရသေး။ သူတို့လိုအပ်တာတွေကို တွေးနေတတ်သလို အဆင်မပြေတာများကို ဖြေရှင်း
ပေးဖို့လဲ အဆင်သင့်။ သူတို့ ကိုယ့်အပေါ်ကောင်းတယ်လေဆိုတဲ့ အတွေးက ဒီလို
ဖြစ်နေစေတာပါပဲ။ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းဆိုတာ ယောကျ်ားလေးသက်သက်

မဟုတ်၊ အရောင်စုံတဲ့ ပန်းခင်းထဲ လမ်းလျှောက်ရသလို သဘာဝမတူသူတွေကိုလဲ တွေ့ရတာပေါ့။ သဘာဝမတူလူသားများအတွက် အဆွဲဆောင်ဆုံးအာရုံဆိုတာ အမျိုးသားများအတွက်တော့ အမျိုးသမီးများပါတဲ့။ အမျိုးသမီးများအတွက်တော့ အမျိုးသားများပေါ့။ အခုလဲ အသိမိတ်ဆွေ အမြောက်အမြားထဲက အလိုက်သိတတ်လွန်းတဲ့ သူ့ကို သဘောကျနေမိပြီ။

သူနဲ့တွေ့ရင် ရင်ခုန်သံမမှန်တာလဲ ကိုယ်သာအသိ။ နှလုံးရောဂါမဟုတ်တဲ့ နှလုံးရောဂါဖြစ်နေပြီထင်ရဲ့။ သေချာတာကတော့ သူရှိရင် ပျော်ရွှင်နေရတာပါပဲ။ သူရှိရင် ဝမ်းသာ၊ သူ့အပြုံးတွေ့ရင် ကြည်နူး၊ သူကူရင် ကျေနပ်၊ သူနဲ့အတူ သွားရုစားရရင် သဘောကျသည်လေ။ အရင်က တစ်ယောက်ထဲ နေရတုန်းက ဘာမှမဖြစ်ပေမယ့် အခုတော့ အတွေးထဲကို သူခဏခဏလာနေတာမို့ မနေတတ်တော့။ နောက်ဆုံးတော့ . . . ။ လူသားထဲက လူသားဖြစ်လေတော့ အများလိုပဲ အတူနေဖြစ်ပြီလေ။ အတူနေရတဲ့ နေ့ရက်တွေမှာလဲ သူချက်တဲ့ အစားအစာ၊ သူ့ရဲ့အပြုအစုတွေက မရိုးနိုင်အောင်ပဲဆိုတော့ ဘဝဟာပြည့်စုံလှပါတယ်။ ပန်းခင်းတဲ့လမ်း၊ လသာတဲ့ ညဆိုတာ သူနဲ့ အတူနေရတဲ့အချိန်တွေကို တင်စားခဲ့သလား မပြောတတ်။

ပညာလဲစုံ၊ အလုပ်လဲရှိ၊ ကြင်ယာလဲပြည့်တဲ့အချိန်မှာ နောက်တစ်ခုလိုအပ်နေပြန်တာကတော့ အိမ်ရဲ့ ဆည်းလည်းသံလေးပါပဲ။ တစ်ယောက်ထဲနေရတုန်းက အထီးကျန်သလိုခံစားရပေမယ့် သူနဲ့အတူနေရတော့ ပြည့်စုံသလိုရှိခဲ့ပါတယ်။ အချိန်တွေကြာလာတာနဲ့အမျှ ဆည်းလည်းသံလေးကို တမ်းတမိပြန်တော့ ဘဝဟာ ခြောက်သွေ့သလိုခံစားရပြန်ရော။ ဟော . . . တမ်းတမှုကိုဖြည့်ပေးမယ့်သူ ရောက်လာပါပြီ။ သူကတော့ သားလေးပေါ့။ ဘဝက အထီးမကျန်တော့သလို ခြောက်သွေ့သွေ့လဲ မရှိတော့ပါဘူး။ ရုံးအလုပ်၊ အိမ်အလုပ်တွေနဲ့ ရှုပ်နေတဲ့ကြားထဲ သားရဲ့ ဝေယျာဝစ္စ အပိုထပ်လုပ်ရတာတောင် အပြုံးမပျက်။ ပင်ပန်းလာသမျှ အိမ်ရောက်တော့ ကြင်သူ မျက်နှာနဲ့ သားရဲ့ တီတီတာတာ စကားများက သက်သာစေခဲ့တယ်လေ။ ဘဝဟာ ပြောသလောက်ပျင်းစရာ မကောင်းပါဘူး။ အခုဆို ပျင်းချိန်တောင်မရတော့ဘူးလေ။

အရင်က ပင်ပန်းလို့ စောစောအိပ်တတ်တဲ့အကျင့်ရှိပေမယ့် အခုတော့ ဆည်းလည်း သံလေးကြောင့် ညအိပ်ယာဝင်နောက်ကျခဲ့ပြီ။

ဒါပေမယ့် ပျော်ပါတယ်။ ကိုယ့် ကိုပျော်စေ၊ နှစ်သက်စေတဲ့အရာတွေအတွက် ကိုယ်ပေးဆပ်ရတာပဲလေ။ ကျေနပ်တာပေါ့။ အချိန်တွေ လူကို ဝါးမျိုလာလိုက်တာ ကျောင်းသားဘဝမှ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်ရှင်ဘဝမှ အိမ်ထောင်ရှင်၊ အိမ်ထောင်ရှင် ဘဝကိုရောက်တော့ သားအဖြစ်မှ အဖဖြစ်သွားရပြီ။ ရာထူးတစ်ခု တိုးတက်သွား တာတောင် မသိလိုက်ရအောင် အချိန်တွေက ကုန်မြန်လိုက်တာ။ မိဘတွေလဲ သားကို ချီးမြှင့် အဘိုး အဘွားဆိုတဲ့ ရာထူး အလိုလိုတက်သွားပါရော ရာထူးမက်သူတွေဟာ ပေးတဲ့ရာထူးဖြစ်ဖြစ်၊ ရတဲ့ရာထူးဖြစ်ဖြစ် ကျေနပ်စွာခံယူတတ်တာပဲလေ။ အရင် လူပျိုဘဝတုန်းက အိမ်ထောင်ရှိလားမေးရင် ကသိကအောက်ဖြစ်တတ်တဲ့စိတ်ဟာ သူနဲ့ရပြီးတဲ့ချိန်ကစပြီး မဖြူတော့။ လူပျိုဘဝတုန်းက ကလေးအဖေထင်ခံရမှာ သေ မတတ်ကြောက်ခဲ့တဲ့စိတ်တွေလဲ သားလေးရလာပြီးတဲ့အချိန်ကစပြီး ကြောက်စိတ် တွေပြေပျောက်သွားရပြီ။ ဘယ်တော့ မြေးချီရမလဲ ဆိုတဲ့ နောက်တက်မယ့် ရာထူး ကိုပါ မသိမသာ မျှော်မိနေပြီလေ။

ပညာရှာတဲ့အချိန်တုန်းက နေမကောင်းဖြစ်ဖူးပါတယ် မိဘတွေရဲ့ ပြုစုယုယ မှုကောင်းတဲ့အတွက် နေမကောင်းခြင်းဆိုတာကို အဓိပ္ပါယ်မဖွင့်ဆိုတတ်ခဲ့ဘူး။ စီးပွား ရှာတဲ့အချိန်မှာ ကျန်းမာရေးမကောင်းဖြစ်တော့ စိတ်ကသိကအောက် ဖြစ်တာတော့ အမှန်။ နောက်တော့ ကိုယ်တိုင်ကျန်းမာရေးမကောင်းတာမပြောနဲ့ သူ့နေမကောင်း ဖြစ်တာကိုတောင် လက်မခံချင်။ သားလေး နေမကောင်းဖြစ်တော့ နေလို့ ထိုင်လို့ကို မရ။ လက်မခံချင်တဲ့စိတ်တွေ သွေးထဲ လှည့်ပတ်နေပေမယ့် အသိမရှိဘဲ လက်ခံခဲ့ ရတယ်။ အသက်နဲ့ အတွေ့အကြုံက စကားပြောတယ်ပဲ ဆိုရမလား မသိ။ ဘဝမှာ ရစရာ အသိတွေပြည့်နေတာကို သတိထားမိစပြုလာပြီ။

သင်ထားတဲ့ ပညာနဲ့ ဆေးကုရမယ်ဆိုတဲ့အသိကြောင့် နာကျင်တာကို ဆရာဝန်ပင့်ပြီး ရလာတဲ့ ဥစ္စာကိုပေးရင် ကုစားနိုင်ခဲ့ပေမယ့် အသက်ရလို့ အိုလာတာကိုတော့ ဘာနဲ့ မှ ကုစားလို့မရခဲ့။ တတ်ထားတဲ့ ပညာလဲ မကူနိုင်၊ ရှာထားတဲ့ ဥစ္စာနဲ့လဲ မကူနိုင် တာကတော့ အိုခြင်းတရားပါပဲ။ တရားကို စိတ်ဝင်စားစပြုမိတဲ့အချိန်ကစပြီး အသိ တွေက တဖြေးဖြေးနဲ့ တွေးတတ်အောင် သင်ပေးနေပြီ။ အိုခြင်းတရားကို ကုစားလို့ မရဘူးဆိုရင် သေခြင်းတရားကိုရော . . . . . ရယ်လို့ နောက်ထပ်ရလာနိုင်တဲ့ ရာထူးတစ်ခုအတွက် တွေးမိပြီ။ ဘယ်အချိန်မြေးရမလဲလို့ အဘိုးအဖြစ်တိုးလာမယ့် ရာ ထူးအတွက် မျှော်မိတုန်းက ကျေနပ်ခဲ့တဲ့စိတ်တွေ အခု ဘယ်အချိန်သေရမလဲလို့ တွေးမိတဲ့အခါ တိုးလာမယ့်ရာထူးအတွက် မအီမသာဖြစ်ရသလို အဆင်သင့်ဖြစ်မနေ တာကိုလဲ သတိထားမိခဲ့တယ်။

အချိန်တွေပေးပြီး သင်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးက ပညာ၊ အရွယ်နဲ့လဲပြီး ပေးဆပ်ခဲ့တဲ့ စီးပွားရေး ဥစ္စာ၊ ဘဝနဲ့လဲပြီး ယူခဲ့ရတဲ့ မတူညီတဲ့ သူ၊ အသက်နဲ့လဲပြီး ချစ်ခဲ့ရတဲ့သား။ အရာအားလုံးဟာ ကိုယ့်အတွက် ဘာဆိုဘာမှ ကူပေးနိုင်စွမ်း မရှိ ဘူးလေ။ ရှာတုန်းက သာခဲ့ပေမယ့် ရလာတဲ့အခါ နာရပြီ။ သာခြင်း နာခြင်းဆိုတာကို မတွေးချင်ပေမယ့် နာရေး သာရေးနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အတွက် အသိ ရှိမှ ဖြစ်တော့မယ်။ နာစရာအားလုံးဟာ သာစရာနဲ့ ဖုံးကွယ်ထားတယ်ဆိုတာကို အသိရလာတဲ့အချိန်မှာ ဘာကိုမှမတမ်းတချင်တော့။ ကြင်သူကို မချစ်ချင်လို့ မဟုတ် ပါဘူး။ ခင်သူကိုလဲ ကျင့်ဖို့ စိတ်မကူးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် . . . . . ချစ်သူကို စွန့်မှ အပြစ်ယူရတဲ့ ဘဝက လွတ်မယ်ဆိုရင်တော့ အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ရမှာပါပဲ။ စွန့်လွှတ် လိုက်တဲ့အတွက် ရလာမယ့်အသိဟာလဲ ချစ်သူတွေ အတွက်ဆိုတာကို သိစေချင် ပါတယ်။

ငါ့ကို မချစ်ပါနဲ့ ဒါပေမယ့် သတိတော့ ရပေးပါ

သတ္တဝါတွေဟာ ငါ့ဆိုတဲ့အတ္တနဲ့ ဘဝကို ဖြတ်သန်းကြပါတယ်။ အထူးအားဖြင့် လူဆိုတဲ့သတ္တဝါတွေပေါ့။ ငါ့ဆိုတဲ့အတ္တကို ဓမ္မနဲ့ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒိဋ္ဌိလို့ အဖြေထွက်ပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိဆိုတာ အမှားမြင်ခြင်းပေါ့။ တကယ်တော့ ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူ အားလုံးမှာ ငါ့ဆိုတာ တကယ့်ကိုမရှိပါဘူး။ ဒါကို အမှားမြင်ပြီးတော့ ငါလို့ အတ္တစွဲနဲ့ မလုပ်သင့်တာကို ဆက်ကာဆက်ကာ လုပ်မိကြတော့တာပါ။ ဒါကြောင့်လဲပဲ အတ္တ ဒိဋ္ဌိနဲ့ဘဝကို ဖြတ်သန်းသွားရင် သွားရာလမ်းကတော့ တစ်လမ်းတည်းပါပဲ။ အပါယ်လေးပါးပဲလေ။ အပါယ်ကိုကျရောက်ရခြင်းရဲ့ အဓိကတရားခံက ငါ(အတ္တဒိဋ္ဌိ)ပါပဲ။

သတ္တဝါအားလုံးဟာ ဘဝထဲဝင်လာပြီဆိုတာနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်ကြတော့တာပါပဲ။ အဆင့်မရှိဘူးလို့ သတ်မှတ်ခံထားရတဲ့ တိရစ္ဆာန်တောင်မှ သူ့ဘဝကို သူမြတ်နိုး နှစ်သက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘဝမှာအစဆုံးဖြစ်တာက အချစ်ပါ။ ဒါကို ဘဝနိကန္တိက လောဘဇောလို့လဲ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအချစ်ကြောင့်ပဲ မချစ်တတ်ရင် အပါယ်လားရပြီး ချစ်တတ်ခဲ့ရင်တော့ ကာမသုဂတိ(၇)ဘုံမှာ ကျင်လည်ရပါတယ်။ တကယ်ချစ်တတ် တယ်ဆိုရင်တော့ ဗြဟ္မာ့ဘုံပေါ့။ ဘဝကို မချစ်တတ်တဲ့အတွက် အကုသိုလ် မကောင်းမှုတွေကိုလုပ်ရင်း ဘဝကို အပါယ်မှာ စတေးရတာဟာ အချစ်ကြောင့်ပါပဲ။ ဘဝကို ချစ်တတ်တဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း အပါယ်က လွတ်ချင်တဲ့စိတ်နဲ့ သာမန်ကာမကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ ဒါနကောင်းမှု၊ သီလကောင်းမှုနဲ့ ဘဝကိုနှစ်သိမ့်ပေးတာက ချစ်တတ်လို့ပါ။ ဒါ့အပြင် ဘဝကိုတကယ်ချစ်တတ်သွားလို့ သမထဘာဝနာပွားများပြီး ဈာန်၊ အဘိညာဉ်ရအောင် အားထုတ်ရင်း ဒုက္ခနဲ့ဝေးရာဖြစ်တဲ့ ဗြဟ္မာ့ဘုံရောက်အောင် အားထုတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါတွေအားလုံးဟာ (၃၁)ဘုံဆိုတဲ့ ဒုက္ခစက်ကွင်းက

မလွတ်ဘဲ အို၊ နာ၊ သေနဲ့ဆက်နွယ်နေတုန်းပါပဲ။ မချစ်တတ်တာကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊
ချစ်တတ်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တကယ်ချစ်တတ်သွားလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘဝကိုပြတ်အောင် မလုပ်တာ
ဟာ အို၊ နာ၊ သေကို တောင်းတတာနဲ့ မခြားပါဘူး။ အို၊ နာ၊ သေမှာ ကြောက်နေတဲ့
သတ္တများဟာ မအိုအောင်၊ မနာအောင်၊ မသေအောင် မလုပ်ပဲ အသေထပ်စေတဲ့
အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်များကို ထပ်ကာတလဲလဲ လုပ်နေတာဟာ အချစ်ကို ကိုးကွယ်
နေလို့ပါ။ တကယ်တော့ အချစ်ဆိုတာ ဘဝကို တပ်မက်နှစ်သက်တဲ့အတွက် တဏှာပါပဲ။
တဏှာနဲ့သွားနေသူ သတ္တဝါအတွက် ဒုက္ခစက်ကွင်းလွတ်ရာ ဆိုတာမရှိနိုင်ပါဘူး။
နဲ့နဲ့သက်သာတာပဲ ရှိမှာပါ။ အတ္တဒိဋ္ဌိ ငါနဲ့ အချစ်တဏှာကို လက်ကိုင်ထားရင်တော့
ငါ့ကို ချစ်နေဆဲပဲလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ ဒါဆို သေမင်းရဲ့လက်တွင်းမှာ ရှိနေဆဲပဲပေါ့။
မအိုချင်၊ မနာချင်၊ မသေချင်ဘူးဆိုရင်တော့ လုပ်ရမယ့် နည်းလမ်းက တစ်ခုတည်းပါပဲ။
ဒါက ငါ့ကို (အတ္တဒိဋ္ဌိ) မချစ် (တဏှာကိုခွါ) ဖို့ပါ။

ငါ့ကို(အတ္တဒိဋ္ဌိ) မချစ်ဖို့(တဏှာကွာဖို့)ဆိုရင် သိနေရုံနဲ့ မလုံလောက်တော့
ပါဘူး။ ဖြစ်တိုင်းသိအောင် လုပ်ပေးနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ သတိကို ဆောင်ထားဖို့ပါ။ ဒါကြောင့်
လဲပဲ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ယုံကြည်မှု(သဒ္ဓါ) နဲ့ အသိ(ပညာ)ကို ချိန်ခွင်ညှာညှီစေဖို့၊
အားထုတ်မှု(ဝီရိယ)နဲ့ တည်ကြည်မှု(သမာဓိ)ကို တပြေးညီဖြစ်စေဖို့ဆိုရင် သတိကို
အမြဲရှိနေစေရမယ်လို့ ညွှန်ကြားခဲ့တာပေါ့။ အပိုမရှိ အလိုသက်သက်ရှိနေတာလဲ
သတိပဲမဟုတ်ပါလား။ သတိသာရှိရင် နိဗ္ဗာန်ထိဝင်နိုင်ကြောင်း မဟာသတိပဋ္ဌာန
သုတ်မှာ သတိကို အသားပေး ဟောကြားခဲ့တာပဲလေ။ ဘူးတစ်လုံးဆောင် အိုအောင်
မဆင်းရဲလို့ပြောခဲ့မယ်ဆိုရင် သတိတစ်လုံးဆောင် သံသရာမှလွတ်မြဲလို့ ပြောရမှာ
အမှန်ပါပဲ။ သံသရာမှာ လည်နေဆဲ၊ အသိရှာဖွေနေဆဲဖြစ်တဲ့ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါအနေနဲ့
ငါဆိုတဲ့ အတ္တဒိဋ္ဌိကြောင့် သံသရာလည်နေရပါလားလို့ သတိအမြဲပေးနေဖို့ လိုအပ်
ပါတယ်။ ဒါကိုပဲ သတိရပေးနေတယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ သံသရာမှ လွတ်လိုသူများ၊
ဒုက္ခကင်းလိုသူများကို မှာတမ်းချွေလိုက်ချင်ပါတယ်။

ငါ့ကို မချစ်ပါနဲ့ ဒါပေမယ့် သတိတော့ ရပေးပါလို့။

ကိန္နရာချောင်းခြား အမှားစကား

ချစ်ခြင်း ပေမ၊ စွဲလမ်းခြင်း တဏှာနဲ့ လူလုပ်နေကြတဲ့ လူသားတွေ အချစ်ကို အကြောင်းပြုပြီး အမုန်းကိုဖန်တီးနေကြတာဟာ သနားစရာကောင်းလှပါတယ်။ လူ့ အသက်ဆိုတာ အထက် နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့နဲ့ ယှဉ်ကြည့်ရင် နာရီ စက္ကန့်လောက်ပဲ ရှိတာပါ။ တိုလွန်းတဲ့ အသက်နဲ့ရှင်သန်နေကြတဲ့ လူသားတွေ ရှည်လျားတဲ့ အမုန်းကို ဆုပ်ကိုင်ထားကြတာဟာ သံသရာအရေး တွေးမိတိုင်း ရင်လေးရတဲ့အဖြစ်ရယ်။

လူတွေကတော့ ပြောနေကျရဲ့။ အချစ်ကြီးလို့ အမျက်ကြီးတယ်ဆိုတာကိုပါ။ အရှိနောက်လိုက်သူများအတွက် ဟုတ်ကောင်းဟုတ်နိုင်ပေမယ့် အသိနောက် လိုက် သူတွေအတွက်တော့ အမှားကြီးမှားတယ်ဆိုတာကို သိရမှာပါ အဖြစ်အပျက်များ ဆိုတာ အခုမှ ဖြစ်တာမဟုတ်ပါဘူးလေ။ အရင်အတိတ်နေ့ရက်များစွာမှာလဲ ဖြစ်ခဲ့ ဖူးတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ထပ်တူမကျတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေက အသိရှာသူများကို ရင့်ကျက်အောင်လေ့ကျင့်ပေးနေလေရဲ့။

အတိတ်ရဲ့ အကြောင်းလေးတစ်ခု အတွေးထဲ ရစ်ဝဲစွာနဲ့ ပျံသန်းလာရဲ့။

မြတ်စွာဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှားရှိတုန်း သာဝတ္ထိမှာ အများဆုံး ဝါဆို၊ ဝါကပ်ရင်း သတ္တဝါတွေကို အသိပေးရင် အချိန်ကုန်လွန်စေခဲ့သူပါ။ တစ်ရက် သာဝတ္ထိနန်းတော်မှာ မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်နေတဲ့ ကောသလမင်းကြီးနဲ့ မိဖုရားကြီး မလ္လိကာတို့ အိပ်ယာတစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီး စကားများကြသတဲ့။ မင်းကြီးလဲ

စိတ်ဆိုးပြီး မိဖုရားကြီးကို မခေါ်ဘဲနေမိတာပေါ့။ ဒါကို မိဖုရားကြီးက မင်းကြီး စိတ်ဆိုးတာကို မြတ်စွာဘုရား မသိဘူးလားရယ်လို့ တွေးမိတာကို သိနေတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ သံဃာအပေါင်း ခြံရံပြီး ကောသလမင်းနန်းတော်တွင်း ဆွမ်းခံကြွပါတယ်။ မင်းကြီးလဲ ဘုရားရှင်နဲ့ သံဃာတော်များကို ဆွမ်းကပ်တာပေါ့။ ဘုရားရှင်က ဆွမ်းလာကပ်တဲ့ မင်းကြီးကို မင်းဖုရားကြီး ဘယ်မှာလဲ မေးတဲ့ အမေးကို စည်းစိမ်နဲ့ မာန်ယစ်နေလို့ မမြင်ရကြောင်း မပြေသေးတဲ့စိတ်နဲ့ ဘုရားရှင်ကိုလျှောက်ပါတယ်။ အကြောင်းစုံ သိနေတဲ့ဘုရားရှင်က ရှေးယခင်က ကိန္နရာမျိုးမှာဖြစ်ပြီး တစ်ညလောက် ကွဲကွာရတာကို အနှစ်ခုနစ်ရာလုံး ငိုကြွေးရတဲ့အဖြစ်ကို ပြန်ပြောင်းဟောပြုပါတယ်။

အတိတ်တချိန်တုန်းက ဗာရဏသီပြည်မှာ ဘလ္လာတိယမင်း အုပ်ချုပ်တဲ့အခါ မီးနဲ့ကင်ထားတဲ့ သမင်သားကို စားချင်တဲ့ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တိုင် နန်းတော်ကို အမတ်တွေလက်ထဲအပ်ပြီး တောကစားထွက်ပါသတဲ့။ တောလည်ထွက်တဲ့ မင်းကြီးဟာ သွားရင်းနဲ့ တောနက်ထဲရောက်ပြီး မြစ်ငယ်ကမ်းနားနဲ့ ဂန္ဓမာဒနတောင်သို့ တက်ပြီး ငိုကြွေးနေတဲ့ ကိန္နရီမကို မြင်လို့ မေးမြန်း စပ်စုပါတယ်။ အို ကိန္နရာတို့ မင်းတို့ဟာ တကယ်ဆင်းရဲပုံရတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် လည်ပင်းဖက်ပြီး ဘာဖြစ်လို့ ငိုနေရတာတုန်းလို့ မေးတာပေါ့။

အမောင် မုဆိုး . . . ငါတို့ဟာ မလိုချင် မဖြစ်ချင်ဘဲနဲ့ တညလောက်ကွဲကွာရတာကို နှစ်ခုနစ်ရာလောက် ကွဲကွာရသလို ခံစားရလို့ ငိုကြွေးနေကြတာဖြစ်ကြောင်း ပြန်ဖြေပြီး အသက်တစ်ရာလောက်သာ ရှင်သန်ခွင့်ရနေတဲ့ လူသားတွေက ချစ်ရတဲ့သူ ချစ်ရတဲ့သား ချစ်ရတဲ့သမီးနဲ့ ဘာဖြစ်လို့များ ခွဲခွါပြီးနေရတာလဲလို့ ပြန်မေးတာပေါ့။ အမေးခံရတဲ့မင်းဌာနီ ခေါင်းငိုက်စိုက်ရပြီ။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ ကိန္နရာတွေတောင် တစ်ရက်လောက် ဝေးရတာကို အနှစ်ခုနစ်ရာလုံး ငိုကြွေးပူဆွေးပြီး စိုးရိမ်နေကြသေးတာ။ ငါတို့က မိသားစု၊ စည်းစိမ်တွေကိုစွန့်ပြီး တောကစားထွက်ရင်း အပျော်နောက်ကို လိုက်မိတာ မှားလေစွ။ ငါ့နေရာ ငါပြန်ပြီး ဒါန၊ သီလစတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ရင်း

သားသမီး ဆွေမျိုးများနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်လွန်စေတော့မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ နန်းတော်ဆီ လှည့်ပြန်ခဲ့ပြီ။

အသွားတုန်းက မကောင်းမှု အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ တောကစားထွက်ခဲ့ပေမယ့် အပြန်ခရီးမှာတော့ တောထဲမှာ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ ကိန္နရာချောင်းခြား အမှာစကားကြောင်း လန်းဆန်းတက်ကြွပြီး ကုသိုလ်စိတ်တွေဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ မင်းကြီးလဲ နန်းတော်ပြန် ရောက် ပြီးနောက် သူကြံခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံအားလုံးကို နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများကို ဖောက်သယ်ချရင်း ဒါန၊ သီလစတဲ့ ကုသိုလ်များကို အသက်ထက်ဆုံး ပြုလုပ်သွားပါ သတဲ့။ ကိန္နရာဖိုက မင်းကြီးဖြစ်ပြီး ကိန္နရီမက မိဖုရားကြီးပေါ့လို့ တရားတော်ကို အဆုံးသတ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ အချစ်ကြီးခဲ့ဖူးတဲ့ မင်းကြီးဟာ အမျက်မကြီးနဲ့နိုင်တော့ပဲ အမျက်တော်ပြေပြီး အဆင်သင့်စွာ နေထိုင်သွားပါတော့တယ်။

အသက်တစ်ရာတောင် နေခွင့်ရဖို့မသေချာတဲ့ ခုခေတ်လူသားများ အချစ်မပို နိုင်ကြတာ စဉ်းစားစရာပါပဲ။ အသက်တိုလို့ အမျက်ပိုနေကြတာလား။ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ လူသားလို့ ခံယူထားရင် အသိမဲ့တဲ့ တိရစ္ဆာန်အကျင့်များ လူသားမှာ မရှိသင့်တော့ ပါဘူး။ အသိမဲ့တယ်လို့ ယူဆရတဲ့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်တဲ့ ကိန္နရာရဲ့ အမှာစကားဟာ လူသား များအတွက် အတုယူစရာပါ။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးကြည့်ပါ။ အချစ်ပိုသူလား . . . အမျက်ပို လူသားလားလို့ . . . . .

မရှုံးချင်တော့ပါ

သက်ရှိသတ္တဝါတွေဟာ ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ မွေးလာကြပါတယ်။ တချို့က မွေးပေးသူ မိဘမရှိဘဲ ကံကမွေးပေးရသူ တွေပေါ့။ ဘွားခနဲပေါ်လာတဲ့ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၊ ငရဲသားတို့လိုပေါ့။ တချို့က အညှိကိုစွဲပြီး မွေးလာကြပြန်ရော။ ပိုးလောက်လန်းတို့လို သတ္တဝါတွေပေါ့။ တချို့ အမေ့ရဲ့ ဗိုက်ထဲမှာနေပြီးမှ မွေးလာကြတာရယ်။ လူသားလို သတ္တဝါတွေပါ။ ဒါပေမယ့် တချို့က တစ်ဘဝမှာကို နှစ်ခါမွေးရတာမျိုးလဲ ရှိသေး တယ်လေ။ ကြက်တို့၊ ငှက်တို့လိုပေါ့။ ကံကပေးလိုက်လို့ အမေ့ရဲ့ဗိုက်ထဲကနေ ဥထဲကို ရောက်ကြရတယ်။ အမေက မွေးလိုက်တာတောင် သတ္တဝါဖြစ် ခွင့်မရှိသေးဘူး။ အပူ အပေးခံရပြီးမှ ဥကနေမွေးရပြန်ရော။ ဘဝဆိုတာ အဲလိုထူးဆန်းတာရယ်။

အမေကြောင့် မွေးလာရတဲ့ သတ္တဝါထဲမှာ ကိုယ်တိုင်ပါခဲ့သူပါ။ ဘယ်လို မွေးလာတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်တော့ မသိတာအမှန်ပါ။ အမေလဲ နာကျင်မှုတွေ ကြောင့် တိတိကျကျသိနိုင်ပါ့မလားရယ်လို့ စာနာစိတ်နဲ့ တွေးမိသေးရဲ့။ လူသားတွေ မွေးတာကို အူဝဲနဲ့စခဲ့တယ်လို့ အများကပြောနေကြတော့ ကိုယ်တိုင်လဲ လူထဲက လူသားဆိုတော့ အူဝဲနဲ့စခဲ့သူပဲလို့ မှတ်ယူလိုက်ပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ် သေးသေး ကွေးကွေးနဲ့ ပါးစပ်အသေးလေးက နာကျင်လို့ ကျယ်လောင်တဲ့ အသံတစ်ခုကိုတော့ ပြုခဲ့မှာပါပဲ။ ဒါကို ငိုသံလို့ အများက သတ်မှတ်ကြပါတယ်။ အမှောင်ထဲမှာ ရက် များစွာနေရပြီးမှ အချိန်စေ့လို့ အပြင်ထွက်လာရတဲ့ကာလမှာလဲ ခက်ခဲမှုတွေနဲ့ ကြုံရ တာမို့ နုနယ်တဲ့ ခန္ဓာနဲ့ ကြမ်းတမ်းတဲ့ အတွေ့အကြုံကို မခံစားနိုင်ခဲ့ဘူးလေ။ ကိုယ့်လိုပဲ

အမေလဲ အသက်ပေးပြီး ဝေဒနာကို ခံစားခဲ့ရမယ်ဆိုတာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပါပဲ။ အမေရော သားဖြစ်တဲ့ ကိုယ်တိုင် နာကျင်လွန်းလို့ ငိုနေရတဲ့အချိန်မှာ ကျန်သူတွေ ကတော့ အပြုံးကိုယ်စီနဲ့ ကြိုဆိုနေကြလေရဲ့။ ဟယ် . . . သားလေးတော့ လို့ ကျေနပ် စွာအော်မယ့် အသံကိုလဲ စိတ်ထဲ မှန်းကြည့်မိပါရဲ့။ ကိုယ်ဒုက္ခကြုံတာဟာ ရပ်ကြည့် နေသူတွေအတွက်တော့ ပျော်စရာတစ်ခုလိုပါပဲ။ သူတို့အတွက် မင်္ဂလာတစ်ခု ဖြစ် တယ်လို့ ခံယူထားလို့လဲဖြစ်မှာပါ။

အချိန်ဆိုတာ လူတစ်ယောက်ကို ရင့်ကျက်စေပါတယ်။ အသိမရင့်ကျက် သေးဘူးဆိုရင်တော့ ကိုယ်ခန္ဓာ ကြီးရင့်ကျက်လာတာတော့ အမှန်။ နေအပူ၊ လေ အကြမ်းကို အတိုက်မခံနိုင်လို့ နှိုးနှံ့ထွေးထားရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အခုဆို အကျိန်နဲ့ နေလို့ရပြီ။ အရင်ကပက်လက် အခုဆို မှောက်လျက်။ နောက်တော့ ရပ်နိုင်ပြန်ရော။ အခုတော့ လမ်းလျှောက်တတ်နေပြီ။ ပြီးတော့ ပြေးလဲပြေးနိုင်ပြီဆိုရမှာပေါ့။ ခဏခဏ လဲနေတဲ့ အခြေအနေက လဲအောင် တမင်လုပ်ယူရမယ့် အခြေအနေထိ ပြောင်းလဲ လာပြီ။ အစာဆိုလဲ အပျော့မှ အမာ။ အနုမှ အကြမ်း။ အချို့မှအစပ်ထိ စားတတ် နေခဲ့ပြီလေ။

ခန္ဓာတွေ တဖြေးဖြေးရင့်ကျက်လာပေမယ့် မရင့်ကျက်သေးတာက စိတ်။ မွေးတုန်းက ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်တိုင် ငိုခဲ့ရသူဟာ အခုတော့ အများအတွက် ငို တတ်နေပြီ။ သင်စရာမလိုဘဲ တတ်တာရယ်။ သဘာဝဆိုတာ နားမလည်။ အခြေအနေ ဆိုတာကို မသိ။ ဘဝဆိုတာ ဘာလဲ။ သေခြင်းတရားဆိုတာ မကြားဖူးခဲ့ပေမယ့် ဘဝထဲ ရောက်တော့ ဘဝရဲ့အတွေ့အကြုံတွေက မချွင်းမချန်သင်ပေးနေလေရဲ့။

ပထမဆုံးတွေ့ကြုံရတာက အဖိုးအတွက်။ အဖိုးဆိုတာ မြေးတွေကို သိပ်ချစ် တတ်တာ။ သားအချစ် မြေးအနှစ်ဆိုတော့ အချစ်ပိုတာ ဆန်းသလား။ အချစ်ပိုသူကို အချစ်တွေပြန်ပေးမိတာလဲ သဘာဝပဲလေ။ တစ်ရက်။ အဖိုးဆိုတဲ့ လူသားလဲ လူသား ထဲက လူသားဆိုတော့ ခန္ဓာစွန့်ရပြီလေ။ ဒါကို နားမလည်တဲ့ မြေးတစ်ယောက်အနေနဲ့

အချစ်ကိုပဲ တမ်းတရင်း အဖိုးဆီက ပြန်ရမှာကို စိုးမိလို့ ငိုခဲ့ရပြန်ရော။ အားလုံးကတော့ သနားကြတာပေါ့။ ပြန်မရနိုင်တာကိုမှ တမ်းတမ်းစွဲအော်ငိုရင်း တောင်းဆိုခဲ့ဖူးပြီ။ ဒီလိုနဲ့ အသက်အရွက်အလိုက် ခန္ဓာလဲပြောင်းလဲလာ ပါရော။ ဒါပေမယ့် သေခြင်းတရားဆိုတာ အလှည့်ကျပေးမယ်လို့ ပြောမထားပေမယ့် အသက်ကြီးတဲ့ အဖွားကို ခေါ်သွားပါရော။ အဖွားရဲ့နောက်ဆုံးခရီးမှာ ပေးမိတာက အငိုပဲ။ နောက်တော့ ချစ်ခင်ရတဲ့ ဆွေမျိုးအပေါင်းအသင်းတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်။ ချစ်ရလေလေ ဝမ်းနည်းရလေလေပဲ။ အနေနီးလေ ပိုပြီးဆွေးရလေပဲ။ မွေးကတည်းက ပါလာတဲ့ အငို၊ အဆွေးနဲ့ ဝမ်းနည်းခြင်းတွေဟာ မွေးရာပါတစ်ခုလိုလက်ခံရင်း ဘာပဲ ကြုံလိုက် ကြုံလိုက် တွေးမိတာနဲ့ ဝမ်းနည်းမိတာလား။ ရင့်ကျက်မှုမရှိသေးတာကို နားမလည်ဘူး။ သက်ဆိုင်သူတွေ ထွက်သွားတာကို လက်မခံနိုင်တာပဲ သိတာလေ။

ဒီလိုနဲ့ ဆယ်စုနှစ်တွေကို ဖြန်သန်းလာတာ အတော်များပါရော။ အတွေ့အကြုံလဲ အတော်များပြီဆိုရမှာပေါ့။ ဘဝမှာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပေါင်းလဲ များပြီဆိုရမှာပါ။ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အားလုံးပေါ့။ ပိုဝမ်းနည်းရတာက သက်ရှိတွေ ခွဲခွါ သွားတာကိုပါ။ သိပ်မရင်းနှီးသူများကို ဘဝအဆုံးသတ်ခရီးလိုက်ပို့တာများပေမယ့် စာနာမှုပေးတာက လွဲပြီး သိပ်ဝမ်းနည်းတတ်ခဲ့ပေမယ့် သွေးသားတော်စပ်သူ၊ အနေနီးသူတွေ ဘဝအဆုံးသတ်ခဲ့ရင် ဝမ်းအတော်နည်းတာရယ်။ အခုဆို အသက်လဲ အတော်ရနေပြီ။ အမှတ်ကတော့ နည်းနည်းမှမရှိတာ။ သား၊ သမီးတွေအပေါ် စိတ်ပူလို့ စွဲလန်းနေတုန်း၊ မြေးတွေအပေါ် အချစ်ပိုတုန်း၊ သူတို့လေးတွေ ဘဝထဲက စောစောထွက်သွားတာကို မပြောနဲ့ ဘဝမှာ အဆင်မပြေတာကြုံရင်တောင် မခံစားနိုင်သူရယ်။ ဒါကို စာနာတတ်သူအဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ခံယူထားတာလေ။ ဟုတ်တာပေါ့။ သူတို့အဆင်မပြေရင် စိတ်ပူရတာ လူကြီးရဲ့ထုံးစံ မဟုတ်လား။ ပူရမှာပေါ့။

နေထွက်လာတာဟာ အလင်းပေးဖို့သက်သက်မဟုတ်ပါဘူး။ လောကကို အမှောင်ချဖို့အတွက်ပါ အပိုလက် ဆောင်ယူလာတာပါ။ ဒီလိုပါပဲ။ မိသားစု၊ အသိုင်းအဝိုင်းဆိုတာ အပျော်သက်သက် သယ်ဆောင်လာသူတွေ မဟုတ်ဘူး။ အငိုကိုပါ

သယ်ဆောင်လာတတ်သူတွေပါ။ ဒါပေမယ့် နေဆိုရင် လင်းတယ်လို့ပဲ ယူခဲ့တာဟာ အခုထိပဲဆိုတော့ မိသားစုဆိုတာ အပျော်ကိုပဲသယ်ဆောင်လာတယ်လို့ ခံယူထားတာ မဆန်းပါဘူး။ အခုတော့ နေဝင်ချိန်ဟာ ကိုယ့်အတွက်ဖြစ်လာပြီ။ အရင်က ဘဝ အဆုံးသတ်တာဟာ အများအတွက်ပဲထင်ခဲ့တာ။ အခုတော့ ကိုယ့်အတွက်လဲ ပါတယ် ဆိုတာကို ရိပ်မိစပြုပြီ။ ငယ်ငယ်က အပြေးသန်ခဲ့တဲ့ ခြေထောက်တွေ အခုဆိုလမ်း လျှောက်ရင် တုန်နေပြီ။ အရင်က သေသေချာချာကိုင်တတ်ခဲ့တဲ့ လက်တွေ အခုတော့ ဘာကိုင်ကိုင် မမြဲတော့။ အဝေးကို ကောင်းကောင်းမြင်ခဲ့တဲ့ မျက်စိတွေ အနီးမှာရှိတဲ့ မြေးကိုတောင် မျက်မှန်အကူမပါရင် မမြင်တော့။ အသံပေါင်းစုံကို ကောင်းကောင်း ဖမ်းနိုင်ခဲ့တဲ့နားလဲ အခုဆို အော်ပြောတာတောင် မကြားချင်တော့။ ကလေးဘဝ ကို ပိုင်ဆိုင်ရတုန်းက လမ်းမလျှောက်တတ်ခဲ့လို့ မိဘတွေရဲ့ အကူနဲ့ လမ်းလျှောက်ခဲ့ ရတဲ့ ကိုယ်ပိုင်တယ်ထင်ခဲ့တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ အကူမပါရင် မလျှောက်နိုင်တော့။ ငယ်ဘဝတုန်းက လမ်းမလျှောက်နိုင်တာဟာ ခန္ဓာရဲ့ အသားတွေ ပျော့ပြောင်းနူးညံ့ လွန်းလို့။ အခုမလျှောက်နိုင်တော့တာက သုံးမရတော့လို့။ ငယ်ဘဝက အမာကို မစား နိုင်တာဟာ သွားမပေါက်သေးလို့ အခု အမာကိုစားမရတော့တာက အမာစားများပြီး သွားတွေမရှိတော့လို့။ အသက်သာကြီးသွားတယ် ငယ်ငယ်က ပုံစံကတော့ မပြောင်း မလဲပါပဲလား။ အရင်က ငယ်ဘဝမှ အသက်တွေ ရလာတဲ့အထိ ငိုခဲ့၊ ဝမ်းနည်းခဲ့၊ ဆွေးခဲ့ရတဲ့သူဟာ အခုတော့ ကိုယ့်အတွက် ငိုရ၊ ဝမ်းနည်းရတော့မယ်။ ဘဝက သင်ပေးတာဟာ ငိုတတ်အောင်မဟုတ်ပါဘူး။ ငိုရတတ်တယ်ဆိုတာကို သင်ပေးလိုက် တာပါ။ အသိမဲ့ခဲ့လို့ ငိုရ တယ်လောက်ပဲတွေးပြီး ငိုခဲ့၊ ဝမ်းနည်းခဲ့ရတာလေ။ အူဝဲနဲ့ စခဲ့တဲ့အချိန်တုန်းက စောင့်ကြည့်နေသူတွေ အပြုံးနဲ့ ကြိုဆိုခဲ့ကြတယ်။ အခုချိန်မှာ စောင့်ကြည့်နေသူတွေကို အပြုံးနဲ့ နှုတ်ဆက်နိုင်ပါ့မလား။ အငိုနဲ့သာ နှုတ်ဆက်ရ မယ်ဆိုရင် ရှုံးပြီ။ လာတုန်းကလဲ သူတို့သဘောကျ ရယ်မောနေချိန်မှာ ငိုခဲ့ရသူဟာ ကိုယ်တိုင်ပဲ။ အခုသူတို့ အငိုနဲ့ ကျန်ခဲ့တဲ့ အချိန်မှာ အငိုနဲ့ နှုတ်ဆက်ရမယ်ဆိုရင် မတန်လိုက်တာ။ သူတို့ ငိုပြီးကျန်ခဲ့ချိန်မှာ အပြုံးနဲ့ နှုတ်ဆက်နိုင်အောင် ကြိုးစားရ တော့မယ်။ သူများအတွက် ငိုခဲ့တဲ့သူဟာ ကိုယ့်အတွက် ငိုဖို့တော့ အဆင်သင့်မဖြစ်

သေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ရှုံးရင်တော့ ငိုရမယ်ဆိုတာကို သေသေချာချာကြီး သိနေပါပြီ။

အချိန်ရယ်။ ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ။ ချက်ချင်း ဘဝကိုအဆုံးသတ်ခွင့်မပေး သေးဘဲ အလင်းရှာခွင့် ခဏတာပေးထားလို့ပါ။ အရင်က ပိုင်ဆိုင်ခဲ့တဲ့ အချိန်တွေ တုန်းက ငါ့အတွက်လို့ထင်ပြီး ဘဝမှာ ရှင်သန်နိုင်အောင်ကြိုးစား ရုန်းကန်ခဲ့ပါတယ်။ တကယ့်တကယ် ဘဝနေဝင်ချိန်ရောက်လာတော့မှ အများအတွက်ပဲ ရှင်သန်ခဲ့ရတယ်။ ငိုကြွေးခဲ့ရတယ်။ ဝမ်းနည်းခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို သိလာရပြီ။ အရင်က ကောင်းတာတွေကို ကြိုးစားပြီး စိတ်ဓာတ်ခိုင် မာရင့်ကျက်အောင် မလုပ်လိုက်ရလေးခြင်းလို့ နောင်တ မရခင် အခုရတဲ့အချိန်မှာ စိတ်ဓာတ်တွေ ခိုင်မာရင့်ကျက်အောင် ကြိုးစားသွားမှ။ ဒါမှ အပြုံးနဲ့ကြိုသူတွေကို အပြုံးနဲ့ နှုတ်ဆက်နိုင်မှာပေါ့။ နို့မို့ဆို အပြုံးနဲ့ ကြိုသူကို အငိုနဲ့ နှုတ်ဆက်နေရမှာ။

အူဝဲရယ်လို့ အော်ငိုပြီး ဘဝထဲဝင်လာတုန်းက အပြုံးနဲ့ကြိုဆိုသူများ၊ ဘဝတစ် ကွေ့မှာ ခဏတာတွေရလို့ ဝမ်းပမ်းတသာနဲ့ ကြိုဆိုသူများ၊ ဘဝအောင်မြင်မှုရလို့ ကျေနပ်စွာနဲ့ ပြုံးကြိုနေသူများ၊ အိမ်အပြန်လမ်းမှာ ကြည်နူးတဲ့ အပြုံးနဲ့ လှမ်းကြိုနေ သူများအားလုံးကို အပြုံးနဲ့ နှုတ်ဆက်နိုင်အောင် နေထိုင်မှ သင့်တော်တော့မယ်။ အသက်ကြီးလို့ အလုပ်ထဲ မဝင်နိုင်တဲ့အတွက် အိမ်မှာ နေခွင့်ပေးတဲ့ ကံတရားကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကောင်းမှုတွေကို ဆထက်ထမ်းပိုးလုပ်ပြီး စိတ်ဓာတ်တွေ ခိုင်မာ အောင်လေ့ကျင့်ခွင့်ရလို့ပါ။ အပြုံးနဲ့ ကြိုသူများကို အငိုနဲ့ နှုတ်ဆက်သူ မဖြစ်ချင် တာကြောင့် ကျန်တဲ့အချိန်လေးမှာ ပြုံးတတ်အောင်ကြိုးစားရင်း နှုတ်ဆက်ခဲ့ရတဲ့ အချိန်မှာ အပြုံးနဲ့သာ နှုတ်ဆက်နိုင်သူဖြစ်ရလေအောင် ရတဲ့အချိန်တွေကို ဝါးမြိုနေ ပါပြီ။ အငိုနဲ့ နှုတ်ဆက်သူတော့ မဖြစ်ချင်တော့ဘူးလေ။ အလာတုန်းက ရှုံးခဲ့ပြီးပြီ အပြန်လမ်းမှာတော့ အနိုင်နဲ့ ပိုင်းပါရစေတော့။

သာသနာကို ကာကွယ်ခြင်း

ကဿပဘုရားရှင်နောက်မှာ ပွင့်တော်မူလာတဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ သက်ရှိသတ္တဝါတွေ အခွင့်ကောင်းလေးတွေ ဖန်တီးနိုင်စေဖို့၊ အကျိုးများဖြစ်ထွန်းစေဖို့နဲ့ ချမ်းသာစေဖို့ပါ။ အခွင့်ကောင်းလေးတွေကို ဖန်တီးနိုင်စွမ်းမရှိရင် အကျိုးမဖြစ်ထွန်းပါဘူး။ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုမရှိတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတွေအတွက် ချမ်းသာဖို့ဆိုတာ လွယ်ကူတဲ့အရာမဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဒီလိုအကြောင်း၊ အကျိုးဆက်ကိုသိနေတဲ့ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ သုမေဓာ ဘဝတဲက လမ်းမှားမလိုက်ဘဲ လမ်းမှန်လိုက်နိုင်စေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပါရမီများကို အဆင့်သုံးဆင့်ဖြည့်ပြီး မှန်ကန်တဲ့ လမ်းကိုပြခဲ့တာပဲမဟုတ်ပါလား။ ရဟန္တာဖြစ်ချင်ရင် ပါရမီဆယ်ပါးကို တဆင့်လောက်ဖြည့်ရပြီး၊ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါဖြစ်ချင်သူများအတွက် ပါရမီဆယ်ပါးကို နှစ်ဆင့်ဖြည့်ရကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်ချင်သူအတွက်တော့ ပါရမီကို ဒါနပါရမီ (မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့ ဥစ္စာဖြစ်တဲ့ ပါရမီကို ခန္ဓာအစိပ်အပိုင်း မထိခိုက်စေဘဲ ပါရမီဖြည့်တာ)၊ ဥပပါရမီ (ခန္ဓာကိုယ်အစိပ်အပိုင်းကို စွန့်လွှတ်ကာ ဖြည့်ဆည်းမှု) နဲ့ ပရမတ္ထပါရမီ (လိုအပ်သူများရှိရင် အသက်ကိုပါ ပေးဆပ်ပြီး ဖြည့်ဆည်းမှု) ရယ်လို့ သုံးဆင့်ဖြည့်ရပါတော့တယ်။ မှန်ပါတယ်။ သက်ရှိသတ္တဝါတွေဆိုတာ စရိုက်အမျိုးမျိုး၊ အတွေးအထွေထွေနဲ့ အသက်ရှင်သန်နေကြတာမို့လား။ သူတို့ရဲ့အကြောင်း သိပြီးသူတို့တွေ အမှန်တရားကို လက်ခံပြီး လွတ်မြောက်မှုကို ရှာဖွေကျင့်သုံးဖို့ဆိုရင် သူတို့နဲ့ ကိုက်တဲ့တရားကို ဟောမှရမယ်လေ။

လေးအသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာတစ်သိန်းဆိုတာ သာမန်လူသားတစ်ယောက်အတွက် ရှည်လျားလွန်းတဲ့ အမှောင်ညများကို ပင်ပန်းစွာနဲ့ ဖြတ်ကျော်ရမယ့် နေ့ရက်များ

ဖြစ်ပေမယ့် ပေးဆပ်လိုသူ ဘုရားအလောင်းတော်များအတွက်တော့ မျက်စိတစ်မှိတ် စာလောက်ပဲ ကြာတယ်ထင်မှာပါ။ ဘာကြောင့်ဆို ပြင်းပြတဲ့ဆန္ဒနဲ့ပေးဆပ်ချင်တဲ့ စိတ်တွေက သွေးသားနဲ့တည်ဆောက်ထားတဲ့ ခန္ဓာ၊ အသိနဲ့တည်ဆောက်ထားတဲ့ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးထားလို့ပဲပေါ့။ အများအတွက် ဘုရားဖြစ်ပြီး ပေးဆပ်ခွင့်သာရမယ် ဆိုရင် ဓားတောင်ကိုကျော်ပြီး မီးပင်လယ်ကို ဖြတ်ရပါစေတော့ ချက်ချင်းဖြတ်ပြ လိုက်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ သမ္မာဆန္ဒနဲ့ ဘဝကိုပေးဆပ်သူကြီးလေ။ ဒါတွေဟာ သက်ရှိ သတ္တဝါများကို သူ့အသက်၊ သူ့ခန္ဓာထက်ပိုချစ်လို့ပါ။ တကယ်လို့များ အများထက် သူ့ကိုယ်သူသာ အာရုံစိုက်လို့ အချစ်ပိုခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီပင်္ကရမြတ်စွာဘုရားနဲ့ ထိပ် တိုက်တွေ့ရတဲ့ သုမေဓာရှင်ရသေ့ဘဝတည်းက နိဗ္ဗာန်ဝင်စံရောပေါ့။ သုံးဆယ့်နှစ်လုံး စာလောက်ပဲရှိတဲ့ တရားတစ်ပုဒ်နာလိုက်ရုံနဲ့ သစ္စာဉာဏ်သိပြီး ကိလေသာကင်းစင် ရဟန္တာဖြစ်ခွင့်ဟာ လက်တစ်ကမ်းမှာရှိရက်နဲ့ အစွမ်းရှိတဲ့ ငါလိုယောက်ျားတစ်ယောက် က တစ်ယောက်တည်း ကိုယ်လွတ်ရုန်း ထွက်သွားတာ အတ္တကြီးရာကျလွန်းတယ် ဆိုတဲ့အတွေးက အတ္တထက် ပရကိုဦးစားပေးတယ်ဆိုတာ ပြန်မေးစရာမလိုတဲ့ အဖြေ ရယ်ပါ။

ဖြည့်ခဲ့တဲ့ပါရမီတွေပြည့်လို့ ဘုရားဖြစ်တာတောင် အများအတွက် ရှင်သန်မှု က ရပ်မသွားခဲ့ပါဘူး။ အသိရသူသာရှိမယ်ဆိုရင် မိုင်ထောင်ချီဝေးတဲ့ခရီးဖြစ်ပါစေ ရောက်အောင်သွားခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင်ရယ်ပါ။ အများအတွက် အသိနဲ့ အသက်ရှင်သန် နေသူမို့ အနားယူချိန်ကို လိုတာထက်ပိုမယူဘဲ တစ်ရက်မှာ မိနစ်နှစ်ဆယ်စာလောက် အနားယူပြီး ဒီနေ့ ဘယ်သူတွေ အသိရကျွတ်တမ်းဝင်လေမလဲလို့ အချိန်တိုင်းစောင့် ကြည့်နေသူလေ။ အသိတွေဘယ်လောက်ပဲပြည့်ပြည့် အသက်ဟာ အချိန်နဲ့ လောင်း ကျေးထပ်ထားရတာမို့ တစ်နေ့ဆိုတဲ့ အချိန်မှာ အသက်ဟာ အချိန်ကို အရှုံးပေးရင်း တစ်ဘဝကိုရပ်တန့်ရစမြဲပါ။ ဒီလို အကြောင်းနဲ့ အကျိုးဆက်စပ်ပုံကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နဲ့သာမဟုတ် သဘာဝဆိုင်ရာအောင်သိထားတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ မနားတမ်းအသိတွေကို ဖြန့်ဝေပေးခဲ့တာပေါ့။ ဗုဒ္ဓရဲ့ အသိနဲ့ ဟောကြားချက်များကို ဓမ္မလို့ခေါ်ပါတယ်။

ဓမ္မများ မပျောက်ပျက်ရလေအောင် ဗုဒ္ဓလက်ထက်ကတည်းက သံဃာတော်များက သင်ကြားမှုနဲ့ ထိမ်းသိမ်းခဲ့ကြပါတယ်။ သင်ကြားမှုကို ထင်ရှားစွာ တာဝန်ယူခဲ့သူကတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပေါ့။ ခုနစ်ဝါမြောက်မှာ ဘုရားရှင်က တာဝတိံသာမှာ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို ဟောကြားချိန် လူ့ပြည့်မှာ မကျဉ်းမကျယ် အဖြစ်ဝေဘန်ပြီး တပည့်ကျော်များကို အဘိဓမ္မာသင်ကြားမှုနဲ့ သာသနာတော်ကို စောင့်ထိန်းခဲ့တာလေ။ ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးရဲ့ သင်ကြားမှု အစွမ်းကလဲ အံ့ဩချီးမွမ်းစရာ။ တာဝတိံသာမှာ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို ဟောကြားနေတဲ့ ဘုရားရှင်က တရားတော်ကို နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်လိုက်ချိန်နဲ့ ရှင်သာရိပုတ္တရာ တပည့်များကို သင်ကြားမှု ပြီးဆုံးလို့ အဆုံးသတ်ချိန်ဟာ တပြိုင်နက် ဖြစ်ပါသတဲ့။ ရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ ရဟန္တာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဖြစ်နေပေမယ့်လို့ တန်ဖိုးရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော်များ လောကမှ လွယ်လွယ်မပျောက်ပျက်ရလေအောင် ဝီရိယဆောင်ပြီးတော့ သင်ကြားမှုကိုစတင်ခဲ့တာလေ။ နောက်ပိုင်းကျတော့ သုတ္တန်သင်ကြားအုပ်စုများ၊ အဘိဓမ္မာသင်ကြားအုပ်စုများနဲ့ ဝိနည်းသင်ကြားအုပ်စုများလို့ အသကအသက ပေါ်လာကြတာပါပဲ။

ဘုရားရှင်ရဲ့ တန်ဖိုးရှိလှတဲ့ တရားတော် ဓမ္မသာသနာများကို ရှင်သာရိပုတ္တရာ သာ တန်ဖိုးထားသင်ကြားခဲ့တာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး နောက်မှာလဲ ရှင်မဟာကဿပ၊ ရှင်အာနန္ဒာစတဲ့ ရဟန္တာမထေရ်ကြီးများ ဆရာအဆက်ဆက်၊ တပည့်အဆက်ဆက် သင်ကြားပို့ချခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓရဲ့သာသနာတော်မှာ သာသနာသုံးရပ် ရှိတယ်လို့ပြောကြတာပေါ့။ သင်ကြားမှု ပရိယတ်သာသနာ၊ သင်ကြားထားတာကို တိကျစေဖို့ ကျင့်သုံးမှုပဋိပတ် သာသနာနဲ့ သင်ကြား၊ ကျင့်သုံးလို့ ရလာတဲ့အသိ အသီးအပွင့်အကျိုးခံစားမှုများ ပဋိဝေဓသာသနာရယ်လို့ သုံးခုရှိတာပါ။ သင်ကြားမှုမှာလဲ ဝိနည်း၊ သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာတရားတော်ဆိုတဲ့ ပိဋက သုံးပုံကလွဲပြီး သင်ကြားစရာမရှိခဲ့ပါဘူး။ လွတ်မြောက်မှုလမ်းစဉ်ကို စည်းကမ်း၊ သာဓက၊ နည်းလမ်းများစွာနဲ့ ပြပေးနိုင်တာက ပိဋကသုံးပုံပဲရှိတာကိုး။ ဆရာအစဉ်ဆက်သင်ကြားမှုက

ဘုရားရှင်သာသနာ အခွန်ရှည်စွာတည်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းမူလဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုရင် ယုံကြည်ရခက်လေမလား။

ဘုရားရှင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး သုံးလအကြာမှာ ရှင်မဟာကဿပအမှူးပြုတဲ့ ရဟန္တာကြီး (၅၀၀) ပထမသံဂါယနာကို စုပေါင်းတင်တာ မဆန်းပေမယ့် ဆယ်စုနှစ် များစွာကြာပြီးနောက် ကိုးကွယ်သူနည်းလာတဲ့အချိန်၊ ယုံကြည်သူများ ဝေဝါးလာတဲ့ အချိန်၊ အလွယ်ကိုလိုက်လာတဲ့အချိန်မှာတော့ သင်ကြားမှုအဆက်ဆက်က သာသနာ ရဲ့ အသက်ကို ဆက်ခဲ့တယ်ပြောရင် ယုံရခက်ကြီးရယ်။ အမှန်တရားကိုသာ လက်ခံ သူတွေရှိတဲ့အချိန်မှာ အကျင့်ကိုကျင့်ရတာ ဘာအခက်အခဲမှမရှိနိုင်ပေမယ့် အမှားကို လက်ခံဖို့ပြောလာသူတွေ၊ အမှားယုံကြည်ကြည်သူ များလာတဲ့အချိန်မှာတော့ အကျင့် ကို အဖြစ်အနေနဲ့ပြောပေမယ့် အပြစ်သာပြောခံရမယ့်အခြေအနေရယ်။

သာသနာ နှစ်တစ်ရာလောက်ရောက်တဲ့အချိန် သာသနာမှာ ခပ်ပေါ့ပေါ့ နေလို့သူတွေများလာတဲ့အခါ အခက်အခဲတွေဟာ မဖိတ်ခေါ်ဘဲ သာသနာထဲကို ရောက်လာပါရော။ တရားဟောရင် ငွေကိုအလှူခံသင့်တယ်စတဲ့ အချက်ဆယ်ချက် ကို အကြောင်းပြပြီး ခွဲထွက်ချင်သူတွေပြောလာတဲ့စကားကို အကျင့်သာကျင့်သုံးနေ သူများ မှားသလား မှန်သလား ဝေခွဲရခက်နေချိန်မှာ သူတို့ရဲ့အယူတွေ၊ အကြောင်း ပြချက်တွေ ဘုရားဟောတရားနဲ့ လုံးဝလွဲနေတယ်ဆိုတဲ့အချက်ကို လွယ်ကူစွာ ချပြ ပေးနိုင်သူများကတော့ ပရိယတ်ကို ပဋိပတ်နဲ့ တွဲသုံးသူများသာ။ တလွဲယူသူတွေ အင်အားများလာလို့ သူတို့အယူမှားယွင်းကြောင်း သာဓကပြဖို့ရယ်၊ သာသနာတော် သန့်ရှင်းစွာ တည်ရှိနေစေဖို့ရယ် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဒုတိယသံဂါယနာကို တင်ရပါရော လား။ ဒုတိယသံဂါယနာကို ဦးစီးကာ လုပ်ဆောင်သူက ရှင်အာနန္ဒာရဲ့ တပည့်ရင်း ရှင်ယသမထေရ်ပါတဲ့။ ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အမြင်ကျယ်စွာနဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ပရိယတ် သာသနာကို လက်ဆင့်ကမ်းပွားခဲ့တဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ရဟန်းပေါ့။ ပဋိပတ်ဆိုတဲ့ အကျင့် ကိုသာ တွင်တွင်သုံးပြီး သင်ကြားမှုတွေရပ်တန့်ခဲ့မယ်ဆိုရင် အလွယ်လိုက်လို့သူတွေကို အရှုံးပေးခဲ့ရမှာအမှန်။ တကယ်လို့များ အရှုံးပေးခဲ့ရမယ်ဆိုရင် သာသနာရဲ့ ဒုတိယ

အသက်ဆိုတာ ရှိနိုင်ပါတော့မလား။ တကယ်တော့ သာသနာရဲ့ အသက်ကို ဆက်ပေးခဲ့တာဟာ ပရိယတ္တိသာသနာပါပဲ။

အချိန်ဆိုတာ လူတွေကို စက္ကန့်၊ မိနစ်အလိုက်ကို ဝါးမြိုနေတာလေ။ မှန်ကန်တဲ့အသိနဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ကို သာမကျင့်ခဲ့ရင် အချိန်ရဲ့ဝါးမြိုမှုကိုခံရသူ ဖြစ်နေမှာပါပဲ။ အချိန်တွေ ကြာလာတာနဲ့အမျှ အသိတွေလဲ ဝေဝါးလာခဲ့ကြတယ်လေ။ သာသနာ နှစ်နှစ်ရာကျော်ရောက်တဲ့အခါမှာ ပုဏ္ဏားတွေ၊ ဗြဟ္မဏဝါဒတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုကို လူအတော်များများခံခဲ့ကြတာလား။ သာသနာတော်မှာ ရဟန်းသံဃာတော်များရှိတယ်ဆိုပေမယ့် တန်ခိုးအာဏာရှိတဲ့မင်း မကိုးကွယ်လေတော့ သာသနာလဲ ပြောသလောက် မထွန်းတောက်နိုင်ဘူးပေါ့။ ကြမ်းတမ်းတဲ့အပြုအမူနဲ့ အုပ်ချုပ်သူမို့ စက္ကောသောကရယ်လို့ နာမည်ဆိုးရခဲ့သူ အသောကကြီးဟာလဲ ဗုဒ္ဓစာပေအကြောင်း မသိသေးတော့ အဖေကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဂျိန်းဘာသာဝင်များကိုပဲ ရဟန္တာရယ်လို့ ကိုးကွယ်ခဲ့တာပါပဲ။ အသိပေးတဲ့ စာပေမသိတဲ့အချိန်မှာ အကျင့်ကျင့်နေသူအားလုံးဟာ အတူတူပဲလို့ထင်ခဲ့တာ အဆန်းမှမဟုတ်ပဲ။ အကျင့်ဦးစားပေးတဲ့ခေတ်မှာ သင်ကြားမှု စာပေအသိက အရေးမပါ အရာမရောက်ခဲ့တာကိုး။ ဒါပေမယ့် သာသနာရဲ့ ကံတရားအလှည့်အပြောင်းကတော့ သြချလောက်ပါရဲ့။ အသောကမင်းကြီး ကလိင်္ဂစစ်ရဲ့ အနိဋ္ဌာရုံကိုမြင်ပြီး အမှန်တရားရှာဖွေဖို့ အကြောင်းဖန်လာပါရော။ သူကိုးကွယ်နေတဲ့ အကျင့်ရှိသူများကို အမြင်နဲ့တင် သဘောမကျချင်သ လိုဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ အမှန်တရားကို ရှာဖွေတော့တာပါပဲ။ သားလောက်ရှိတဲ့ နိဂြောဓသာမဏေရဲ့ အပ္ပမာဒ တရားကိုနာပြီး အသိတွေပြောင်းလို့ အကောင်းကို ကိုးကွယ်ခဲ့ပေမယ့် ကိုယ်တိုင်စာပေမတတ်တာက အမှားများကို ကျူးလွန်ခွင့်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတယ်။ သာသနာပူးသတ်တဲ့ ဒိဋ္ဌိများ သာသနာထဲဝင်ပြီး တန္တရ၊ မန္တရ၊ ဂါထာ၊ အင်း၊ အိုင်၊ လက်ဖွဲ့၊ ဗေဒင်၊ ယတြာစတဲ့ အမှားတွေသွတ်သွင်းလာရုံမက၊ သာသနာထဲ ကိုယ်တိုင် ဝတ်ဝင်လာသူတွေများလာတဲ့အခါ စာတတ်ပေတော် ရဟန်း၊ သံဃာတော်များက အတူကို အစစ်လို့မထင်ခဲ့တာကြောင့် အတူတကွ ဥပုသ်ပြုမှုတွေမရှိတော့။

ဥပုသ်မပြုရင် အပြစ်ပေးလို့ ရိုးရိုးပြောတဲ့ ဘုရင့်စကားကို အသိမဲ့သူအမတ်များ အမှားတွေလုပ်ကာ ရဟန်းတွေကို သတ်တဲ့အဖြစ်ထိ အပြစ်တွေကျူးလွန်ပါရောလား။

မှားတာကိုကြားရတဲ့ အသောကရင်မှာ သောကများစွာနဲ့ အိပ်မရတဲ့ ည များစွာကိုဖြတ်သန်းရပြီ။ အမှန်တရား သင်ပြပေးနိုင်မယ့် နိဂြောဓသာမဏေရဲ့ဆရာ ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်ဆီမှာ ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာပြီး သာသနာသန့်ရှင်းရေး၊ ဒိဋ္ဌိကင်းစင်စေရေးကို ဦးစားပေးလုပ်ခဲ့ပါရော။ မှားယွင်းတဲ့ သူများကို သာသနာမှ ရဲရင့်စွာဖယ်ရှားဖို့ဆိုရင် ဗုဒ္ဓစာပေကို ကိုယ်တိုင်မတတ်ရင် မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ အသောကရဲ့အတွေးက အမှန်တရားကိုလမ်းပြခဲ့တာပါပဲ။ သာသနာ တော်ကို သန့်ရှင်းသထက်သန့်ရှင်းရလေအောင် တတိယသံဂါယနာတင်ပြီး စောင့်ရှောက်ဖို့ကြိုးစားခဲ့တာကြောင့် ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်ဦးစီးတဲ့ ရဟန္တာတစ် ထောင်နဲ့ အသောကာရုံကျောင်းမှာ ပရိယတ်သာသနာနဲ့ တတိယသံဂါယနာ တင်ခဲ့ ရပါရော။ အခုတစ်ခါလဲ သာသနာရဲ့ အသက်ကို ဗုဒ္ဓစာပေ ပရိယတ်နဲ့ပဲ အသက် ဆက်ပေးခဲ့ရတာပါပဲ။

အသောကမင်းကြီးရဲ့ သားတော် ရှင်မဟိန္ဒြကြွရောက်ပြီး သာသနာ့မျိုးစေ့ကို ချခဲ့တာကတော့ သီဟိုဠ်နိုင်ငံ (သီရိလင်္ကာ) ပါပဲ။ သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှာ သာသနာတော်ကြီး နေလို့ လလိုထွန်းပခဲ့ပါတယ်။ နေ၊ လနဲ့တူခဲ့တဲ့သာသနာကို သူပုန်များရဲ့ရန်၊ ရာသီ ဥတုရဲ့ဒဏ်ကို ခံနေရတဲ့ပြည်သူများ ကာကွယ်ဖို့ခက်လာပါတော့တယ်။ တစ်ဆယ့် နှစ်နှစ်တိတိ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်တာကြောင့် မိုးမရွာ၊ အစာရှားတဲ့ဒုက္ခက ပြည်သူ ပြည်သားများအပြင် ရဟန်းသံဃာတော်များဆီကိုပါ ကူးစက်လာတာကြောင့် သီဟိုဠ် မှာ ကျန်သူကျန်၊ အိန္ဒိယဖက်ကူးသူကူးနဲ့ ရဟန်း၊ သံဃာတော်များ ရေကြည်ရာ၊ မြက်နုရာပြောင်းရွှေ့ကြရပါရော။ ဘေးဒဏ်ကင်းဝေးလို့ သီဟိုဠ်မှာ ရဟန်းသံဃာ တော်များ ပြန်လည်စုစည်းမိတဲ့အခါ အသက်နဲ့ကာကွယ်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓစာပေများကို တိုက် ဆိုင်ကြည့်တဲ့အခါ တစ်လုံးတစ်ပါဒလောက်ကို မှားယွင်းမှုမရှိကြပါဘူးတဲ့။ ရဟန္တာ မထေရ်ကြီးများ၊ သဒ္ဓါထက်တဲ့ ပုထုဇဉ်ရဟန်းများရဲ့ စွမ်းဆောင်ချက်က အံ့ဖွယ်

ရှိပေစွ။ သံယာအစည်းအဝေးကြီးမှာ သာသနာအခွန်ရှည်စွာ တည်တန့်ဖို့ဆိုရင် ပဋိပတ် အကျင့်ကသာ အရေးကြီးတယ်။ ပရိယတ် စာပေသင်ကြားပို့ချ ထိန်းသိမ်းမှုကသာ ပိုအရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ အငြင်းပွားကြီးဖြစ်ပွားလာပါရော။ စာတတ်ပေတော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ရဟန်း သံဃာတော်များရဲ့ ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရားများကို သက်သေသာဓက ပြုပြီး စာပေသင်ကြားမှု ပရိယတ်သာ သာသနာတော်ရှည်ကြာစွာ တည်ရှိတဲ့နေရာမှာ အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ တာဝန်ယူထားကြောင်း သက်သေပြလိုက်တာကို မထေရ်ကြီးများကလဲ မြတ်နိုးနှစ်သက်တဲ့အတွက် ပရိယတ်သင်ကြားပို့ချမှု သာသနာပျောက်ပျက် မသွားရလေအောင် စတုတ္ထသံဂါယနာ ပေထက်အက္ခရာတင်ပွဲကြီးကို သာသနာနှစ်လေးရှာငါးဆယ်မှာ ကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့လောက် သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဗိုလ်ငါးပါးမပြည့်စုံသူများ မေ့လျော့သွားခဲ့ရင် ပေထက်မှာတင်ထားတဲ့ စာပေကြည့်ပြီး အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်နိုင်ကြပါစေဆိုတဲ့ အမြော်အမြင်နဲ့ ပေထက်အက္ခရာ သံဂါယနာပွဲကြီးကို ကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။ သာသနာရဲ့ စတုတ္ထအသက်ကိုလဲ ပရိယတ်သင်ကြားပို့ချမှုကပဲ ဆက်လက် ရှင်သန်စေခဲ့ပါတယ်။

နှစ်တွေကြာညောင်းသွားပေမယ့် အကျင့်တွေပြောင်းမသွားတာဟာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မှန်ကန်တဲ့ ဗုဒ္ဓအသိများကို စာပေပေါ်တင်ထားခဲ့ရုံမက သင်ကြားမှုများကိုပါ ခေတ်အဆက်ဆက် တာဝန်ယူပို့ချနေခဲ့လို့ပါ။ ပုဂံ၊ ပင်း ယ၊ အင်းဝစတဲ့ ခေတ်တွေများမှာလဲ ပရိယတ်စာပေကို အသက်နဲ့ထပ်တူထားပြီး သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့ရုံမက ကျင့်သုံးမှုများကိုပါ အတူယှဉ်တွဲစားသုံးခဲ့ကြလို့ မြန်မာနိုင်ငံကြီး ကမ္ဘာ့အလယ်မှာ ငြိမ်းချမ်းစွာနဲ့ ထည်ဝါခဲ့ပါတယ်။ ဒါ ပေမယ့် အင်္ဂလိပ်တွေဝင်ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ အတွေးတွေပြောင်းလို့ သင်ကြားမှုက အရေးမကြီးသယောင် ယောင်ထင်ခဲ့တဲ့ အချိန်ကစပြီး ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားမှုကို လူတွေစိတ်မဝင်စားတော့ပါဘူး။ ကြီးလေးတဲ့ သာသနာ့ တာဝန်ကို လူအနည်းစုဖြစ်တဲ့ ရဟန်းသံဃာတော်များကသာဆောင်ထားရတာကြောင့် သာသနာတော်ကြီးဟာ ထွန်းပသင့်သလောက် မထွန်းပနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုရောက်တဲ့အခါမှာ သာသနာတော်တစ်ပတ်ပြန်ပြီး သင်ကြားမှုနဲ့

ထွန်းတောက်လာပြန်ပါပြီ။ မြန်မာပြည်ရဲ့နေရာအတော်များများမှာ ပရိယတ်စာပေ သင်ကြားမှုတွေ၊ အဘိဓမ္မာသင်တန်းတွေအတော်များများ ဖွင့်ပေး၊ သင်ကြားပေး လာတာက ကောင်းမွန်တဲ့လက္ခဏာတစ်ခုပါ။ သာသနာရဲ့ အဓိကအသက်သွေးကြော ဟာ ပရိယတ်သင်ကြားပို့ချမှုသာဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မြန်မာနိုင်ငံသားတိုင်း သိထား စေချင်ပါတယ်။ အကျင့်သာ အဓိကလို့ယူဆနေမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်တစ်သက်လွတ် မြောက်ပိုင်ခွင့်ရှိပေမယ့် ကိုယ့်နောက်မှာမွေးလာမယ့် ကိုယ့်ရဲ့မျိုးဆက်နဲ့ အပေါင်း အသင်း မိတ်ဆွေများ ဗုဒ္ဓရဲ့အသိကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရမှာမဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဆိုတာ အတ္တထက် ပရကို ဦးစားပေးတာမို့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဓမ္မအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသူမှန်ရင် ကိုယ့်အတွက်ပဲမကြည့်ဘဲ အများအတွက်လဲကြည့်ရင်း ပရိယတ်စာပေသင်ကြား ပို့ချမှု များကို လုပ်သင့်ပါတယ်။ သင်ကြားမှုများတိကျသေချာနေစေဖို့ နိုင်ငံတော်မှကျင်းပတဲ့ အဘိဓမ္မာစာပေအဖွဲ့များကိုလဲ ပရိယတ်သာသနာကို တဖက်တလမ်းက စောင့် ထိန်းရင်း ဝင်ရောက်ဖြေဆိုစေချင်ပါတယ်။ စာပေသင်ကြားထားရင်ပြီးရော ဖြေစရာ မလိုပါဘူးလို့တွေးသူများရဲ့ အတွေးနောက်ကိုမလိုက်ဘဲ ငါတို့ရဲ့တာဝန်ဟာ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်သာသနာကို အသိနဲ့အသက်ရှိသရွေ့ ထိန်းသွားမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးသာရှိကြဖို့ အသိပေးလိုပါတယ်။ သင်ကြား၊ ပို့ချ၊ ဖြေကြားမှုဟာ အသိကို တိကျစေတယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ထားလိုက်ပါ။ အခုဘဝသင်ကြားထားတဲ့ တရားများ သံသရာအဆက်ဆက် ပါစေချင်တယ်ဆိုရင် ပရိယတ်သာသနာကို သင်ကြား၊ ပို့ချ၊ ဖြေကြားမှုနဲ့ စောင့်ထိန်းပါ။ ပဋိပတ်သာသနာကို သင်ကြားထားတဲ့အတိုင်း ကျင့်သုံးရင်း ထိန်းသိမ်းကြပါလို့ တိုက် တွန်းချင်ပါတယ်။

တကယ်တော့ သာသနာရဲ့ အသက်ဆိုတာ သင်ကြား၊ ပို့ချတဲ့ ပရိယတ် သာသနာမှာသာရှိပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ အတ္တကိုမကြည့် ပရအတွက် ငဲ့ကြည့်ရင်း ဗုဒ္ဓ သာသနာကို သင်ကြားပို့ချမှုနဲ့အတူ ကျင့်သုံးရင်း ကာကွယ်ကြပါစို့လား။

အပါယ်လွတ်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်း

အကောင်း၊ အဆိုး ခွန်တွဲနေတဲ့ လောကကြီးထဲမှာ ရှင်သန်နေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေအနေနဲ့ အကောင်းကိုနှစ်သက်ကြပေမယ့် အဆိုးကိုတော့ မနှစ်သက်ကြပါဘူး။ အကုသိုလ်မကင်းသေးလို့ မကောင်းတာကိုလုပ်မိနေကြပေမယ့် မကောင်းတာကြုံရမှာ တကယ်ကို စိုးထိတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ကိုးကွယ်ရာဘာသာအလိုက် ကောင်းနိုးရာရာ ကောင်းမှုများကို အဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံနေကြတာ မဟုတ်ပါလား။ ဒါပေမယ့် အမှန်တရားဆိုတာ နှစ်ခုမရှိနိုင်ဘူးဆိုတာကိုတော့ သိထားရမှာပါ။ ပြီးတော့ ကိုယ်ထင် ကုဋ်ရှေ့နန်း သဘောမျိုးနဲ့ အမှန်ထင်လို့ အမှန်ဖြစ်ရတာမျိုးလဲ မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ လောကသဘာဝ၊ ဓမ္မသဘာဝနဲ့ အမှန်ဖြစ်လို့ အခွင့်အရေးရလာတာမျိုးကိုပဲ အမှန်တရားလို့ မှတ်ရမှာပါ။ ယုံကြည်ရာ ဘာသာအလိုက် အမှန်တရားများကို အဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုး ဖွင့်ဆိုကြပေမယ့် ဗုဒ္ဓဝါဒကတော့ သူတမျိုး ငါတဖုံ ပြောဆိုတာမျိုးမရှိကြပဲ ဓမ္မရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကံရဲ့ သဘာဝအတိုင်း လက်ခံယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် မကောင်းတာလုပ်ရင် မကောင်းတဲ့အကျိုးကို လက်ရှိလဲ ခံစားရနိုင်သလို သေဆုံးပြီးနောက်မှာလဲ အပါယ်ကိုရောက်စေနိုင်တယ်လို့ သိနေကြတာပေါ့။ ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုတာ ရှင်သန်ဖို့အတွက်ဆိုရင် ယုံကြည်မှု ဦးစားပေးပြီး အသိတရားနောက်ရံထားရသလို၊ လွတ်မြောက်ဖို့အတွက်ဆိုရင်တော့ အသိကို ရှေ့တင် ယုံကြည်မှုကို နောက်ထားရင်း ကြိုးစားအားထုတ်ရတဲ့ ဝါဒပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပြောတာကိုယုံ၊ ထင်ရာကို လုပ်ဆိုတဲ့ ဝါဒတော့မဟုတ်ပါဘူး။ မလုပ်ရင်လဲ မရနိုင်ဘူးဆိုတာကိုပါ အသိနဲ့ လက်ခံ

ထားတဲ့ ဝါဒတစ်ခုပါ။ အသိနဲ့ အကျင့်ကို အချိုးကျ ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ ဝါဒတစ်ခုလို့လဲ ပြောလို့ရပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒယုံကြည်တဲ့ သူတော်စင်တွေအနေနဲ့ မကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ မကောင်းတာ လုပ်မိရင် ဒုဂ္ဂတိခေါ်တဲ့ အပါယ်လေးပါး ရောက်တတ်တယ်ဆိုတာကို သိနေသလို ကောင်းတာကို ကောင်းတဲ့စိတ်နဲ့ကြိုးစားရင် သုဂတိနဲ့ လွတ်မြောက်မှုကိုပါ ရစေနိုင် တယ်ဆိုတာ ရဲရဲကြီး အသိနဲ့ ယုံကြည်နေသူတွေပါ။ ဒါပေမယ့် ကိလေသာကင်းတဲ့ အဆင့်မြင့်ဆုံး အရိယာမဖြစ်သေးသူများအနေနဲ့ အပါယ်ဆိုတာကြီးကို ကြားလဲ မကြားချင်ကြသလို ကြုံလဲ မကြုံချင်ကြပါဘူး။ ခက်တာက မကောင်းတဲ့ စိတ်ကိုလဲ အပြီးပယ်နိုင်အောင် မကြိုးစားနိုင်သေး။ ဒီလို အခက်အခဲကြုံနေရတဲ့ ဘဝများကို မှန်ကန်တဲ့ အသိတစ်ခုရပြီး ဘဝကို အေးချမ်းစွာ ဖြတ်သန်းနိုင်စေဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်နဲ့ အစ်ကိုဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ညီတော်အာနန္ဒာက မေးခွန်းများမေးရင်း အဖြေ များကို တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ရဲ့ စကားပြောခန်းကို စိတ်ကူးနဲ့ မှန်းရင်း လွမ်းမိသလိုရှိသား။

တစ်နေ့။ အများအတွက် အသိရစေမယ့် နေ့တစ်နေ့ပေါ့။ မကောင်းတဲ့စိတ် ကိုလဲ မပယ်နိုင် အပါယ်ကျမှာလဲ တွေးကြောက်နေသူများအတွက် အသိရစေမယ့် နေ့တစ်နေ့။ ဗုဒ္ဓဘုရားနဲ့ ညီတော်အာနန္ဒာတို့ တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာမှာနေရင်း စကားကို စတင်လိုက်သူက ညီတော်အာနန္ဒာ။ နောင်တော် အရှင်မြတ်ဘုရား လောကမှာရှိတဲ့ လူသားတွေအနေနဲ့ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးဆိုတာ ရှောင်လို့မရတဲ့အရေးတွေမို့ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ ပေါင်းဖက်ရသလိုဖြစ်နေပါတယ်။ သူတို့တွေဟာ အများ အတွက် ကြိုးစားနေရပေမယ့်လို့ အကုသိုလ်များရှိနေပြန်တော့ အပါယ်ကျမှာလဲ စိုးမိ နေကြပါတယ်။ အပါယ်လေးပါးမှ လုံးဝလွတ်သူဆိုတာကလဲ သောတာပန်ဖြစ်မှ ဆိုတော့ သူတို့အတွက် အဖြေခက်တဲ့ ပဟေဠိလို့ ဘဝမှာ အခက်အခဲတွေရှိကြပါတယ်။ အပါယ်လွတ်အောင်ကျင့်ဖို့ဆိုပြန်တော့လဲ များတဲ့အလုပ်နဲ့ အနားမရကြတာမို့ ခက် နေပြန်ရောဘုရား။ အကုသိုလ်စိတ် ရှိနေကြပေမယ့် အပါယ်မှ လွတ်မြောက်မယ့်

နည်းလမ်းများရှိရင် ရှင်တော်ဘုရားအနေနဲ့ သနားတဲ့ညာသောအားဖြင့် အသိပေး စကားပြောရင်း နည်းလမ်းများပေးစေချင်ပါတယ်လို့ အများအတွက် တောင်းဆိုခဲ့တဲ့ စကားကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားမှ နည်းများပေးခဲ့ပါတယ်။ စီးပွား ဥစ္စာရှာရင်း မိသားစုနဲ့ ပျော်ရပြီး အပါယ်လွတ်ချင်တယ်ဆိုရင် နည်းလမ်း(၇)ခုထဲက တစ်ခုခု ပြည့်စုံရမှာ ဖြစ်ကြောင်း ဗုဒ္ဓဘုရားဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ ဒီနည်းလမ်းတွေကတော့ . . .

၁။ သရဏဂုံသုံးပါး မြဲရမယ်တဲ့။

သရဏဂုံသုံးပါးမြဲတယ်ဆိုတာ ပါးစပ်နဲ့ရွတ်နေရုံ၊ ဘုရားရှေ့ ဆိုပြရုံနဲ့ ပြီး သွားတာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို စိတ်ထဲစွဲနေအောင် ကြိုးစား ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားရှင်ဆိုတာ ကိလေသာများနေတဲ့ ပုထုဇဉ်ရဲ့ စိတ်ရောဂါကို ဘယ်လို ကုရမယ်ဆိုတာ ကောင်းကောင်းသိနေတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးတစ်ယောက်လိုပါပဲ။ ရောဂါ ဖြစ်နေသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရောဂါပျောက်ဖို့ ဆရာဝန်ပြမယ်ဆိုရင် ဆရာဝန် အပေါ်မှာ ယုံကြည်ဖို့လိုအပ်သလို ဆရာဝန်ရဲ့ညွှန်ကြားချက်ကိုလဲ လိုက်နာဖို့လိုအပ် ပါတယ်။

ပြီးတော့ တရားတော်ဆိုတာဟာလဲ ဆရာဝန်ကပေးလိုက်တဲ့ ဆေးလိုပါပဲ။ ဆရာဝန်ကဘယ်လောက်တော်တော်၊ ဆရာဝန်ကို ဘယ်လောက်ယုံကြည် ယုံကြည် ဆေးမသောက်ရင် ရောဂါမပျောက်နိုင်တာမို့ တရားတော်ဆိုတဲ့ ဆေးတော်ကြီးကို ယုံကြည်စွာနှလုံးသားထဲ ထည့်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဆရာဝန်ရေးပေးလိုက်တဲ့ ဆေးညွှန်းကို မှန်ကန်စွာ ပေးနိုင်တဲ့သူတွေဟာ ဆရာဝန်ရဲ့အကူတွေပါ။ ဘုရားဟောတရားတော်ကို မှန်ကန်စွာ နည်းပေးလမ်းပြ နိုင်သူဟာလဲ သံဃာတော်များပါပဲ။ ဒါကြောင့် လမ်းမှန်ပြနိုင်တဲ့ သံဃာတော်များကိုလဲ နှလုံးသားထဲ ထည့်ထားရမှာပါ။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ပါးစပ်မှာ သရဏဂုံတည်ရုံ သက်သက်မဟုတ်ဘဲ နှလုံးသားမှာ တည်နေစေရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

၂။ ငါးပါးသီလ မြဲရမယ်တဲ့။

တကယ်တော့ ငါးပါးသီလဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘုရားက လူသားအတွက် မဖြစ်မနေ လိုက်နာရမယ်လို့ ချမှတ်ပေးထားတဲ့ စည်းကမ်းတစ်ခုမဟုတ်ပါဘူး။ လူမှန်ရင် ကျင့်ကို ကျင့်ရမယ့် လူ့ကျင့်ဝတ်မို့ အသိပေးခဲ့တာပါ။ ဟုတ်ပါတယ်။ လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် အသက်ရှင်ချင်၊ အသက်ရှည်ချင်ကြတယ်မို့လား။ ကိုယ်တိုင် အသက်ရှင်ချင်၊ အသက် ရှည်ချင်တယ်ဆိုရင် သူများကိုလဲ ရှည်ခွင့်ပေးရမှာပါပဲ။ ဒါဟာ မေတ္တာရှေ့ထားတဲ့ စေတနာကောင်းပါ။

ပြီးတော့ အသက်ရှည်တဲ့ သူတွေဟာ အသက်ရှည်နေတာနဲ့အမျှ စည်းစိမ် ဥစ္စာများကိုလဲ ခံစားချင်ကြသေးတယ်မို့လား။ ဆုံးရှုံးသွားမှာကို အသက်ထက် တန်ဖိုး ထားကြတာကိုလဲ ကြားဖူး၊ သိဖူးကြမှာပါ။ ကိုယ့်ဥစ္စာဆုံးရှုံးမှာကို စိုးရိမ်နေရင် သူများ ဥစ္စာကိုလဲ မထိခိုက်စေဖို့၊ ကျေနပ်စွာနဲ့ သုံးစွဲခွင့်ရစေဖို့ မုဒိတာပွားနည်းကို ဗုဒ္ဓက အသိပေးခဲ့တာပါ။

ချစ်ရသူနဲ့ကွေ့ကွင်းရခြင်းဟာ ဒုက္ခလို့ နားလည်ထားကြရင် ချစ်သူတွေနဲ့ ပေါင်းဖက်ရလေအောင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ကူညီပေးရမှာမဟုတ်ပါလား။ တိရစ္ဆာန်ပဲ ဖြစ်ပါစေ ချစ်သူနဲ့တော့ အတူနေချင်ကြမှာပါ။ ဒါကြောင့်လဲပဲ မြန်မာတွေ ပြောလေ့ ရှိတယ်ထင်ပါရဲ့။ အောက်ချင်းငှက် မောင်နှံစုံတွဲလို မကွဲကြပါစေနဲ့လို့။ တိရစ္ဆာန် အပေါ်တောင် နားလည်ပေးဖို့ ကြိုးစားကြတဲ့ လူသားတွေအနေနဲ့ လူသားအချင်းချင်း စာနာစွာနဲ့ သူများချစ်ရသူကို မပါတ်သက်မိစေဖို့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရနဲ့ အသိပေး ခဲ့တာမို့လား။ ရည်းစားလူလု အူနုကျွဲခတ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ အသိများသူကြောင့် ပေါ်လာတဲ့ စကားပုံတော့ မဟုတ်လောက်ပါဘူး။ အသိရှိတယ်ဆိုတဲ့ လူသားတွေ အသိမဲ့စွာပြုမူဆက်ဆံမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရတာပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ အူနုကျွဲခတ်သလို ခံစားရမှာကြောက်ရင် သူများရဲ့ချစ်ခြင်းကို မေတ္တာများစွာနဲ့ နားလည်ပေးလိုက်ဖို့ ပါပဲ။

လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ ရှင်သန်နေကြတဲ့ လူသားတွေအတွက် အရေးကြီးတာက နှုတ်တောင့်မှုပါပဲ။ အယုံအကြည်မရှိသူနဲ့လက်တွဲပြီး စီးပွားလုပ်ချင်သူဆိုတာ လောက မှာရှိမယ်မထင်ပါဘူး။ ကြီးပွားရေးအတွက် သစ္စာတရားအရေးကြီးတယ်လို့ ခံယူ ထားရင် မှားယွင်းတဲ့စကားကို ကိုယ့်ပါးစပ်နဲ့ မပြောမိဖို့ သိပ်ကိုအရေးကြီးပါတယ်။ မုသားပြောမိသူအတွက် အနည်းဆုံးအပြစ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ ကိုယ့်ကိုမယုံကြည်တော့ တာမို့ ဘဝမှာရှင်သန်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ မှန်ကန်တဲ့စကားကို ပြောရမှာပါပဲ။

ရှုပ်ထွေးတဲ့လောကမှာ ရှင်သန်နေရတဲ့လူသားတွေအနေနဲ့ အလုပ်များတဲ့ အခါ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ မှားတတ်ပါတယ်။ မမှားချင်တဲ့ ဂုဏ်သရေရှိလူကြီးမင်းများ အတွက် ပိုအရေးကြီးတာပေါ့။ ဒါကြောင့် အတွေးမှား၊ အမြင်မှားစေမယ့် မူးယစ် စေတတ်တဲ့အရာကို မသုံးစွဲသင့်တာပေါ့။ ခဏတာအပျော်ဆိုတဲ့အတွေးနဲ့ အဖော် ရှာရင်း အမှားကို ကျူးလွန်ပြီဆိုရင် အသိမှားတော့မှာ အသေအချာပါပဲ။ မှန်ကန် တဲ့အသိကိုဖျောက် မှားယွင်းတဲ့ အသိရောက်စေနိုင်တဲ့အရာတွေဟာ မူးယစ်ဆေးဝါး တွေပါ။ ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိနဲ့ ဘဝကိုဖြတ်သန်းချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ရှောင်ကိုရှောင်ရမယ့် အရာက မူးယစ်ဆေးပါပဲ။ ဆေးဝါးအဖြစ်သုံးစွဲရင်လဲ မရနိုင်တာမို့ ဘာဆင်ခြေမှ ပေးလို့မရတာကတော့ သူ့ရာမေရယသိက္ခာပုဒ်လေ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဆေးအဖြစ် သုံး ချင်တယ်ဆိုရင် ဆေးဝယ်ပြီး သုံးရမှာပေါ့။ အသိကို ဘလော့လုပ်မယ့် မူးယစ်ဆေး ကိုသုံးရင် ဘဝကိုလဲ ဘလော့ လုပ်ခံရမှာအသေအချာပါပဲ။

ဗုဒ္ဓက ငါးပါးသီလကို အရေးတကြီးပြောရသလဲဆိုတော့ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြစ်တဲ့ ငါးပါးသီလမမြဲရင် အပါယ်လေးပါးထဲက ငရဲကို ရောက်ကိုရောက်မှာမို့လို့တဲ့။ သူ့ရဲ့သွားရာလမ်းက ဖြောင့်တန်းနေတာမို့ အတိအလင်း အသိပေးခဲ့တာပါ။ ဒါကြောင့် ငါးပါးသီလမြဲရမယ်လို့ ပြောတာပါ။ ယူထားရမယ်လို့ ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။

၃။ စာရေးတံမဲကုသိုလ်ကို လှူဒါန်းပါတဲ့

စာရေးတံမဲအလှူဆိုတာ မြန်မာပြည်မှာ မဟာဒုက်အလှူပွဲ ပြုလုပ်လှူဒါန်းတာမျိုးပါ။ ဘယ်ဘုန်းကြီး၊ ဘယ်သံဃာ ကိုယ့်အိမ်ရောက်မယ်ဆိုတာ မသိနိုင်ပေမယ့် လှူရတော့မယ်ဆိုတဲ့အတွေးနဲ့ ကျေနပ်နေတာမို့ အကျိုးများတဲ့အတွက် လှူဖို့တိုက်တွန်းတာပါ။ စာရေးတံမဲလှူခဲ့ဖူးတဲ့ မဟာဒုက် ကိုယ်တိုင်လှူခဲ့ဖူးတဲ့ကုသိုလ်ကြောင့် အပါယ်မရောက်ရတော့ဘဲ ပဏ္ဍိတသာမဏေ အဖြစ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ဝင်ရတဲ့ အဖြစ်ကသာကေပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကြုံတဲ့အခါတွေမှာ စာရေးတံမဲကို လှူဒါန်းနိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်တဲ့။

၄။ ၁၅ ရက်ဆွမ်း (သို့) အပါတ်စဉ် ဆွမ်း လှူဒါန်းကြပါတဲ့။

မြန်မာတွေရဲ့ထုံးစံ ကိုယ်တတ်နိုင်သလို ၁၅ ရက်တစ်ခါ၊ တစ်လ တစ်ခါ စသည်ဖြင့် ဆွမ်းတွေလှူဒါန်းတတ်ကြပါတယ်။ ဒီဆွမ်းအလှူဟာလဲ အကျိုးကြီးတာကြောင့် အပါယ်မကျနိုင်ပါဘူးတဲ့လေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ၁၅ ရက်တစ်ခါ လှူဒါန်းနေတဲ့ ဆွမ်းအလှူရှင်တစ်ယောက်ဟာ ၁၅ ရက်မရောက်ခင် ဘာလှူရင်ကောင်းမလဲ၊ ဆရာတော်ကြိုက်တတ်တာက ဘာတွေလဲ၊ သံဃာတော်တွေသဘောကျတာတွေက ဘာတွေပါလိမ့် စသည်ဖြင့်တွေးရင်းနဲ့ နေ့များစွာကို ကုသိုလ်နဲ့ဖြတ်သန်းနေရသလို၊ လှူရတော့မယ်ဆိုတဲ့အတွေးဟာလဲ အလှူရက်မရောက်မချင်း ကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေပါသတဲ့။ လှူပြီးရင်လဲ ငါလှူခဲ့ပြီဆိုတဲ့အတွေးနဲ့ ကျေနပ်နေရသလို နောက်ထပ် ဘာလှူရင်ကောင်းမလဲလို့ အတွေးတွေထပ်နေတာမို့ ကုသိုလ်စကြာဖြစ်နေတာပေါ့။ လှူပြီး ၁၅ ရက် မလှူခင် ၁၅ ရက် အလှူတွေ ဆက်နေတာမို့ အလှူစကြာလို့ ပြောရတာပါ။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ၁၅ ရက်ဆွမ်းဟာ အပါယ်မကျစေနိုင်တာပေါ့။ အပါတ်စဉ် ဆွမ်းလှူရင်ဆိုရင် ပိုတောင်ကုသိုလ်ရဦးမှာ။ အလှူရှင်က တစ်ပါတ်ပြီး တစ်ပါတ် ဘာလှူရမလဲလို့ စဉ်းစားနေရတော့ ကုသိုလ်ဘာဝနာပွားရတာကြောင့်ပါ။

၅။ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းပါတဲ့

ဝါဆိုသင်္ကန်းဆိုတာ ရဟန်းတော်၊ သံဃာတော်တွေအတွက် တကယ်ကို တန်ဖိုးရှိတဲ့ သင်္ကန်းတစ်မျိုးပါ။ ဝါတွင်းကာလဆိုတာ မိုးစိုတယ်လေ။ စိုတဲ့အဝတ် ကိုဝတ်ပြီး နေဖို့ဆိုတာလဲမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ သင်္ကန်းအပိုရှိတော့ ဆွမ်းခံသွားလို့ သင်္ကန်း စိုခဲ့ပါစေဦး လဲစရာအပိုရှိတော့ အဆင်ပြေတာပေါ့။ ပြီးတော့ ဝါတွင်းကာလဆိုတာ ရဟန်း၊ သံဃာတော်တွေ ပရိယတ်ခေါ်တဲ့ စာပေသင်ကြားမှု၊ ပဋိပတ်ခေါ်တဲ့ အကျင့် တရားအားထုတ်မှုတွေကို မဖြစ်မနေ လုပ်ရတဲ့ကာလဖြစ်ပါတယ်။ ဝါတွင်းသုံးလ ပတ်လုံး တကာလှူထားတဲ့ သင်္ကန်းကိုဝတ်ပြီး အသိဖြည့် အကျင့်ပြည့်အောင် ကြိုးစား နေရတာမို့လို့ အလှူရှင်တွေမှာ ကုသိုလ်တွေပွားနေတဲ့အတွက် အကျိုးများစေတာပါ။ အချို့ဆို အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ထိ ဆိုက်ရောက်သွားနိုင်တာမို့ ကိုယ်ရဲ့သင်္ကန်း အလှူတစ်ခုဟာ သုံးသူအတွက် ကိလေသာကင်းစင်စေနိုင်တာမို့ ပိုလို့ကို ကျေးဇူး များပါသေးတယ်။ ဒီအကြောင်းတရားတွေကြောင့် ဝါဆိုသင်္ကန်းအလှူဟာ အပါယ် ပိတ်စေနိုင်တာပေါ့။

၆။ သောက်သုံးရန် ရေကန်ကိုလှူဒါန်းပါတဲ့

နေမကောင်းသူအတွက် ဆေးဆိုတာ တကယ့်ကိုအရေးကြီးပါတယ်။ ရောဂါ ကိုပျောက်စေချင်တယ်ဆိုရင် ဆေးကုရမှာပါ။ သာမန်ရောဂါဆိုရင်တော့ ဆေးစား ပေါ့။ ဆေးဟာ အသက်ရဲ့ သခင်လေ။ ဒီလိုပါပဲ။ အသက်ရှင်နေတဲ့ လူသားတွေမှာ ရေအသက်တစ်မနက်ဆိုတာလို့ ရေမသောက်ရရင် အသက်ရှင်သန်ခွင့် မရှိတော့ ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ရေကို ဆေးအဖြစ်သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ ရေအိုးတစ်အိုး တည် ထားပေးခြင်းဟာ ပင်ပန်းနေသူတွေအတွက် ရေတစ်ခွက်သောက်ရတဲ့အချိန်မှာ စိတ် ကိုလန်းဆန်းစေမှာဖြစ်သလို အသက်များစွာကို ကယ်ပေးတဲ့ ကုသိုလ်တစ်ခုလဲဖြစ် ပါ တယ်။ ရေကန်ကြီးတစ်ခုဆိုရင် ရွာတစ်ရွာမှာ ရှိနေသူတွေရဲ့ အသက်ပေါင်းများစွာ ကို ကယ်ပေးသလိုပါပဲ။ နှစ်ရွာသုံးရတယ်ဆိုရင် ပြောစရာတောင် မလိုတော့ပါဘူး။

အသက်ရှင်သန်လိုသူများကို ရှင်သန်ခွင့်ပေးလိုက်သလို၊ အသက်ရှင်မှ လုပ်ရမယ့် ကုသိုလ်များကိုလဲ ပြုလုပ်ခွင့်ပေးလိုက်တာမို့ ဧရာမကုသိုလ်ကြီးလို့လဲ တင်စားနိုင်ပါတယ်။ သက်ရှိသတ္တဝါများရဲ့ အသက်ကို ရေဆိုတဲ့ဆေးနဲ့ ကယ်တင်ပေးတာကြောင့် အပါယ်မကျရကြောင်း အတိအလင်းဟောခဲ့တာပေါ့။

၇။ ကျောင်းကိုလှူဒါန်းပါတဲ့

စားဝတ်နေရေးအတွက် လှူပုံရှားနေတဲ့လူသားတွေအတွက် ပင်ပန်းလာရင် အနားယူဖို့ နေရာတစ်ခုတော့ ရှိသင့်ပါတယ်။ အနားရတဲ့ရက်မှာ အနားယူမယ် ကြံပေမယ့် အနားယူစရာနေရာမရှိလို့ စိတ်ပင်ပန်းရတဲ့အဖြစ်နဲ့ ကြုံရတတ်တာမို့လား။ ပြီးတော့ နေစရာ နေရာဆိုတာ ဘေးအားလုံးကို ကာကွယ်ပေးသလို လွတ်လပ်မှု၊ လွတ်မြောက်မှုကိုလဲ ဖန်တီးပေးတတ်သေးတာလား။ မှက်၊ ခြင်၊ ယင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်း၊ သန်း၊ အပူ၊ အအေးစတဲ့ ဘေးအမျိုးမျိုးကို ကာကွယ်ပေးသလို အေးဆေးစွာနေရတဲ့အတွက် စိတ်တွေပေါ့ပါးသွက်လက် လွတ်လပ်နေတာမျိုးကိုလဲ ဖန်တီးပေးတတ်ပါတယ်။ ဒါ့တင်မက တရားအားထုတ်ပြီး အေးဆေးစွာနေချင်တယ်ဆိုရင်လဲ နေရာက ဒီတာဝန်ကို ရအောင်ယူပေးတတ်တာမို့လား။ ကိုယ်က နေစရာတစ်ခုကို ဖန်တီးလှူဒါန်းပေးလိုက်တဲ့အတွက် ဘေးရန်အမျိုးမျိုးကို အကာအကွယ်ပေးလိုက်သလို လွတ်မြောက်မှုကိုပါ ဖန်တီးပေးလိုက်တာကြောင့် အကျိုးများရတာပါ။ ကျောင်းလှူခြင်းဆိုတဲ့နေရာမှာ ကျောင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို လှူဒါန်းမှမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့ဖက်က ပါဝင်ကုသိုလ်ယူတာမျိုးကိုပြောတာပါ။ ကျောင်းဆိုတာ အုတ်တစ်ချပ်၊ သဲတစ်ပွင့်၊ သစ်တစ်ချောင်းနဲ့ စရတာမို့ ကိုယ်နိုင်တဲ့ အုတ်တစ်ချပ်အလှူ၊ သဲတစ်ပွင့်အကူဟာလဲ ကျောင်းအလှူပါပဲ။ ကိုယ်လှူခဲ့တဲ့ကျောင်းမှာ ရဟန်း၊ သံဃာတော်များ စာပေပို့ချခြင်း၊ တရားဘာဝနာပွားခြင်းများကို ကိုယ်တိုင်လဲလုပ်နေသလို အများတကာတွေကိုလဲ သင်ပေး၊ တရားပွားများနိုင်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနေတာမို့ မသေနိုင်၊ မရပ်နိုင်တဲ့ အသိတရားတွေ ပြန့်ပွားနေတာကြောင့် ကျောင်းအလှူရှင်တွေ အပါယ်မရောက်နိုင်တာပါ။

ညီတော်အာနန္ဒာ တောင်းပန်လို့ အပါယ်မကျကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများကို ဗုဒ္ဓဘုရားက ဟောကြားပေးခဲ့တဲ့အတွက် အလုပ်များနေသူများအတွက် အတော်ကို အဆင်ပြေခဲ့ပါတယ်။ ဥစ္စာမပြည့်သေးလို့ဆိုတဲ့ အတွေးရှိသူများအတွက် သရဏဂုံသုံးပါးနဲ့ ငါးပါးသီလကို မြဲအောင်လုပ်ရင် အပါယ်ကလွတ်နိုင်သလို၊ စီးပွားရေးလေး အဆင်ပြေစပြုတဲ့အခါ စာရေးတံမဲကိုပါ အပိုဆုအဖြစ် လုပ်နိုင်အောင် နည်းလမ်းပေးခဲ့ပြန်ရော။ အချိန်ရလို့ သဒ္ဓါပွား လာတဲ့အခါမှာလဲ ဒီအတိုင်းမနေဘဲ ၁၅ ရက်ဆွမ်းနဲ့ အပါတ်စဉ်ဆွမ်းအလှူကို တတ်နိုင်သလောက်လှူဒါန်းဖို့ အသိပေးခဲ့ပြန်တာလား။ မိုးလနဲ့ကြုံတဲ့အခါ ကိုယ်လဲတတ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူကြဖို့ပါ အပိုလေးထည့် ပြီးအသိပေးခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ကြုံတဲ့အခါ အားတဲ့အခါမှာလဲ ရေးအိုးတည်ဖို့၊ ရေကန်ကို ကိုယ်တိုင်မလှူနိုင်ဘူးဆိုရင်တောင် လှူသူများနဲ့ပူးပေါင်းပါဝင်ကာ ကုသိုလ်ယူဖို့အတွက် နည်းလမ်းပေးခဲ့သလို ငွေပိုငွေလျှံလေးရလာတဲ့အခါ သံသရာအတွက် စုဗူးတစ်ခုပြုလုပ်တဲ့အနေနဲ့ ကျောင်းအလှူထဲ ပါဝင်ကြဖို့ ထပ်ဆင့်အသိပေးခဲ့ပြန်ပါတယ်။

အပါယ်ရောက်မှာ ကြောက်နေကြသူတွေအတွက်ကတော့ မအားရင်လဲ သရဏဂုံသီလနဲ့ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ရင်း ဘဝဖြတ်သန်းဖို့၊ အားတဲ့အခါ ကုသိုလ်အပိုလေးတွေလုပ်ရင်း အသိနဲ့နေဖို့ နည်းလမ်းပေးခဲ့ တဲ့အတွက် နေလဲပျော်သေလဲပျော်ဖြစ်ရပါတယ်။

တကယ်တော့ အပါယ်လေးပါးဆိုတာ မအားဘူး၊ မလုပ်နိုင်ဘူးရယ်လို့ ဆင်ခြေပေးနေသူတွေအတွက်သာ ကြောက်စရာကောင်းပေမယ့် မအားရင်လဲ ကိုယ်ပိုင်သီလနဲ့ အားရင် အများအတွက် အဆင်ပြေသလို ပေးဆပ်သူတွေအတွက် တော့ အပါယ်ဆိုတာ ကြောက်စရာလားလားမှ မကောင်းတဲ့အရာပါ။ ဒါကြောင့်လဲပဲ ဗုဒ္ဓဘုရားက ဒီအကျင့် (၇) ပါးဟာ အပါယ်ကြောက်သူတွေအတွက် ဖြေဆေးတစ်ခုအဖြစ် ညီတော်အာနန္ဒာကို ဟောခဲ့ပေးတာပေါ့။

ဓညာဒါရမိဆရာတော် ဦးဉာဏဝရ

စာဖတ်သူများ ဥစ္စာမပြည့်စုံဘူးလား၊ သရဏဂုံသီလနဲ့ ငါးပါးသီလကို
ဖြည့်ရင်း ကိုယ်ကျင့်တရားပြည့်အောင်သာ ဖြည့်ထားလိုက်ပါ။ မအားဘူးလား၊ ရလာတဲ့
ဥစ္စာနဲ့ တတ်နိုင်တဲ့ဖက်က လှူဖြစ်အောင်၊ ကူဖြစ်အောင်သာ ကြိုးစားလိုက်ပါ။

တကယ်တော့ အပါယ်ဆိုတာ ကြောက်စရာမဟုတ်ပါဘူး။ အသိနဲ့ဖြည့်နိုင်
ခဲ့တယ်ဆိုရင်ပေါ့။

ဘယ်လိုလဲ၊ အပါယ်ဟာ ကြောက်စရာကောင်းတုန်းလား။ ဒါဆို စာဖတ်သူ
ဟာ မအားဘူး၊ မလုပ်နိုင်ဘူးလို့ ဆင်ခြေပေးနေသူသာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် မှန်းပူဇော်

- ၁။ သုပ္ပဋိပန္နော = ကိလေသာငြိမ်းကြောင်း ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံတော်မူ၏။
- ၂။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော = သာဓဋ္ဌ မာယာ ကင်းစင်ကွာ၍ မြောင့်စွာ ကျင့်ကြံတော်မူပါပေ၏။
- ၃။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော = နိဗ္ဗာန်အကျိုး မျှော်ကိုးရည်သန် ကျင့်ကြံတော်မူပါပေ၏။
- ၄။ သာဓိစိပ္ပဋိပန္နော = မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် အကျင့်မြတ်ကြောင့် တုပ်ဝပ်ရှိသေ လျော်ကန်အောင် ကျင့်ကြံတော်မူပေ၏။

ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော = အစုံလေးပါး သီးခြားရှစ်ဖော် မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သားတော် အရိယာ သံဃာတော်သည်။

- ၅။ အာဟုနေယျော = အဝေးမှ ဆောင်ယူပစ္စည်းကိုမူလည်း ပေးလှူခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။
- ၆။ ပါဟုနေယျော = ဧည့်သည်ဖို့ရာ ရည်ကာဆောင်ထား ပစ္စည်းများပင် စိတ်ထားစင်ဖြူ ပေးလှူခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။
- ၇။ ဒက္ခိဏေယျော = တမလွန်စခန်း ကောင်းဖို့မှန်း၍ လှူဒါန်းခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

၈။ **အလူလိကရုဏီယော** = ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

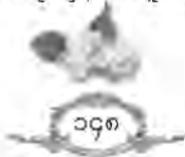
၉။ **အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ** = နတ်၊ လူအများ ကောင်းမှုပွားဖို့ ကြံထားပျိုးချ တုမရသည့် ကောင်းလှ လယ်မြေယာမြေပမာ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ရယ်လို့ ဂုဏ်တော်များနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတယ်။ သံဃာ့ဂိုဏ်းဝင် ရဟန်းများဟာလဲ သံသရာဝဋ်မှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း တမ်းတမျှော်မှန်းရင်း သီလသာသနာ၊ သမာဓိသာသနာနဲ့ ပညာသာသနာများကို စောင့်ထိန်းနေကြလေရဲ့။ ရဟန်းတစ်ပါးစောင့်ထိန်းရတဲ့ သီလသာသနာဟာ ကုဋေပေါင်း ကိုးထောင့်တစ်ရာ ရှစ်ဆယ်ငါးသန်း သုံးသောင်ခြောက်ထောင်များ တောင်ရှိပါသတဲ့။ အံ့ဖွယ်များနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့သာသနာပါပဲ။ သာမာန်လူတစ်ယောက် စိတ်ကူးနဲ့တောင် မဆောက်တည်နိုင်တဲ့ သီလသာသနာပါပဲလား။ ပြီးတော့ ရဟန်းတစ်ပါးရဲ့ ချမ်းသာဟာ သမာဓိနဲ့နေပြီး ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာများကို ရရှိခြင်းပါတဲ့။ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အရိယာသံဃာရှိသလို ပုထုဇဉ်သံဃာလည်း ရှိတာပါပဲ။ ဘုရားရှင်ရဲ့ပညတ်တော်အာဏာဒေသနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မကျူးလွန်မိတဲ့ သံဃာဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ပညတ်အာဏာတော်ကို မလွန်ကျူးတဲ့သူဆိုလို့ ဘုရားရယ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရယ်ပဲရှိပါသတဲ့။ ဘာကြောင့်ဆို ဘုရားရှင်ရဲ့ပညတ်တော်ဟာ အာဏာဒေသနာ (အမိန့်ချမှတ်မှု)သာဖြစ်တဲ့အတွက် အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ မဆိုင်တာကြောင့်ပါ။ တစ်ခုတော့ရှိပါတယ် ဘုရားရှင်ရဲ့ အာဏာဒေသနာနဲ့ လုံးလုံးမသက်ဆိုင်တဲ့ လူဆိုရင်တော့ အာဏာကြောင့် သင့်ရတဲ့အပြစ် မရှိနိုင်ဘူးပေါ့။ ဒါဆို ရဟန်းမှန်ရင် အပြစ်မကင်းနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပါပဲ။

မှတ်သားရသလောက် ဘုရားရှင်ရဲ့ အာဏာဒေသနာတော်ဟာ ကျူးလွန်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် သင့်ရောက်တဲ့အပြစ်ရယ်၊ မသိလို့ သင့်ရောက်နိုင်တဲ့အပြစ်ရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်တဲ့။ မသိလို့ သင့်ရောက်နိုင်တဲ့ အပြစ်ကိုတော့ ရဟန္တာများတောင်မှ

ကျားလွန်မိ တတ်ပါသတဲ့။ သတိလွတ်သွားတာရယ်၊ မသိလိုက်တာရယ်ကြောင့်ပါတဲ့။ အပြစ်နှစ်မျိုးလုံး သင့်နိုင်တဲ့ ရဟန်းများကတော့ ပုထုဇဉ်ပဲ့ပေါ့။ ဒါပေမယ့် အံ့ဩစရာ တစ်ခုက သံဃာမှန်ရင် ဒုဿီလ = အကျင့်မကောင်းသူဆိုတာ မရှိဘူးတဲ့လေ။ သံဃာ ဆိုတာ အဖွဲ့အစည်းရဲ့ နာမည်တစ်ခုမို့ ရှင်မဟာကဿပ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့လည်း ပါတာဆိုတော့ မကောင်းတဲ့အကျင့်ဆိုတာ ဘယ်ရှိပါ့မလဲ။ ဒါကြောင့် သံဃာအတုလို့ သုံးမိရင် အရိယူပဝါဒကံ ထိုက်ဖို့များတာမို့ အသိ၊ သတိနဲ့ ပညတ်တစ်ခုကို သုံးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အပြစ်နဲ့ ဒွန်တွဲနေတဲ့ ပုထုဇဉ်ရဟန်းများမှာတော့ အကျင့်ပြည့်သူ၊ အကျင့်မပြည့်သူနဲ့ အကျင့်ပျက်သူရယ်လို့ အမျိုးမျိုးရှိနိုင်တာပေါ့။ တကယ်လို့များ အကျင့်ပျက်သူပင်ဖြစ်လင့်ကစား လူထက်သာတာတွေကတော့ ရှိနေဆဲပါပဲ အကျင့် ပျက်သူ ရဟန်းများရဲ့ အားသာချက်များကတော့ ၁။ ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း ၂။ တရား၌ ရိုသေခြင်း ၃။ သံဃာ၌ ရိုသေခြင်း ၄။ သီတင်းသုံးဖော်များ၌ ရိုသေမှုရှိခြင်း ၅။ ပါဠိစာပေ သင်ကြားခြင်း၌ လုံ့လရှိခြင်း ၆။ ပါဠိစာပေများကို ကြားနာရများခြင်း ၇။ သီလပျက်နေပေမယ့် ရဟန်းများနဲ့ ပုံစံတူ အသွင်အပြင်ကို ယူထားခြင်း ၈။ ကဲ့ရဲ့ခံရမှာ ကြောက်တဲ့အတွက် ကိုယ်၊ နှုတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ၉။ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေ့ရှုသောစိတ် ရှိခြင်းနဲ့ ၁၀။ အကျင့်ပျက် ရဟန်း မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပုန်းလျှိုး၊ ကွယ်လျှိုး ပြုကျင့်ခြင်းဆိုတဲ့လူထက် သာလွန်တဲ့အတွက် လွန်ကဲစွာ မြတ်သောအလှူကို သန့်စင်စေနိုင်သလို အကျိုးလည်း များစေနိုင်သတဲ့။ ဘာကြောင့် ဒီလိုမျိုး အကျိုးကို များစေရသလဲဆိုတော့ ၁။ အပြစ်ကင်းပြီး ချပ်ညိုမိန့်နဲ့တူတဲ့ သင်္ကန်းကို ဆောင်ထားခြင်း ၂။ ဘုရား အရိယာတို့နဲ့တူစွာ ခေါင်းကို ရိပ်ထားခြင်း ၃။ ရဟန်း၊ သံဃာအပေါင်းသို့ သက်ဝင်နိုင်ခြင်း ၄။ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း ၅။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ကြသော ရဟန်းများ၊ သူတော်ကောင်းများ နေရာ ကျောင်းကန်၌ နေထိုင်ခြင်း ၆။ ဘုရားရှင် သာသနာတော် တည်တဲ့ခြင်းကို လိုလာခြင်း ၇။ မြတ်သောတရားကို ဟောကြားခြင်း ၈။ တရားလျှင် မှီခိုအားထား ရာရှိခြင်း ၉။ ဘုရားသာအမြတ်ဆုံးလို့ စင်စစ်ဖြောင့်မတ်သော အယူရှိခြင်းနဲ့ ၁၀။ ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်ခြင်း စတဲ့ အကြောင်းတရားများကြောင့်ပါပဲ။ ပြီးတော့

အနာဂါမ်ဖြစ်တဲ့လူက ဒီနေ့မှ ရှင်ပြုလာတဲ့ သာမဏေတစ်ပါးကို ရှိခိုးရမယ်တဲ့လေ။ ဘာကြောင့်ဆို သင်္ကန်းတို့ဆောင်ထားခြင်းနဲ့ ဦးပြည်းရိပ်ထားခြင်း (ကတုံးတုံးထားခြင်း) ကြောင့်ပါတဲ့။ လူအရိယာဟာ လူ့အဝတ်အစားကို မစွန့်သေးတဲ့အပြင် ရဟန်းအသွင်ဖြစ်တဲ့ ခေါင်းရိပ်ထားမှုလဲ မရှိတဲ့အတွက် ရှိခိုးရတာပါ။ ခေါင်းရိပ်ထားတဲ့အတွက် အပြစ် (၁၆)မျိုး ကင်းစေတာကလဲ ဂုဏ်တစ်ခုပဲလေ။ ဆံပင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အပြစ် (၁၆)မျိုးကတော့ ၁။ တန်ဆာဆင်ခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၂။ ပြေပြစ်ချောမွေ့အောင် ပြုရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၃။ ဆီလိမ်းရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၄။ ခေါင်းလျှော်ရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၅။ ပန်းပန်ဆင်ရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၆။ အမွှေးအကြိုင်လိမ်းရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၇။ ခေါင်းလျှော်ရန် တရော်ကင်ပွန်းစသည် စိမ်ထုံရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၈။ သဖန်းခါးသီး ရှာရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၉။ သျှစ်သျှားသီး ရှာရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၁၀။ ဆံပင်နက်အောင် ဆိုးရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၁၁။ သျှောင်ထုံးရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၁၂။ ဘီးဖီးရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၁၃။ ဆေတ္တာသည်တို့ဖြင့် ပြုပြင်ရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၁၄။ ထုံးပြီးသျှောင်ကို ပြန်ဖြေရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု ၁၅။ သန်းရှာရခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှုနဲ့ ၁၆။ ဆံပင်တို့ ကျွတ်ခဲ့သော် စိုးရိမ်ရမှု တို့ပါပဲ။

ခေါင်းပေါ်ရှိတဲ့ ဆံပင်တစ်ခုနဲ့တင် လူတွေက အလုပ်ရွပ်နေတာမို့ အလုပ်ရှင်းပြီး အရွပ်ကင်းတဲ့ သာမဏေ၊ ရဟန်းများဟာ လူအရိယာထက် သာလွန်တာ မဆန်းလောက်ပါဘူး။ ဘုရားရှင်ရဲ့ သီလသာသနာတည်ရှိပုံကိုသာ အကျယ်ချဲ့မယ်ဆိုရင် လူအရိယာတွေ လိုက်မမီတဲ့ ဂုဏ်တွေ အမြောက်အမြားရှိနေမှာပါပဲ။ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်နဲ့ သာသနာတော်ကို တကယ်ကြည်ညိုသူ ဖြစ်ရဲ့လား ဆိုတာကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် မေးကြည့်သင့်ပါတယ်။ သံသရာအကျိုးရော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကိုပါရစေနိုင်တဲ့ ရဟန်း၊ သံဃာတော်များကို ကြည်ညိုရတာ အရှုံးမရှိတဲ့အပြင် အမြတ်ပါ ထွက်နိုင်တာမို့ ရဟန်း၊ သံဃာတော်များကို ဖူးတွေ့ခွင့်ရတိုင်း သမဏာနန္ဒ ဒဿန မင်္ဂလာတော်နဲ့ ညီရလေအောင် သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကို မှန်းသာပူဇော်ကြပါလို့ . . . . .။

အမျှဝေရန် နည်းလမ်းမှန်

ကောင်းတာကိုစားရရင် ချစ်သူကို သတိရမြဲဆိုတဲ့အတိုင်း ကောင်းတာလေး မြင်ရတဲ့အခါ ကောင်းတာကို စားရတဲ့အခါမျိုးမှာ ကိုယ်ချစ်ရသူ၊ ကိုယ်နဲ့ ရင်းနှီးသူ များကို ပြေးမြင်တတ်၊ သတိရတတ်တာ လူထုံးစံတစ်ခုပဲလား။ ကိုယ်တွေ့ရသလို သူ့ကိုတွေ့စေချင်တာလေ။ ကိုယ်စားသလို သူ့ကိုစားစေချင်တာပေါ့။ တူညီတဲ့ခံစားမှုနဲ့ ဘဝ ကိုဖြတ်သန်းချင်တာဟာ ချစ်သူတို့ရဲ့ဆန္ဒပဲမဟုတ်ပါလား။

တူညီတဲ့ဆန္ဒတွေကို ပြည့်ဝစေဖို့အတွက် နည်းပေးလမ်းပြလုပ်ပေးတဲ့ ဝါဒ ကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒပါပဲ။ မှားနေတာကို ပြင်ပေးနိုင်သလို မှန်တာကိုလဲ တိကျစေပါတယ်။ အချို့အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပြောတာကို ကြားဖူးမိရဲ့။ ကောင်းမှုကုသိုလ်လုပ်တာ စိတ်က ပြတ်ပြီးသားမို့ ရေစက်ချစရာမလိုပါဘူးကွာလို့။ အမှားဆိုတာ ကြာလာရင် အမှန် အဖြစ် လက်ခံလာတတ်ကြတာဟာ လူသားတွေပါ။ အမှားအမှန်ကို သိနိုင်စွမ်းရှိတာလဲ လူသားပါပဲ။ လူသားပြောတဲ့ စကားအားလုံး အမှားရယ်လို့ မပြောနိုင်ပေမယ့် အတ္တ အခြေခံ အသိမမှန်ခဲ့ရင်တော့ မှားဖို့သေချာသလောက်ပါပဲ။ တကယ်တော့ ကောင်းမှု လုပ်တာ စိတ်ပြတ်ပြီးသားမို့ ရေစက်ချစရာမလိုပါဘူးလို့ပြောခြင်းဟာ ငါပြုလုပ်ထား တဲ့ ကောင်းမှုကို ဘယ်သူနဲ့မှ မျှဝေမသုံးစွဲနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်နေပါ တယ်။ ဘဝမှာ မုန်းသူကို ကောင်းတာမမျှချင်ရင်နေ ချစ်သူကိုတော့ မျှဝေခံစား စေချင်မှာပါ။ ကိုယ့်အသိ ကိုယ့်ခံစားချက်နဲ့ ဓမ္မအသိတို့ဟာ ကွဲလွဲမှုရှိမရှိ တချက် လောက် စောင်းငဲ့လို့ ကြည့်စေချင်ပါတယ်။

လူသားရယ်လို့ဖြစ်လာပြီဆိုရင် ချမ်းသာချင်ကြတာထုံးစံပါ။ ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ချစ်ရသူတွေနဲ့အတူ မျှဝေခံစားချင်ကြသလို ပစ္စည်းများဆုံးရှုံးသွား မှာကိုလဲ စိုးထိတ်နေကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချမ်းသာချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုယ်ပိုင်ထားတဲ့ ပစ္စည်းကို ချစ်သူနဲ့မျှတခံစားရင်း ဆုံးရှုံးတာကို မကြံ့ချင်ဘူးဆိုရင် ဒါနလုပ်နည်းလေးကို ဗုဒ္ဓဘုရားက တိကျစွာညွှန်ပြခဲ့ပါတယ်။

ဥစ္စာပြည့်စုံပြီးချမ်းသာချင်တယ်ဆိုရင် ဒါနကို အသိဉာဏ်နဲ့ သေသေချာချာ လုပ်ရမှာပါ။ ပညာတတ်ပြီး အလုပ်ကို သေသေချာချာကြိုးစားသလိုပေါ့။ အလုပ်ကို တော့ ကြိုးစားပါရဲ့ ပညာက မတတ်လေတော့ လုပ်သလောက်မရ အဖြစ်မျိုးကြုံရ တတ်တယ်မို့လား။ ဒါကြောင့် ဒါနကို အသိဉာဏ်ရှိရှိ လုပ်ခိုင်းတာပေါ့။ အနည်းဆုံး တော့ ဒါနလုပ်တယ်ဆိုတာ တစ်ဖက်သားရဲ့လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်တာလို့ နားလည်ထားသင့်ပါတယ်။ ဒါက ဂရုဏာရှိတာကိုပြတာပါ။ တဖက်သားရသွားတဲ့အခါ ကြည်နူးကျေနပ်စွာနဲ့ ဝမ်းမြောက်ရမှာက ဒါနရှင်ရယ်ပါ။ ဒါလဲ မုဒိတာပြည့်စုံမှုကို ဖော်ပြတာပါပဲ။ ဒီလိုအချက်လေးပြည့်စုံသွားရင် ဒါနအကျိုးကို သေသေချာချာ စံစား ခွင့် ရမှာပါ။ လူဖြစ်ရင်လဲ ချမ်းသာမယ်၊ နတ်ဖြစ်ရင်လဲ အခြားနတ်ထက်သာမယ်ပေါ့။

ဒါနအကျိုးဖြစ်တဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုဟာ လူတစ်ယောက်ကို မာနတက်လာစေ တတ်ပါတယ်။ မာနကြီးတဲ့သူတစ်ယောက်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လူမထင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ ဒါဟာလဲ အရှိသမားတို့ရဲ့ သဘာဝပဲလေ။ နောက်ဆုံး ကိုယ် ချစ်ရသူတောင် ကိုယ့်ရဲ့ဒါဏ်မခံနိုင်လို့ ထွက်သွားရတဲ့ အဖြစ်မျိုးတွေ ကြုံတတ်တာ မို့လား။ ဒါနလုပ်တုန်းက အမျှဝေတဲ့ အကျင့်မလုပ်ခဲ့တဲ့အတွက် ရလာနိုင်တဲ့ ရလာဒ် များကတော့ ကိုယ်တိုင်ပစ္စည်းကို မသုံးရက်သလို ပစ္စည်းကို မတရားဖျက်ဆီးနိုင်တဲ့ ရန်သူမျိုးငါးပါးနဲ့လဲ ကြုံတွေ့ရတတ်ပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ ဒါနကို အများနဲ့ ထပ်တူ ရစေဖို့ အမျှမပေးခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ တကယ်လို့ ဒါနလုပ်ပြီးတိုင်း ရေစက်ချ အမျှဝေခဲ့မယ်ဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို ကိုယ်တိုင်သုံးစွဲခွင့်ရသလို ပြည်သူပိုင်ရယ်လို့ မင်းကမတရား မသိမ်းတော့သလို သဘာဝဘေးဒါဏ်ကလဲ မဖျက်ဆီးနိုင်တော့ပါဘူး။

ဒါဟာ ဒါနလုပ်ပြီးတဲ့နောက် ပတ္တဒါနခေါ်တဲ့ အမျှဝေမှုကြောင့်ပါပဲ။ မြန်မာတွေ ပြောသလို ပြောရရင် ရေစက်ချခဲ့လို့ပေါ့။ တကယ်တော့ ရေစက်ချတယ်ဆိုတာ အမျှဝေတာကို ပြောတာပါပဲ။ ချစရာရေခွက် မရှိတဲ့အချိန်မှာလဲ ကိုယ်လုပ်ထားတဲ့ကုသိုလ်ကို သက်ရှိ သတ္တဝါတွေရကြစေဖို့ အမျှဆိုတာ ပေးနိုင်တာချည်းပါပဲ။

အမျှဝေတဲ့အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်က သာဓုခေါ်ကြမှာပေါ့။ သာဓုဆိုတာ ကောင်းလိုက်တာလို့ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးမှုကို ဖော်ပြလိုက်တာပါပဲ။ ပိုင်ရှင်ကပေးမှ ကျန်သူက ကျေနပ်စွာခံယူလို့ရမှာပေါ့။ စာပေမှာတော့ ပြောထားတာရှိပါတယ်။ ဒါနရှင်က အမျှပေးပေး၊ မပေးပေး သိသူများက ကောင်းလိုက်တာ (သာဓု)လို့ ကျေနပ်စွာခံယူခွင့်ရှိပါသတဲ့။ ဒါက ခံယူသူဖက်က ပြောတာ။ ပေးသူဖက်က အမျှအမျှရယ်လို့ ပေးလိုက်တဲ့အခါ ကိုယ်တိုင်လဲ သာဓုခေါ်ရသလို အများကိုလဲ သာဓုခေါ်စေနိုင်ခဲ့တာမို့ ဒါနအကျိုးဖြစ်တဲ့ချမ်းသာကို ခံစားခွင့်ရတဲ့အခါမှာ အခြံအရံ ချစ်သူများနဲ့အတူ ဖျက်ဆီးသူ၊ နှောက်ယှက်သူမရှိဘဲ ခံစား၊ စံစားပိုင်ခွင့်ရရှိမှာပါ။ မြန်မာတွေအားလုံး ကြားကြားသမျှ အမျှရယ်လို့ အမျှအတန်းပေးဝေရတာက ကြားကြားသမျှဆိုတာက ဒိဋ္ဌ-မြင်ရ၊ ကြားရနိုင်တဲ့ သတ္တဝါတွေကို ရည်ရွယ်တာပါ။ တကယ်တော့ အသံသက်သက်နဲ့ ကြားကြားသမျှ အော်ရုံမဟုတ်ဘဲ စိတ်ထဲကလဲ နှစ်နှစ်ကာကာနဲ့ အမျှဝေသင့်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ကြားကြားသမျှမှာ မမြင်ရတဲ့ (အဒိဋ္ဌ) သတ္တဝါမပါနိုင်သလို၊ အဝေးရောက် (ဒူရေ) သတ္တဝါတွေလဲ မကြားနိုင်လို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် အသံနဲ့လဲ ကြားကြားသမျှ ရယ်လို့ အမျှပေး၊ စိတ်ထဲကလဲ နှစ်နှစ်ကာကာအမျှဝေမယ်ဆိုရင် မြင်ရသူရော၊ မမြင်ရသူပါ ရနိုင်တာမို့ တိကျတဲ့ အမျှဝေနည်းပါ။ ကုသိုလ်အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့ ရယ်လို့ တချို့တွေဆိုပြီး အမျှပေးတတ်ပါသေးတယ်။ ဒါလဲ မမှားပါဘူး။ ပုညဘာဂံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဘာဇေမ = ကုသိုလ်အဖို့ဘာဂကို သတ္တဝါတို့အား အမျှဝေပါ၏ ဆိုတဲ့ ပါဠိ စကားကို ဘာသာပြန်ဆိုထားတာကြောင့်ပေါ့။ တကယ်တော့ အမျှ၊ အမျှရယ်လို့ အကျယ်ကြီးအော်နေမှတော့ အကုသိုလ်ကိုအမျှဝေတာမဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိနိုင်တာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အမျှရယ်လို့ဝေရင်လဲ အဆင်ပြေပါတယ်။

တချို့ကတွေးနိုင်ပါသေးတယ်။ အကုသိုလ်ကိုရော အမျှဝေလို့ရလားပေါ့။ အမှန်အတိုင်းပြောရင် အမျှဝေလို့ ရတယ်ဆိုရမှာပါ။ ဒါပေမယ့် မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဆိုတာကို လုပ်ပြီးတဲ့သူတိုင်း ရှက်တတ်ကြတာမို့ (အသိရှိသူ) ကိုယ်အကုသိုလ်လုပ်ထား တာကို အများကို အသိမပေးချင်တာအမှန်ရယ်။ သူငယ်ချင်းရယ် ငါ အကုသိုလ်ကို အားရပါးရလုပ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအကျိုးကို မင်းနဲ့ထပ်တူရဖို့ ငါအမျှပေးပါတယ် ပြောရင် ခံယူသူ မိတ်ဆွေ လုံးဝရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို လူဆိုတာ ကောင်းတာကိုပဲ သဘောကျတတ်လို့ပါ။ မကောင်းတဲ့အကျိုးဆက်ကိုတော့ ထပ်တူ မခံစားချင်ကြပါဘူး။ အမျှရယ်လို့ သီးသန့်မပေးရပေမယ့် မသိမသာနဲ့ သဘောကျတတ်တဲ့အဖြစ်လဲ လူတွေ မှာရှိနေတတ်ကြပြန်ရော။

ဆိုပါစို့။ ကိုယ်သဘောမကျတဲ့ သူတစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်တယ်လို့ ကြား ရင် ဖြစ်တာတောင်နည်းသေးတယ်လို့ ဒုက္ခပေးသူဖက်က ရပ်တည်ပေးတာမျိုးပေါ့။ ဒါက အမျှပေးစရာ မလိုဘဲ အမျှလိုက်ယူတဲ့အဖြစ်မျိုးပါ။ သာဓုခေါ်သူ၊ အမျှယူသူတွေ ဟာ ပြုလုပ်သူ၊ ကျူးလုပ်သူနဲ့ ထပ်တူအကျိုး၊ အပြစ်ကိုမခံစားရပေမယ့် ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးရဲ့အရိပ်ကိုတော့ ကြုံတွေ့ရတာချည်းပါပဲ။ ကောင်းတာကို သာဓုခေါ်ခဲ့တဲ့သူ တစ်ယောက် ကောင်းမှုလုပ်သူလောက် အကျိုးမရနိုင်ပေမယ့် သူနဲ့အတူတော့ ကောင်း တာကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိနေပြန်ရော။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကိုယ်ကဆင်းရဲပေမယ့် ချမ်းသာ တဲ့ မိတ်ဆွေပိုင်ဆိုင်ရတာမျိုးပေါ့။ ကိုယ်ပိုင်ကားကို ကိုယ်တိုင်စီးခွင့်မရပေမယ့် သူပိုင် ကားကိုတော့ ကိုယ်တိုင်လိုက်စီးခွင့်ရတာမျိုးပါ။ လူတိုင်းမရနိုင်တဲ့အခွင့်အရေး သူက သီးသန့်ရတာဟာ လုပ်ခဲ့တဲ့ကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်ခဲ့လို့ပါ။ ဒီလိုပါပဲ အကုသိုလ်ကို ကိုယ်တိုင်မကျူးလွန်ပေမယ့် သူများလုပ်တာကိုကြည့်ပြီး သဘောကျတာ၊ ကျေနပ်တာ ဟာလဲ အကုသိုလ်ကို အမျှယူလိုက်တာနဲ့ ထပ်တူပါပဲ။ ဒါကြောင့် အကုသိုလ်ကို ကိုယ် တိုင်မလုပ်ပေမယ့် ကိုယ်တိုင်လုပ်၊ တိုက်တွန်း၊ ချီးမွမ်း၊ သဘောတူတာလဲ အကျိုးကို ရစေနိုင်တယ်လို့ စာပေမှာဖော်ပြတာပေါ့။ ကျူးလွန်သူလောက် ဆိုးကျိုးမခံရပေမယ့် ကာကွယ်ပေးခဲ့တဲ့အတွက် အနဲဆုံး ရဲစခန်းတော့ ရောက်ရတဲ့အဖြစ်မျိုးပါ။ သူငယ်ချင်း

က ပါဏာတိပါတကံကို ကျူးလွန်ခဲ့တာကို သဘောကျမိတာမှန်ပေမယ့် သူငယ်ချင်း
လောက်တော့ ဒုက္ခမရောက်နိုင်ဘူးလေ။ ဆိုးကျိုးရဲ့အရိပ်တော့ မိမှာအမှန်ပဲ။ ဘုရား
လောင်း တံငါသည်မျိုးမှာဖြစ်တုန်း ကိုယ်တိုင် မသတ်ခဲ့ပေမယ့် သတ်တဲ့သူတွေကို
ကြည့်ပြီး သဘောကျခဲ့တဲ့ဒါဏ်က ကိုယ်တိုင်အသတ်မခံရပေမယ့် အကျိုးဆက်အနေနဲ့
ခေါင်းကိုက်တဲ့ ဝေဒနာကို ခံစားရသလိုမျိုးပေါ့။ ဒါကြောင့် ကောင်းတာ ဖြစ်ဖြစ်၊
မကောင်းတာဖြစ်ဖြစ် သဘောကျနှစ်သက်မိရင် အကျိုးကိုခံစားရမှာ အမှန်ဖြစ်တာ
ကြောင့် ဘယ်ဟာကိုလုပ်သင့်တယ်၊ ဘယ်ဟာကိုတော့ မလုပ်သင့်ဘူးလို့ ကောင်းမှု
မြတ်နိုးသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သင့်ပါတယ်။ ကောင်းတာကို သာဓု
ခေါ်မိသူတစ်ယောက် မကောင်းတဲ့အကျိုး မခံစားရသလို၊ မကောင်းတာကို သဘောကျ
မိသူတစ်ယောက်ဟာလဲ ကောင်းတဲ့အကျိုးကို ခံစားခွင့်မရှိတာကြောင့် မှန်ကန်တဲ့
အသိနဲ့သာ ဘဝကိုဖြတ်သန်းမယ်ဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းမှုဟာ လက်တကမ်းမှာပါပဲ။

ကောင်းမှုမြတ်နိုး ကောင်းအောင်ကြိုးစားနေသူများ ဖြစ်ကြပါစေ။

